Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység (206)

A vadgazdálkodási tájegység tervének elkészítéséhez felhasznált vadgazdálkodási alapadatok, az azokat bemutató grafikonok és térképek, valamint azok szöveges értékelése egységes szerkezetben.

Vadgazdálkodási tájegységi terv tartalomjegyzék

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

- A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása
- A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői
- A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

- A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- Az őz állománya, hasznosítása és minősége
- A muflon állománya, hasznosítása és minősége
- A vaddisznó állománya és hasznosítása
- A mezei nyúl állománya és hasznosítása
- A fácán állománya és hasznosítása
- A hasznos apróvad hasznosítása
- Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

3.1. Nagyvadgazdálkodás

- A gímszarvas gazdálkodás alapvonalai
- A dámszarvas gazdálkodás alapvonalai
- Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A muflongazdálkodás alapvonalai
- A vaddisznó gazdálkodás alapvonalai

3.2. Apróvadgazdálkodás

- A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
- A fácángazdálkodás alapvonalai
- A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
- A ragadozó-gazdálkodás alapvonalai

4. Mellékletek

- A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe
- A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke
- A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján
- A különleges rendeltetésű vadászterületek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között
- A vadaskertek vadgazdálkodási tájegységek közötti megoszlása
- A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei
- Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység leíró jellemzői

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

	VGTE kódszáma:	**206**
	VGTE neve:	**Zemplén-bodrogközi**

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása

A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység túlnyomó része Borsod-Abaúj-Zemplén megyében helyezkedik el. Területének mintegy 96%-a vadgazdálkodásra alkalmas. A vadgazdálkodási tájegység területének felét (50.1%) borítják szántó és gyepterületek, az erdő aránya 38.8%. A tájegység Zemplén-hegységi része kifejezetten nagyvadas jellegű, míg a Bodrogköz apróvadas és vegyesvadas részekből áll. A vadgazdálkodási tájegység megyék közötti megoszlása:

- Borsod-Abaúj-Zemplén: **178,589 ha** (99.5%)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg: **864 ha** (0.5%)

A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői

A művelési ágak megoszlása a Corine Landcover adatbázis alapján (ha)

erdő	szántó	rét	szőlő	nádas	tó	alkalmatlan	összesen
69,688	69,561	20,369	9,187	2,267	1,372	7,022	179,467
38.8%	38.8%	11.4%	5.1%	1.3%	0.8%	3.9%	100.0%

A mezőgazdasági területeken a modern gépesítés és vegyszerhasználat következtében a mezei nyúl és a fácán számára álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesztéstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével is magyarázható. A tájegységben közel 40% az erdőterület aránya, ezért elsődlegesen nagyvadas jellegű, amihez az élőhelyi feltételek adottak. Nagyvadgazdálkodási szempontból a Zemplén a meghatározó része. A nagyvadas részeken a nagyvad állományok szabályozása a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási érdekek és tűrőképesség figyelembe vételével történhet.

A vadgazdálkodási tájegységben található nagy erdőtömbök hagyományos élőhelyei

A vadgazdálkodási tájegység leíró jellemzői	
	a nagyvadfajoknak. Jelentős azonban a nagyvad hatása a környező mezőgazdasági területekre és a nagyvad hatásából eredő mezőgazdasági károk, illetve az erdei és mezőgazdasági károk megelőzése tartós konfliktusok forrásai.
	A vadgazdálkodási tájegységben elhelyezkedő erdőterület nagyságát és fafajok szerinti megoszlását a csatolt táblázat sorolja fel és a térkép szemlélteti.
	A vadgazdálkodási tájegységben térített mezőgazdasági és erdei kár alakulása a megelőző időszakban (1998-2014) • A térített mezőgazdasági vadkár nagysága a vadgazdálkodási tájegységek rangsora alapján átlag feletti jelentőségű. Az 1998-2014 közötti időszakban a folyóértéken tekintett károk időközi hullámzással növekedtek, 4.5-6 millió Ft-ról 14.5-20 millió Ft-ra. • A térített erdei károk nagysága szintén átlag feletti és növekvő trendet mutat (1-2 millió Ft → 1-4 millió Ft), 2011-es kiugró értékkel (11.7 millió Ft).
	A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése
	A vadgazdálkodási tájegység Nemzeti Park Igazgatóságok (NPI) közötti megoszlása: • Aggteleki NPI: **178,382 ha** (99.4%) • Hortobágyi NPI: **1,014 ha** (0.6%) A vadgazdálkodási tájegység nemzeti parki igazgatóságok közötti megoszlását és a vadgazdálkodási tájegységben található Natura 2000 területeket a csatolt táblázatok sorolják fel és térképek mutatják.
	A vadgazdálkodási tájegységben található Ramsari vizes élőhelyek területe és a tájegység részesedése az adott élőhelyből: • Bodrog-zug Ramsari Terület: **3,983 ha** (99.7%) • Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület: **3,237 ha** (11.6%)

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

206 - Zemplén-Bodrogközi tájegység

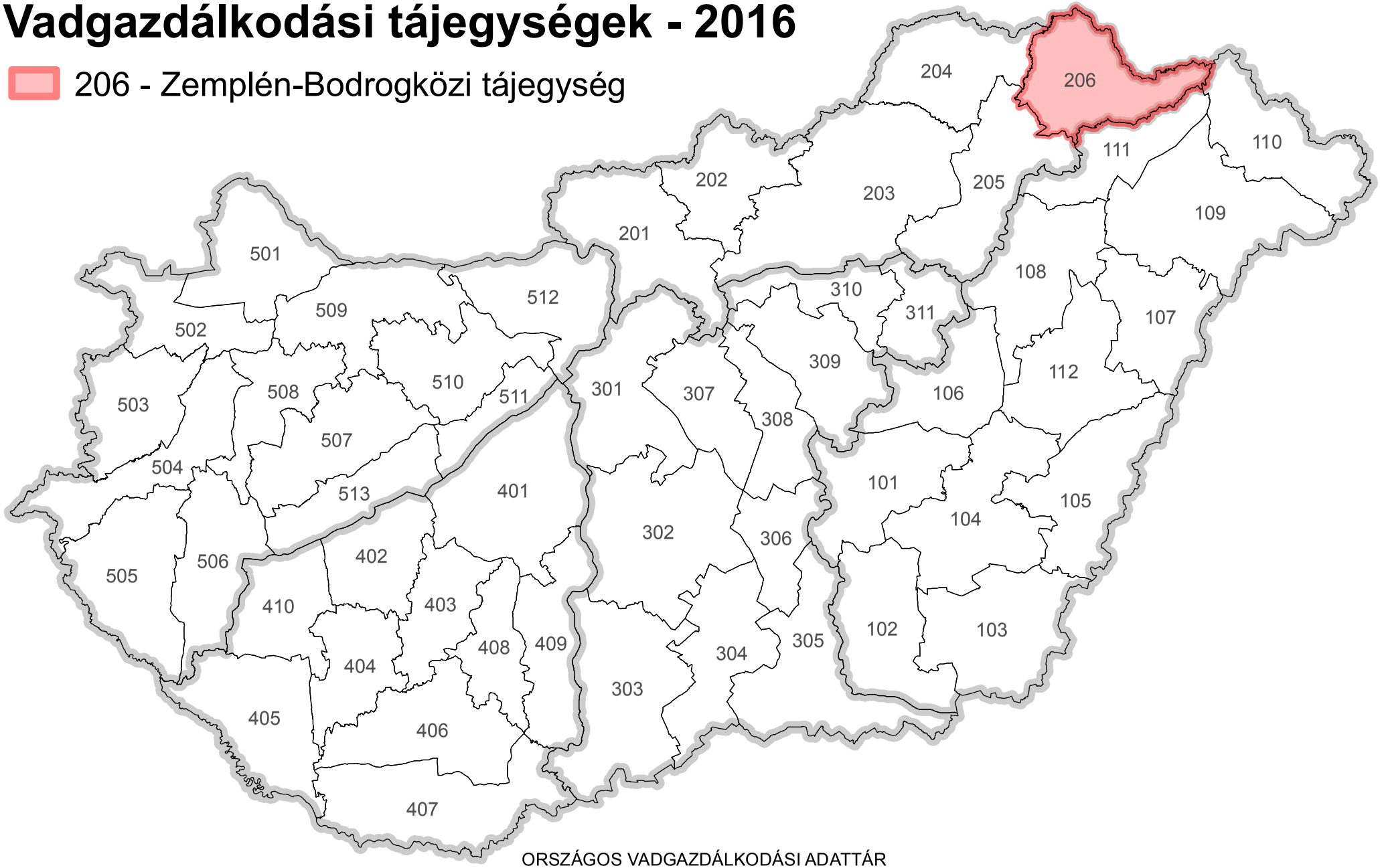

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Készült: 2016.05.12.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

A 206. számú vadgazdálkodási tájegység felszínborítása

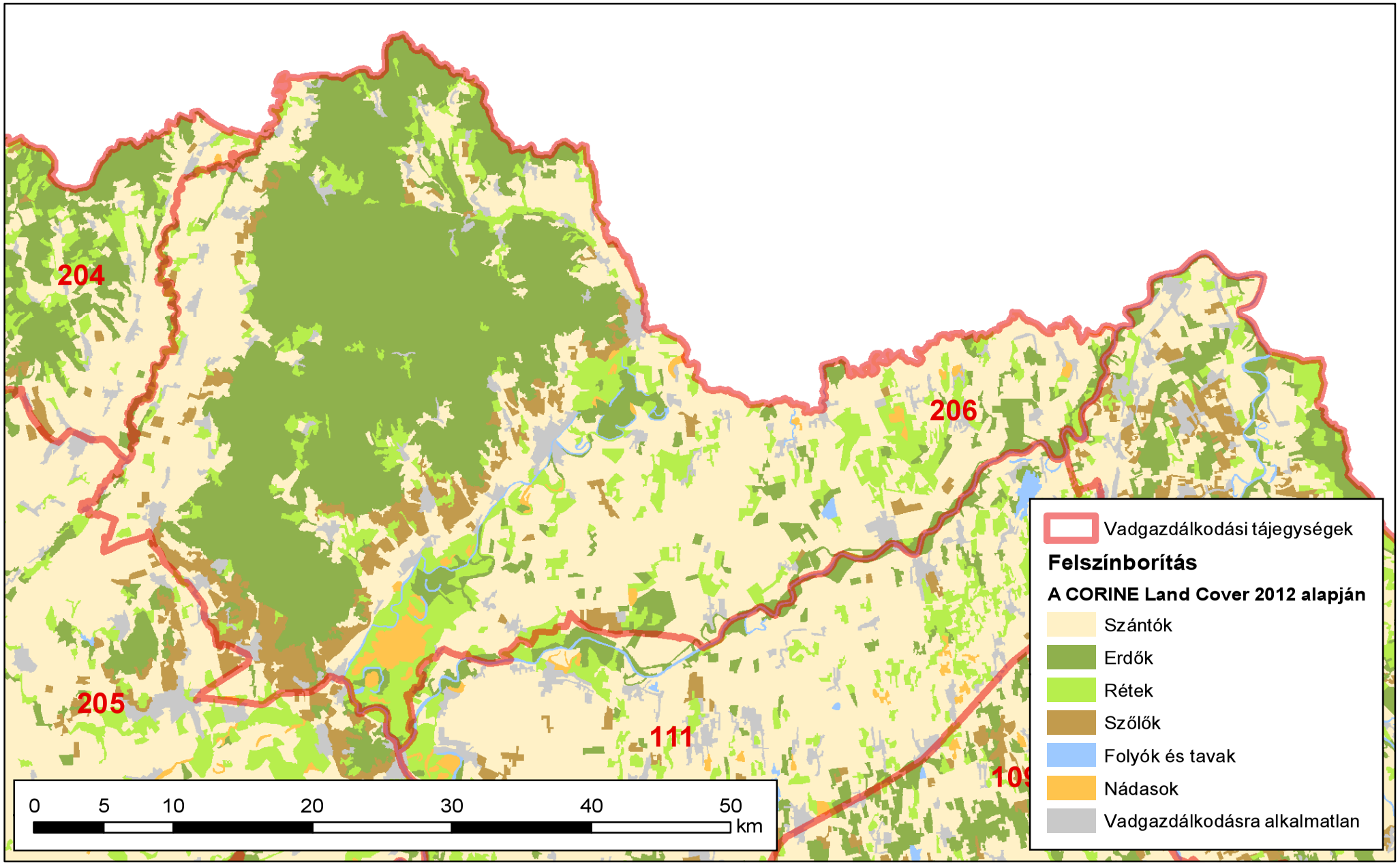

Készült: 2016.06.09.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának alapelvei

V. 6. Fenntartható vadgazdálkodás[1]

Az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmonizálásának problémái évszázados múltra tekintenek vissza. A problémák zömét a magas vadlétszámból következő vadkár és annak kezelése okozza. Alapvető célja a két rokon ágazatnak a gazdaságos működés. Ehhez elengedhetetlen a fenntartható erdő- és vadgazdálkodás harmonizációja, melyet komoly szakmai viták öveznek, azonban a tudatos, olykor kapcsolt gazdálkodási modell körültekintő, átgondolt munkával kidolgozható. Az elmúlt 60 év európai és a magyar statisztikai adatait vizsgálva kapcsolatot lehet felfedezni az erdőterület és a nagyvadállomány növekedése között. A nagyvadállomány 1960 óta, - mintegy évtizedes késéssel - erőteljes növekedéssel reagált itthon és külföldön egyaránt az erdőterület folyamatos növekedésére. Természetesen a nagyvadlétszám növekedésében más tényezők is közrejátszanak, mint a mezőgazdasági élőhely szerkezeti átalakulása.
A vad az erdei életközösség elvitathatatlan része. Az erdei életközösség védelme érdekében ugyanakkor az élőhely tűréshatárán túli vadsűrűséget szabályozni szükséges.. Az élőhely forráskészletét meghaladó sűrűségű nagyvadállomány káros hatása elleni fellépés elsősorban a vadászati szakterület feladata, amit a vadászati igazgatásnak, a gazdasági szereplőknek és a vadászati érdekképviseletnek közösen kell megalapozni.

V. 6.1. Általános célok

1. A nagyvadlétszám nemkívánatos további növekedésének megállítása, illetve a létszám csökkentése valamennyi nagyvadfajunk esetében elérendő cél, a vadállomány genetikai változatosságának és élőhelyének megóvása mellett. A hazai nagyvadállomány csökkentése a nőivarú egyedek fokozott állományhasznosítása útján vezethet a megoldáshoz, azaz a környezetével egyensúlyi helyzetben lévő nagyvad egyedsűrűség eléréséhez. Ebben a feladatban az ország erdőterületének felén, mintegy 1 millió hektár erdőterületen gazdálkodó állami erdőgazdasági társaságok lehetnek a kezdeményezők, ahol a szakmai hozzáértés és szakszemélyzet rendelkezésre áll.

2. Az erdőművelési és vadkár megelőzési gyakorlat (pl. az erdőfelújítást védő kerítések alkalmazása és időben történő lebontása) felülvizsgálata szükséges.

V. 6.2. Stratégiai célok

Az állománykezelési probléma fokozottan jelentkezik. Stratégiai célként fogalmazható meg a hazai nagyvadállomány hasznosításnak további fokozása.
A nagyvad állomány európai szinten tapasztalható dinamikus szaporodása Magyaror-

1 FM EVF 2016. **Nemzeti erdőstratégia 2016-2030**. Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, Budapest (36-38. oldal)

szágon is jelentős problémákat okoz. Ennek megoldásához egy olyan mechanizmusra lenne szükség, amely a vadállomány erdőkre és más természeti területekre gyakorolt hatását előre meghatározott keretek között lenne képes tartani. A nagyvad állomány létszámának csökkentése rövidtávon növelheti a vadgazdálkodási ágazat bevételeit és hozzáadott értékét, emellett pedig rövid és hosszú távon is növelné az erdőgazdálkodás hozzáadott érétkét a vadkárok és a vadkár elleni védekezésre fordított költségek csökkenésén keresztül.

V. 6.3. Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához

a) Az új vadgazdálkodási törvény más aspektusba helyezi a vadkár kezelését, éppen ezért megjelennek a jogszabályban olyan új elemek, amelyek rögzítik a vadkár problémák kezelését a megelőzéstől a kifizetésig. A törvény hatályba léptetését követően ki kell dolgozni a vadkár kezelésének és becslésének protokollját, mely egységes szemszögből közelíti meg a kérdést. Figyelembe véve a folyamatos erdőborítottsági gyakorlatot és a 2050-ig terjedő erdőtelepítési programot is, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a nagyvad további térhódítása várható, mivel újabb források (élőhely, táplálék) jelennek meg számára még az alacsonyabb erdősültségűalföldi megyékben is. Ez újabb konfliktushelyzetet teremthet az erdei vadkárok területén, mivel bizonyos vadfajok (pl. szarvas) plasztikusan alkalmazkodik a környezete táplálékkínálatához.

b) Az állományhasznosítási terveknél a pontos módszertan az európai összehasonlításban is alapos Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszeren belül kaphatna helyet az átfogó, mintapontokon alapuló erdővédelmi hálózathoz kapcsolódva, melynél az évente végzett felvételekkel értékelik az erdő állapotát, illetve annak változását, felhívva a figyelmet az esetlegesen kedvezőtlen tendenciákra.

c) Az állományhasznosítás jelen mértékét feltétlen növelni kell, annak érdekében, hogy a későbbi konfliktusok kezelhetővé váljanak. Ha szükséges hatósági eszközökkel kell a nagyobb állományhasznosítást a vadászatra jogosultaktól kikényszeríteni és annak megvalósulását ellenőrizni. Ennek megoldására tesz az utóbbi tíz évben kísérletet a nagyvad lelövési kvóták megyei vadászati hatósági megállapítása, amelynek eredményeképpen az országos nagyvadállomány hasznosítás 15 év alatt megduplázódott, 150 ezerről 300 ezer fölé emelkedett.

d) Ösztönözni kell a hazai vadhúsfogyasztást és támogatni kell a belföldi vadhús értékesítést. A megnövelt vadhús kereslet pozitív ösztönző hatással lehet a vadgazdákra állományaik hasznosítása terén. A folyamatos vadhús kereslet a lőtt-vad kínálat növelését ösztönzi.

e) Elő kell segíteni a hazai vadállomány genetikai állományának és élőhelyének megóvását.

206 vadgazdálkodási tájegység fafaj és korosztály szerinti viszonyai

Fafaj neve	Korsztályok																	Összes
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141-150	151-160	161-	
Kocsányos tölgy	559.9	1,387.6	122.6	84.6	62.6	198.8	307.7	168.7	54.5	47.5	16.4	1.2	1.0	0.1				**3,013.1**
Szlavon tölgy			5.6															**5.6**
Kocsánytalan tölgy	456.2	2,775.9	781.9	1,246.8	1,307.2	1,824.7	2,522.1	3,858.4	3,434.9	3,739.8	2,471.1	1,279.9	375.1	106.5	53.5	30.4	185.1	**26,449.3**
Molyhos tölgy		0.3		0.4	1.6	1.0	7.1	10.2	6.1	2.9	1.0							**30.6**
Vörös tölgy		6.9	14.8	41.3	54.3	77.7	2.5	8.4	0.9									**206.8**
Egyéb tölgy fafaj						1.4	0.2											**1.6**
Csertölgy	6.7	5.9	1.2		2.0	1.6	6.4	8.3	0.8	1.8							0.0	**34.9**
Bükk	328.3	1,127.5	849.8	790.6	607.8	493.7	1,027.6	1,373.0	2,056.7	1,424.8	1,126.0	830.7	364.2	169.7	42.5	20.5	89.8	**12,723.1**
Gyertyán	90.9	543.2	433.3	685.4	460.2	512.3	679.5	658.4	599.7	502.0	243.9	85.5	16.3	6.6	4.3		1.4	**5,522.9**
Akác	187.2	482.2	575.0	332.7	257.2	200.5	133.5	31.6	15.2	8.0	3.9							**2,227.0**
Hegyi juhar	8.2	23.1	15.3	5.8	7.9	15.8	12.4	3.8	2.2	1.0	2.0	1.6	0.3	2.6	0.3		1.2	**103.5**
Korai juhar	2.7	17.5	16.3	6.3	8.1	7.1	3.8	3.1	4.7	1.7	2.0	1.3	3.6					**78.1**
Mezei juhar	6.4	24.6	15.3	22.6	31.3	20.0	23.3	4.6	3.8	3.0	2.4							**157.3**
Zöld juhar	0.9	6.8	1.9	1.1	0.1	0.3		0.3										**11.3**
Ezüst juhar	0.1	1.1	1.2	0.2														**2.7**
Tatár (feketegyűrű) juhar		6.9	0.5		0.3	0.3												**8.0**
Hegyi szil				0.3			0.2											**0.5**
Mezei szil	7.1	6.9		0.8	1.8	3.1	5.5	3.8	1.4	0.3								**30.7**
Vénic szil	6.9	2.4	2.2		1.0		2.2	0.4										**15.1**
Turkesztáni szil		1.5																**1.5**
Magas kőris	18.2	109.7	51.5	38.7	22.3	61.9	97.0	87.1	35.9	19.3	7.9	6.1	0.0	3.3				**558.8**
Magyar kőris	51.6	46.0		0.2		1.2		0.3		0.5								**99.7**
Amerikai (vörös) kőris		33.7	31.0	22.9	4.3	6.7	10.1	13.2	11.0	0.1								**133.0**
Virágos kőris						7.2		0.5	5.0									**12.7**
Fekete dió		11.3	52.9	0.7		0.4	5.1	2.6										**73.0**
Közönséges dió				0.5														**0.5**
Madárcseresznye	6.1	23.4	1.4	4.5	4.6	11.6	24.2	12.1	5.4	0.6	1.7							**95.6**
Vadalma	0.2																	**0.2**
Vadkörte	0.5	0.2	8.8	2.0	0.8	0.3			0.1			0.6						**13.2**
Fehér eperfa									0.4									**0.4**
Barkócaberkenye		2.6	1.8	0.3	0.1	0.7	0.6	0.5	0.4	0.4	1.9	2.7	0.1					**12.0**
Szelídgesztenye								2.4										**2.4**
Lepényfa		0.3																**0.3**
Japán akác		1.3																**1.3**
Fel nem sorolt egyéb kemény lombos fafaj		8.6	16.6	14.6	6.1	5.7	12.5	3.6	2.1	2.3	1.5		0.5					**74.0**
Korai nyár	1.2	0.5	0.7	1.6	5.6	2.8	0.1											**12.5**
Kései nyár				0.4	2.9	4.9	1.1											**9.2**
Óriás nyár			18.6	147.3	48.7	2.2	0.9											**217.9**
Olasz nyár	251.2	271.0	22.4	78.1	17.3	1.1			0.7									**641.8**
Francia nyár		0.3		0.2														**0.5**
Blanc du Poitou nyár	17.0	4.3	19.5	4.5														**45.3**
BL nyár	26.6	20.6	20.3	7.6														**75.0**
Pannónia (H-490/3) nyár	264.7	586.0	358.5	26.6														**1,235.8**
OP-229 nyár (Agathe-F)	9.7	6.8	29.6	46.7														**92.8**
I-45/51 nyár	2.5	18.6	34.8															**55.9**
I-273 nyár		6.1																**6.1**
S-611-c nyár		7.0																**7.0**
Tripló nyár	2.0	4.3	8.6															**14.9**
Kopecky (H-490/4) nyár	17.7	3.0	9.4															**30.1**
I 58/57 nyár	3.9	7.1	118.4	40.6														**170.0**
Fehér nyár	19.4	9.7	9.4	28.2	5.9	3.5	3.1	4.9	3.7	0.1								**88.0**
Szürke nyár	104.3	77.3	65.3	39.9	59.3	19.3	66.6	39.4	10.8	5.7								**487.8**
Rezgő nyár	0.3	4.8	46.1	129.3	59.6	28.5	21.3	6.2	1.5									**297.5**
Fekete nyár	42.1	9.0	7.8	9.3	9.1	7.6	23.3	8.3	2.2	2.2								**120.8**
Raspalje nyár	0.9																	**0.9**
Beaupré nyár	3.0																	**3.0**
Egyéb nemes nyár	0.2	58.9	43.2	7.9	7.2	0.4												**117.9**
Bédai egyenes fűz		11.3	16.9	43.8	5.7													**77.7**
Drávamenti fűz			1.5															**1.5**
Fehér fűz	40.3	5.8	30.8	120.1	127.4	37.5	52.5	13.6	5.2	1.7								**434.9**
Szomorú fűz				2.1														**2.1**
Törékeny fűz	0.3	0.1	0.6	3.6	5.7	10.9		0.2										21.3
Kecskefűz		0.2	7.1	6.5	4.2	0.1												18.2
Egyéb fűzek	1.1	1.1	13.6	19.8	2.1													37.6
Mézgás éger	13.8	39.7	60.3	89.1	99.9	41.1	16.4	21.0	15.0	8.4	1.0	0.3					0.0	405.9
Hamvas éger					0.4													0.4
Kislevelű hárs	4.7	14.7	10.5	10.9	30.7	40.4	26.2	28.7	33.6	21.4	15.1	8.8	10.5	7.8			0.6	264.5
Nagylevelű hárs					0.2	0.1		3.5			0.5							4.3
Ezüsthárs	0.1		0.7	0.4			0.0											1.3
Közönséges nyír	1.5	29.0	22.0	106.0	54.4	12.6	4.0	5.7	5.0	2.2	0.9		2.5				0.2	245.8
Vadgesztenye						0.2				0.2								0.4
Bálványfa					1.0	2.6												3.5
Fel nem sorolt egyéb lágy lombos fafaj		0.2	1.6	0.7		0.7		0.9		0.1	0.6							4.8
Erdeifenyő		24.9	169.8	276.7	378.5	571.2	297.9	83.2	78.1	19.6	8.7	3.9	0.8					1,913.3
Símafenyő		0.2			3.4	12.0	7.2	1.8	0.6		1.6							26.8
Cikota-1 erdeifenyő						0.4												0.4
Feketefenyő	0.2	1.3	7.5	17.1	19.7	190.7	117.0	107.5	99.6	46.6	17.0	15.1	0.2					639.6
Lucfenyő		33.0	298.0	417.6	324.7	110.7	34.6	16.8	13.0	4.5	0.3	0.1						1,253.1
Vörösfenyő és egyéb Larix fajok	0.0	21.5	86.6	62.7	29.5	34.1	22.3	4.9	0.6	2.2	7.1							271.5
Kőszegi vörösfenyő					0.4													0.4
Zöld duglászfenyő	0.9	3.5	3.8		5.7	8.2	1.2	5.4	1.3	0.3	0.1	0.4	6.5					37.1
Kék duglászfenyő		0.1				0.4												0.6
Jegenyefenyő		2.2	4.5	0.9	0.1	4.8	0.9	11.6	0.6		4.0	0.2						29.7
Egyéb fenyő			0.4															0.4
Összesen	**2,567.2**	**7,941.2**	**4,549.8**	**5,049.3**	**4,150.7**	**4,602.7**	**5,580.0**	**6,619.0**	**6,512.4**	**5,871.1**	**3,938.4**	**2,238.4**	**781.6**	**296.5**	**100.6**	**50.8**	**278.4**	**61,127.9**

A vadgazdálkodásra alkalmas terület, a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Vadgazdálkodásra alkalmas terület	Alkalmas terület aránya	Térített mezőgazdasági kár	Térített erdei kár
	km2	%	E Ft	E Ft
1998	1 710	96,1%	4 460	862
1999	1 710	96,1%	6 109	2 186
2000	1 711	96,1%	4 942	770
2001	1 711	96,1%	10 572	857
2002	1 711	96,1%	11 290	1 858
2003	1 711	96,1%	9 896	892
2004	1 711	96,1%	7 947	2 500
2005	1 711	96,1%	6 239	3 320
2006	1 711	96,1%	6 105	300
2007	1 733	96,0%	4 963	55
2008	1 733	96,0%	2 202	350
2009	1 733	96,0%	7 927	288
2010	1 733	96,0%	15 333	6 040
2011	1 733	96,0%	6 893	11 663
2012	1 734	96,0%	14 645	6 066
2013	1 734	96,0%	19 801	4 006
2014	1 734	96,0%	19 861	1 248
Változás	1,4%	-0,1%	345,3%	44,8%
Minimum	1 710	96,0%	2 202	55
Maximum	1 734	96,1%	19 861	11 663

Térített mezőgazdasági és erdei károk változásai

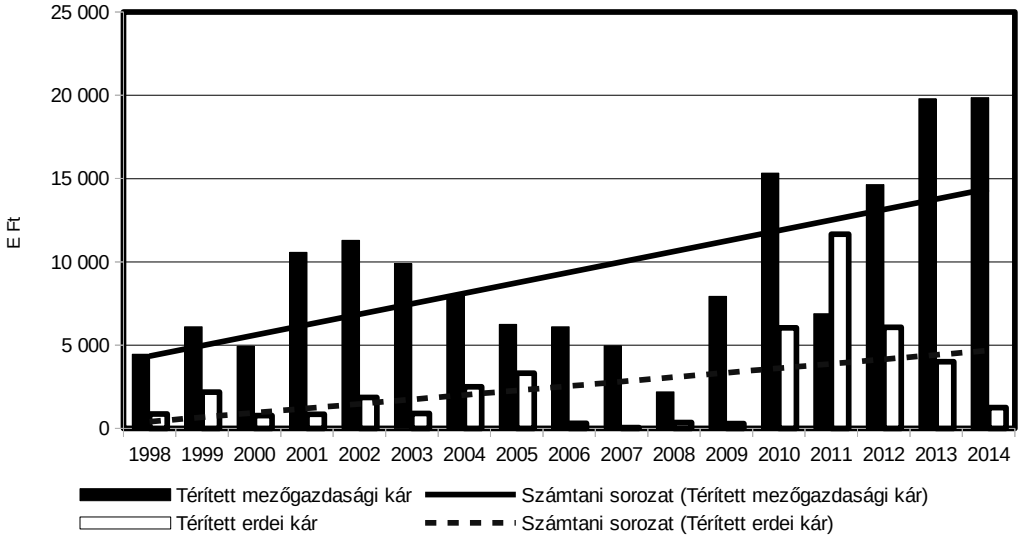

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

5. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A védett természeti területek természet-, és tájvédelmi előírásai

A védett természeti területek természet- és tájvédelmi előírásait a természetvédelmi kezelési tervek tartalmazzák. Ha a vadgazdálkodási tájegységben található védett természeti terület vonatkozásában nincsen kihirdetett kezelési terv, vagy annak vadgazdálkodásra vonatkozó előírásai nem rendelkeznek eltérően, akkor a következő természet- és tájvédelmi előírásokat kell figyelembe venni.

1. Vadászati és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést is) nem járhat a védett természeti értékek és területek jelentős zavarásával, veszélyeztetésével, vagy károsításával.

2. Fokozottan védett madárfaj szaporodó, költő, táplálkozó, telelő területén vadgazdálkodási tevékenység csak úgy folytatható, hogy az ne zavarja jelentős mértékben annak élettevékenységét.

Nagyvad

3. A nagyvadállomány csökkentése során kiemelt figyelmet kell fordítani a nőivarú nagyvad egyedek, különösen a muflon és dámszarvas, valamint a vaddisznó állomány fokozott hasznosítására.

4. A nagyvadfajok takarmányozása, etetése – a vaddisznó intenzív vadászatát biztosító szórók üzemeltetésének kivételével – a vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést el nem érő védett természeti területeken tilos. A vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést elérő védett természeti területeken takarmányozás csak abban az esetben végezhető, ha a vadlétszám az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken.

Vadgazdálkodási tevékenység

5. A vadászati, vadgazdálkodási tevékenység során különös figyelmet kell fordítani a gyepek megóvására, a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.

6. A vadászat, vadgazdálkodás során keletkező hulladékokat a vadászatra jogosultnak a vadászterületről haladéktalanul el kell távolítani.

7. Januári és februári hajtó és terelő vadászatok helyét és időpontját a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

8. A 204-es és a 206-os vadgazdálkodási tájegységekben, az adott vadászati évben, februárban hajtó és terelő vadászatok nem végezhetőek

9. Hattyúnyakkal való csapdázási tevékenység csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetve kezdhető meg. Nagyragadozó (barna medve, farkas, hiúz) jelenlétének észlelése esetén a vadgazdálkodó tájékoztatja a tájegységi fővadászt, valamint a természetvédelmi kezelőt.

Vadgazdálkodási létesítmények, vadföld

10. Fokozottan védett természeti területen kizárólag hordozható les, szóró, épített vadbefogó létesíthető.

11. Erdőrezervátum és Bioszféra-rezervátum magterületén semmilyen vadgazdálkodási létesítmény nem létesíthető, kivéve hordozható (mobil) magaslesek, amik csak augusztus 15. – február 28. között használhatók.

12. A természet védelméről szóló törvényben meghatározott lápok és források, mint minden esetben országosan védett természeti területek vonatkozásában az alábbi előírás érvényesítendő: a lápok területén és a források 100 méteres környezetében szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

13. Állandó gyepterületeken (művelési ágtól függetlenül) vadászati, vadgazdálkodási létesítmények közül dagonya, vaditató, apróvad tenyésztésére szolgáló létesítmény nem létesíthető. Állandó gyepterületen takarmány nem tárolható.

14. Szórón kombájntiszta szemes takarmány, csöves kukorica, valamint répafélék és almatörköly használhatók.

15. Vad etetést, takarmányozást csak mesterségesen létesített vadetetőből lehet végezni. Lédús és erjesztett takarmányt csak tálcáról lehet etetni.

16. A szórók környezetében az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű, stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt el kell távolítani.

17. Sózók csak tuskósózó, sózóláda, oszlopsózó vagy sózóvályú formájában üzemeltethetők. A talajra sót szétszórni tilos.

18. A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról és elszállításáról a vadászatra jogosult köteles folyamatosan gondoskodni a vegetációs időn kívül.

19. A téli etetési időszak után a nagyvadetetők környékén szétszórt szénát össze kell gyűjteni, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomokat magérlelés előtt le kell kaszálni.

20. Fokozottan védett területen új vadföld nem létesíthető.

21. Művelt vadföldeken csak gabonafélék, legelő fűkeverékek, és pillangósok termeszthetők. A művelt vadföldeken a művelés során fokozott figyelmet kell fordítani a gyom- és inváziós növények terjedésének megelőzésére.

Zárttéri vadtartás, kibocsátás, telepítés

22. Kizárólag őshonos fajok repatriációs célú kibocsátása lehetséges. Egyéb vadfajok, illetve nagyvadtartásból származó vad szabad vadászterületre történő kibocsátása tilos.

23. Idegenhonos fajok betelepítése tilos. A spontán betelepülő idegenhonos fajok (mosómedve, nyestkutya) állományának felszámolására kell törekedni.

Apróvad

24. Azonos területrészen évente legfeljebb két alkalommal kerülhet sor apróvad hajtóvadászatra

Vízivad vadászat

25. Tómederben lőállás nem létesíthető.

26. Vizes élőhelyeken a vadászható ragadozó fajok gyérítése március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történjen.

Túzokvédelem

27. Túzok dürgő- és költőhelyen vadgazdálkodási- és vadászati tevékenység (beleértve az őzbak vadászatát és a megelőző felméréseket is) csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon történhet március 15. és július 1. között.

28. Túzok dürgő- és költőhelyen szükséges a vadászható ragadozó fajok állományának visszaszorítása.

29. Túzok dürgő- és költőhelyen a vadászható ragadozó fajok gyérítésére vonatkozó előírások:

- A gyérítés március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történhet.
- A gyérítést nyílt területen (pl. gyepeken, szántókon, stb.) április 15-ig kell elvégezni, ezt követően vonalas létesítmények (utak, csatornák, stb.) mentén, nádasok, erdők, facsoportok, stb. környezetében, a nyílt területrészek kíméletével történhet.

30. Túzok dürgő- és költőhelyen a vaddisznó tartós megtelepedését meg kell akadályozni.

31. Túzokok tartózkodási helyén végzett éjszakai vadállomány-becslést és reflektoros vadászatot a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

32. Téli időszakban vadászati- és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést, társas vadászatokat, stb.) a túzokok tartózkodási helyeinek figyelembe vételével történhet különös tekintettel a ködös időszakokban.

33. Túzokok tartózkodási helyét érintő társas vadászatok helyszíneit az idény megkezdése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

34. Túzok telelőhelyeken tarvad vadászat a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történhet. Az adott évi telelőhelyek pontosítását minden évben a tájegységi fővadász bevonásával egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel, melyet jegyzőkönyvben rögzítenek legkésőbb december 1-ig.

6. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

Hosszú távú természetvédelmi célok

1. A természetvédelem hosszú távú, a vadgazdálkodást is érintő célja az ország teljes területén a biológiai sokféleség, valamint a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzése, a veszélyeztetett fajok és élőhely típusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítása, az élőhely vesztésből, az élőhelyek minőségének romlásából, illetve a fajok túlhasznosításából származó veszélyek csökkentése. Ennek érdekében a vadállomány igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

2. A vadgazdálkodás, vadászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését, a fenntartható használatot, ami a vadfajok biológiai sokféleségre alapozott fenntartását jelenti. Az őshonos vadfajok vadászata csak olyan mértékű lehet, amely a faj természetes állományának sokféleségét, fennmaradását nem veszélyezteti.

3. A védett természeti, illetve a Natura 2000 területek általános és egységes természetvédelmi célkitűzése az azokon található védett, fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve amennyiben a természeti értéket az extenzív területhasználat tartja fenn, az azt fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

4. Kiemelt természetvédelmi cél azon vadászható fajok állományszabályozása, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerekre, a védett, illetve veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre túlzott terhelést jelentenek.

5. A vadászattal összefüggő jogellenes természetkárosító cselekmények megelőzése, felszámolása. A védett és fokozottan védett fajok egyedei elejtésének megakadályozása.A vadgazdálkodás során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyvad populációsűrűségének szabályozására. Akkora létszámú nagyvad fenntartása a cél, amely:
   5.1. nem veszélyezteti a taposásra, bolygatásra érzékeny természetes és természetszerű élőhelyeket, különös tekintettel a forrásokra, patakvölgyekre, lápokra, magassásosokra, mocsárrétekre, zsombékosokra, hegyi rétekre, erdőssztyeprétekre, a domb- és hegyvidéki sziklagyepekre, valamint karsztbokorerdőkre,
   5.2. lehetővé teszi a védett és fokozottan védett, illetve veszélyeztetett fajok hosszú távú fennmaradását,
   5.3. nem veszélyezteti élőhelyének természetes folyamatait és biológiai sokféleségét,
   5.4. mellett az erdőgazdálkodás során a folyamatos erdőborítást megteremtő gazdálkodási módszerek hatékonyan alkalmazhatóak

6. Olyan nagyvadgazdálkodást kell folytatni, amely elsősorban az őshonos, magas genetikai értékű állományok (gímszarvas, őz) minőségi és nem mennyiségi megőrzését tűzi ki célul.

7. Nagyvad-gazdálkodási célú berendezés csak a nagyvadállomány sűrűsége megfelelő szinten tartásának elérése érdekében létesüljön, minimalizálva a zavarást, a berendezés környezetének degradálódását és a tájesztétikai problémákat.

8. Törekedni kell az ólomsörét használatának teljes körű kiváltása más, nem környezetszennyező technológiákkal.

9. Törekedni kell a nagyvad intenzív takarmányozásának megszüntetésére. Hosszú távon jelentősen csökkenteni kell a kijuttatott takarmány mennyiségét. Az ökológiai vadeltartó képességnél magasabb nagyvadlétszám intenzív takarmányozással való mesterséges fenntartását mindenhol meg kell szüntetni.

10. Kívánatos a nagyragadozók (farkas, hiúz, barna medve) állandó jelenléte, ezért a vadgazdálkodási tevékenység során figyelmet kell fordítani a megőrzésükre. Azon területeken, ahol e fajok tartós jelenlétére lehet számítani, a vadászatokat úgy kell tervezni, hogy az ne zavarja indokolatlan mértékben e fokozottan védett ragadozókat. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy e fajok egyedeit sem szándékosan, sem véletlenül ne ejtsék el.

11. Javítani kell az őshonos, veszélyeztetett apróvadfajok, így különösen a mezei nyúl és a fogoly életfeltételein. A vadgazdálkodás során előtérbe kell helyezni az e fajoknak kedvező élőhely-fejlesztéseket és az e fajok számára kedvező vadföldgazdálkodást. Mindenképpen kerülni kell a túlhasznosítást. A szárnyasvadfajok esetében is a védelmet döntően a természetes állomány védelmével, és nem pedig tenyésztett madarak kibocsátásával kell biztosítani. Szárnyasvad kibocsátás esetén biztosítani kell, hogy a tenyésztett madarak ne jelentsenek állategészségügyi kockázatot a vadon élő állomány számára, illetve a kibocsátás technológiája ne okozza a ragadozók adott területen való túlzott csoportosulását.

12. A vízivad hasznosítása olyan mértékű legyen, amely minimalizálja a védett és fokozottan védett fajok egyedeinek akár szándékos, akár véletlenül történő elejtését, illetve kellő nyugalmat biztosít mind a vadászható, mind a védett, fokozottan védett vízimadárfajok állományainak. A vadászat szabályozásának biztosítania kell a kései, elnyúló költési

időszakkal rendelkező fajok költésének biztonságát, a vízivad költése és vonulása szempontjából fontos vizes élőhelyek nyugalmát (különös tekintettel a globálisan veszélyeztetett fajok előfordulási helyeire), valamint a zord időjárású téli időszakban szükséges zavartalanságot. El kell érni, hogy valamennyi vizes élőhelyen már rövid távon is megszűnjön az ólomsörét használata.

13. Hazánkban az elmúlt évszázadokban már meghonosodott, azonban nem őshonos vadfajok állományait csak olyan területeken indokolt fenntartani, ahol azok nem jelentenek veszélyt a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzésére, a veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre. Azon vadászható nem őshonos fajok állományait, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán túlzott terhelést jelentenek az adott természetes és természetszerű élőhelyekre, ki kell szorítani ezekről az területekről. Különösen igaz ez az olyan sérülékeny élőhelyekre, mint a domb- és hegyvidéki sziklagyepek, ahol el kell érni a muflonállomány nagymértékű csökkenését, illetve teljes kiszorítását. Az elmúlt években újonnan megtelepedett fajok, így különösen a nyestkutya és a mosómedve esetében törekedni kell az állományok teljes felszámolására. Vadászati célból új faj szaporodásra képes vadon élő állományának kialakítása nem engedhető meg, az újonnan megjelenő inváziós fajok egyedeit, amennyiben azok eltávolítása vadászati eszközzel oldható meg, el kell távolítani.

14. A ragadozógazdálkodást úgy kell folytatni, hogy az segítse a biológiai sokféleség megőrzését, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek zavartalanságát, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítását, így különösen:

    14.1. A földön fészkelő védett, fokozottan védett madárfajok, valamint a fogoly és a hazánkban költő erdei szalonkák és vízivad védelme érdekében szükséges egyes túlszaporodott, generalista ragadozófajok fokozott gyérítése, állományának tartósan alacsony szintes tartása. E munka során különös figyelmet kell országos szinten fordítani a vaddisznó, a róka és a dolmányos varjú állományának visszaszorítására.
    14.2. Egyes fokozottan védett madárfajok, így különösen a túzok, a haris, a császármadár, a nádasokban költő íbisz- és gémfélék, valamint a partimadarak, sirályok, csérek, szerkők fészkelésére szolgáló területeken indokolt a vadászható ragadozófajok, különösen az emlősök állományának a legalacsonyabb szinten történő tartása.
    14.3. Egyes fokozottan védett hüllő- és kétéltűfajok élőhelyein, így különösen a rákosi vipera élőhelyein a vaddisznóállományt fel kell számolni.
    14.4. A vadászható varjúfélék gyérítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő mennyiségű fészkelőhely legyen a varjúfélék fészkeit használó fajoknak (pl. erdei fülesbagoly, kabasólyom, vércsék).
    14.5. A ragadozók gyérítése során, különösen csapdák használatakor, az állatvédelmi szempontokat a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Nemzeti Park Igazgatóságok működési területei

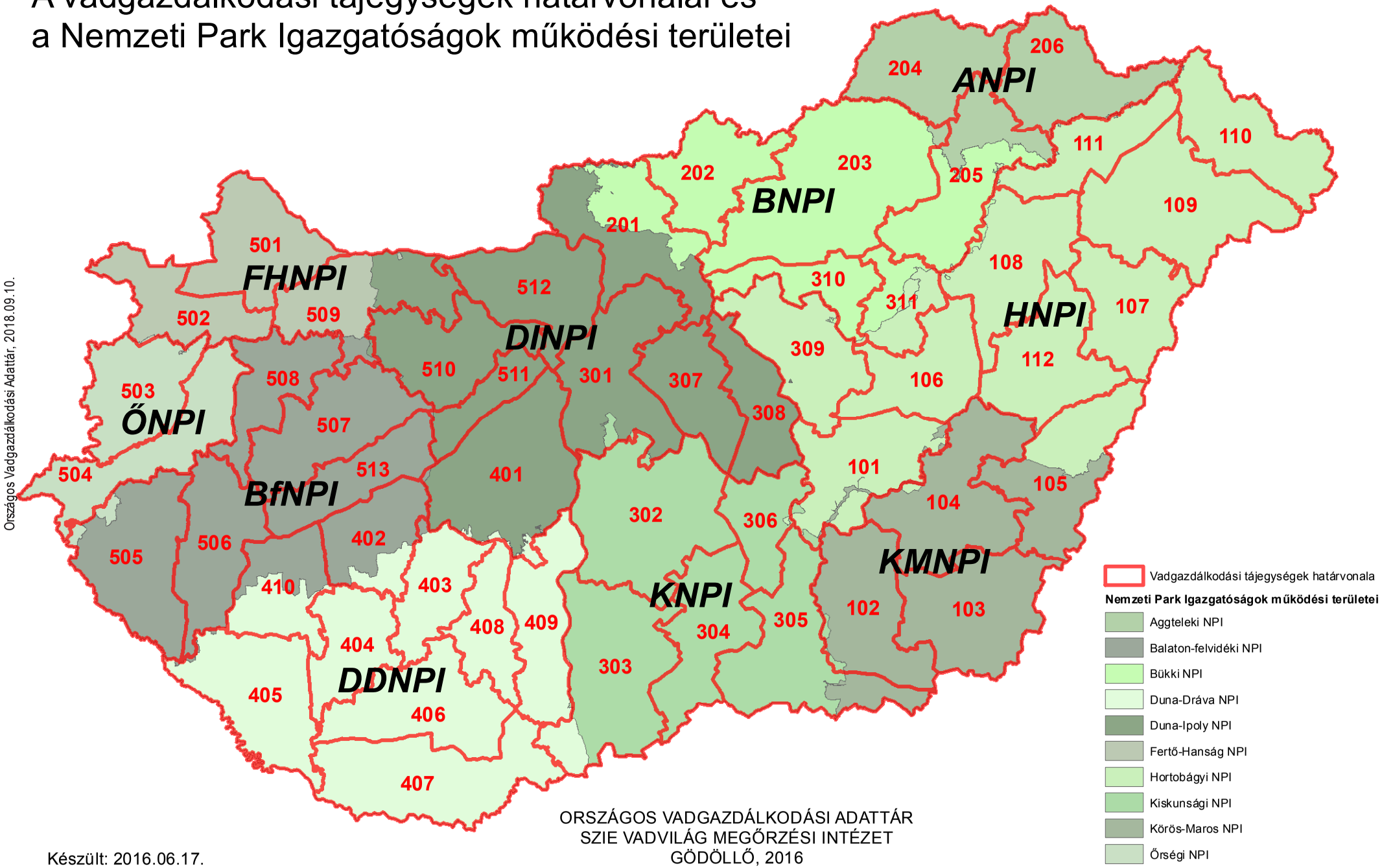

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.06.17.

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, tájegységek szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Bükki NPI	5,213.6
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Aggteleki NPI	285.6
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Aggteleki NPI	840.3
111	Bükki NPI	148.8
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
112	Körös-Maros NPI	378.1
201	Bükki NPI	84,697.5
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Aggteleki NPI	5,869.6
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Aggteleki NPI	177,320.8
204	Bükki NPI	5.6
205	Aggteleki NPI	70,898.0
205	Bükki NPI	137,924.2
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Aggteleki NPI	178,382.0
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Duna-Dráva NPI	41.0
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Hortobágyi NPI	5.9
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
308	Kiskunsági NPI	7.0
309	Bükki NPI	657.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
309	Hortobágyi NPI	177,151.0

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
310	Bükki NPI	97,139.9
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Bükki NPI	42,076.9
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
401	Kiskunsági NPI	82.5
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
409	Duna-Ipoly NPI	7.9
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
505	Őrségi NPI	10,992.5
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
506	Duna-Dráva NPI	355.0
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
508	Őrségi NPI	396.8
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
513	Duna-Ipoly NPI	11.4

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, igazgatóságok szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
110	Aggteleki NPI	285.6
111	Aggteleki NPI	840.3
203	Aggteleki NPI	5,869.6
204	Aggteleki NPI	177,320.8
205	Aggteleki NPI	70,898.0
206	Aggteleki NPI	178,382.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
108	Bükki NPI	5,213.6
111	Bükki NPI	148.8
201	Bükki NPI	84,697.5
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Bükki NPI	5.6
205	Bükki NPI	137,924.2
309	Bükki NPI	657.9
310	Bükki NPI	97,139.9
311	Bükki NPI	42,076.9
302	Duna-Dráva NPI	41.0
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
506	Duna-Dráva NPI	355.0
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
409	Duna-Ipoly NPI	7.9

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Duna-Ipoly NPI	11.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
305	Hortobágyi NPI	5.9
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
309	Hortobágyi NPI	177,151.0
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
308	Kiskunsági NPI	7.0
401	Kiskunsági NPI	82.5
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
112	Körös-Maros NPI	378.1
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Őrségi NPI	10,992.5
508	Őrségi NPI	396.8

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Ramsari Egyezményhez tartozó területek

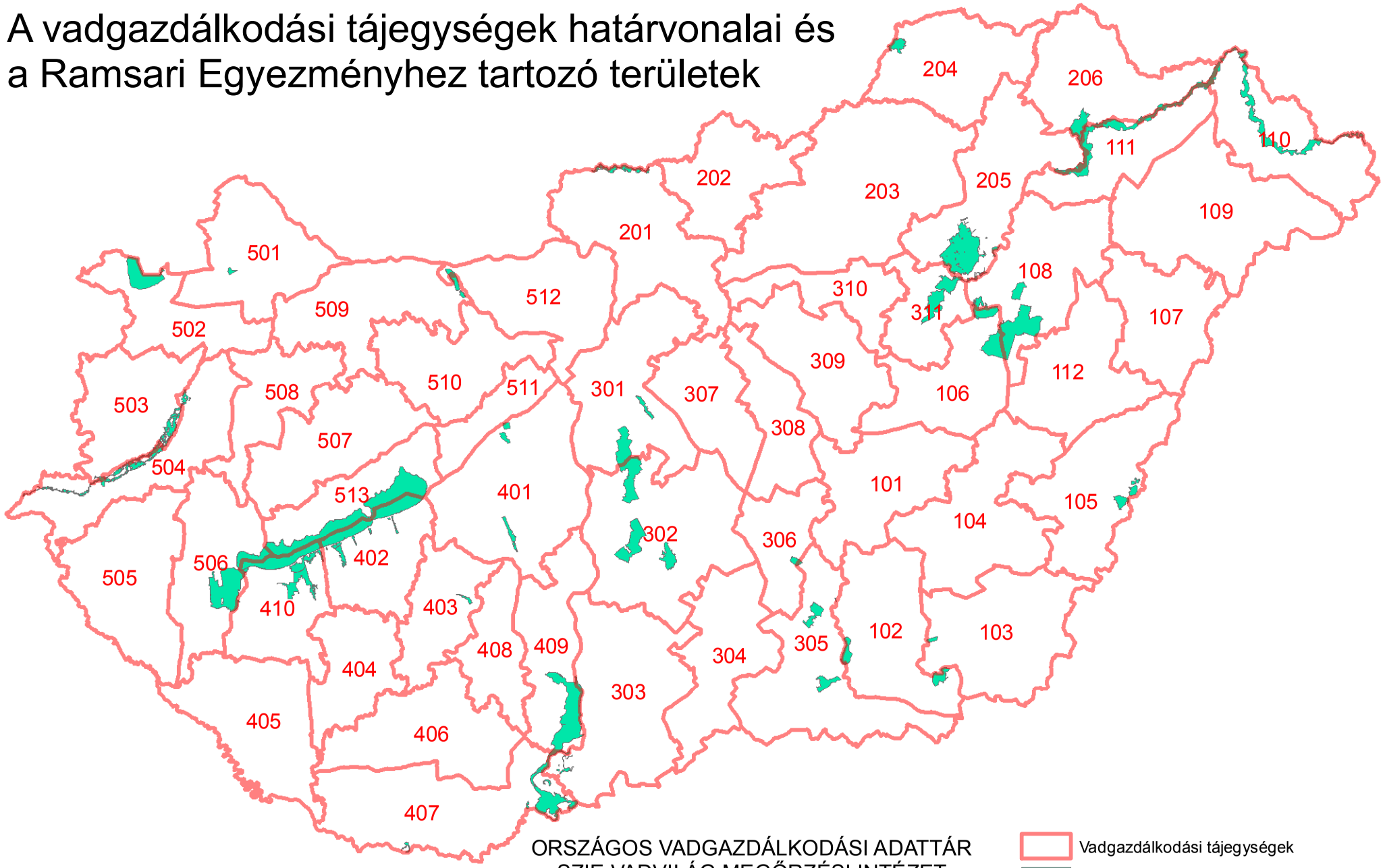

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, tájegységek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, ramsari területek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7

Natura 2000 területek a 206. számú tájegységben

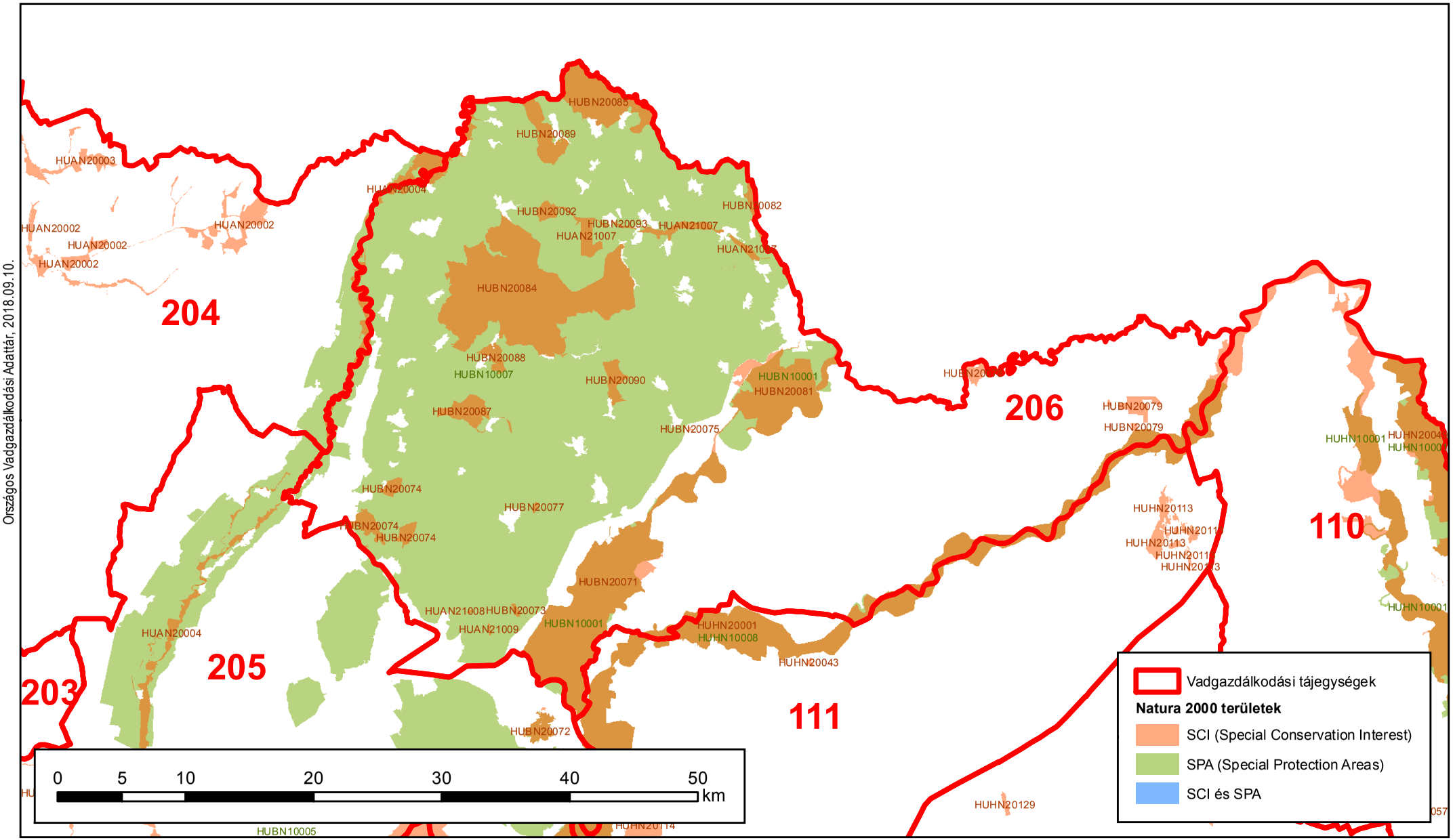

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Készült: 2016.07.27.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Natura 2000 területek a vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	N2000 terület típusa	N2000 Kód	N2000 Terület név	VGTE-be eső terület (ha)	VGTE részesedése (%)
206	SCI	HUAN20004	Hernád-völgy és Sajóládi-erdő	887.5	17.6%
206	SCI	HUAN21007	Bózsva-patak	832.3	100.0%
206	SCI	HUAN21008	Mádi Bomboly-bánya	7.9	100.0%
206	SCI	HUAN21009	Mádi-Kakas-hegy	15.4	100.0%
206	SCI	HUBN20071	Bodrogzug és Bodrog hullámtere	7,295.5	99.0%
206	SCI	HUBN20073	Bodrogszegi Várhegy	42.0	100.0%
206	SCI	HUBN20074	Tállyai Patócs-hegy - Sátor-hegy	675.4	100.0%
206	SCI	HUBN20075	Sárospataki Mandulás	8.6	100.0%
206	SCI	HUBN20077	Erdőbényei - olaszliszkai magyar nőszirmos sztyepprétek	22.4	100.0%
206	SCI	HUBN20078	Pácini Mosonna-erdő	201.9	89.9%
206	SCI	HUBN20079	Révleányvári erdők	353.5	100.0%
206	SCI	HUBN20081	Long-erdő	3,159.7	100.0%
206	SCI	HUBN20082	Felsőregmeci Ronyva	172.2	99.9%
206	SCI	HUBN20084	Központi-Zempléni-hegység	8,665.8	100.0%
206	SCI	HUBN20085	Északi-Zempléni-hegység	1,831.0	98.8%
206	SCI	HUBN20087	Baskói rétek	586.0	100.0%
206	SCI	HUBN20088	Regéci Várhegy	245.7	100.0%
206	SCI	HUBN20089	Füzéri Pál-hegy	731.1	99.8%
206	SCI	HUBN20090	Komlóskai Mogyorós-tető és Zsidó-rét	357.7	100.0%
206	SCI	HUBN20092	Telkibányai Király-hegy	182.1	100.0%
206	SCI	HUBN20093	Bózsvai Temető alja	12.0	100.0%
206	SCI	HUHN20001	Felső-Tisza	3,113.6	10.9%
206	SPA	HUBN10001	BodrogzugKopasz-hegyTaktaköz	11,386.2	50.3%
206	SPA	HUBN10007	Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-vö	95,805.3	83.6%
206	SPA	HUHN10008	Felső-Tisza	2,923.2	19.7%

Védett területek a 206 számú vadgazdálkodási tájegységben

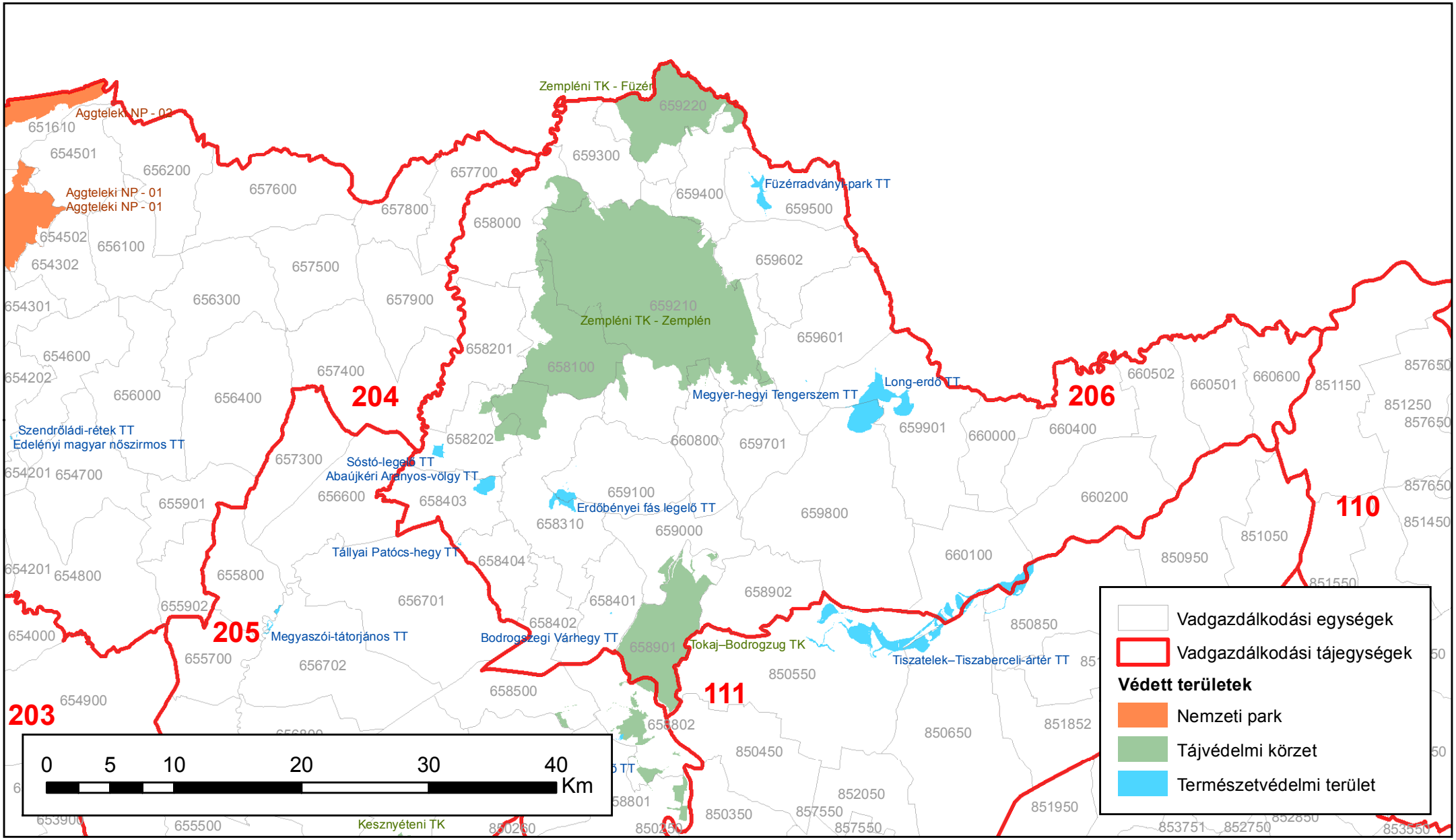

Készült: 2018.02.28.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Védett területek a 206 számú vadgazdálkodási tájegységben						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
206	658000	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	748,7	23 060,1	3,25%
206	658100	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	4 475,1	23 060,1	19,41%
206	658201	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	0,3	23 060,1	0,00%
206	658202	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	354,0	23 060,1	1,54%
206	658202	TT	Sóstó-legelő Természetvédelmi Terület	71,1	71,1	100,00%
206	658310	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	1 257,6	23 060,1	5,45%
206	658310	TT	Erdőbényei fás legelő Természetvédelmi Terület	111,3	214,9	51,77%
206	658401	TT	Bodrogszegi Várhegy Természetvédelmi Terület	1,6	1,6	100,00%
206	658403	TE	Abaújkéri Ördög-szikla kaptárkő természeti emlék	0,2	0,2	100,00%
206	658403	TT	Abaújkéri Aranyos-völgy természetvédelmi terület	160,1	160,1	100,00%
206	658404	TT	Tállyai Patócs-hegy természetvédelmi terület	3,2	3,2	100,00%
206	658901	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	4 110,9	5 286,1	77,77%
206	658902	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	1,5	5 286,1	0,03%
206	659000	TK	Tokaj–Bodrogzug Tájvédelmi Körzet	102,0	5 286,1	1,93%
206	659100	TT	Erdőbényei fás legelő Természetvédelmi Terület	103,6	214,9	48,23%
206	659210	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	15 797,5	23 060,1	68,51%
206	659220	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	3 451,1	3 705,2	93,14%
206	659300	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	0,2	3 705,2	0,01%
206	659400	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	290,0	23 060,1	1,26%
206	659500	TT	Füzérradványi-park természetvédelmi terület	159,1	159,1	100,00%
206	659601	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	87,0	23 060,1	0,38%
206	659601	TT	Megyer-hegyi Tengerszem Természetvédelmi Terület	1,1	1,1	100,00%
206	659602	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	24,7	23 060,1	0,11%
206	659701	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	37,0	23 060,1	0,16%
206	659800	TT	Long-erdő természetvédelmi terület	490,7	1 004,7	48,84%
206	659901	TT	Long-erdő természetvédelmi terület	514,0	1 004,7	51,16%
206	660100	TT	Tiszatelek–Tiszaberceli-ártér természetvédelmi terület	329,4	1 506,4	21,87%
206	660200	TT	Tiszatelek–Tiszaberceli-ártér természetvédelmi terület	1,0	1 506,4	0,07%
206	660800	TK	Zempléni Tájvédelmi Körzet	242,3	23 060,1	1,05%

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

A szabad területi és az összes jelentett nagyvadállomány tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány
1998	1 208	1 208	100,0%	0	0	-	3 693	3 693	100,0%	946	946	100,0%	1 371	1 371	100,0%
1999	1 350	1 350	100,0%	0	0	-	3 724	3 724	100,0%	1 047	958	109,3%	1 345	1 345	100,0%
2000	1 545	1 545	100,0%	0	0	-	4 057	4 057	100,0%	1 075	1 075	100,0%	1 567	1 567	100,0%
2001	1 440	1 475	97,6%	0	22	0,0%	4 033	4 068	99,1%	869	934	93,0%	1 654	1 724	95,9%
2002	1 563	1 658	94,3%	0	38	0,0%	4 258	4 398	96,8%	909	1 024	88,8%	2 164	2 314	93,5%
2003	1 384	1 456	95,1%	0	32	0,0%	4 399	4 497	97,8%	900	1 010	89,1%	1 811	1 921	94,3%
2004	1 409	1 484	94,9%	0	30	0,0%	4 316	4 386	98,4%	658	783	84,0%	1 371	1 541	89,0%
2005	1 583	1 658	95,5%	0	30	0,0%	4 636	4 706	98,5%	780	905	86,2%	1 698	1 868	90,9%
2006	1 446	1 521	95,1%	0	30	0,0%	4 668	4 738	98,5%	724	849	85,3%	1 188	1 358	87,5%
2007	1 615	1 690	95,6%	0	32	0,0%	5 115	5 185	98,6%	1 044	1 144	91,3%	1 462	1 587	92,1%
2008	1 772	1 847	95,9%	260	292	89,0%	5 600	5 665	98,9%	1 005	1 095	91,8%	1 531	1 651	92,7%
2009	1 806	1 881	96,0%	0	32	0,0%	5 743	5 808	98,9%	1 117	1 207	92,5%	1 712	1 832	93,4%
2010	1 378	1 453	94,8%	4	36	11,1%	5 559	5 624	98,8%	701	791	88,6%	1 351	1 471	91,8%
2011	2 018	2 093	96,4%	7	39	17,9%	5 938	5 973	99,4%	1 262	1 352	93,3%	1 878	1 998	94,0%
2012	1 943	1 943	100,0%	4	4	100,0%	5 685	5 685	100,0%	1 202	1 202	100,0%	1 845	1 845	100,0%
2013	2 056	2 131	96,5%	6	38	15,8%	5 706	5 771	98,9%	1 353	1 443	93,8%	2 103	2 223	94,6%
2014	2 036	2 111	96,4%	3	35	8,6%	5 549	5 614	98,8%	1 251	1 341	93,3%	2 082	2 202	94,6%
Változás	68,5%	74,8%	-3,6%	-98,8%	59,1%	-90,4%	50,3%	52,0%	-1,2%	32,2%	41,8%	-6,7%	51,9%	60,6%	-5,4%
Minimum	1 208	1 208	94,3%	0	0	0,0%	3 693	3 693	96,8%	658	783	84,0%	1 188	1 345	87,5%
Maximum	2 056	2 131	100,0%	260	292	100,0%	5 938	5 973	100,0%	1 353	1 443	109,3%	2 164	2 314	100,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	1 208	163	13,5%	0	0	-	3 693	555	15,0%	946	125	13,2%	1 371	592	43,2%
1999	1 350	261	19,3%	0	0	-	3 724	732	19,7%	1 047	197	18,8%	1 345	961	71,4%
2000	1 545	282	18,3%	0	0	-	4 057	838	20,7%	1 075	177	16,5%	1 567	1 112	71,0%
2001	1 440	324	22,5%	0	0	-	4 033	1 014	25,1%	869	249	28,7%	1 654	1 728	104,5%
2002	1 563	463	29,6%	0	0	-	4 258	1 264	29,7%	909	414	45,5%	2 164	2 535	117,1%
2003	1 384	533	38,5%	0	0	-	4 399	1 330	30,2%	900	339	37,7%	1 811	1 805	99,7%
2004	1 409	511	36,3%	0	0	-	4 316	1 339	31,0%	658	347	52,7%	1 371	2 128	155,2%
2005	1 583	514	32,5%	0	0	-	4 636	1 375	29,7%	780	302	38,7%	1 698	1 343	79,1%
2006	1 446	483	33,4%	0	0	-	4 668	1 226	26,3%	724	306	42,3%	1 188	1 401	117,9%
2007	1 615	564	34,9%	0	0	-	5 115	1 546	30,2%	1 044	349	33,4%	1 462	1 933	132,2%
2008	1 772	672	37,9%	260	1	0,4%	5 600	1 605	28,7%	1 005	434	43,2%	1 531	2 180	142,4%
2009	1 806	590	32,7%	0	0	-	5 743	1 595	27,8%	1 117	410	36,7%	1 712	1 926	112,5%
2010	1 378	757	54,9%	4	0	0,0%	5 559	1 567	28,2%	701	478	68,2%	1 351	2 851	211,0%
2011	2 018	708	35,1%	7	0	0,0%	5 938	1 640	27,6%	1 262	406	32,2%	1 878	2 465	131,3%
2012	1 943	788	40,6%	4	1	25,0%	5 685	1 671	29,4%	1 202	494	41,1%	1 845	3 539	191,8%
2013	2 056	1 003	48,8%	6	0	0,0%	5 706	1 676	29,4%	1 353	499	36,9%	2 103	3 542	168,4%
2014	2 036	1 080	53,0%	3	0	0,0%	5 549	1 843	33,2%	1 251	593	47,4%	2 082	3 583	172,1%
Változás	68,5%	562,6%	293,1%	-98,8%	-100,0%	-100,0%	50,3%	232,1%	121,0%	32,2%	374,4%	258,7%	51,9%	505,2%	298,5%
Minimum	1 208	163	13,5%	0	0	0,0%	3 693	555	15,0%	658	125	13,2%	1 188	592	43,2%
Maximum	2 056	1 080	54,9%	260	1	25,0%	5 938	1 843	33,2%	1 353	593	68,2%	2 164	3 583	211,0%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	1 208	163	13,5%	0	0	-	3 693	555	15,0%	946	125	13,2%	1 371	592	43,2%
1999	1 350	261	19,3%	0	0	-	3 724	732	19,7%	1 047	197	18,8%	1 345	961	71,4%
2000	1 545	282	18,3%	0	0	-	4 057	838	20,7%	1 075	177	16,5%	1 567	1 112	71,0%
2001	1 440	324	22,5%	0	0	-	4 033	1 014	25,1%	869	249	28,7%	1 654	1 728	104,5%
2002	1 563	463	29,6%	0	0	-	4 258	1 264	29,7%	909	414	45,5%	2 164	2 535	117,1%
2003	1 384	533	38,5%	0	0	-	4 399	1 330	30,2%	900	339	37,7%	1 811	1 805	99,7%
2004	1 409	511	36,3%	0	0	-	4 316	1 339	31,0%	658	347	52,7%	1 371	2 128	155,2%
2005	1 583	514	32,5%	0	0	-	4 636	1 375	29,7%	780	302	38,7%	1 698	1 343	79,1%
2006	1 446	483	33,4%	0	0	-	4 668	1 226	26,3%	724	306	42,3%	1 188	1 401	117,9%
2007	1 615	564	34,9%	0	0	-	5 115	1 546	30,2%	1 044	349	33,4%	1 462	1 933	132,2%
2008	1 772	672	37,9%	260	1	0,4%	5 600	1 605	28,7%	1 005	434	43,2%	1 531	2 180	142,4%
2009	1 806	590	32,7%	0	0	-	5 743	1 595	27,8%	1 117	410	36,7%	1 712	1 926	112,5%
2010	1 378	757	54,9%	4	0	0,0%	5 559	1 567	28,2%	701	478	68,2%	1 351	2 851	211,0%
2011	2 018	708	35,1%	7	0	0,0%	5 938	1 640	27,6%	1 262	406	32,2%	1 878	2 465	131,3%
2012	1 943	788	40,6%	4	1	25,0%	5 685	1 671	29,4%	1 202	494	41,1%	1 845	3 539	191,8%
2013	2 056	1 003	48,8%	6	0	0,0%	5 706	1 676	29,4%	1 353	499	36,9%	2 103	3 542	168,4%
2014	2 036	1 080	53,0%	3	0	0,0%	5 549	1 843	33,2%	1 251	593	47,4%	2 082	3 583	172,1%
Változás	68,5%	562,6%	293,1%	-98,8%	-100,0%	-100,0%	50,3%	232,1%	121,0%	32,2%	374,4%	258,7%	51,9%	505,2%	298,5%
Minimum	1 208	163	13,5%	0	0	0,0%	3 693	555	15,0%	658	125	13,2%	1 188	592	43,2%
Maximum	2 056	1 080	54,9%	260	1	25,0%	5 938	1 843	33,2%	1 353	593	68,2%	2 164	3 583	211,0%

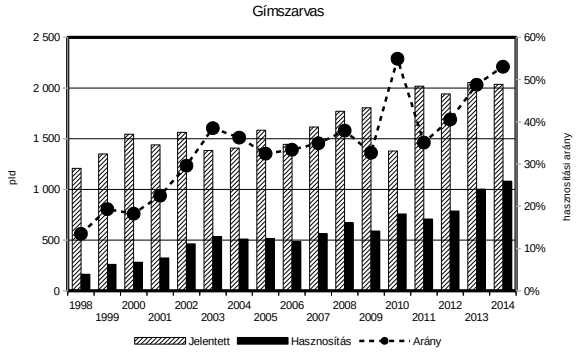

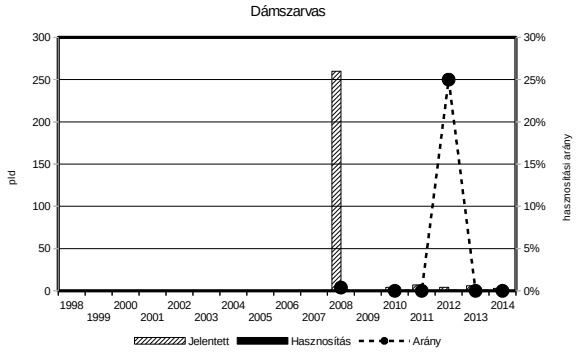

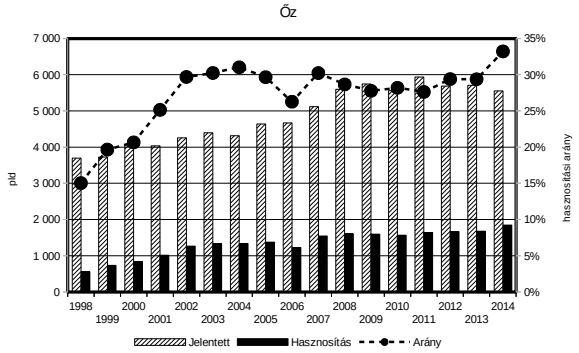

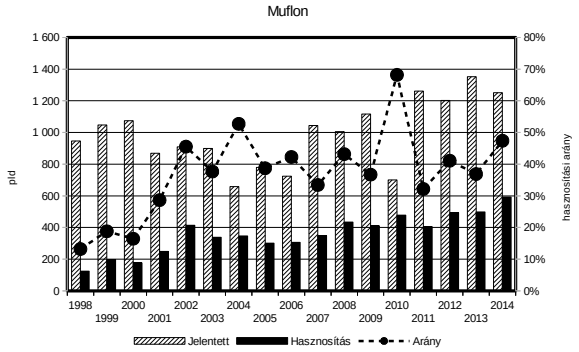

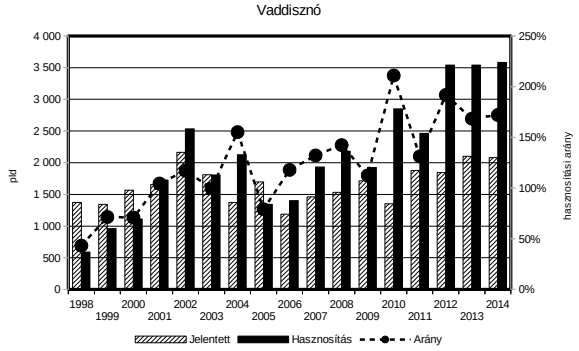

A vadgazdálkodás fontosabb bevételi és kiadási tényezői a vadgazdálkodási tájegységben (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Külföldi bérlelövés		Belföldi bérlelövés		Belföldi / külföldi	Élővad		Lőttvad		Mezőgazdasági kár		Erdei kár	
	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás		E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás
1998	16,407	100,0%	3,110	100,0%	19,0%	8,267	100,0%	9,031	100,0%	3,051	100,0%	0,520	100,0%
1999	13,661	83,3%	7,592	244,1%	55,6%	7,111	86,0%	12,219	135,3%	3,954	129,6%	1,127	216,6%
2000	14,547	88,7%	7,881	253,4%	54,2%	6,407	77,5%	14,898	165,0%	3,483	114,2%	0,646	124,1%
2001	23,253	141,7%	8,730	280,7%	37,5%	4,240	51,3%	20,437	226,3%	7,446	244,1%	0,982	188,8%
2002	16,600	101,2%	7,933	255,1%	47,8%	1,044	12,6%	23,767	263,2%	7,583	248,6%	0,565	108,6%
2003	21,467	130,8%	16,084	517,2%	74,9%	0,020	0,2%	12,468	138,1%	8,066	264,4%	0,611	117,4%
2004	9,866	60,1%	18,250	586,8%	185,0%	0,809	9,8%	20,988	232,4%	5,874	192,5%	1,780	342,2%
2005	10,970	66,9%	19,519	627,7%	177,9%	1,655	20,0%	18,939	209,7%	5,042	165,3%	2,448	470,7%
2006	8,604	52,4%	19,165	616,3%	222,7%	1,324	16,0%	19,157	212,1%	4,324	141,7%	0,214	41,1%
2007	5,122	31,2%	27,407	881,3%	535,1%	3,860	46,7%	20,705	229,3%	3,974	130,3%	0,031	5,9%
2008	11,413	69,6%	29,300	942,2%	256,7%	2,075	25,1%	20,889	231,3%	1,858	60,9%	0,339	65,1%
2009	6,641	40,5%	26,944	866,4%	405,7%	1,433	17,3%	11,939	132,2%	5,906	193,6%	0,144	27,8%
2010	3,767	23,0%	37,220	1196,8%	988,0%	1,317	15,9%	14,764	163,5%	11,033	361,6%	4,218	810,9%
2011	4,396	26,8%	31,122	1000,8%	707,9%	1,887	22,8%	20,303	224,8%	5,078	166,5%	3,653	702,3%
2012	4,282	26,1%	37,039	1191,0%	865,0%	2,118	25,6%	27,766	307,5%	10,521	344,8%	4,699	903,5%
2013	12,526	76,3%	33,054	1062,9%	263,9%	3,295	39,9%	30,782	340,9%	13,727	450,0%	3,367	647,3%
2014	14,664	89,4%	38,349	1233,2%	261,5%	1,473	17,8%	32,978	365,2%	13,775	451,5%	0,806	154,9%

Az őz hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

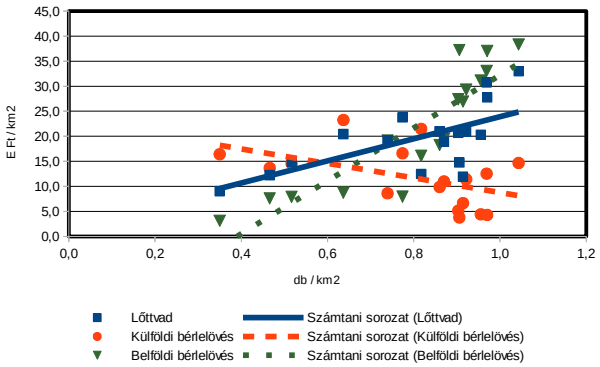

A gímszarvas hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

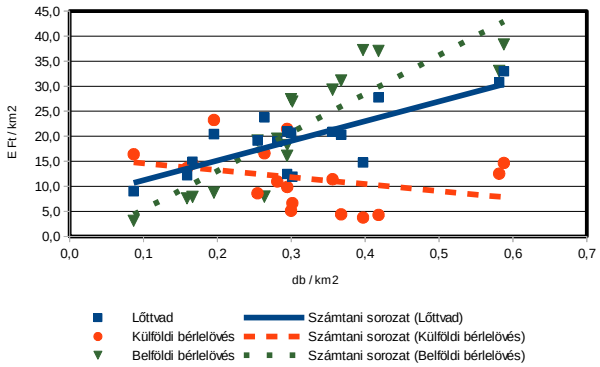

A vaddisznó hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

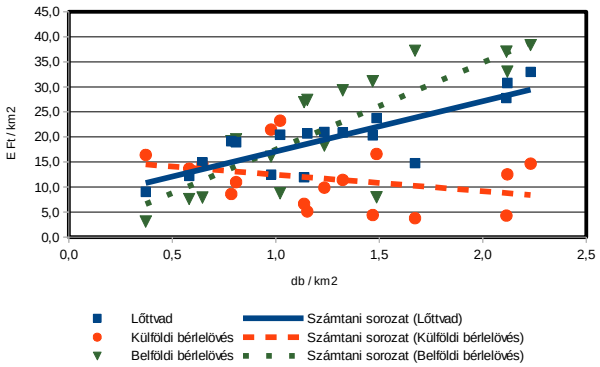

A térített mezőgazdasági kár és a 3 fő nagyvad terítéke közötti kapcsolat

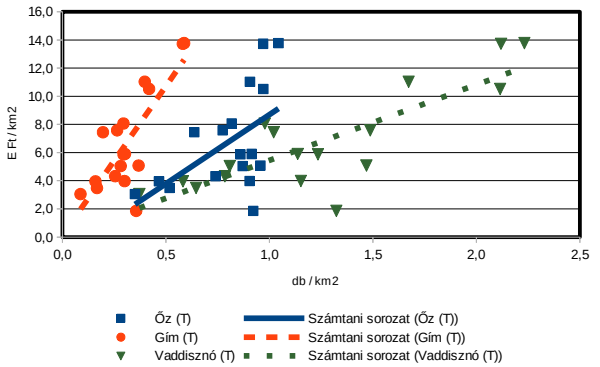

A fácán hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

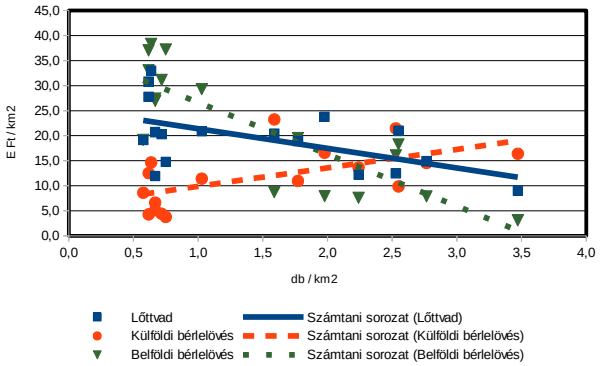

A mezei nyúl hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

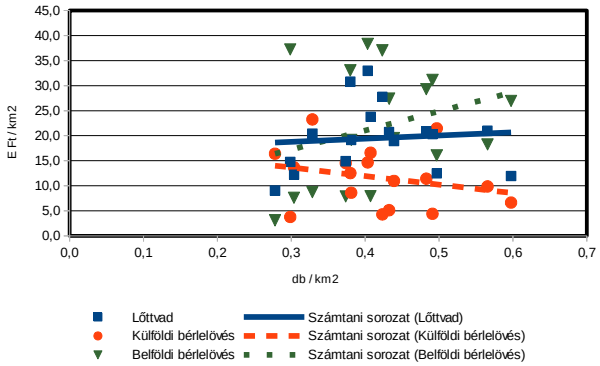

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (1208 → 2036 pld.; +68,5%), ezzel párhuzamosan, és ezt jóval meghaladó mértékben a hasznosítás is növekedett (163 → 1080 pld.; +562,6%).
- A gímszarvas 2007-ben a tájegység mintegy kétharmadán jelen volt, 2014-re már a tájegység mintegy 90%-án előfordult.
- A tájegység jellegéből adódóan (erdősültség 38,8%) a gímszarvas állandó jelenlétének kedvező.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az 1998-2014 közötti időszak vonatkozásában az átlagos teljes hasznosítási arány 34,2% volt, de az utolsó öt év átlagában már 46,5%.
- A jelentett bikaállomány átlagos hasznosítási aránya 28,0%, ami az utolsó öt év átlagában 37,1% volt.
- A tehenek esetében a teljes időszakban átlagosan 30,4%, míg az utolsó öt év során átlagosan 46,1% volt.
- A borjak hasznosítása 1998 és 2014 között átlagosan 46,0%, az utolsó öt év átlagában pedig már 55,2% volt.
- A hasznosítási arányok egyértelműen azt mutatják, hogy a gímszarvas állomány csökkentését kívánták elérni, ez különösen érvényes a 2010 és 2014 között időszakra. A magas hasznosítás ellenére ez nem következett be, viszont az állomány növekedését az utolsó öt évben sikerült megállítani.

A gímszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A gímszarvas hasznosításának emelkedése és a lőtt vadból, illetve a belföldi bérlelövésből származó bevételek között pozitív irányú kapcsolat látható, ami a gímszarvas gazdasági jelentőségét hangsúlyozza.
- A tájegységben a térített erdei és mezőgazdasági vadkár 1998 és 2014 között folyó értéken kimutatva hullámzóan alakult, de az utolsó öt évben egyértelműen emelkedett. A kifizetett mezőgazdasági vadkár és a gímszarvas teríteksűrűsége között pozitív irányú kapcsolat látható.
- A tájegységben a gímállomány sűrűségének további növekedését egyelőre megállították, ellenkező esetben az általa okozott konfliktusok fokozottabb megjelenésére feltétlenül számítani kell.

A gímszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A bírált trófeák száma a teljes időszak alatt jelentősen emelkedett, ezzel párhuzamosan az érmes trófeák száma is növekedett. Az 1998 és 2014 között elbírált 2605 trófea közül összesen 704 lett érmes (27,1%). Arany 16, ezüst 144, és bronz 544.
- A bírált trófeák többsége a korosztályi besorolás alapján fiatal (1587 pld.), jelentős része (964 pld.) középkorú volt. Ezen kívül 54 trófeát az idős korosztályba soroltak.
- A bikahasznosítás korosztályi megoszlására a fiatal korosztály egyre nagyobb arányban való részesedése jellemző. A kezdeti időszakban (1998) a fiatal, középkorú, idős arány sorrendben, 37,7%, 47,5% és 14,8% volt. Ezt követően az

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
idős és a középkorú bikák aránya folyamatosan csökkent. 2014-ben pedig a fiatal, középkorú, és idős arány sorrendben, 69,5%, 30,1% és 0,4% volt. • A bikák hasznosítási adatai alapvetően az állomány általános csökkentésére utalnak, illetve emellett a bikaállomány elfiatalodását is jelzi. • A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit tekintve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 104,43 cm (11 év), az átlagos szemághossz legnagyobb értéke 35,61 cm (12 év), az átlagos középághossz legnagyobb értéke 33,09 cm (11 év), a 24 órás agancstömeg legnagyobb értéke 7,75 kg (11 év), az átlagos ágszám legnagyobb értéke 11,97 db (11 év), az átlagos koszorúkörméret legnagyobb értéke 26,35 cm (12 év), az átlagos alsó szárkörméret legnagyobb értéke 16,63 cm (13 év), az átlagos felső szárkörméret legnagyobb értéke 14,90 cm (13 év).

A szabad területi gímszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	380	475	353	**1 208**	59	41	63	**163**	15,5%	8,6%	17,8%	**13,5%**
1999	394	536	420	**1 350**	78	68	115	**261**	19,8%	12,7%	27,4%	**19,3%**
2000	490	606	449	**1 545**	97	63	122	**282**	19,8%	10,4%	27,2%	**18,3%**
2001	457	569	414	**1 440**	95	102	127	**324**	20,8%	17,9%	30,7%	**22,5%**
2002	490	607	466	**1 563**	124	146	193	**463**	25,3%	24,1%	41,4%	**29,6%**
2003	473	575	336	**1 384**	128	184	221	**533**	27,1%	32,0%	65,8%	**38,5%**
2004	443	607	359	**1 409**	116	166	229	**511**	26,2%	27,3%	63,8%	**36,3%**
2005	471	641	471	**1 583**	117	195	202	**514**	24,8%	30,4%	42,9%	**32,5%**
2006	455	577	414	**1 446**	125	160	198	**483**	27,5%	27,7%	47,8%	**33,4%**
2007	506	604	505	**1 615**	147	204	213	**564**	29,1%	33,8%	42,2%	**34,9%**
2008	567	671	534	**1 772**	156	225	291	**672**	27,5%	33,5%	54,5%	**37,9%**
2009	548	678	580	**1 806**	148	184	258	**590**	27,0%	27,1%	44,5%	**32,7%**
2010	403	524	451	**1 378**	184	260	313	**757**	45,7%	49,6%	69,4%	**54,9%**
2011	588	764	666	**2 018**	166	284	258	**708**	28,2%	37,2%	38,7%	**35,1%**
2012	572	717	654	**1 943**	166	277	345	**788**	29,0%	38,6%	52,8%	**40,6%**
2013	596	773	687	**2 056**	232	394	377	**1 003**	38,9%	51,0%	54,9%	**48,8%**
2014	603	764	669	**2 036**	262	415	403	**1 080**	43,4%	54,3%	60,2%	**53,0%**
Változás	58,7%	60,8%	89,5%	68,5%	344,1%	912,2%	539,7%	562,6%	179,8%	529,3%	237,5%	293,1%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	1,25	0,93	***0,74***	1	0,69	1,07	***1,54***
1999	1	1,36	1,07	***0,78***	1	0,87	1,47	***1,69***
2000	1	1,24	0,92	***0,74***	1	0,65	1,26	***1,94***
2001	1	1,25	0,91	***0,73***	1	1,07	1,34	***1,25***
2002	1	1,24	0,95	***0,77***	1	1,18	1,56	***1,32***
2003	1	1,22	0,71	***0,58***	1	1,44	1,73	***1,20***
2004	1	1,37	0,81	***0,59***	1	1,43	1,97	***1,38***
2005	1	1,36	1,00	***0,73***	1	1,67	1,73	***1,04***
2006	1	1,27	0,91	***0,72***	1	1,28	1,58	***1,24***
2007	1	1,19	1,00	***0,84***	1	1,39	1,45	***1,04***
2008	1	1,18	0,94	***0,80***	1	1,44	1,87	***1,29***
2009	1	1,24	1,06	***0,86***	1	1,24	1,74	***1,40***
2010	1	1,30	1,12	***0,86***	1	1,41	1,70	***1,20***
2011	1	1,30	1,13	***0,87***	1	1,71	1,55	***0,91***
2012	1	1,25	1,14	***0,91***	1	1,67	2,08	***1,25***
2013	1	1,30	1,15	***0,89***	1	1,70	1,63	***0,96***
2014	1	1,27	1,11	***0,88***	1	1,58	1,54	***0,97***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	31,5%	39,3%	29,2%	100%	36,2%	25,2%	38,7%	100%
1999	29,2%	39,7%	31,1%	100%	29,9%	26,1%	44,1%	100%
2000	31,7%	39,2%	29,1%	100%	34,4%	22,3%	43,3%	100%
2001	31,7%	39,5%	28,8%	100%	29,3%	31,5%	39,2%	100%
2002	31,3%	38,8%	29,8%	100%	26,8%	31,5%	41,7%	100%
2003	34,2%	41,5%	24,3%	100%	24,0%	34,5%	41,5%	100%
2004	31,4%	43,1%	25,5%	100%	22,7%	32,5%	44,8%	100%
2005	29,8%	40,5%	29,8%	100%	22,8%	37,9%	39,3%	100%
2006	31,5%	39,9%	28,6%	100%	25,9%	33,1%	41,0%	100%
2007	31,3%	37,4%	31,3%	100%	26,1%	36,2%	37,8%	100%
2008	32,0%	37,9%	30,1%	100%	23,2%	33,5%	43,3%	100%
2009	30,3%	37,5%	32,1%	100%	25,1%	31,2%	43,7%	100%
2010	29,2%	38,0%	32,7%	100%	24,3%	34,3%	41,3%	100%
2011	29,1%	37,9%	33,0%	100%	23,4%	40,1%	36,4%	100%
2012	29,4%	36,9%	33,7%	100%	21,1%	35,2%	43,8%	100%
2013	29,0%	37,6%	33,4%	100%	23,1%	39,3%	37,6%	100%
2014	29,6%	37,5%	32,9%	100%	24,3%	38,4%	37,3%	100%

A gímszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **206**

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

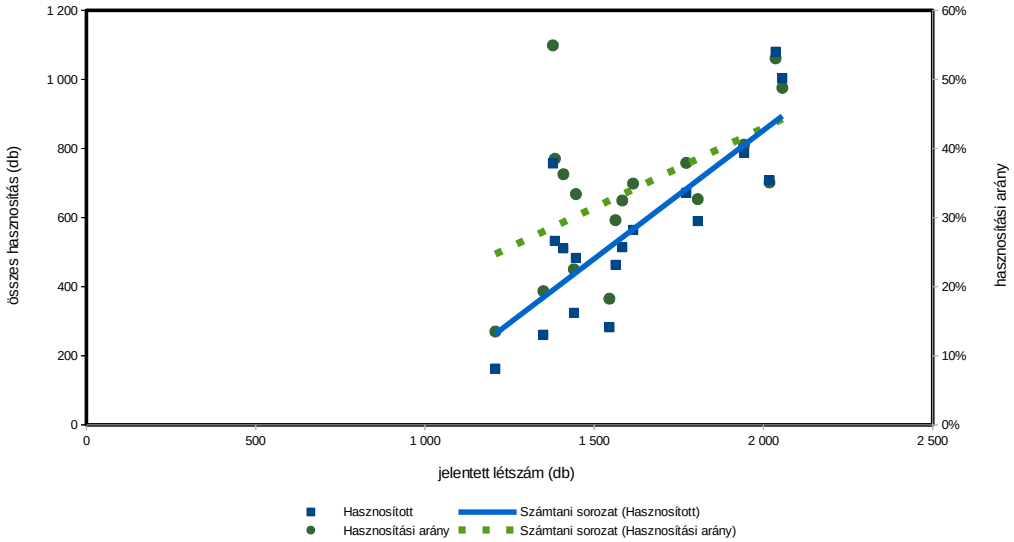

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

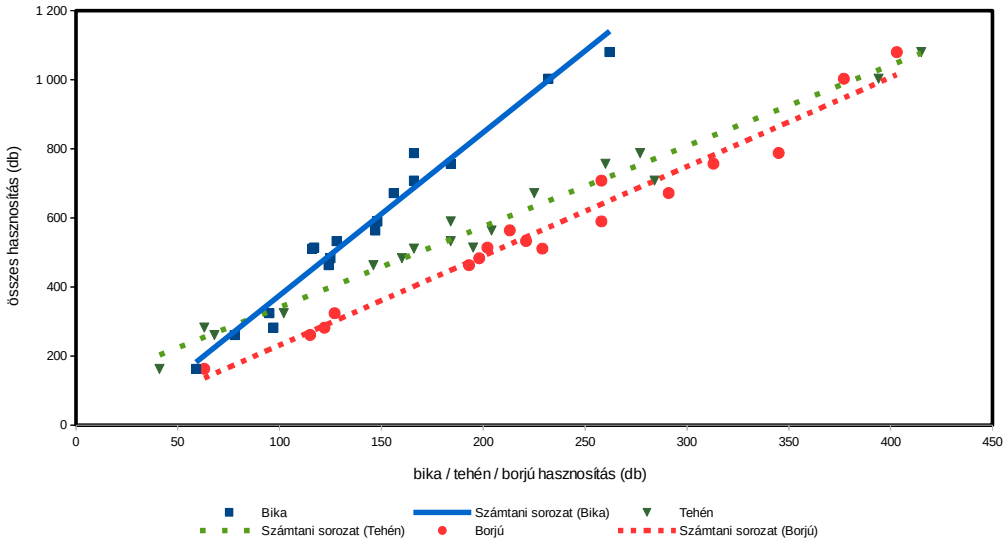

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

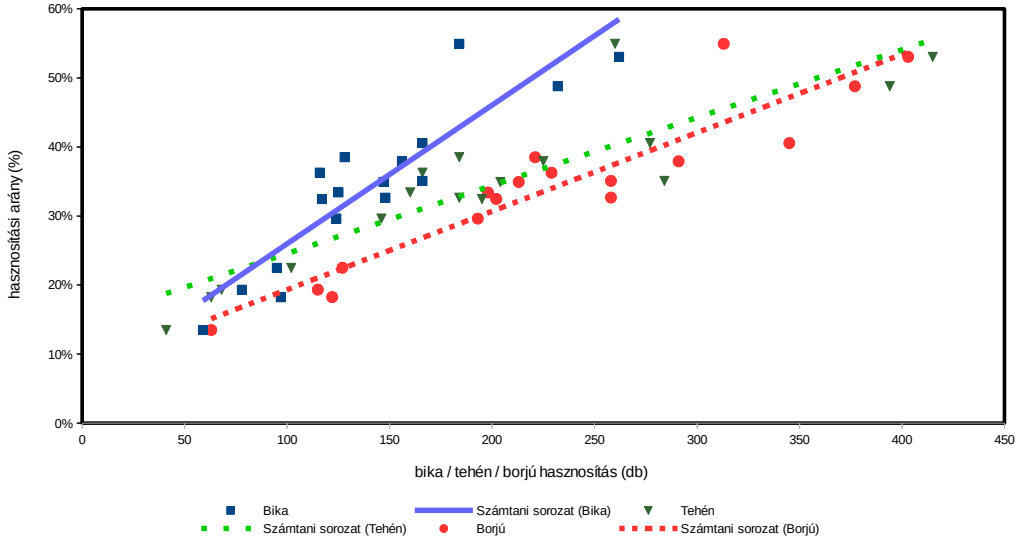

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2007

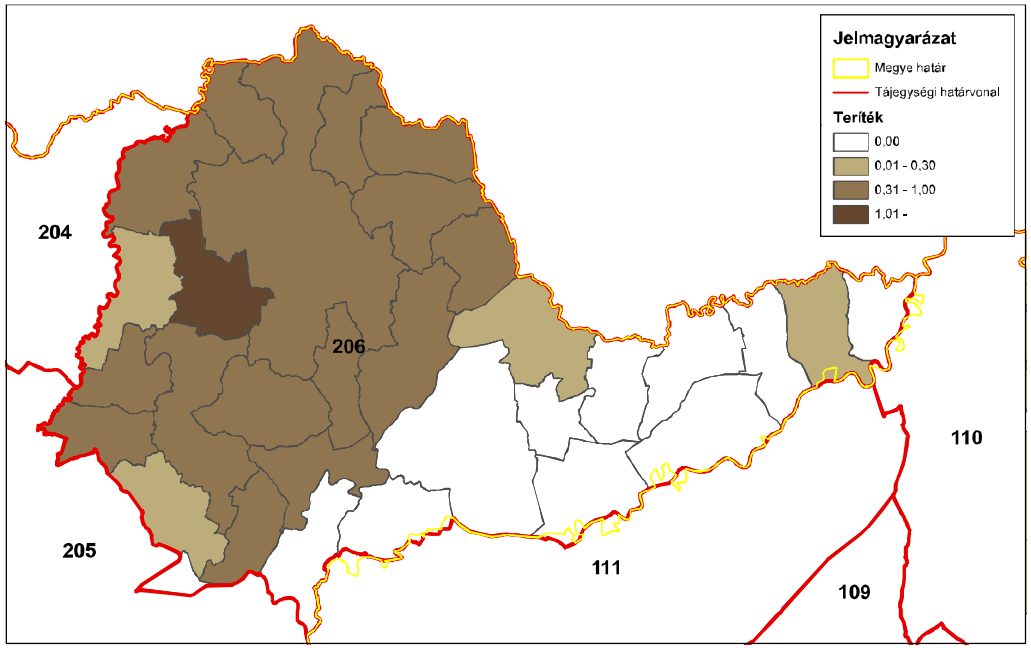

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2008

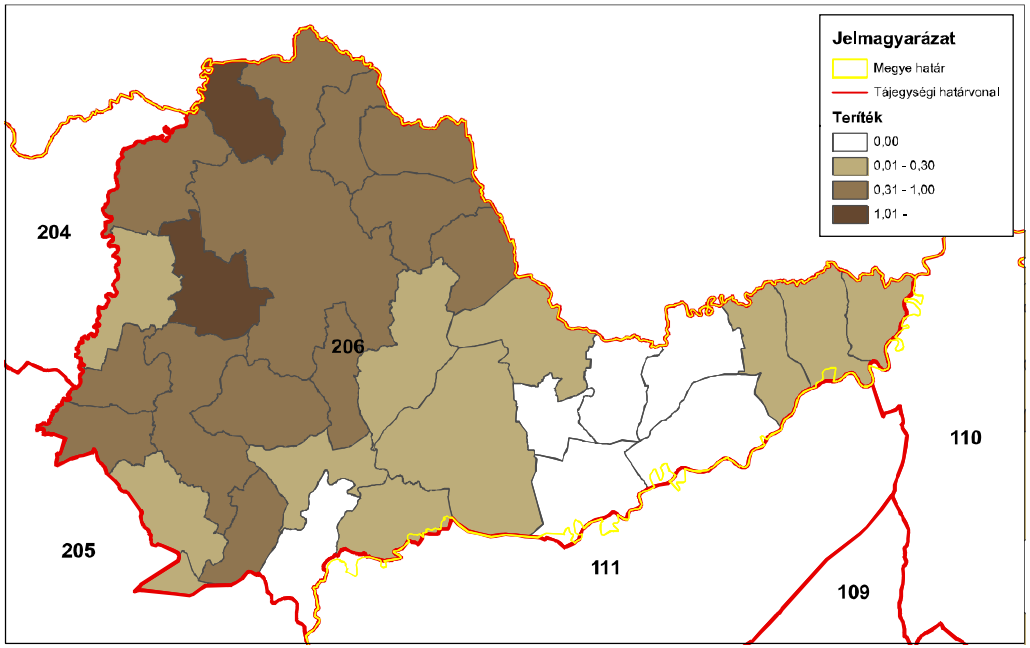

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2009

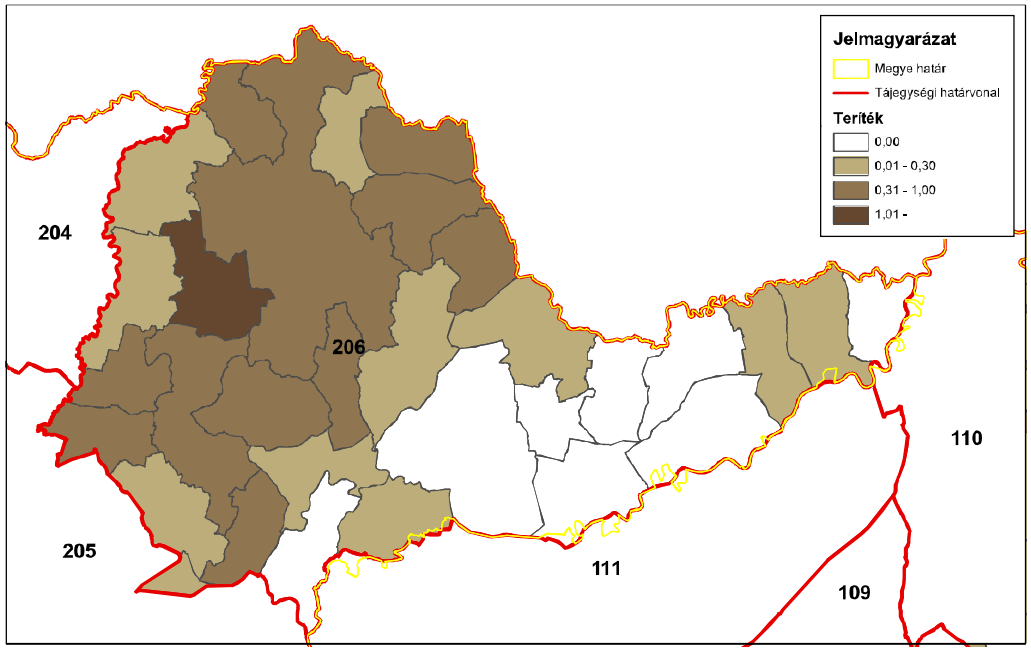

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2010

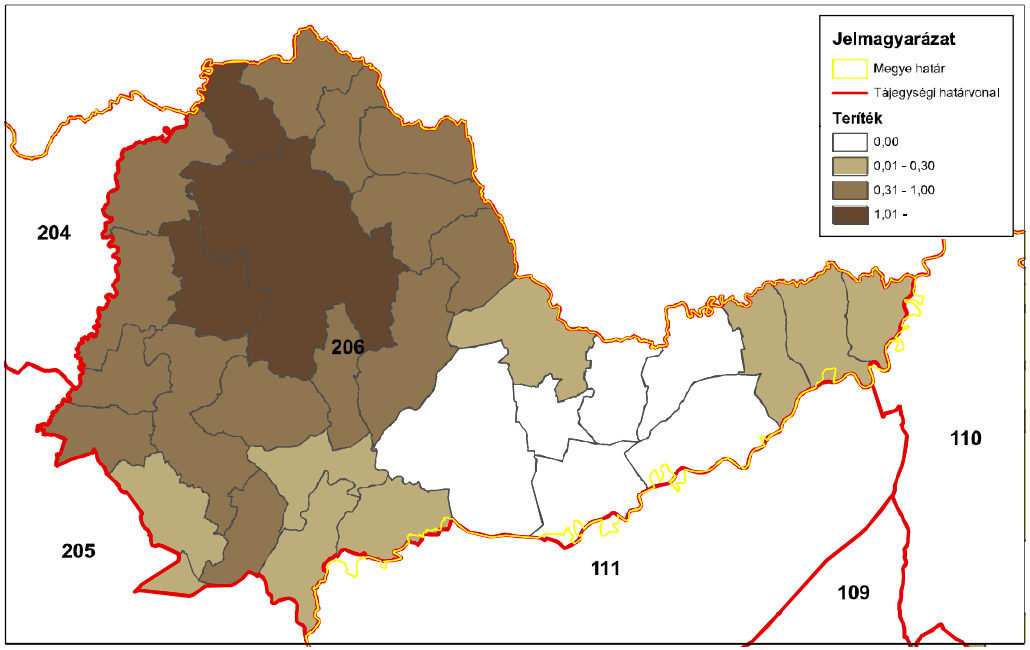

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2011

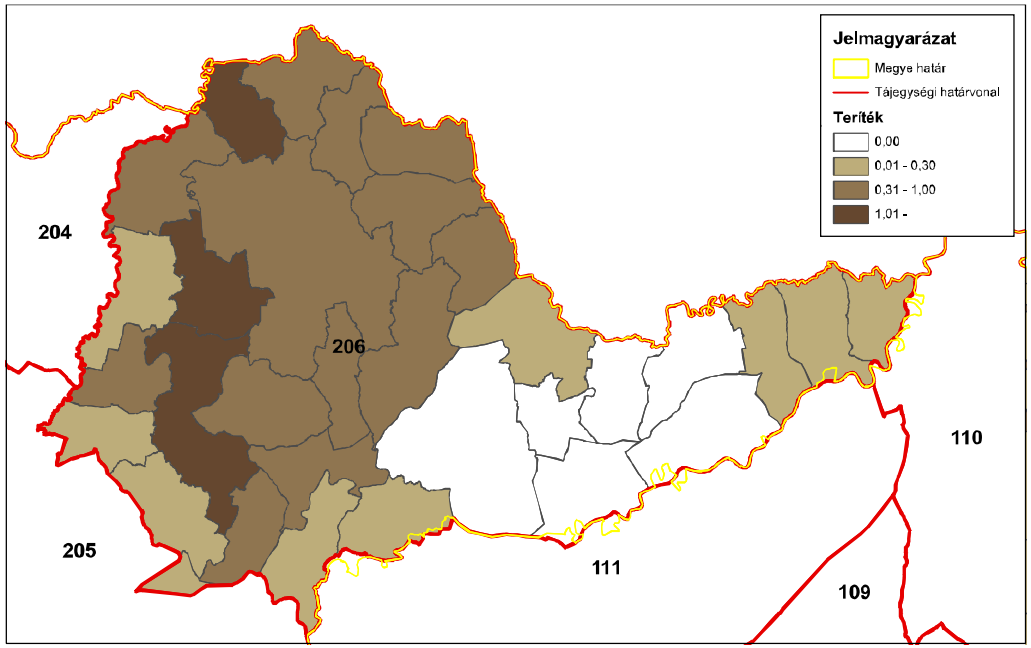

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2012

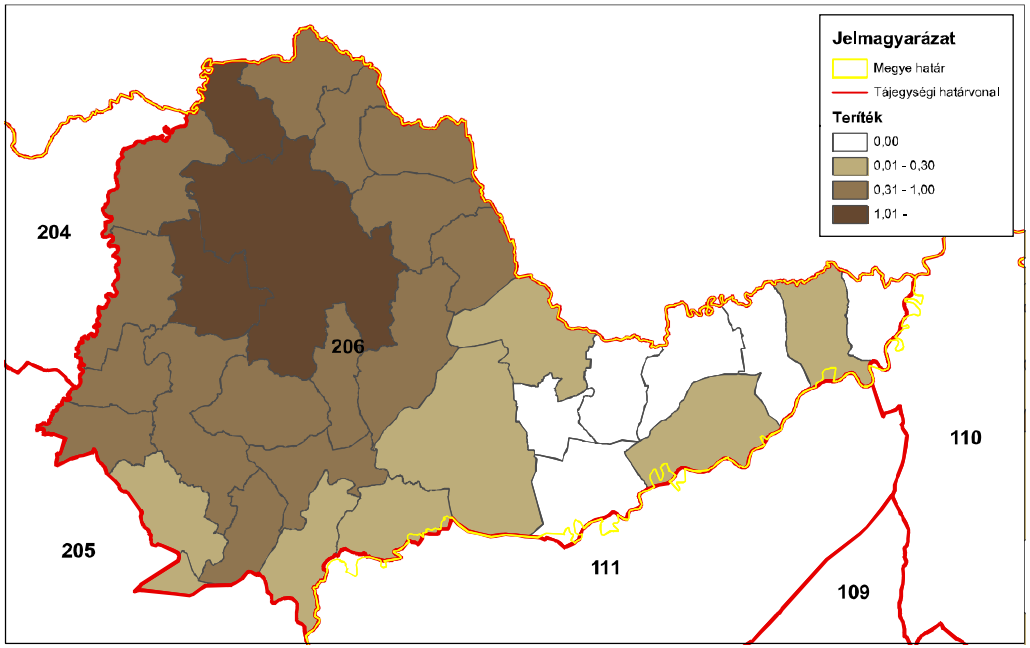

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2013

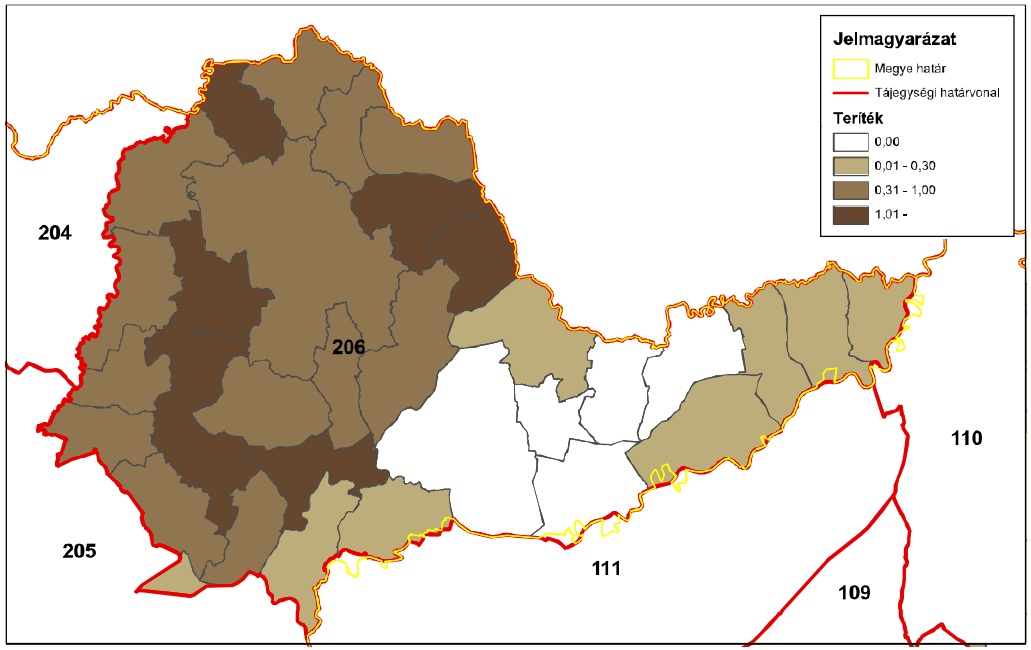

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2014

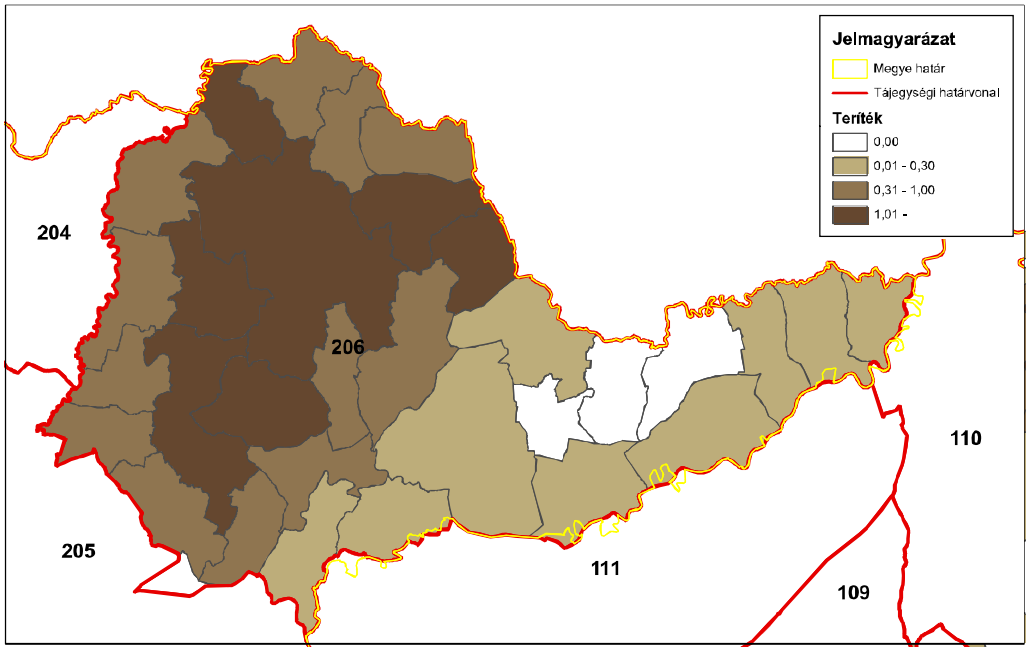

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	61	14	23,0%	1	4	9	7,1%	28,6%	64,3%
1999	88	30	34,1%		7	23	0,0%	23,3%	76,7%
2000	100	23	23,0%	1	2	20	4,3%	8,7%	87,0%
2001	103	21	20,4%		2	19	0,0%	9,5%	90,5%
2002	136	38	27,9%	1	7	30	2,6%	18,4%	78,9%
2003	134	41	30,6%		9	32	0,0%	22,0%	78,0%
2004	132	32	24,2%		4	28	0,0%	12,5%	87,5%
2005	129	46	35,7%	1	10	35	2,2%	21,7%	76,1%
2006	137	45	32,8%	1	13	31	2,2%	28,9%	68,9%
2007	155	53	34,2%	1	9	43	1,9%	17,0%	81,1%
2008	168	45	26,8%	1	9	35	2,2%	20,0%	77,8%
2009	155	36	23,2%	2	5	29	5,6%	13,9%	80,6%
2010	209	46	22,0%	1	8	37	2,2%	17,4%	80,4%
2011	188	47	25,0%	2	10	35	4,3%	21,3%	74,5%
2012	184	43	23,4%		13	30	0,0%	30,2%	69,8%
2013	247	67	27,1%	4	10	53	6,0%	14,9%	79,1%
2014	279	77	27,6%		22	55	0,0%	28,6%	71,4%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

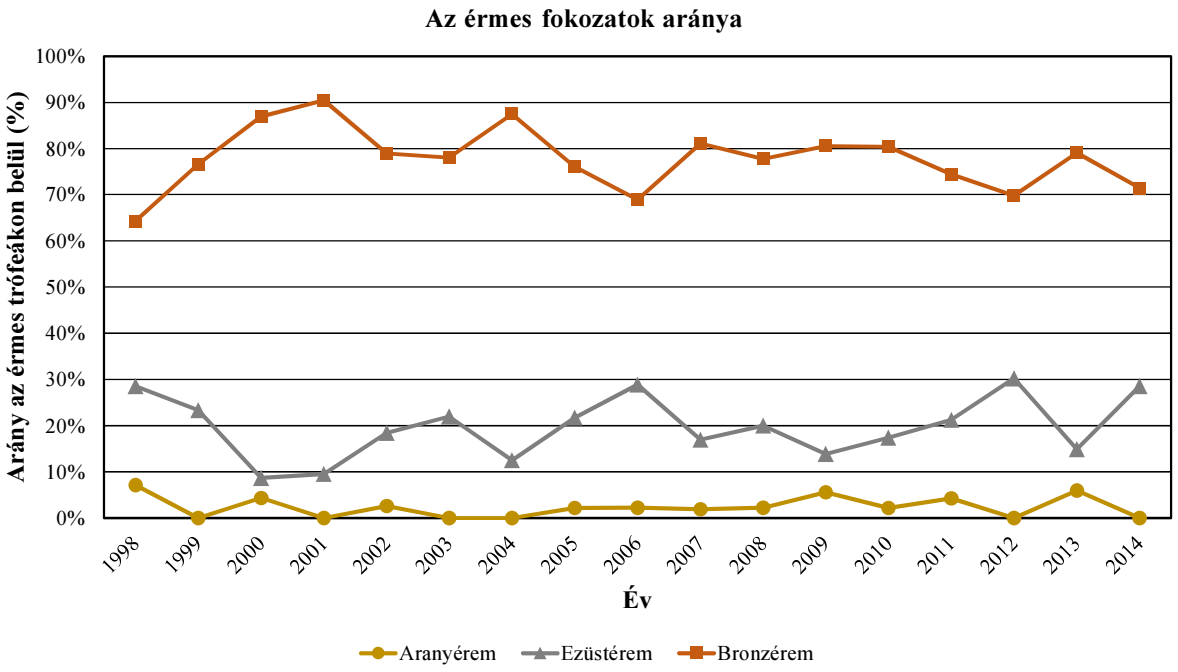

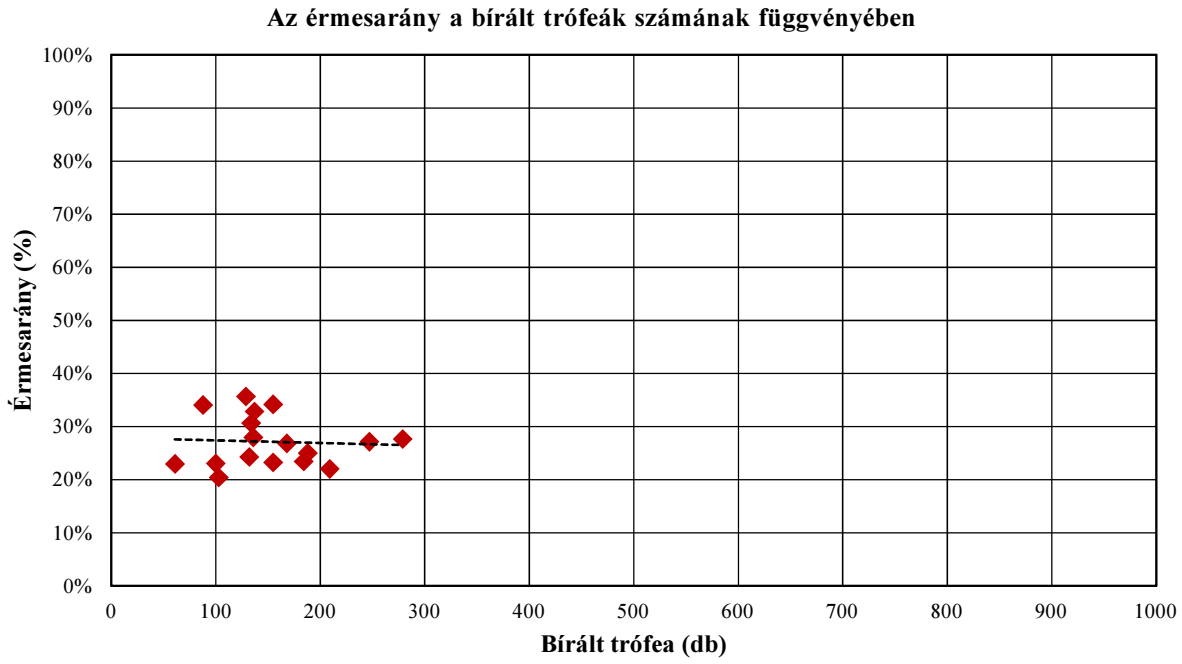

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	1	2	3	1	1	1	3		1	2	1	3	10		4	15	13
2	2	7	10	9	18	17	11	11	16	6	14	9	11	19	18	23	32
3	6	2	8	7	18	20	18	19	9	19	26	22	28	38	27	45	46
4	9	11	13	15	19	21	15	14	27	34	28	41	46	38	32	50	65
5	5	17	9	13	19	18	24	19	26	29	36	30	49	38	43	44	38
6	11	6	8	16	21	13	20	22	26	17	25	25	26	25	30	33	34
7	11	12	14	14	16	12	18	22	14	26	20	12	20	12	13	23	37
8	4	7	13	10	11	16	8	9	11	10	14	6	8	13	5	7	10
9	1	11	13	7	9	9	9	9	1	4	3	4	7	3	6	3	2
10	2	2	4	5	3	5	5	1	2	5	1	2		2	6	1	1
11	7	8	3	4	1	2	1	2	4	2		1	4			2	1
12	2	1	1	2				1		1							
13		2	1													1	
13<																	
Összesen	**61**	**88**	**100**	**103**	**136**	**134**	**132**	**129**	**137**	**155**	**168**	**155**	**209**	**188**	**184**	**247**	**279**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	1,6%	2,3%	3,0%	1,0%	0,7%	0,7%	2,3%		0,7%	1,3%	0,6%	1,9%	4,8%		2,2%	6,1%	4,7%
2	3,3%	8,0%	10,0%	8,7%	13,2%	12,7%	8,3%	8,5%	11,7%	3,9%	8,3%	5,8%	5,3%	10,1%	9,8%	9,3%	11,5%
3	9,8%	2,3%	8,0%	6,8%	13,2%	14,9%	13,6%	14,7%	6,6%	12,3%	15,5%	14,2%	13,4%	20,2%	14,7%	18,2%	16,5%
4	14,8%	12,5%	13,0%	14,6%	14,0%	15,7%	11,4%	10,9%	19,7%	21,9%	16,7%	26,5%	22,0%	20,2%	17,4%	20,2%	23,3%
5	8,2%	19,3%	9,0%	12,6%	14,0%	13,4%	18,2%	14,7%	19,0%	18,7%	21,4%	19,4%	23,4%	20,2%	23,4%	17,8%	13,6%
6	18,0%	6,8%	8,0%	15,5%	15,4%	9,7%	15,2%	17,1%	19,0%	11,0%	14,9%	16,1%	12,4%	13,3%	16,3%	13,4%	12,2%
7	18,0%	13,6%	14,0%	13,6%	11,8%	9,0%	13,6%	17,1%	10,2%	16,8%	11,9%	7,7%	9,6%	6,4%	7,1%	9,3%	13,3%
8	6,6%	8,0%	13,0%	9,7%	8,1%	11,9%	6,1%	7,0%	8,0%	6,5%	8,3%	3,9%	3,8%	6,9%	2,7%	2,8%	3,6%
9	1,6%	12,5%	13,0%	6,8%	6,6%	6,7%	6,8%	7,0%	0,7%	2,6%	1,8%	2,6%	3,3%	1,6%	3,3%	1,2%	0,7%
10	3,3%	2,3%	4,0%	4,9%	2,2%	3,7%	3,8%	0,8%	1,5%	3,2%	0,6%	1,3%		1,1%	3,3%	0,4%	0,4%
11	11,5%	9,1%	3,0%	3,9%	0,7%	1,5%	0,8%	1,6%	2,9%	1,3%		0,6%	1,9%			0,8%	0,4%
12	3,3%	1,1%	1,0%	1,9%				0,8%		0,6%							
13		2,3%	1,0%													0,4%	
13<																	
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

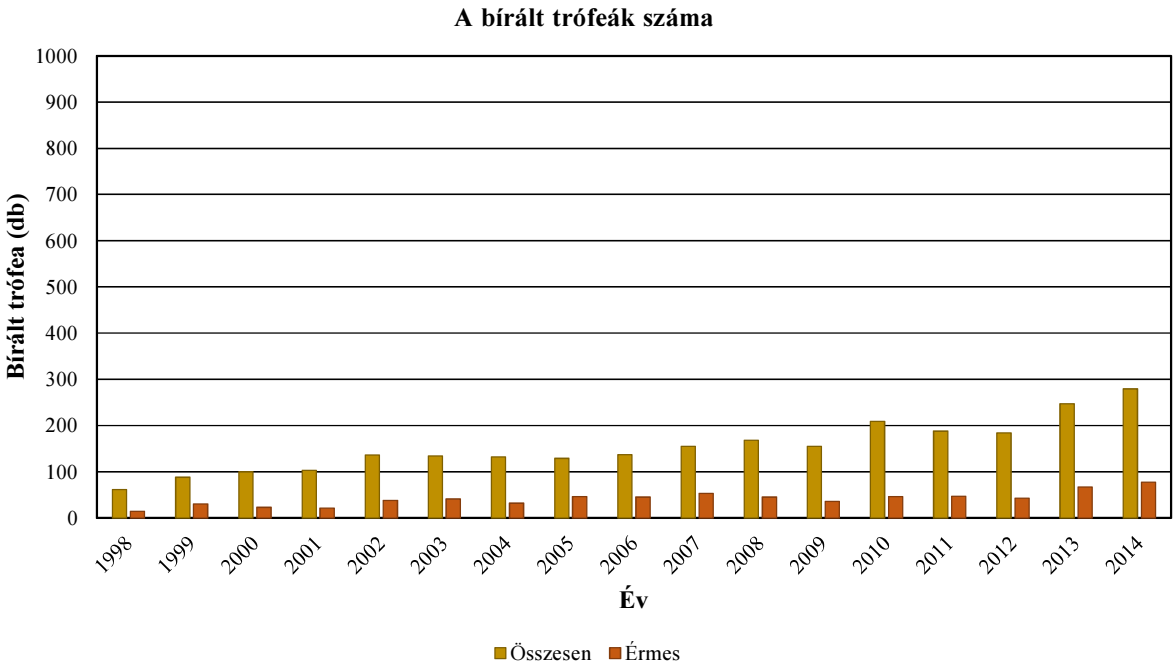

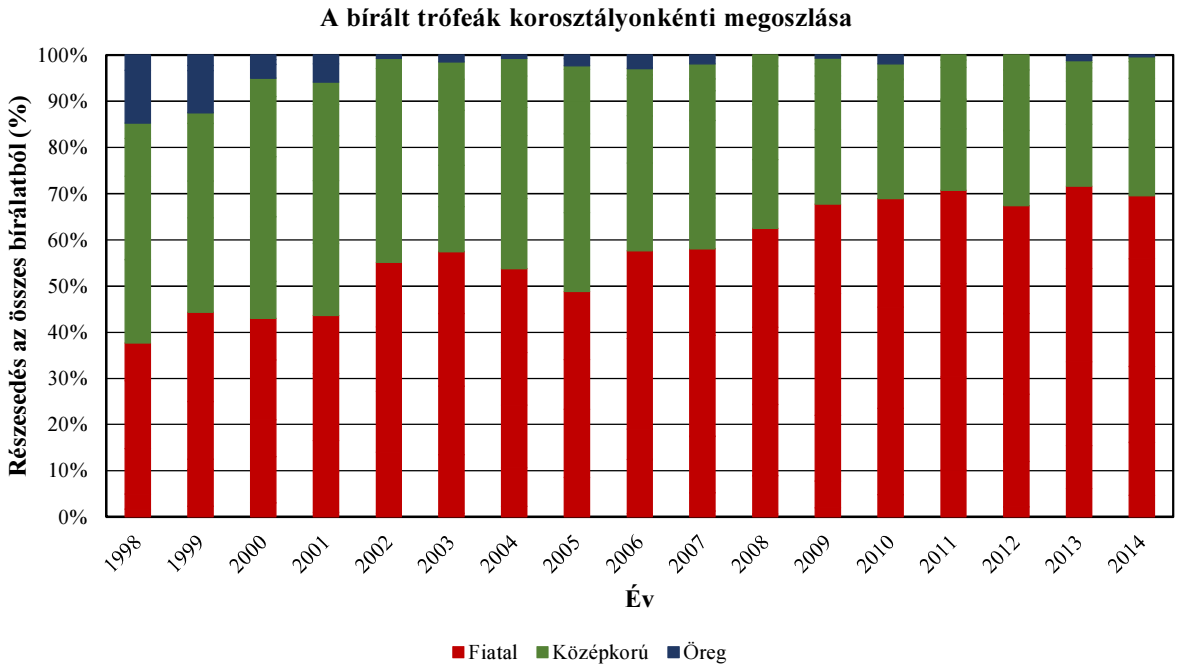

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	27,81			1,13	2,61			
2	233	60,62	19,51	19,13	2,29	6,80	17,26	10,03	8,83
3	358	73,09	24,88	25,77	3,43	8,35	19,86	11,86	10,28
4	478	82,58	30,88	27,83	4,36	9,24	22,31	13,98	12,55
5	457	87,94	31,32	28,92	5,17	10,16	22,40	14,07	13,04
6	358	93,88	31,41	30,01	5,95	11,00	23,38	14,47	13,25
7	296	96,43	32,41	29,79	6,40	11,17	23,79	14,69	13,55
8	162	99,04	32,20	29,80	6,81	11,53	24,47	15,04	13,85
9	101	98,92	33,37	30,34	7,28	11,64	25,10	15,38	14,10
10	47	102,06	32,20	31,15	7,24	11,81	24,89	15,40	14,04
11	42	104,43	35,40	33,09	7,75	11,97	26,16	15,94	14,40
12	8	98,89	35,61	28,38	6,42	11,33	26,35	15,83	14,63
13	4	82,83	22,21	28,53	6,12	7,83	26,09	16,63	14,90
13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	9,12			0,65	2,00			
2	233	52,15	16,67	15,32	1,87	5,33	16,77	9,34	8,15
3	358	66,50	21,93	21,77	3,02	7,00	19,61	11,57	10,03
4	478	77,07	25,46	20,62	3,73	8,22	19,67	12,02	10,75
5	457	74,80	27,99	24,18	3,69	8,60	20,50	12,85	11,89
6	358	86,45	25,25	25,82	5,13	9,83	21,80	13,67	12,47
7	296	92,58	27,48	26,38	5,38	9,57	19,79	13,56	12,69
8	162	92,44	24,25	26,01	5,89	10,50	22,75	13,83	12,63
9	101	88,16	29,54	21,50	5,87	9,43	23,85	14,60	13,30
10	47	96,22	21,05	25,70	6,00	9,50	22,30	13,85	13,03
11	42	98,50	27,92	22,90	6,36	10,00	22,80	14,60	13,05
12	8	88,20	32,00	21,00	4,91	8,00	25,10	15,50	14,50
13	4	51,50	15,30	27,25	4,30	5,00	25,30	15,75	14,30
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	55,00			2,78	7,00			
2	233	67,75	22,25	24,50	2,69	7,71	17,52	10,69	9,18
3	358	77,10	28,00	34,50	3,92	9,15	20,11	12,24	10,64
4	478	85,96	34,35	36,50	4,58	9,84	23,95	15,55	13,85
5	457	92,66	37,55	34,95	5,63	10,97	23,69	14,95	13,93
6	358	98,33	35,47	34,85	6,71	12,35	24,46	15,13	13,80
7	296	100,27	35,50	34,25	7,01	12,86	25,35	15,39	14,09
8	162	105,94	35,54	33,37	7,98	13,09	26,16	16,37	14,64
9	101	108,62	37,75	36,15	8,62	14,00	26,82	16,55	15,03
10	47	112,25	44,15	37,00	10,42	14,00	28,15	17,45	14,66
11	42	117,38	43,90	38,25	9,61	16,50	29,50	17,65	15,88
12	8	110,18	41,08	38,25	8,85	13,00	28,80	16,10	14,88
13	4	102,50	29,13	29,80	7,24	9,50	26,88	17,50	15,50
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	45,88			2,13	5,00			
2	233	15,60	5,58	9,18	0,82	2,38	0,76	1,35	1,03
3	358	10,60	6,08	12,73	0,90	2,15	0,49	0,67	0,61
4	478	8,89	8,89	15,88	0,85	1,62	4,28	3,53	3,10
5	457	17,86	9,56	10,77	1,94	2,37	3,19	2,10	2,03
6	358	11,88	10,22	9,03	1,58	2,52	2,66	1,46	1,33
7	296	7,69	8,03	7,87	1,63	3,29	5,56	1,82	1,40
8	162	13,50	11,29	7,36	2,09	2,59	3,41	2,55	2,02
9	101	20,46	8,21	14,65	2,74	4,57	2,97	1,95	1,73
10	47	16,03	23,10	11,30	4,42	4,50	5,85	3,60	1,64
11	42	18,88	15,98	15,35	3,25	6,50	6,70	3,05	2,83
12	8	21,98	9,08	17,25	3,95	5,00	3,70	0,60	0,38
13	4	51,00	13,83	2,55	2,94	4,50	1,58	1,75	1,20
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	165,0%			187,8%	191,5%			
2	233	25,7%	28,6%	48,0%	35,7%	35,0%	4,4%	13,5%	11,7%
3	358	14,5%	24,4%	49,4%	26,2%	25,7%	2,5%	5,7%	5,9%
4	478	10,8%	28,8%	57,0%	19,5%	17,5%	19,2%	25,3%	24,7%
5	457	20,3%	30,5%	37,2%	37,5%	23,4%	14,2%	14,9%	15,6%
6	358	12,7%	32,6%	30,1%	26,6%	22,9%	11,4%	10,1%	10,0%
7	296	8,0%	24,8%	26,4%	25,5%	29,4%	23,4%	12,4%	10,3%
8	162	13,6%	35,1%	24,7%	30,7%	22,5%	13,9%	16,9%	14,6%
9	101	20,7%	24,6%	48,3%	37,7%	39,3%	11,8%	12,7%	12,2%
10	47	15,7%	71,7%	36,3%	61,0%	38,1%	23,5%	23,4%	11,7%
11	42	18,1%	45,2%	46,4%	41,9%	54,3%	25,6%	19,1%	19,6%
12	8	22,2%	25,5%	60,8%	61,4%	44,1%	14,0%	3,8%	2,6%
13	4	61,6%	62,2%	8,9%	48,0%	57,4%	6,0%	10,5%	8,1%
13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	9,12			0,65	2,00			
2	233	52,15	16,67	15,32	1,87	5,33	16,77	9,34	8,15
3	358	66,50	21,93	21,77	3,02	7,00	19,61	11,57	10,03
4	478	77,07	25,46	20,62	3,73	8,22	19,67	12,02	10,75
5	457	74,80	27,99	24,18	3,69	8,60	20,50	12,85	11,89
6	358	86,45	25,25	25,82	5,13	9,83	21,80	13,67	12,47
7	296	92,58	27,48	26,38	5,38	9,57	19,79	13,56	12,69
8	162	92,44	24,25	26,01	5,89	10,50	22,75	13,83	12,63
9	101	88,16	29,54	21,50	5,87	9,43	23,85	14,60	13,30
10	47	96,22	21,05	25,70	6,00	9,50	22,30	13,85	13,03
11	42	98,50	27,92	22,90	6,36	10,00	22,80	14,60	13,05
12	8	88,20	32,00	21,00	4,91	8,00	25,10	15,50	14,50
13	4	51,50	15,30	27,25	4,30	5,00	25,30	15,75	14,30
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	2009			2003	1998			
2	233	2013	2002	2002	2007	2007	2002	2002	2002
3	358	1999	2004	2002	1998	1999	2004	2002	2002
4	478	2004	2002	2002	2000	1998	2004	2002	2002
5	457	1998	2002	2003	1998	1998	2000	2000	2003
6	358	2005	2001	2004	1998	1999	2001	2004	2004
7	296	2004	2003	2003	1998	2000	2000	2009	2003
8	162	2010	1998	2002	1998	1998	1998	1998	1998
9	101	2003	2003	2006	2000	2001	1998	1998	1998
10	47	2001	2009	2008	2006	2006	2005	2005	1998
11	42	2004	2001	2014	2004	2004	2001	2014	2006
12	8	2001	2005	1999	2001	2001	2005	1999	1999
13	4	2000	2013	1999	2000	2000	2013	1999	1999
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	55,00			2,78	7,00			
2	233	67,75	22,25	24,50	2,69	7,71	17,52	10,69	9,18
3	358	77,10	28,00	34,50	3,92	9,15	20,11	12,24	10,64
4	478	85,96	34,35	36,50	4,58	9,84	23,95	15,55	13,85
5	457	92,66	37,55	34,95	5,63	10,97	23,69	14,95	13,93
6	358	98,33	35,47	34,85	6,71	12,35	24,46	15,13	13,80
7	296	100,27	35,50	34,25	7,01	12,86	25,35	15,39	14,09
8	162	105,94	35,54	33,37	7,98	13,09	26,16	16,37	14,64
9	101	108,62	37,75	36,15	8,62	14,00	26,82	16,55	15,03
10	47	112,25	44,15	37,00	10,42	14,00	28,15	17,45	14,66
11	42	117,38	43,90	38,25	9,61	16,50	29,50	17,65	15,88
12	8	110,18	41,08	38,25	8,85	13,00	28,80	16,10	14,88
13	4	102,50	29,13	29,80	7,24	9,50	26,88	17,50	15,50
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	61	2001			2002	2002			
2	233	1998	2004	2004	2005	1999	2003	2003	2003
3	358	2004	1998	1998	2006	2003	2003	2003	2003
4	478	2005	2010	1999	2005	2012	2010	1999	1999
5	457	2013	2000	1999	2007	2014	2011	2005	2005
6	358	2011	2009	2001	2014	2014	2011	2005	2001
7	296	2011	2001	2000	2012	2006	2001	2011	2011
8	162	2004	2007	2009	2013	2006	2011	2010	2010
9	101	2013	1998	2013	2014	2014	2008	2006	2010
10	47	2013	2013	2013	2013	2000	2013	2013	2000
11	42	2013	2005	2000	2002	2003	2014	2002	2005
12	8	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998
13	4	1999	1999	2013	1999	1999	1999	2013	2013
13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

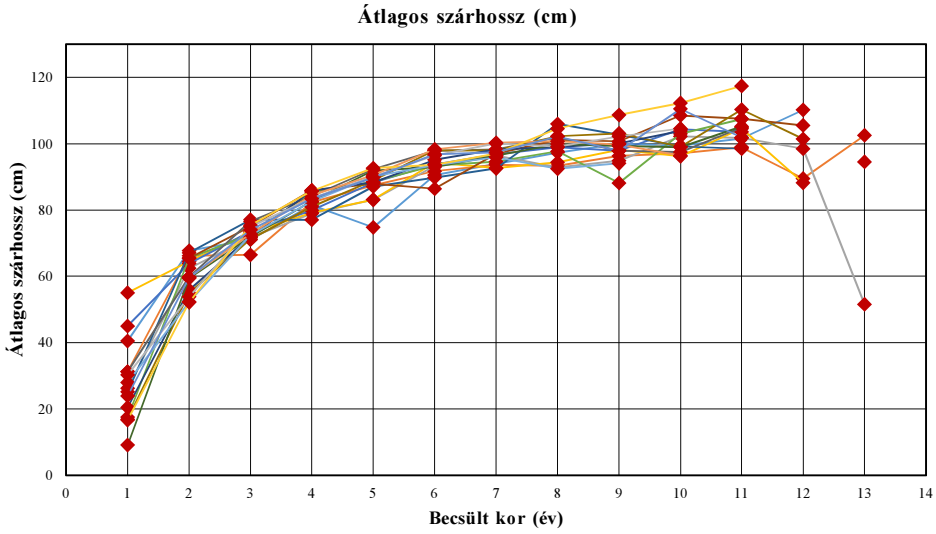

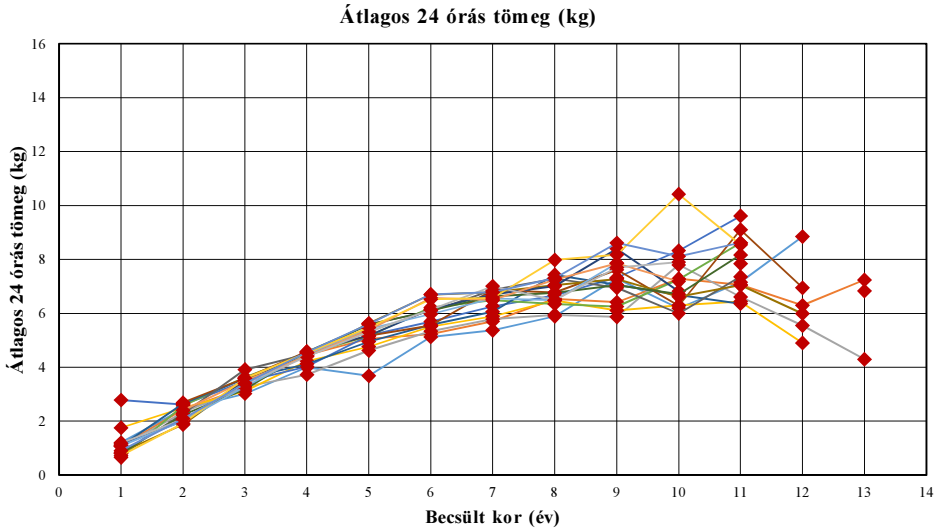

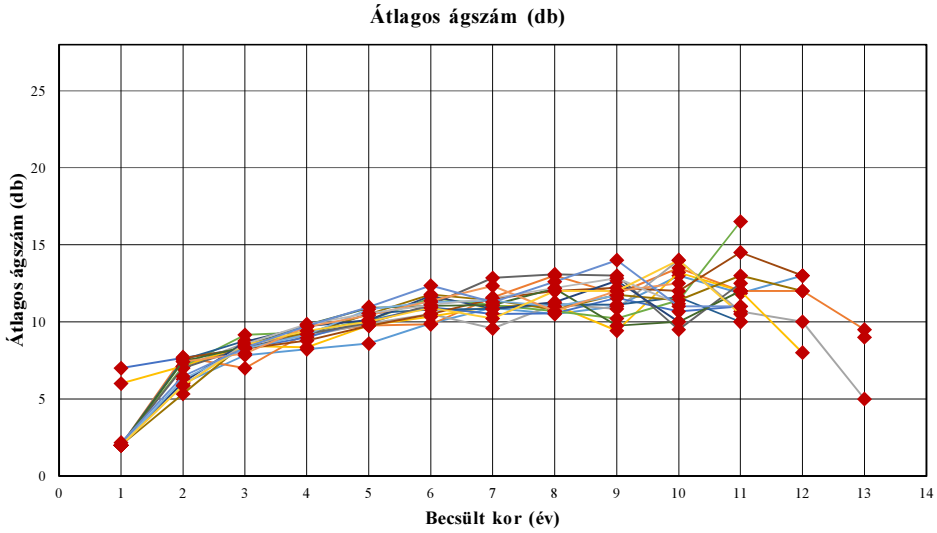

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

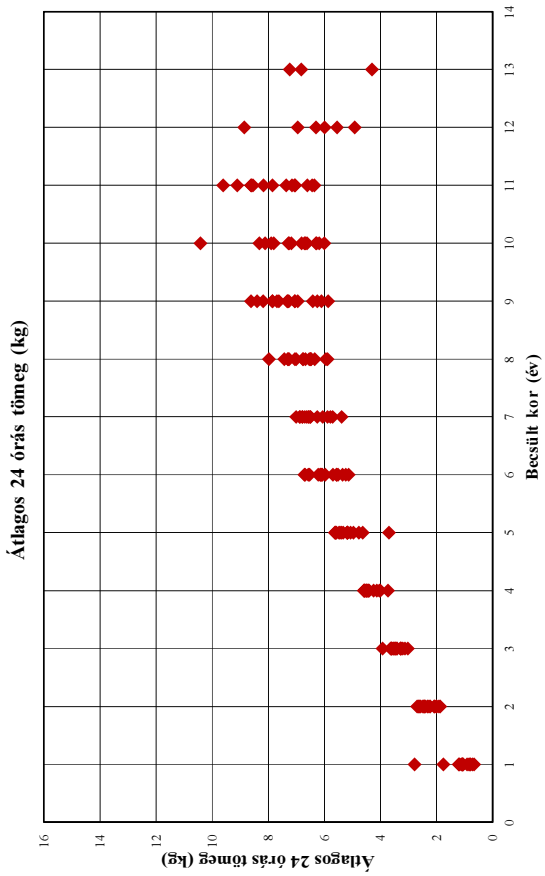

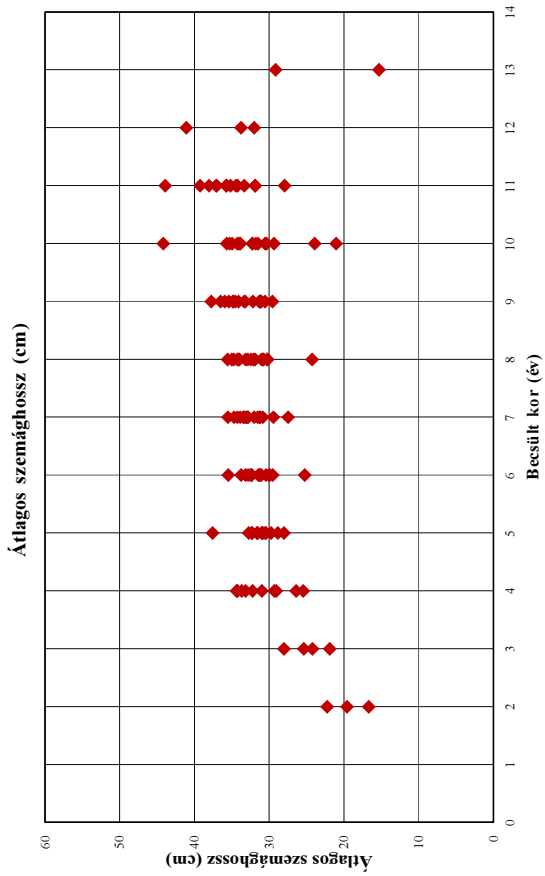

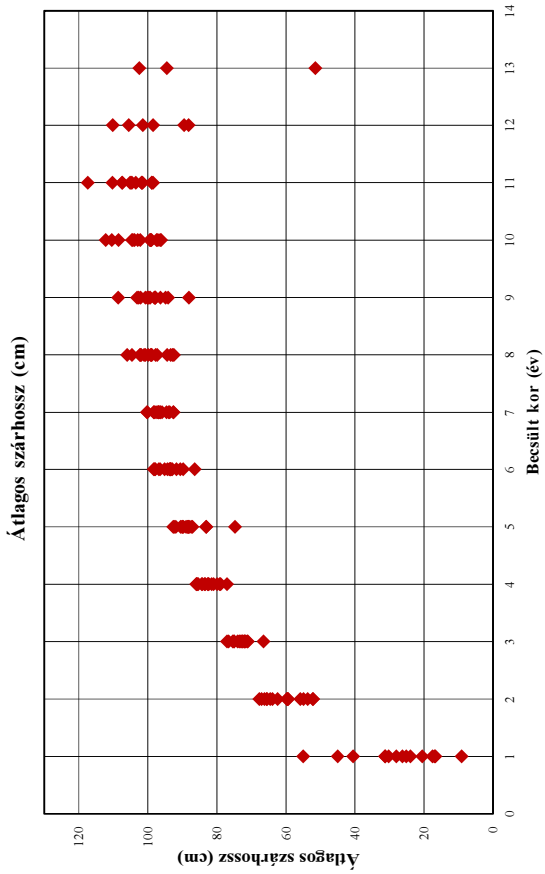

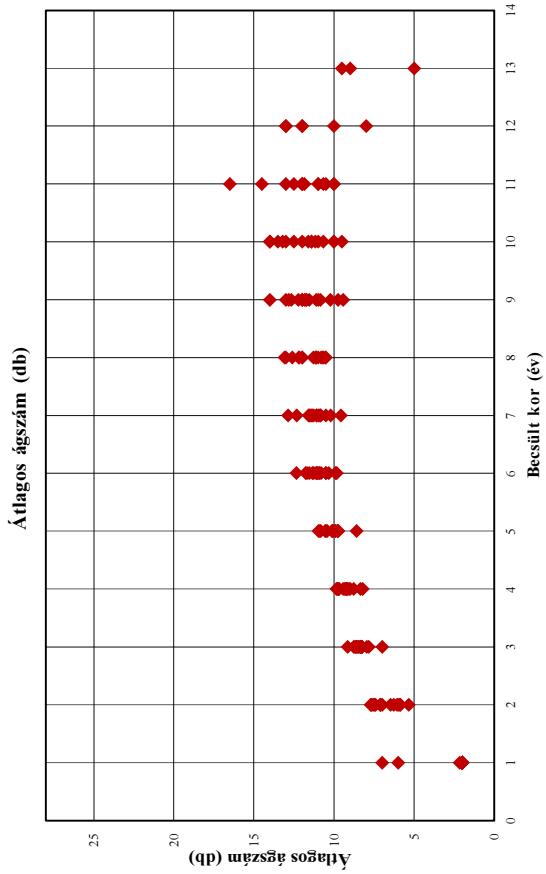

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

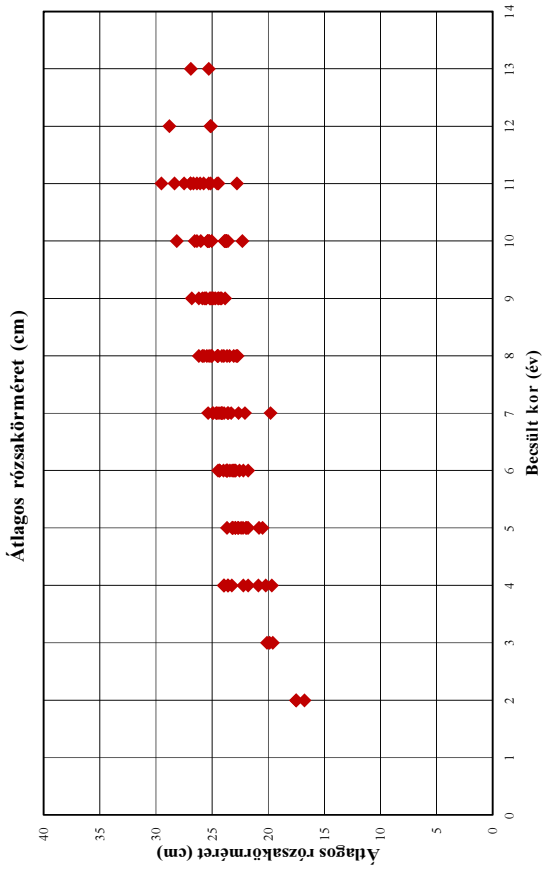

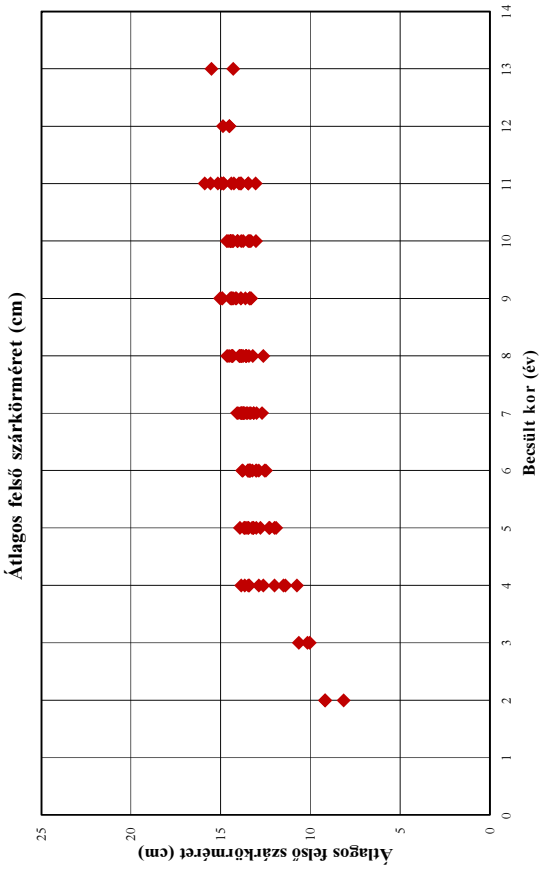

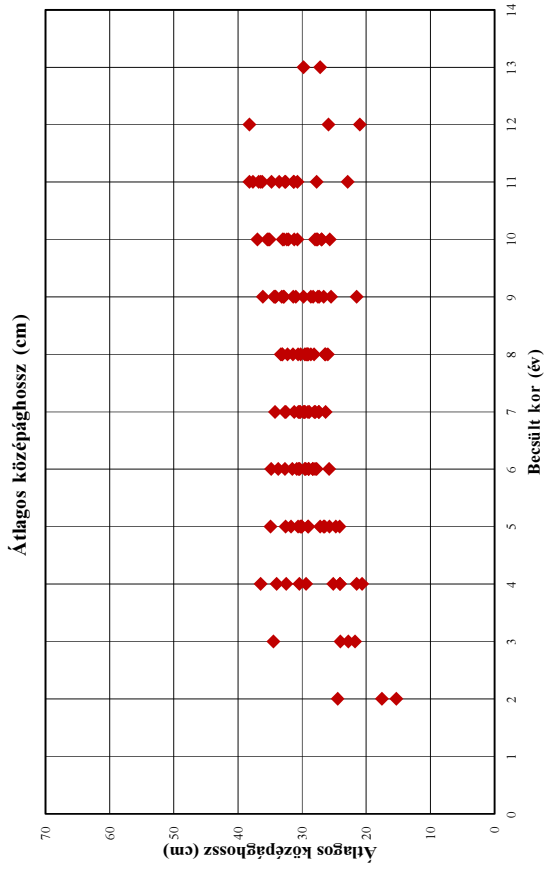

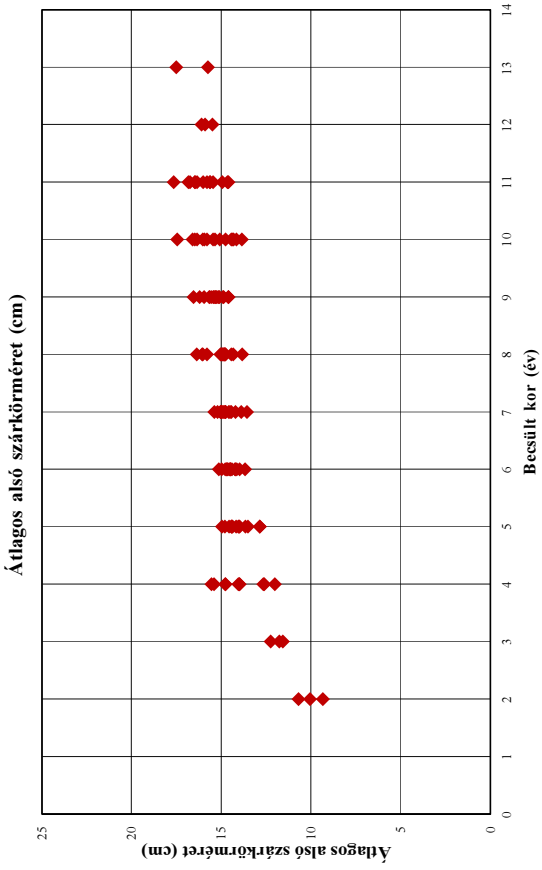

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1	1	40,50			1,20	2,00			
1998	2	2	67,75			2,45	6,00			
1998	3	6	71,08	28,00	34,50	3,02	7,83			
1998	4	9	81,48			4,00	8,22			
1998	5	5	74,80			3,69	8,60			
1998	6	11	90,57			5,13	9,91			
1998	7	11	93,92	34,25	28,92	5,38	10,91	23,30	14,50	13,37
1998	8	4	97,31	24,25	29,25	5,89	10,50	22,75	13,83	12,63
1998	9	1	100,00	37,75	33,20	7,30	11,00	23,85	14,60	13,30
1998	10	2	99,38	33,85	26,95	6,19	13,00	23,85	14,15	13,03
1998	11	7	101,57	37,07	32,69	7,16	11,86	25,30	15,63	13,84
1998	12	2	110,18	41,08	38,25	8,85	13,00	28,80	16,10	14,88
1998	13									
1998	13<									
1999	1	2	31,25			1,08	2,00			
1999	2	7	66,29			2,42	7,71			
1999	3	2	66,50			3,26	7,00			
1999	4	11	82,35	32,20	36,50	4,47	9,27	21,80	15,55	13,85
1999	5	17	87,50	32,25	34,95	5,06	9,76	21,90	14,80	13,65
1999	6	6	91,75	31,25	33,75	5,24	9,83	24,33	14,23	12,88
1999	7	12	93,63	33,45	30,29	5,71	11,58	24,16	14,80	13,15
1999	8	7	93,36	31,87	33,09	6,54	13,00	23,08	14,43	13,86
1999	9	11	96,33	33,31	32,97	6,42	11,82	25,14	15,34	13,33
1999	10	2	97,13	32,25	31,25	7,29	13,50	23,60	16,48	14,58
1999	11	8	98,88	34,22	30,76	7,07	12,00	26,06	15,46	14,26
1999	12	1	89,50	33,75	21,00	6,30	12,00	25,15	15,50	14,50
1999	13	2	102,50	29,13	27,25	7,24	9,50	26,88	15,75	14,30
1999	13<									
2000	1	3	26,25			1,05	2,00			
2000	2	10	62,46			2,32	7,10			
2000	3	8	71,75			3,28	8,63			
2000	4	13	78,95			3,73	9,08			
2000	5	9	83,08	37,55	32,60	4,63	9,89	20,50	12,85	12,30
2000	6	8	93,26	33,75	29,63	5,34	10,50	22,58	14,23	13,00
2000	7	14	96,46	34,70	34,25	5,79	9,57	19,79	14,77	13,56
2000	8	13	92,83	34,75	32,32	5,95	11,15	22,83	14,83	13,56
2000	9	13	94,87	34,83	34,25	5,87	10,85	24,46	15,10	13,87
2000	10	4	102,19	34,96	35,06	7,80	14,00	26,01	16,03	14,66
2000	11	3	101,75	39,25	38,25	6,61	10,67	24,55	16,75	14,85
2000	12	1	98,50			5,55	10,00			
2000	13	1	51,50			4,30	5,00			
2000	13<									
2001	1	1	55,00			1,75	6,00			
2001	2	9	64,54			2,49	7,13			
2001	3	7	73,27			3,12	8,43			
2001	4	15	79,22			4,23	8,36			
2001	5	13	83,12			4,77	9,77			
2001	6	16	94,30	25,25	34,85	5,51	10,33	21,80	14,40	13,80
2001	7	14	92,68	35,50	32,56	5,89	11,00	25,35	14,59	13,84
2001	8	10	94,38	34,13	29,04	6,48	11,10	24,13	14,96	13,73
2001	9	7	98,11	31,13	26,69	6,11	9,43	24,70	14,91	14,11
2001	10	5	96,22	34,28	32,17	6,30	13,20	23,72	14,38	14,07
2001	11	4	104,56	27,92	31,33	6,44	12,00	22,80	14,65	13,97
2001	12	2	88,20			4,91	8,00			
2001	13									
2001	13<									
2002	1	1	45,00			2,78	7,00			
2002	2	18	63,91	16,67	15,32	2,61	7,67	16,77	9,34	8,15
2002	3	18	73,57	24,22	21,77	3,48	8,28	19,88	11,57	10,03
2002	4	19	79,96	25,46	20,62	4,03	9,00	20,22	12,02	10,75
2002	5	19	88,28	27,99	25,78	5,19	10,11	21,98	13,66	12,26
2002	6	21	93,76	31,05	28,03	5,69	10,95	22,23	13,97	12,55
2002	7	16	96,81	30,83	27,41	6,26	10,50	23,55	14,78	13,15
2002	8	11	98,91	30,28	26,01	6,67	10,55	24,49	14,80	13,61
2002	9	9	97,92	35,38	27,35	7,32	11,56	24,96	14,61	13,87
2002	10	3	104,33	34,02	35,43	8,32	10,67	25,42	15,80	14,42
2002	11	1	103,50	37,00	36,25	9,61	11,00	28,35	17,65	15,15
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1	1	17,50			0,65	2,00			
2003	2	17	65,57	19,60	17,56	2,57	7,12	17,52	10,69	9,18
2003	3	20	72,61	25,36	24,04	3,64	9,15	20,11	12,24	10,64
2003	4	21	85,39	29,30	21,48	4,50	9,33	20,89	12,60	11,49
2003	5	18	88,58	29,71	24,18	5,16	10,11	22,69	13,51	11,89
2003	6	13	93,46	31,47	29,00	6,22	11,54	22,91	14,48	13,48
2003	7	12	94,60	27,48	26,38	6,49	11,08	22,66	13,89	12,69
2003	8	16	97,71	31,01	26,48	6,35	10,69	23,66	15,04	13,57
2003	9	9	88,16	29,54	28,68	6,25	10,22	24,28	15,24	13,39
2003	10	5	102,98	32,20	27,03	7,26	11,40	25,39	14,77	13,75
2003	11	2	107,40	33,35	37,68	8,61	16,50	26,93	15,63	14,95
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1	3	25,12			1,07	2,00			
2004	2	11	67,11	22,25	24,50	2,64	7,55	17,50	10,05	9,18
2004	3	18	77,10	21,93	22,76	3,58	8,78	19,61	11,78	10,16
2004	4	15	77,07	26,40	25,16	4,12	9,20	19,67	12,66	11,39
2004	5	24	87,09	28,83	24,76	4,96	10,54	20,81	12,85	12,00
2004	6	20	89,78	30,06	25,82	5,57	10,80	23,10	13,67	12,47
2004	7	18	92,58	31,33	29,63	6,06	10,83	22,09	14,21	13,32
2004	8	8	105,94	32,10	33,16	7,43	11,13	24,48	15,79	14,32
2004	9	9	102,71	34,51	28,31	7,06	11,11	24,16	14,86	13,39
2004	10	5	99,18	30,56	27,77	6,68	11,60	23,73	15,08	13,32
2004	11	1	98,50	31,85	32,60	6,36	10,00	25,75	16,35	13,45
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2	11	65,52			2,69	7,64			
2005	3	19	75,07			3,60	8,26			
2005	4	14	85,96			4,58	8,79			
2005	5	19	87,98	31,60	27,20	5,17	9,74	21,78	14,95	13,93
2005	6	22	86,45	29,51	30,89	5,56	10,50	23,64	15,13	13,46
2005	7	22	97,02	33,40	31,24	6,87	11,50	24,07	15,05	13,73
2005	8	9	101,11	32,44	29,59	6,77	12,00	23,96	14,79	13,95
2005	9	9	100,70	34,09	31,41	7,62	12,22	25,69	15,30	14,29
2005	10	1	108,50	31,50	28,00	6,28	12,00	22,30	13,85	14,05
2005	11	2	107,50	43,90	36,50	9,11	14,50	26,35	16,83	15,88
2005	12	1	105,50	32,00	25,90	6,95	13,00	25,10	15,90	14,50
2005	13									
2005	13<									
2006	1	1	31,25			0,79	2,00			
2006	2	16	59,81			2,27	7,00			
2006	3	9	76,63			3,92	8,33			
2006	4	27	84,21			4,49	9,22			
2006	5	26	92,32	31,52	29,10	5,61	9,92	22,95	14,56	13,47
2006	6	26	97,84	32,82	31,54	6,07	11,12	23,42	14,69	13,41
2006	7	14	98,28	31,54	32,69	6,88	12,86	24,93	14,98	13,91
2006	8	11	101,94	30,18	30,66	7,29	13,09	25,01	14,94	13,94
2006	9	1	97,85	30,55	21,50	6,95	13,00	25,55	16,55	14,90
2006	10	2	97,50	23,90	35,30	6,00	9,50	25,05	15,45	13,45
2006	11	4	104,86	34,46	33,58	7,36	12,50	25,11	14,94	13,05
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1	2	16,95			0,84	2,00			
2007	2	6	54,90			1,87	5,33			
2007	3	19	71,26			3,53	8,63			
2007	4	34	80,99	33,15	24,15	4,43	9,24	23,25	14,05	12,00
2007	5	29	88,91	30,56	30,30	5,63	10,50	23,14	13,98	13,02
2007	6	17	98,00	30,44	27,75	6,70	11,76	23,73	14,65	13,36
2007	7	26	97,94	31,20	29,11	6,78	11,38	24,58	15,21	14,03
2007	8	10	102,25	35,54	30,25	7,05	10,80	25,86	14,76	13,43
2007	9	4	103,13	34,82	29,80	7,27	11,75	25,22	15,95	14,35
2007	10	5	99,09	29,35	27,63	6,62	11,40	25,26	14,31	13,39
2007	11	2	110,25	35,75	31,38	7,05	13,00	24,45	16,00	14,40
2007	12	1	101,45			5,99	12,00			
2007	13									
2007	13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1	1	20,45			1,12	2,00			
2008	2	14	55,91			2,00	6,08			
2008	3	26	71,97			3,46	8,69			
2008	4	28	85,88			4,57	9,71			
2008	5	36	88,34	32,34	31,76	5,18	10,11	22,65	14,40	13,17
2008	6	25	95,12	29,90	29,01	6,15	11,68	23,00	14,13	13,04
2008	7	20	98,26	32,01	28,09	6,70	10,85	24,91	14,88	13,73
2008	8	14	99,01	33,14	29,23	7,01	11,29	25,10	15,01	13,85
2008	9	3	100,12	35,93	25,50	8,40	12,67	26,82	15,40	14,92
2008	10	1	103,85	35,30	25,70	6,82	10,00	23,75	14,45	13,85
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1	3	9,12			0,80	2,00			
2009	2	9	59,38			2,22	7,44			
2009	3	22	71,95			3,19	8,36			
2009	4	41	82,69	34,22	29,38	4,58	9,80	22,23	14,78	13,45
2009	5	30	91,90	31,57	26,64	5,58	10,90	23,21	14,43	13,58
2009	6	25	92,96	35,47	30,56	6,10	11,04	24,32	14,79	13,43
2009	7	12	96,45	29,45	30,39	6,64	11,08	23,63	13,56	13,00
2009	8	6	99,87	35,00	33,37	6,77	12,17	25,47	14,85	13,82
2009	9	4	99,31	32,17	34,40	7,05	9,75	25,88	15,53	13,62
2009	10	2	98,95	21,05	30,75	6,71	10,00	26,55	15,35	14,45
2009	11	1	105,20	38,05	36,80	8,17	12,00	26,90	15,80	13,90
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1	10	27,97			1,08	2,00			
2010	2	11	52,25			2,01	6,27			
2010	3	28	72,46			3,28	8,26			
2010	4	46	82,57	34,35	30,45	4,48	9,17	23,95	15,40	13,40
2010	5	49	90,11	30,84	29,09	5,43	10,82	22,95	14,38	13,43
2010	6	26	93,53	31,22	29,47	5,98	11,27	23,21	14,68	13,38
2010	7	20	95,90	33,08	30,62	6,56	11,37	24,15	15,03	13,78
2010	8	8	92,44	30,78	26,37	6,49	11,00	25,72	16,37	14,64
2010	9	7	94,09	31,24	31,03	7,86	11,71	24,83	15,67	15,03
2010	10									
2010	11	4	98,88	35,70	27,78	7,85	10,00	27,50	16,47	15,57
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2	19	59,68			2,40	7,42			
2011	3	38	72,85			3,51	7,95			
2011	4	38	84,44	31,00	32,50	4,42	9,68	23,60	14,75	13,65
2011	5	38	90,52	31,01	30,65	5,38	10,43	23,69	14,01	13,24
2011	6	25	98,33	33,16	28,37	6,57	11,36	24,46	14,57	13,23
2011	7	12	100,27	32,89	29,62	6,50	12,33	24,64	15,39	14,09
2011	8	13	100,73	34,00	28,18	7,25	10,69	26,16	16,07	14,54
2011	9	3	99,72	31,30	32,85	7,85	12,00	24,40	15,15	14,38
2011	10	2	96,45	30,33	32,40	7,19	12,50	25,28	16,35	14,35
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1	4	30,26			1,18	2,00			
2012	2	18	53,76			2,06	5,89			
2012	3	27	75,03			3,41	8,56			
2012	4	32	83,58			4,40	9,84			
2012	5	43	90,07	30,43	26,55	5,32	10,56	22,41	14,06	12,78
2012	6	30	96,44	32,34	30,40	6,13	11,10	23,63	14,51	13,33
2012	7	13	100,14	33,90	29,84	7,01	11,54	24,28	14,43	13,68
2012	8	5	99,14	32,87	28,70	6,50	12,20	23,45	14,34	13,21
2012	9	6	102,14	31,07	27,58	7,70	12,83	25,53	15,64	14,18
2012	10	6	104,58	35,68	33,03	7,90	11,17	26,36	15,94	14,47
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1	15	16,67			0,72	2,00			
2013	2	23	52,15			1,91	5,86			
2013	3	45	75,43			3,59	8,49			
2013	4	50	85,75	33,68	34,02	4,53	9,42	23,58	13,97	12,62
2013	5	44	92,66	32,75	30,06	5,48	10,00	22,25	14,45	13,69
2013	6	33	93,59	32,46	32,72	6,53	10,91	23,99	14,98	13,76
2013	7	23	97,00	33,19	27,98	6,57	10,22	23,93	14,76	13,49
2013	8	7	104,56	30,76	31,46	7,98	12,00	25,27	16,04	14,40
2013	9	3	108,62	36,52	36,15	8,18	12,00	25,03	16,20	14,40
2013	10	1	112,25	44,15	37,00	10,42	14,00	28,15	17,45	14,45
2013	11	2	117,38	31,88	34,80	8,55	10,50	26,65	16,45	14,83
2013	12									
2013	13	1	94,50	15,30	29,80	6,83	9,00	25,30	17,50	15,50
2013	13<									
2014	1	13	23,93			0,90	2,17			
2014	2	32	59,51			2,08	6,47			
2014	3	46	74,04			3,40	8,33			
2014	4	65	83,38	29,05	24,08	4,56	9,74	23,93	14,00	12,88
2014	5	38	89,74	30,91	30,18	5,61	10,97	23,16	14,18	13,17
2014	6	34	96,83	32,35	28,38	6,71	12,35	23,71	14,47	13,41
2014	7	37	97,35	32,81	27,44	6,79	11,27	24,47	14,95	13,84
2014	8	10	102,18	34,27	29,44	7,31	12,60	24,52	14,89	14,32
2014	9	2	97,85	33,18	34,13	8,62	14,00	26,18	15,43	14,45
2014	10	1	110,45	31,80	32,85	8,12	11,00	23,90	16,60	14,30
2014	11	1	101,85	35,15	22,90	8,62	11,00	29,50	14,60	13,45
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Gímszarvas érmesarány (%) 1998

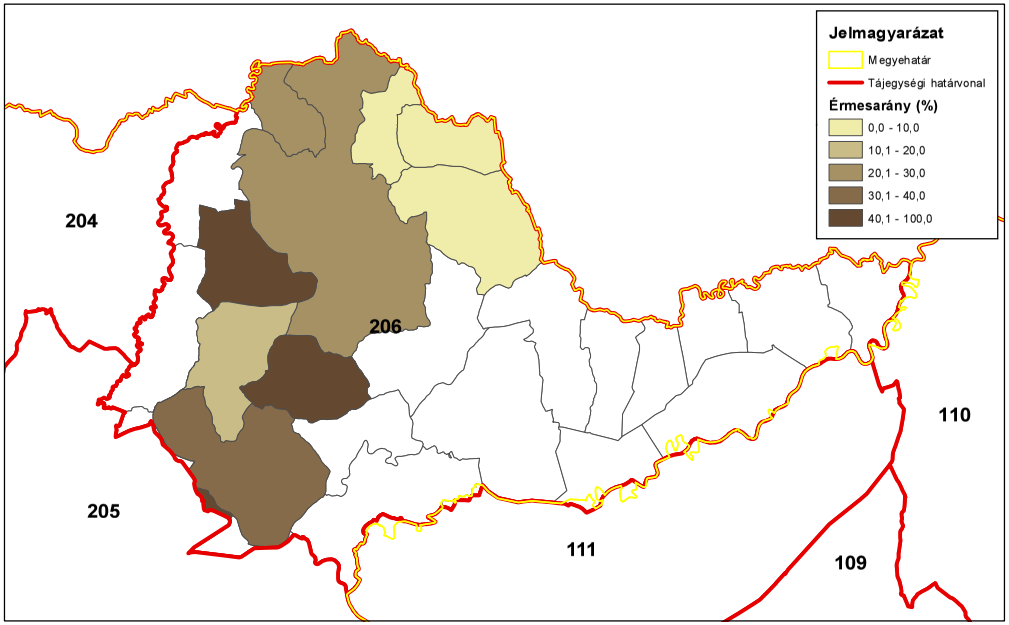

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2003

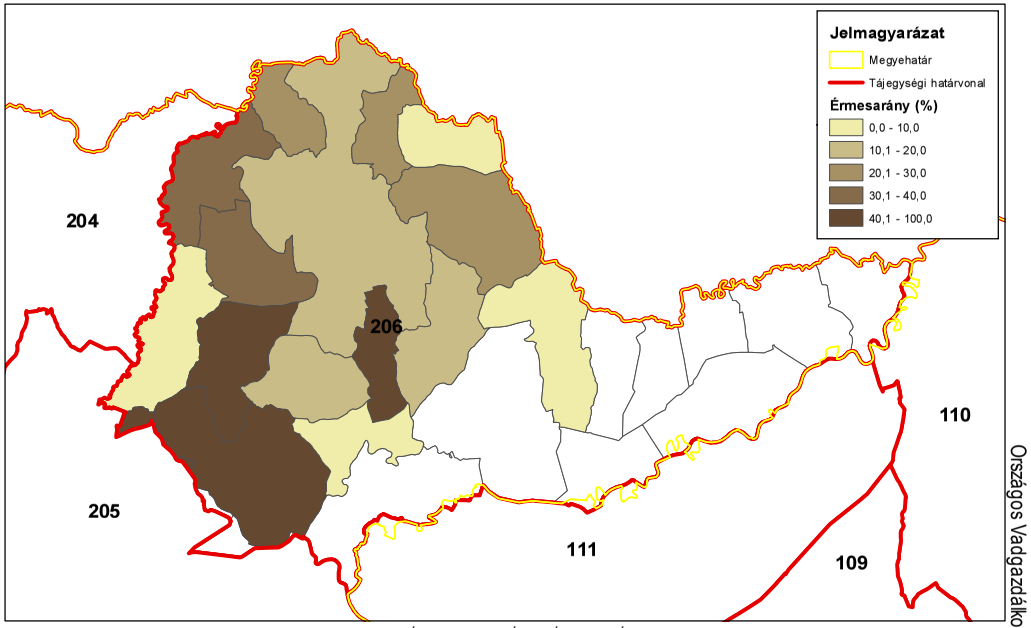

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2008

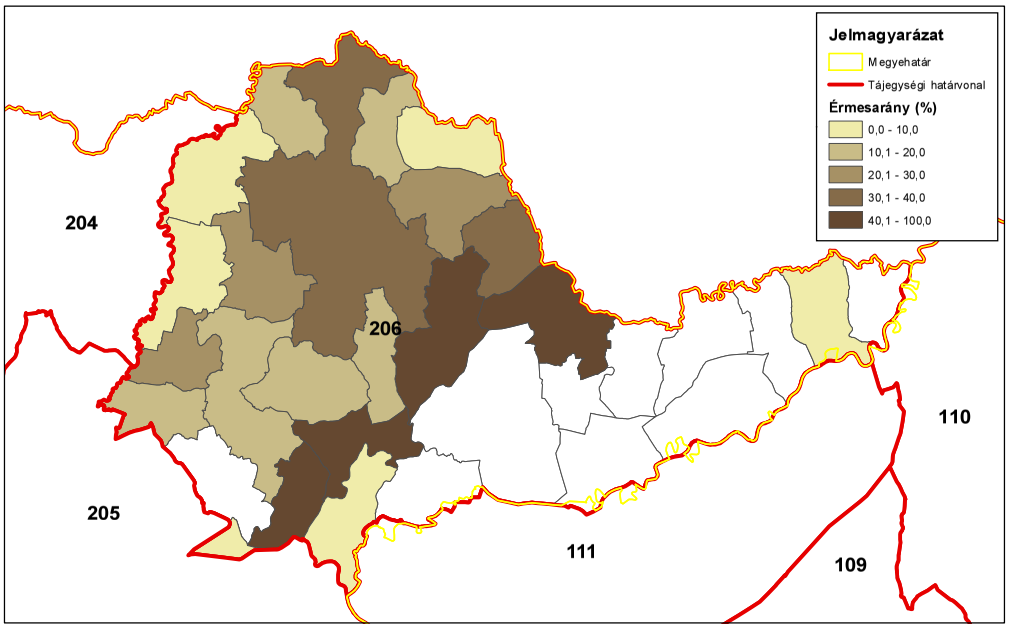

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2014

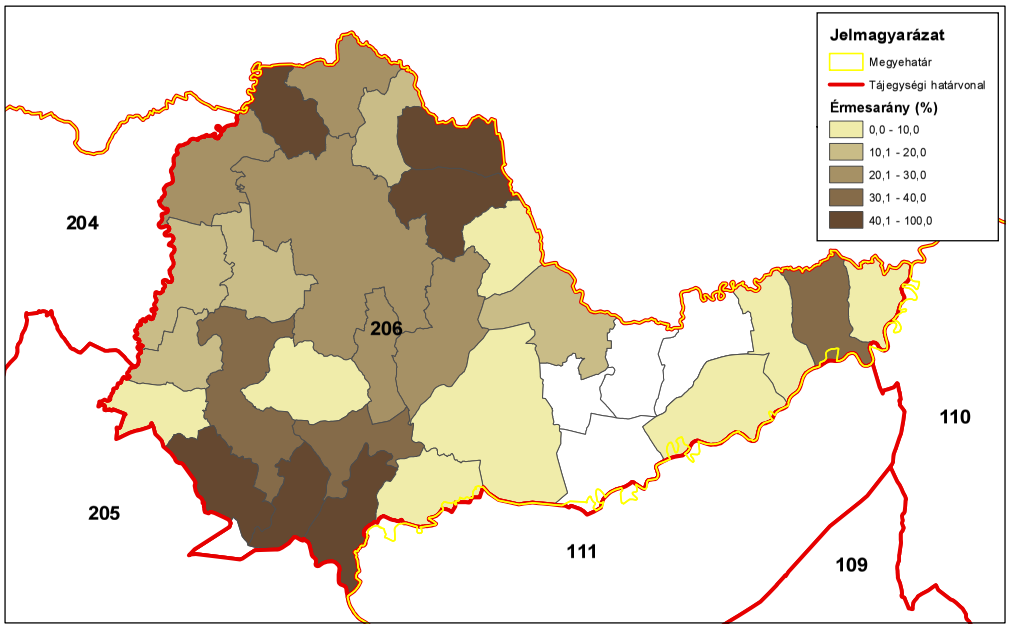

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben
• A dámszarvast a **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység** területén 2001 óta jelentik zárt téren (20-40 pld). Szabad területen 2010 óta 3-7 pld közötti dámot jelentettek. • Előfordulása 1-2 vadgazdálkodót érint. • Kérdéses, hogy a dámszarvas szabad területi megjelenése és terjeszkedése a vadgazdálkodási tájegységben indokolt-e és a további növekedés kezelhető lesz-e?
A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele
• A hasznosítás 2 bika volt, ami értékelhetetlen.
A dámszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben
• A dámszarvasnak a **Zemplén-bodrogközi** vadgazdálkodási tájegységben nincs vadgazdálkodási jelentősége. • Kérdés, hogy a tájegységben indokolt-e a dámszarvas megtelepítése vagy megtelepedése és nagyobb létszámú állomány számára az élőhelyi feltételek adottak-e?
A dámszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben
• Nem értékelhető.

A szabad területi dámszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2008	100	80	80	**260**	1	0	0	**1**	1,0%	0,0%	0,0%	**0,4%**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	1	1	2	**4**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2011	2	2	3	**7**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2012	1	1	2	**4**	1	0	0	**1**	100,0%	0,0%	0,0%	**25,0%**
2013	2	2	2	**6**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2014	1	1	1	**3**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
Változás	-99,0%	-98,8%	-98,8%	-98,8%	-100,0%	-	-	-100,0%	-100,0%	-	-	-100,0%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2008	1	0,80	0,80	***1,00***	1	0,00	0,00	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	1	1,00	2,00	***2,00***	-	-	-	**-**
2011	1	1,00	1,50	***1,50***	-	-	-	**-**
2012	1	1,00	2,00	***2,00***	1	0,00	0,00	**-**
2013	1	1,00	1,00	***1,00***	-	-	-	**-**
2014	1	1,00	1,00	***1,00***	-	-	-	**-**

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	38,5%	30,8%	30,8%	100%	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	25,0%	25,0%	50,0%	100%	-	-	-	-
2011	28,6%	28,6%	42,9%	100%	-	-	-	-
2012	25,0%	25,0%	50,0%	100%	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2013	33,3%	33,3%	33,3%	100%	-	-	-	-
2014	33,3%	33,3%	33,3%	100%	-	-	-	-

A dámszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **206**

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

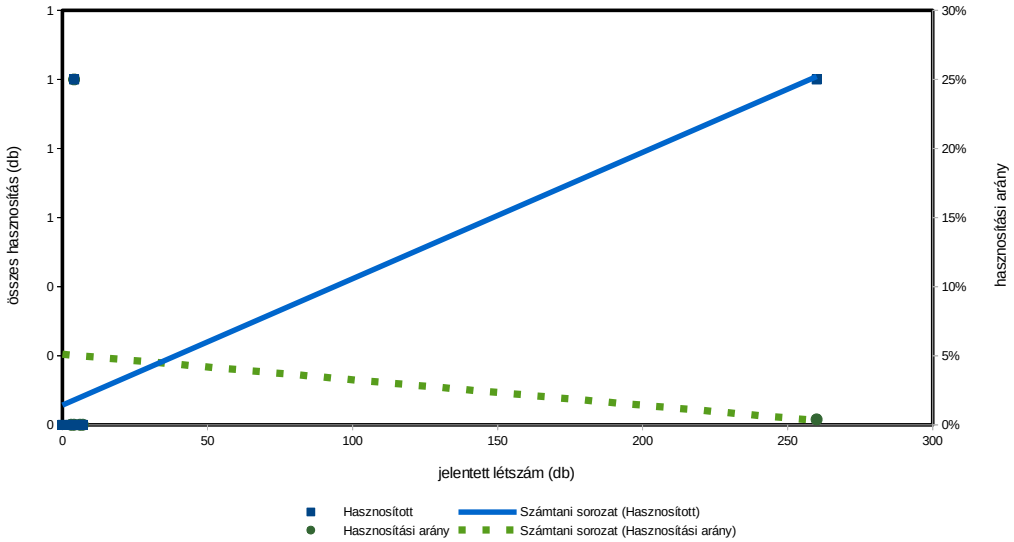

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

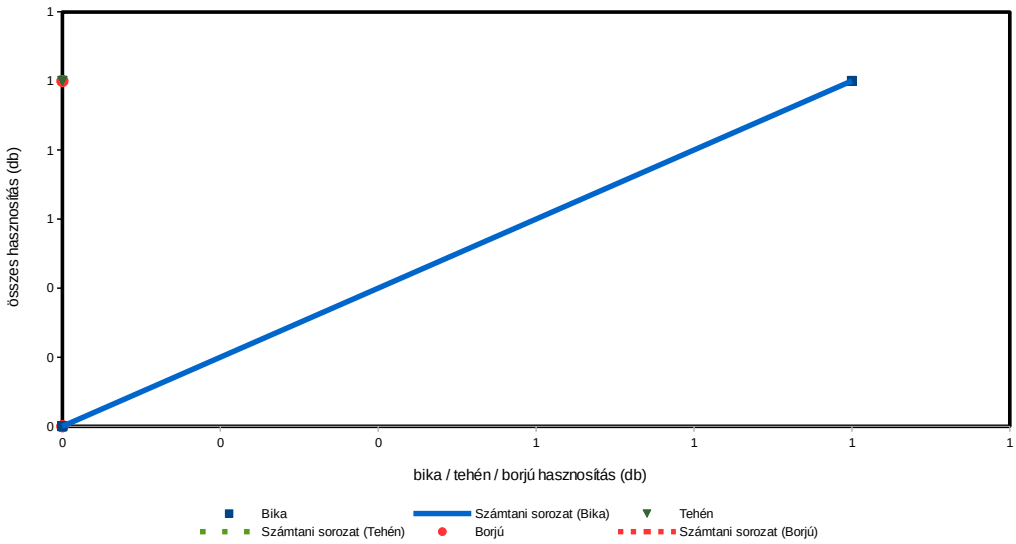

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

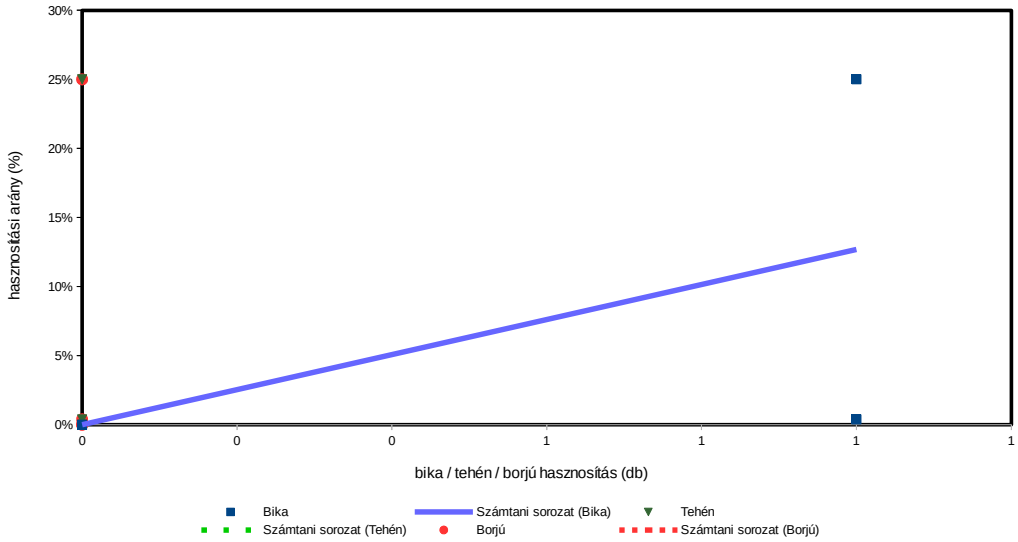

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2007

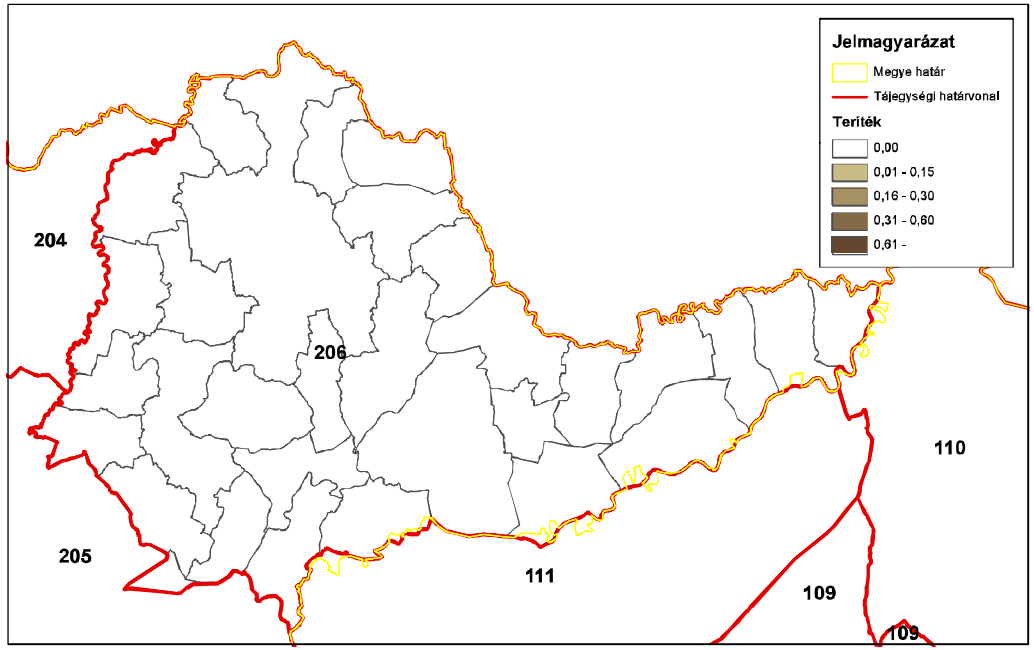

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2008

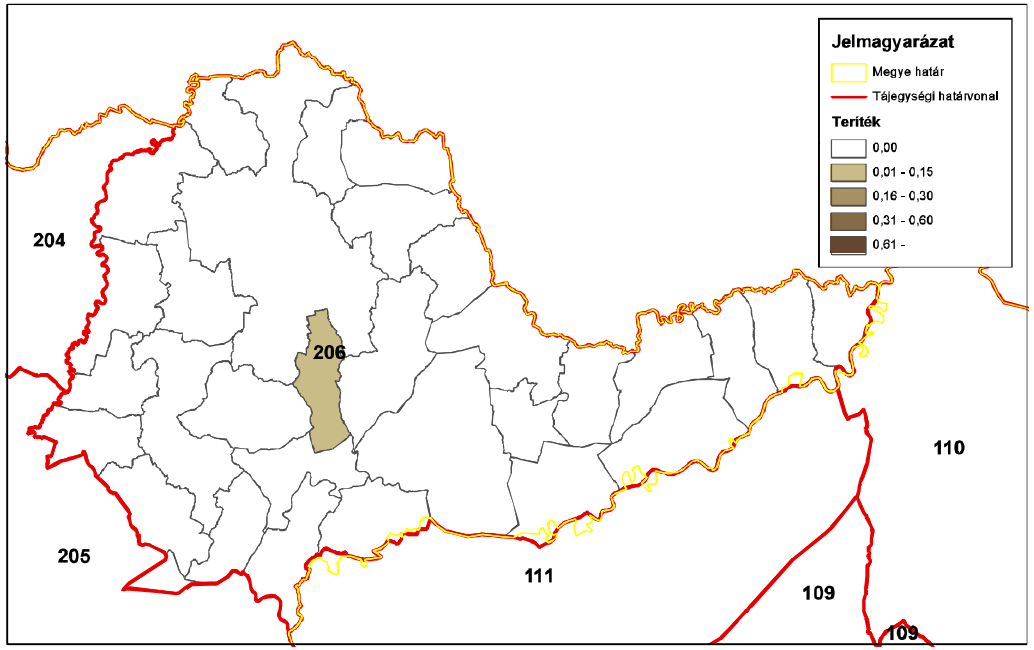

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2009

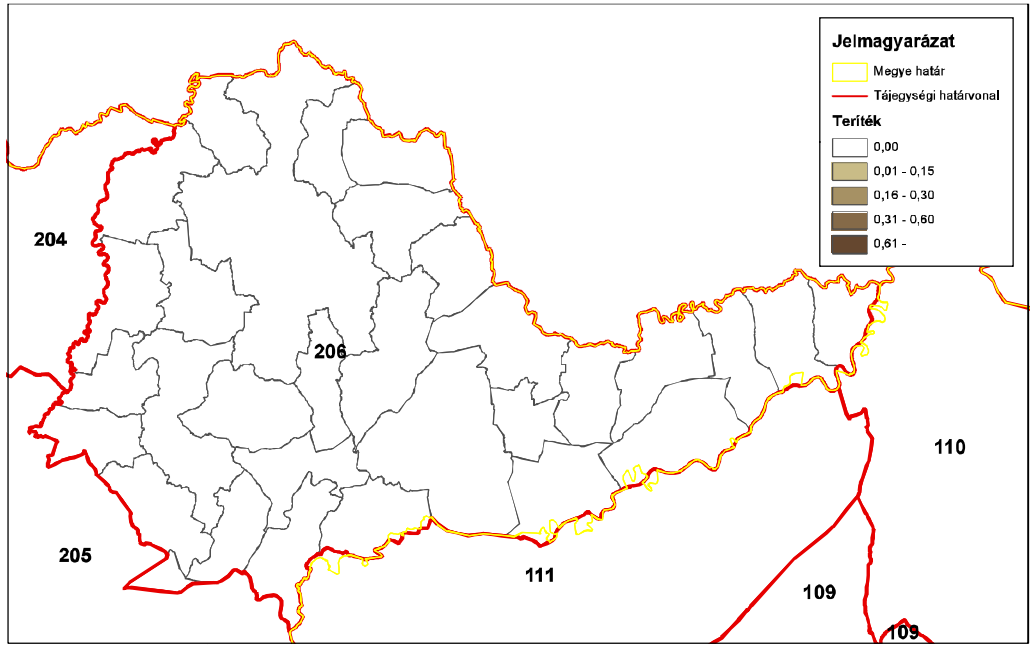

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2010

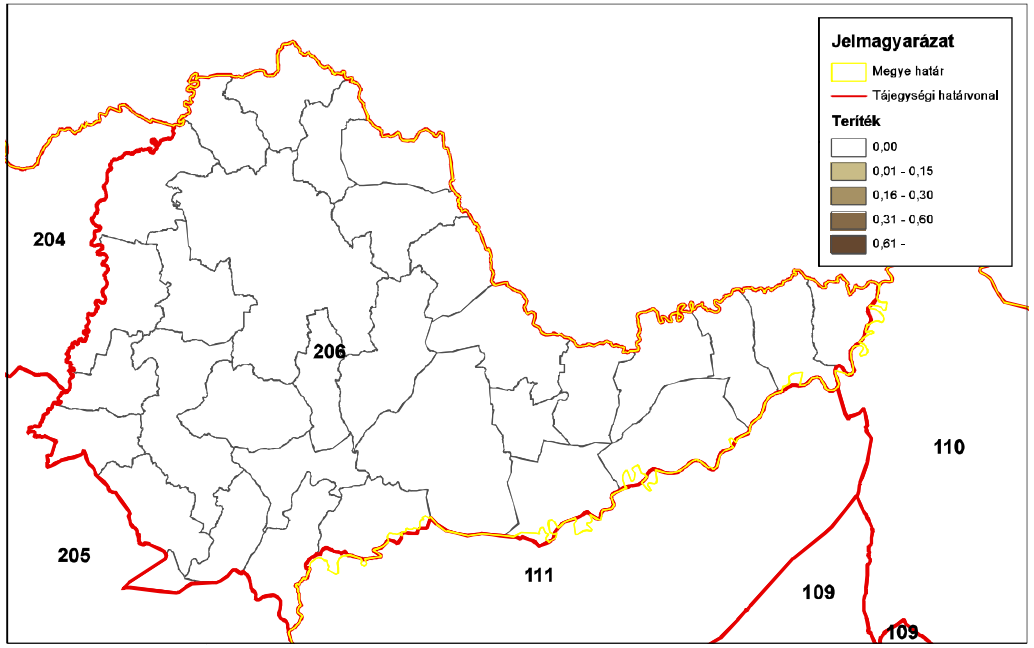

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2011

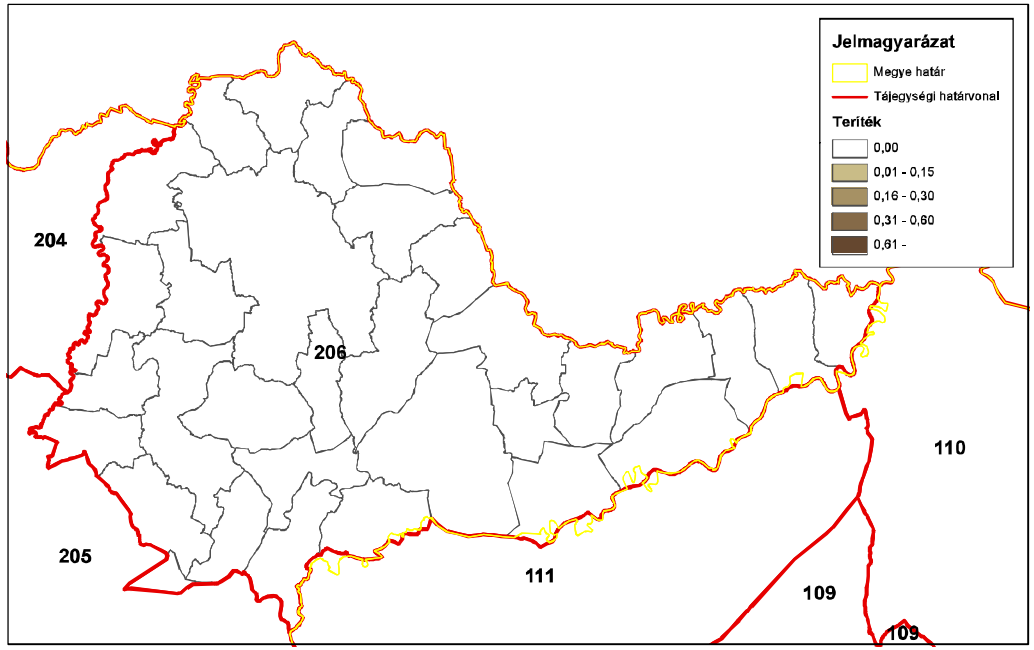

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2012

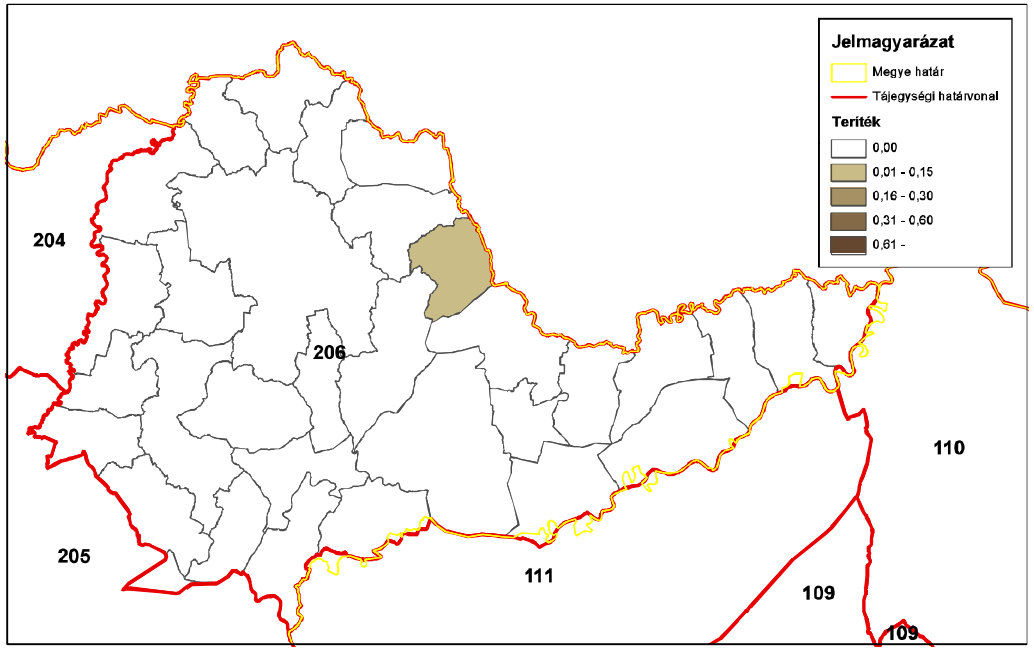

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2013

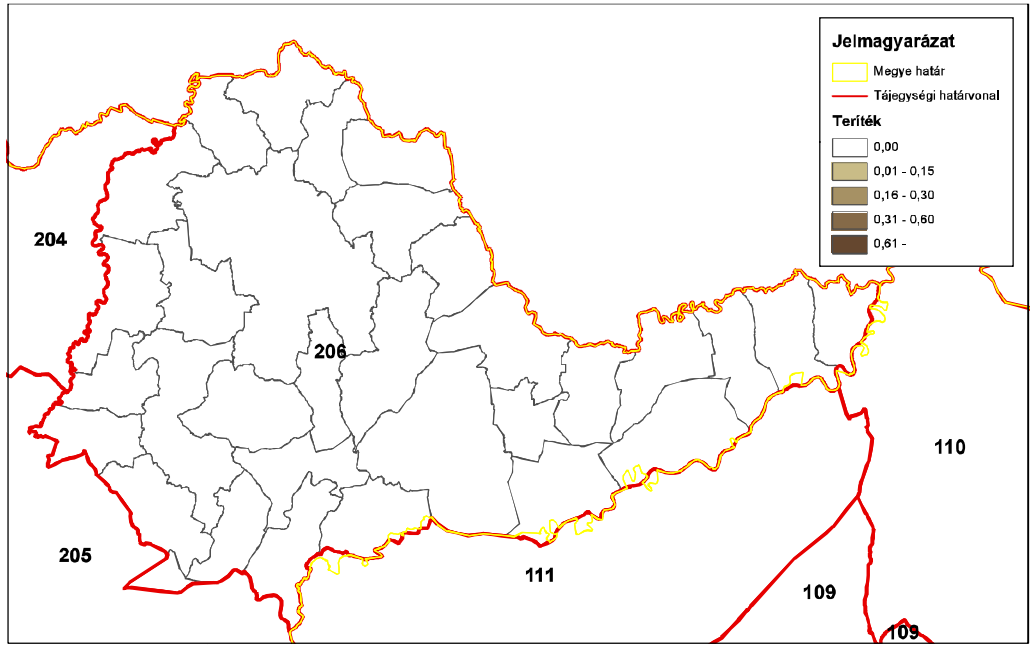

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas (teríték - db/km^2) 2014

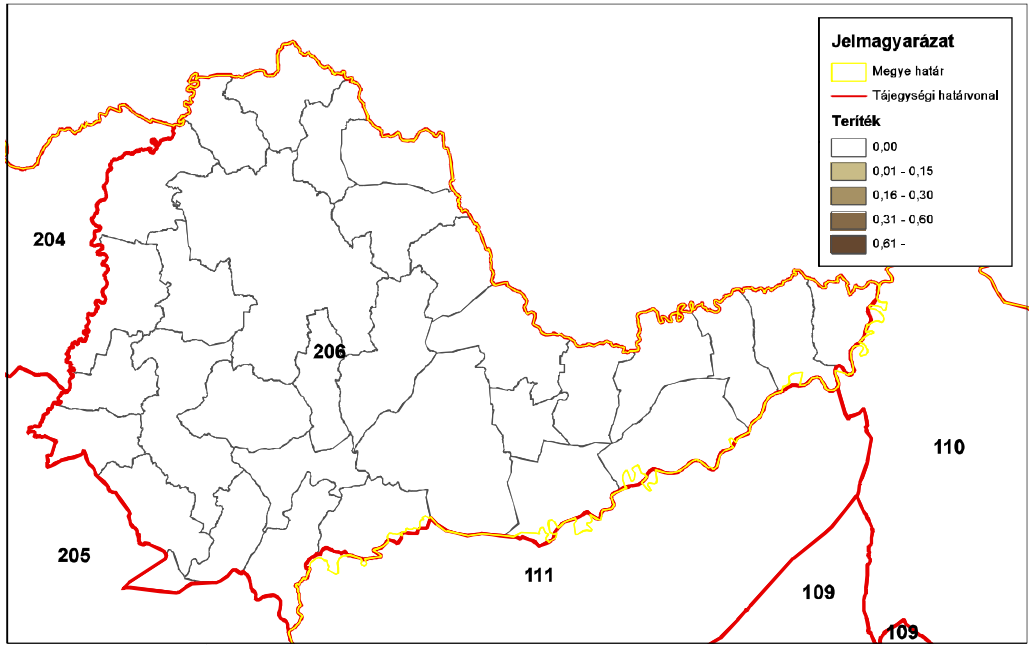

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	3	1	33,3%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2003	1	1	100,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2004	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	3	3	100,0%		1	2	0,0%	33,3%	66,7%
2008	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	2	1	50,0%			1	0,0%	0,0%	100,0%
2011	3	1	33,3%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2012	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2014	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

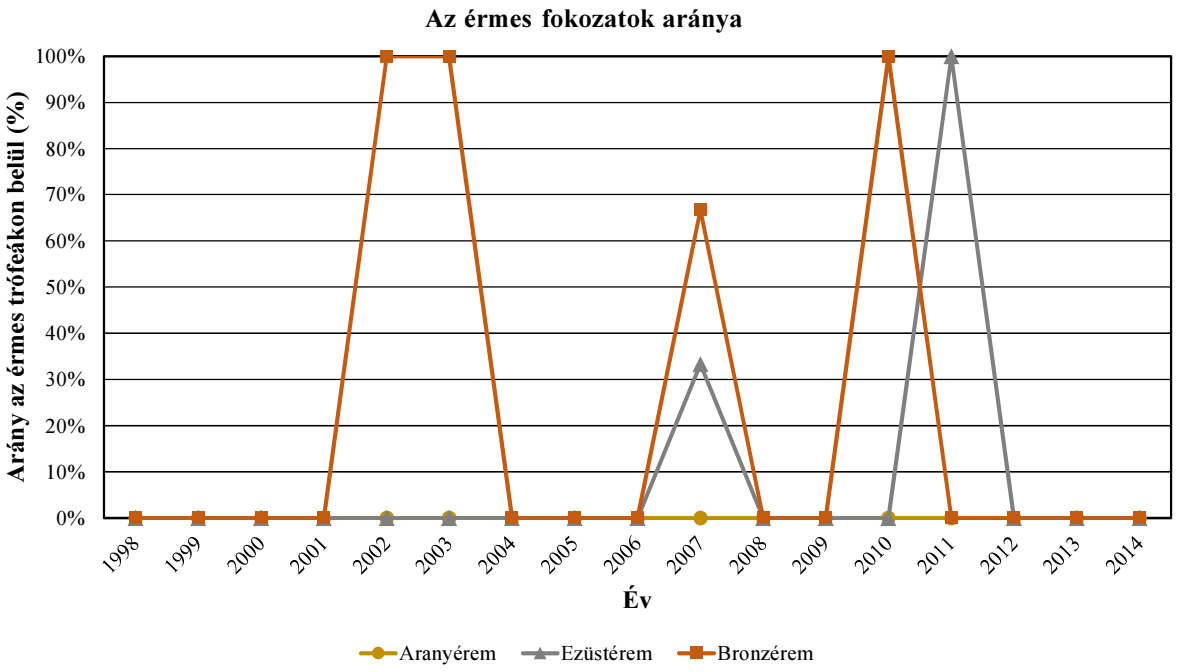

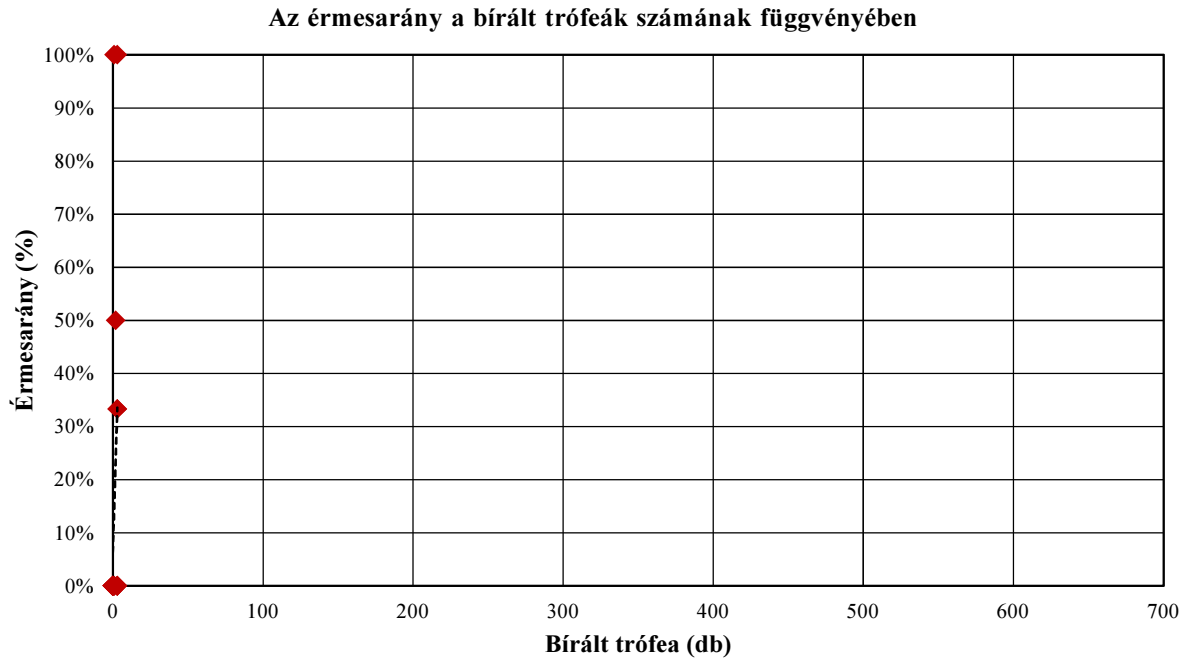

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	1
3				1	1											1	
4					1						1			2	1	1	2
5					1								1		2		
6														1		1	
7						1				1			1				
8										1							
9										1							
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0**	**0**	**0**	**1**	**3**	**1**	**0**	**0**	**0**	**3**	**1**	**0**	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	33,3%
3				100,0%	33,3%											33,3%	
4					33,3%						100,0%			66,7%	33,3%	33,3%	66,7%
5					33,3%								50,0%		66,7%		
6														33,3%		33,3%	
7						100,0%				33,3%			50,0%				
8										33,3%							
9										33,3%							
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

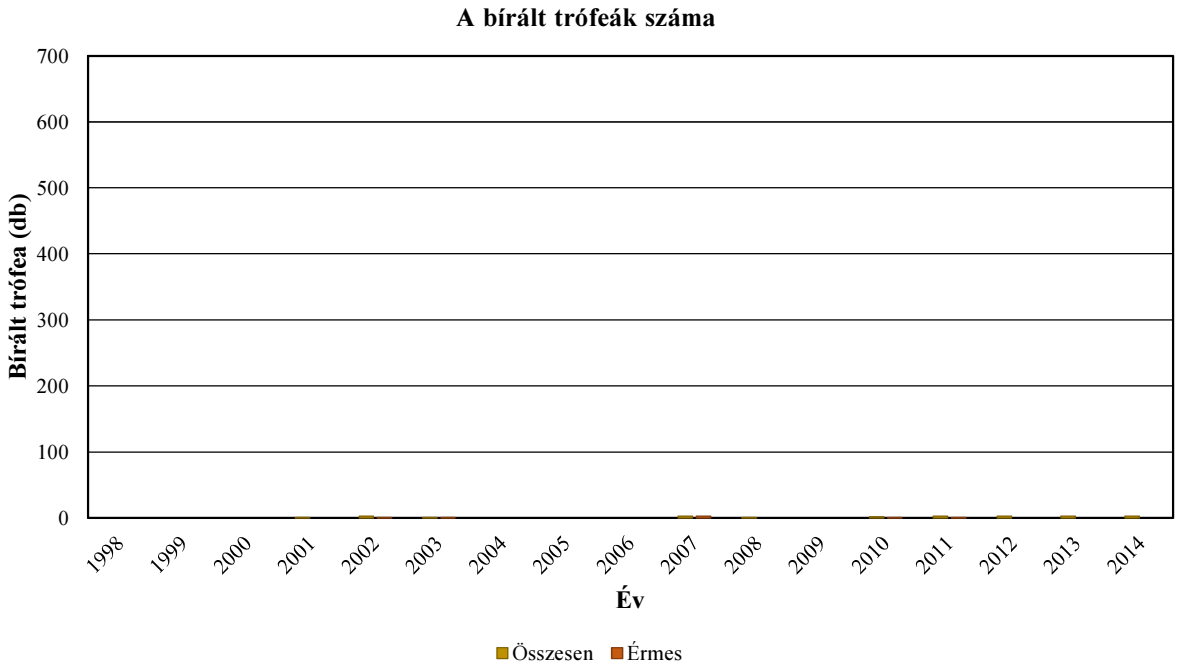

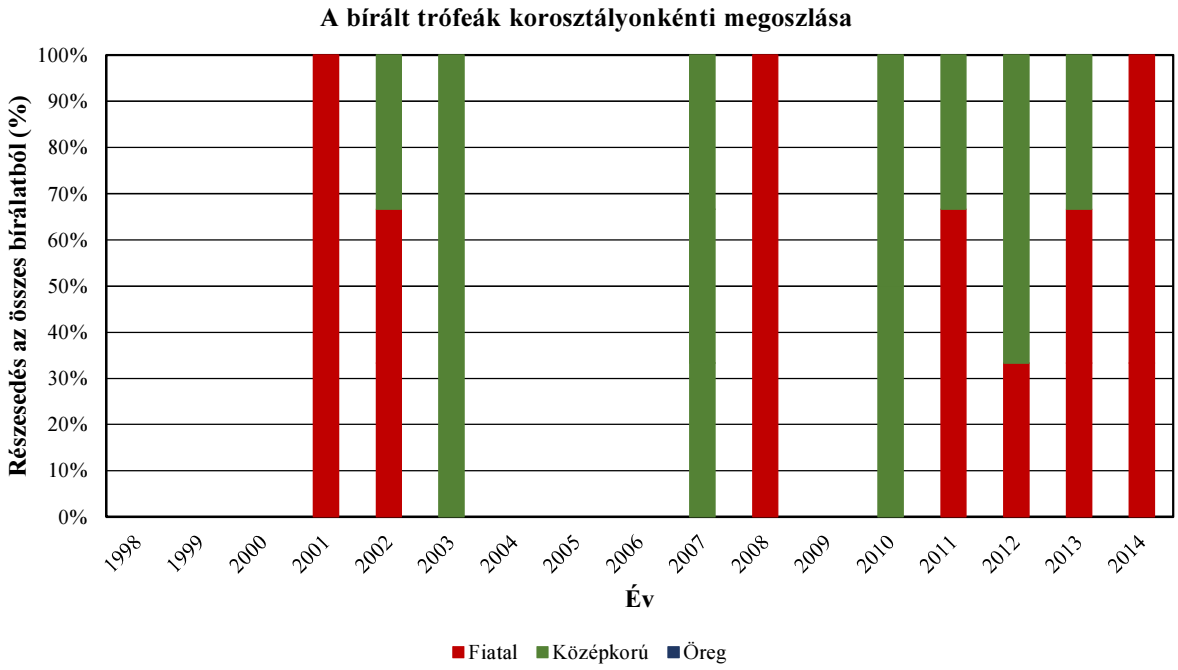

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	37,50				1,35			
3	3	53,50				1,80			
4	8	52,17	15,15	40,55	13,15	2,09	18,70	10,90	11,20
5	4	55,51	19,75	31,75	12,85	2,65	18,65	10,55	11,75
6	2	59,00				2,43			
7	3	63,65	17,42	31,57	14,77	3,39	20,05	10,03	12,55
8	1	70,25	21,50	35,40	15,75	3,23	18,15	10,60	11,00
9	1	63,65	25,15	33,25	14,30	3,29	17,80	9,05	10,00
10									
11									
12									
13									
13<									

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	37,50				1,35			
3	3	49,50				1,46			
4	8	45,20	15,15	40,55	13,15	1,36	18,70	10,90	11,20
5	4	53,60	19,75	31,75	12,85	2,31	18,65	10,55	11,75
6	2	57,25				2,24			
7	3	62,75	13,20	29,25	13,25	2,93	18,65	9,10	9,80
8	1	70,25	21,50	35,40	15,75	3,23	18,15	10,60	11,00
9	1	63,65	25,15	33,25	14,30	3,29	17,80	9,05	10,00
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	37,50				1,35			
3	3	57,25				2,04			
4	8	60,45	15,15	40,55	13,15	2,77	18,70	10,90	11,20
5	4	57,00	19,75	31,75	12,85	3,22	18,65	10,55	11,75
6	2	60,75				2,62			
7	3	65,05	22,55	33,20	17,70	3,78	21,55	10,75	15,80
8	1	70,25	21,50	35,40	15,75	3,23	18,15	10,60	11,00
9	1	63,65	25,15	33,25	14,30	3,29	17,80	9,05	10,00
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	0,00				0,00			
3	3	7,75				0,58			
4	8	15,25	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,00
5	4	3,40	0,00	0,00	0,00	0,92	0,00	0,00	0,00
6	2	3,50				0,38			
7	3	2,30	9,35	3,95	4,45	0,85	2,90	1,65	6,00
8	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	0,0%				0,0%			
3	3	14,5%				32,2%			
4	8	29,2%	0,0%	0,0%	0,0%	67,3%	0,0%	0,0%	0,0%
5	4	6,1%	0,0%	0,0%	0,0%	34,5%	0,0%	0,0%	0,0%
6	2	5,9%				15,6%			
7	3	3,6%	53,7%	12,5%	30,1%	25,0%	14,5%	16,4%	47,8%
8	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
9	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
10									
11									
12									
13									
13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	37,50				1,35			
3	3	49,50				1,46			
4	8	45,20	15,15	40,55	13,15	1,36	18,70	10,90	11,20
5	4	53,60	19,75	31,75	12,85	2,31	18,65	10,55	11,75
6	2	57,25				2,24			
7	3	62,75	13,20	29,25	13,25	2,93	18,65	9,10	9,80
8	1	70,25	21,50	35,40	15,75	3,23	18,15	10,60	11,00
9	1	63,65	25,15	33,25	14,30	3,29	17,80	9,05	10,00
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	2014				2014			
3	3	2001				2001			
4	8	2013	2011	2011	2011	2013	2011	2011	2011
5	4	2010	2002	2002	2002	2012	2002	2002	2002
6	2	2013				2013			
7	3	2003	2007	2010	2003	2003	2007	2007	2007
8	1	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
9	1	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	37,50				1,35			
3	3	57,25				2,04			
4	8	60,45	15,15	40,55	13,15	2,77	18,70	10,90	11,20
5	4	57,00	19,75	31,75	12,85	3,22	18,65	10,55	11,75
6	2	60,75				2,62			
7	3	65,05	22,55	33,20	17,70	3,78	21,55	10,75	15,80
8	1	70,25	21,50	35,40	15,75	3,23	18,15	10,60	11,00
9	1	63,65	25,15	33,25	14,30	3,29	17,80	9,05	10,00
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2	1	2014				2014			
3	3	2013				2013			
4	8	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
5	4	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002
6	2	2011				2011			
7	3	2007	2010	2007	2007	2007	2010	2010	2010
8	1	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
9	1	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
10									
11									
12									
13									
13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

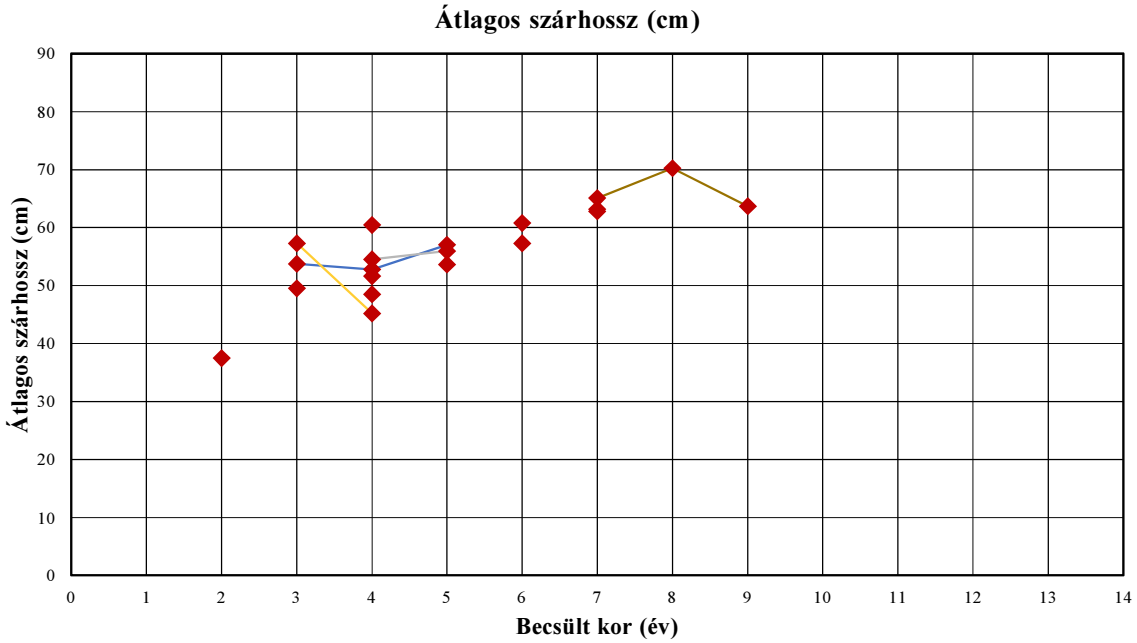

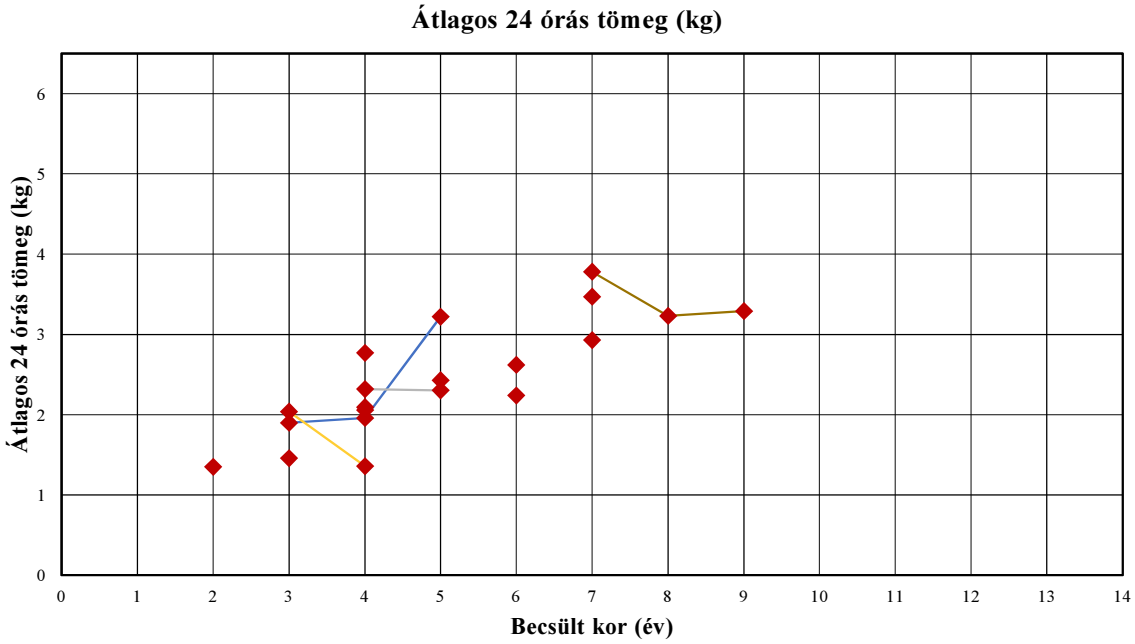

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

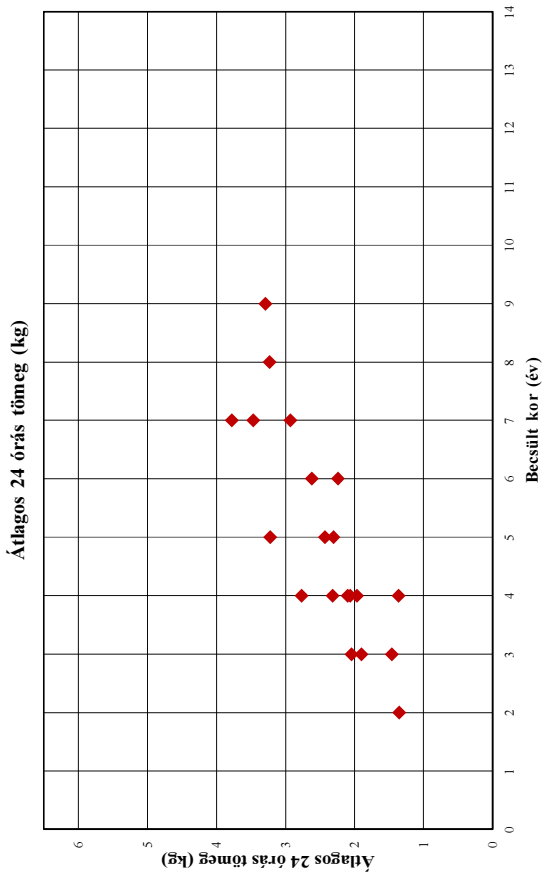

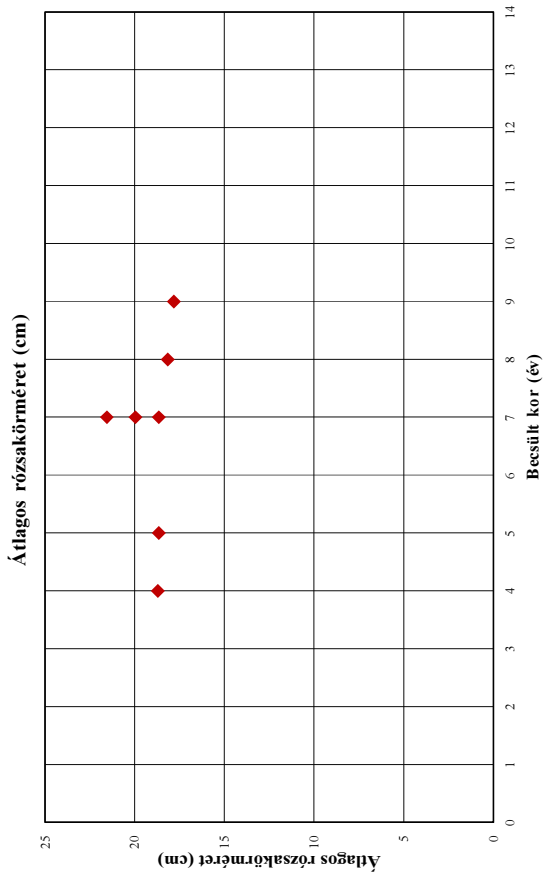

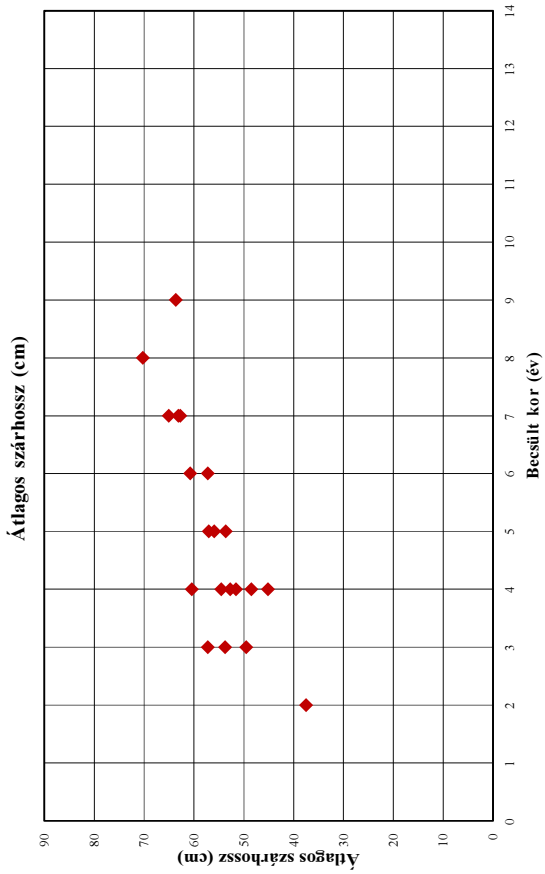

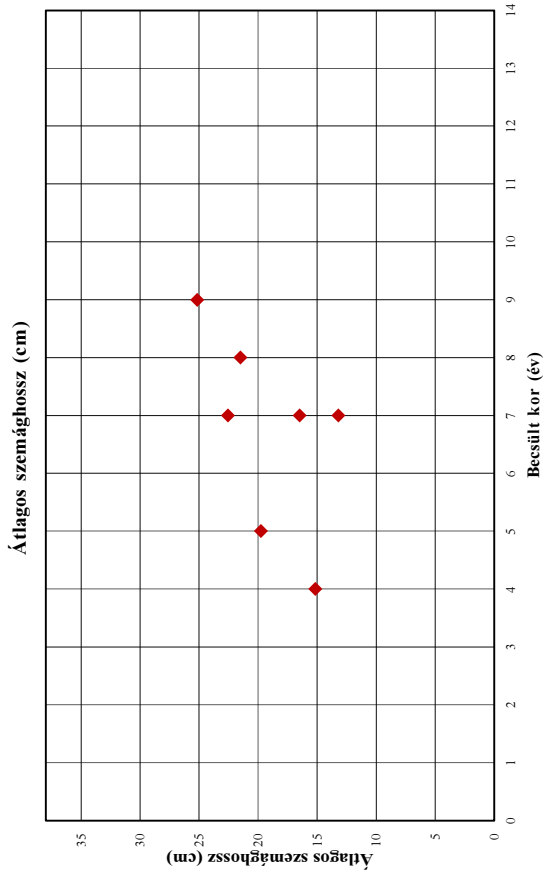

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

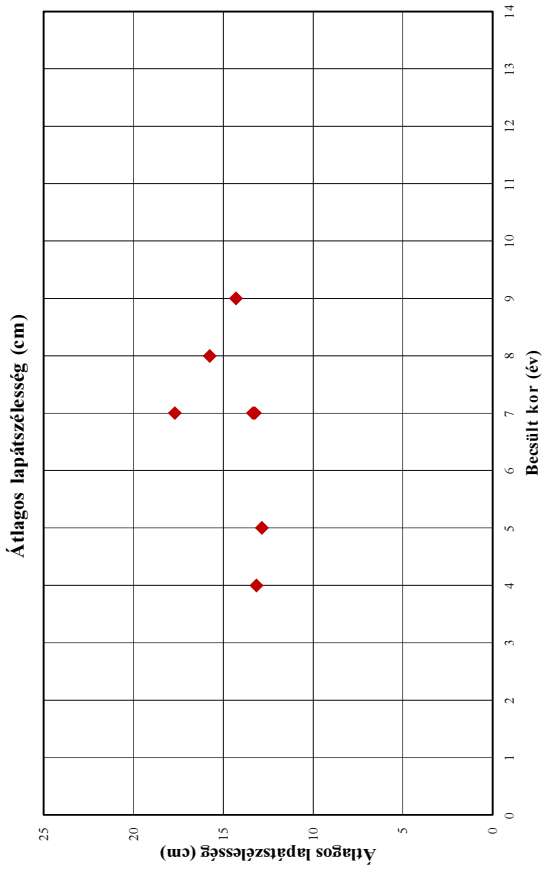

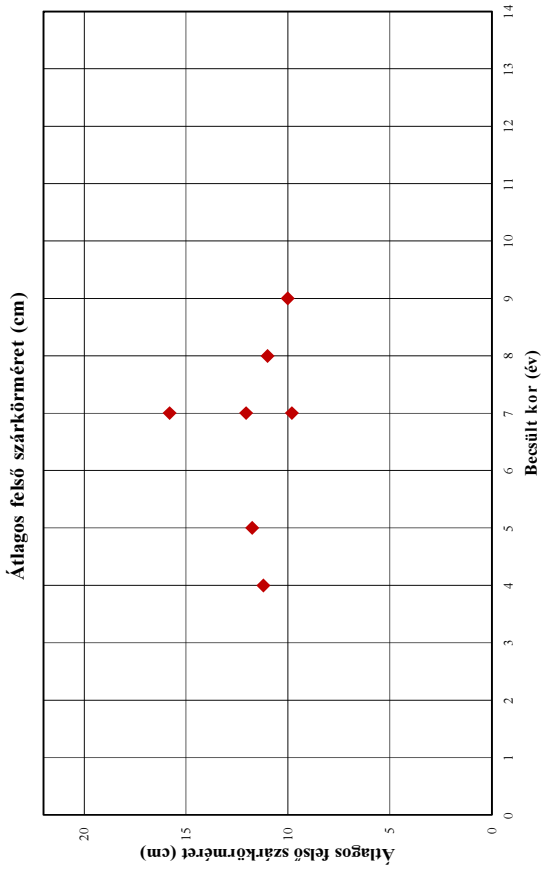

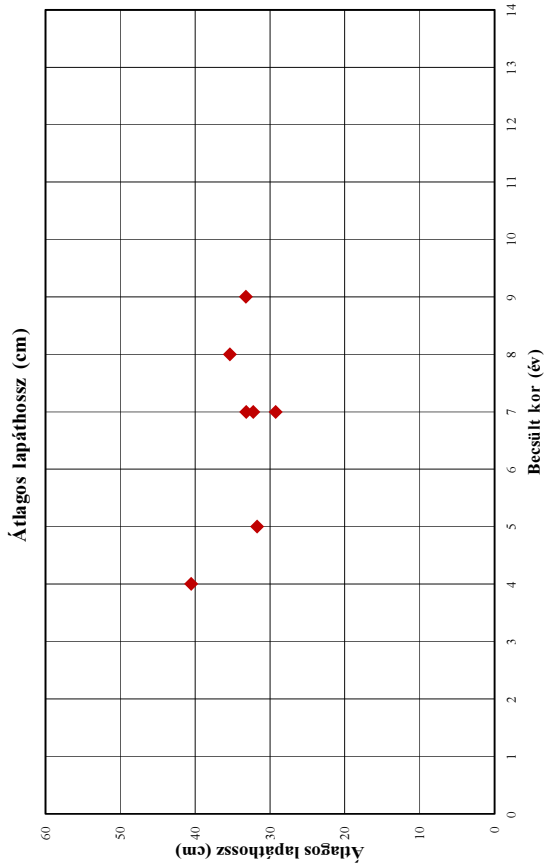

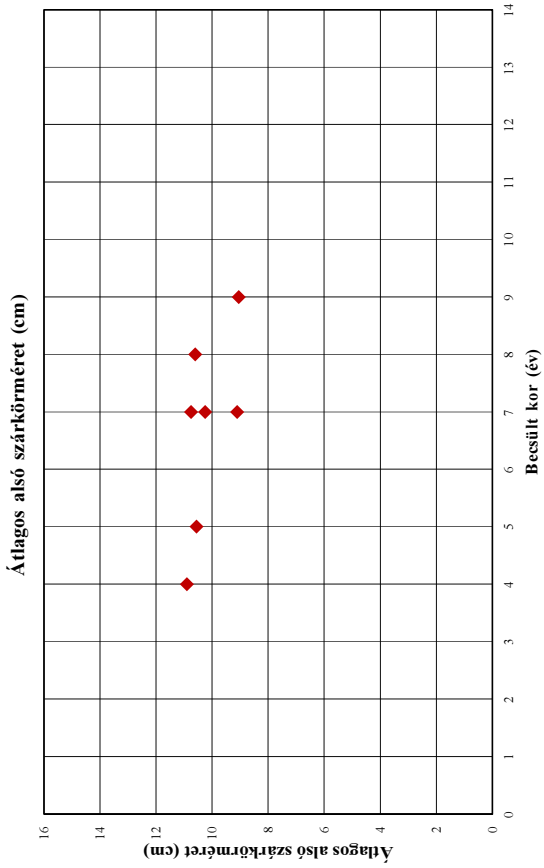

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3									
1998	4									
1998	5									
1998	6									
1998	7									
1998	8									
1998	9									
1998	10									
1998	11									
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2									
1999	3									
1999	4									
1999	5									
1999	6									
1999	7									
1999	8									
1999	9									
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2									
2000	3									
2000	4									
2000	5									
2000	6									
2000	7									
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2									
2001	3	1	49,50				1,46			
2001	4									
2001	5									
2001	6									
2001	7									
2001	8									
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1									
2002	2									
2002	3	1	53,75				1,90			
2002	4	1	52,75				1,96			
2002	5	1	57,00	19,75	31,75	12,85	3,22	18,65	10,55	11,75
2002	6									
2002	7									
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2									
2003	3									
2003	4									
2003	5									
2003	6									
2003	7	1	62,75	16,50	32,25	13,25	2,93	19,95	10,25	12,05
2003	8									
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1									
2004	2									
2004	3									
2004	4									
2004	5									
2004	6									
2004	7									
2004	8									
2004	9									
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3									
2005	4									
2005	5									
2005	6									
2005	7									
2005	8									
2005	9									
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2									
2006	3									
2006	4									
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2									
2007	3									
2007	4									
2007	5									
2007	6									
2007	7	1	65,05	13,20	33,20	17,70	3,78	18,65	9,10	9,80
2007	8	1	70,25	21,50	35,40	15,75	3,23	18,15	10,60	11,00
2007	9	1	63,65	25,15	33,25	14,30	3,29	17,80	9,05	10,00
2007	10									
2007	11									
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2									
2008	3									
2008	4	1	48,50				2,06			
2008	5									
2008	6									
2008	7									
2008	8									
2008	9									
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2									
2009	3									
2009	4									
2009	5									
2009	6									
2009	7									
2009	8									
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2									
2010	3									
2010	4									
2010	5	1	53,60				2,43			
2010	6									
2010	7	1	63,15	22,55	29,25	13,35	3,47	21,55	10,75	15,80
2010	8									
2010	9									
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2									
2011	3									
2011	4	2	60,45	15,15	40,55	13,15	2,77	18,70	10,90	11,20
2011	5									
2011	6	1	60,75				2,62			
2011	7									
2011	8									
2011	9									
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1									
2012	2									
2012	3									
2012	4	1	54,50				2,32			
2012	5	2	55,93				2,31			
2012	6									
2012	7									
2012	8									
2012	9									
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1									
2013	2									
2013	3	1	57,25				2,04			
2013	4	1	45,20				1,36			
2013	5									
2013	6	1	57,25				2,24			
2013	7									
2013	8									
2013	9									
2013	10									
2013	11									
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1									
2014	2	1	37,50				1,35			
2014	3									
2014	4	2	51,60				2,10			
2014	5									
2014	6									
2014	7									
2014	8									
2014	9									
2014	10									
2014	11									
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Dámszarvas érmesarány (%) 1998

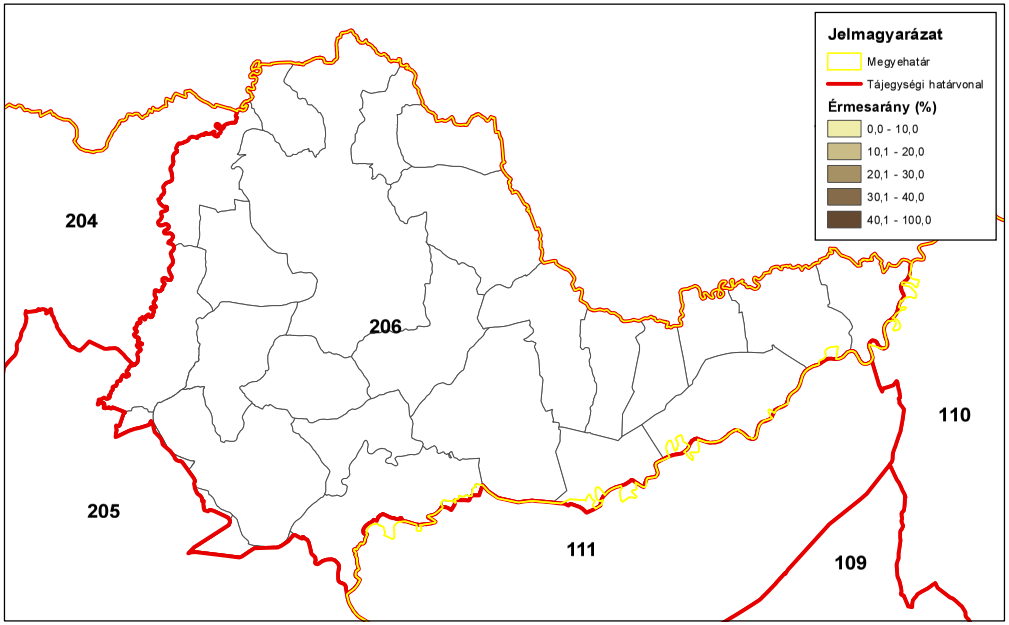

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2003

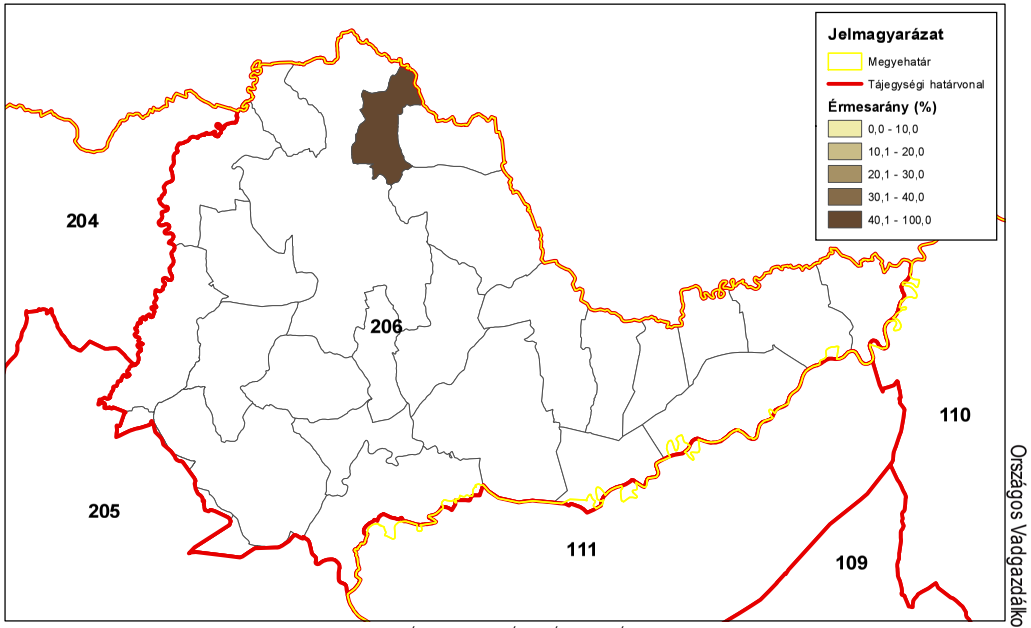

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2008

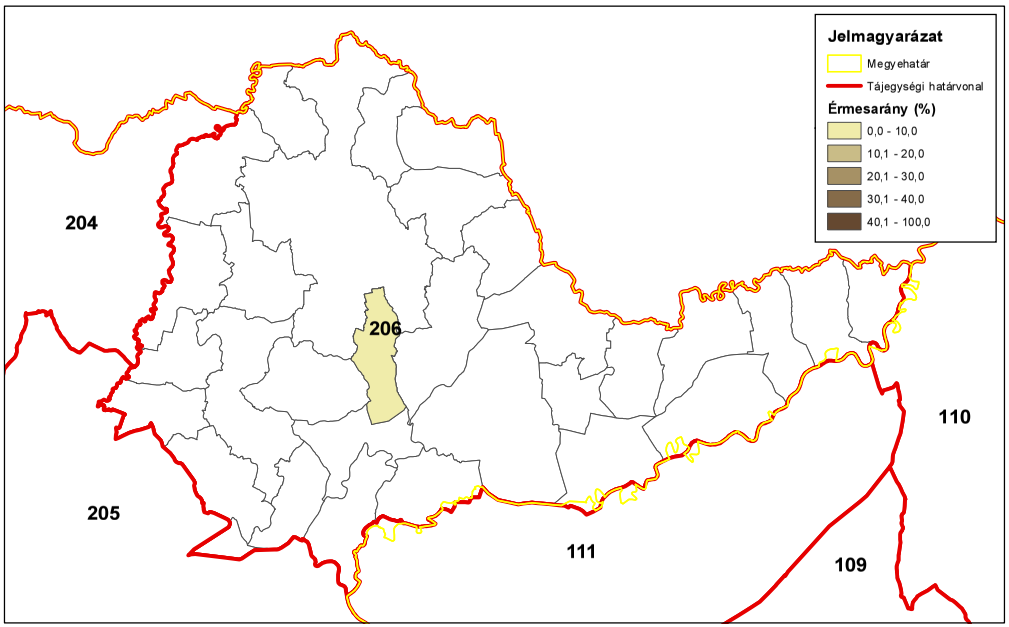

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2014

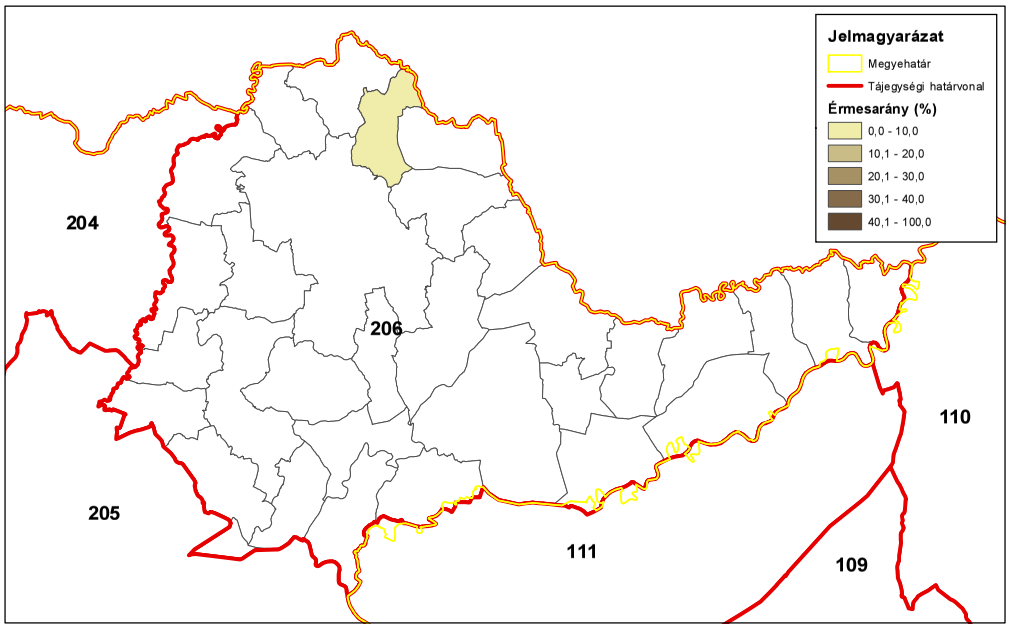

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység** területén az őz jelentett létszáma 1998-2014 közt egyenletesen nőtt, majd stabilizálódott (3700 → 5600), így a jelentett létszám végül +50% növekedést mutatott. Az őz hasznosítása szintén csaknem folyamatosan emelkedett (555 → 1843 pld, **+232% emelkedés**).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken követhető, ahogy a lelövések vadgazdálkodási tájegység egészében és főként a keleti végében növekedtek.
- A vadgazdálkodási tájegységben a jelentett őzállomány lassú emelkedést, majd stabilizálódást mutatott. A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 1700-2000 őz hasznosítása is fenntartható lehet.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az őz hasznosítási aránya közepes szintről indult (15-20%) és az egész értékelt időszakban zömében 25-30% között alakult. Figyelembe véve az őz biológiai képességeit és a tapasztalatokat a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (25%) alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál. Ez a suta-kímélet lehet a növekvő teríték ellenére stabil állomány alapja.
- Az őz lelövések összetétele a második tervezési ciklus folyamán lényegében az 1 : 0.8-0.9 : 0.9 arány körül alakult. Ennek megfelelően a bakok terítéken belüli aránya magasabb volt (35-40%), mint a sutáké és a gidáké.
- A suta- és gidalelövés fontosságát az ábrák is alátámasztják: a számszerű hasznosítás és a hasznosítási arány növekedése is rendkívül szorosan függ a suta- és a gidalelövés számszerű nagyságától. A bakok, a suták és a gidák pontjai és trendvonalai párhuzamosan változnak.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a suta- és gidateríték óvatos növelése még megengedhető. Az őzállomány hasznosítása a vadgazdálkodási tájegységben a biológiai lehetőségekkel valószínűleg összhangban áll. A stabil állapot megőrzése azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek hatása a vadgazdálkodási tájegység nem különösen jó élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.

Az őz jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Az őz viszonylag fontos nagyvad a vadgazdálkodási tájegységben. A tájegységben a rohamosan növekvő gímszarvason és vaddisznón túl a szabad területen stabilan a muflon is megtalálható. A külföldi bérlelövés és az őzteríték között nincs értékelhető kapcsolat. A lőtt vad értékesítés bevétele és az őzteríték, illetve belföldi bérlelövés és az őzteríték kapcsolata pozitív, hasonlóan a gímszarvas és a vaddisznó estében kimutatható ugyanilyen kapcsolathoz.
- A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági vadkár növekedett (5X), az erdei vadkárok ingadoztak (2-6X) az értékelt időszakban. Ezek a károk a

Az őz állománya, hasznosítása és minősége
vaddisznóhoz és a gímszarvashoz jobban köthetők, az őz helyi jelentőségű lehet.
Az őz trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben
• A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE az átlag alatti negyedben található, azaz országosan az átlag körüli állományok közé tartozik (29/52). Az érmesek aránya 3-10% között hullámzott. Az bakok lelövésének jelentős növekedése (200→660) ellenére az érmesek aránya nem csökkent az idő folyamán. A vadgazdálkodási tájegységben évente 0-6 aranyérmes bak esett, 3-21 ezüstérmes és 5-24 bronzérmes. Összességében 8-50 [20-30] érmes bakot lőttek évente. Az állományban a trófeák minősége többségében gyenge, de évről évre előfordulnak jobb egyedek is. • A tájegységen belül az érmesek arányának területi eloszlása az idő folyamán nem sokat változott, a 0-5% közötti érmes arány a jellemző. A magasabb arányok a taktaközi részben fordulnak elő. • A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele nagyban átalakult. Nőtt a "fiatal" korcsoport részesedése (30 % → 40 %) és erősen lecsökkent az „öreg" bakok aránya (40 % → 10 %). Az előbbiek miatt a bakok zöme a „középkorú" csoportba tartozott (20 → 50 %). • A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit tekintve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 21.71 cm (6 év), a 24 órás agancssúly legnagyobb értéke 302.90 gramm (6 év). Az átlaghoz képest a legrosszabb év (20.34 cm (6 év) / 267.37 gramm (6 év)) és a legjobb év (23.02 cm (5 év) / 341.14 gramm (7 év)). Az átlagok minden korosztályban erős szóródást mutatnak. • Az egyes éveknek az agancsépítésre gyakorolt hatása a legnagyobb a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportban (30-45% a szárhosszban, és 40-60% a súlyban), míg viszonylag kisebb a középkorú csoportokban (15% szárhossz és 25% agancssúly). Ez a változékonyság tükröződik a szárhosszok és az átlagos agancssúlyok kor függvényében való alakulását szemléltető diagramokon is. • A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben közepes minőségű őzállomány él, amely országosan az átlag feletti negyedbe tartozik. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) a 4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 5-7 éves korban azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 5-7 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni, illetve erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor tehát figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

A szabad területi őzállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	1 098	1 414	1 181	**3 693**	207	160	188	**555**	18,9%	11,3%	15,9%	**15,0%**
1999	1 114	1 456	1 154	**3 724**	247	226	259	**732**	22,2%	15,5%	22,4%	**19,7%**
2000	1 248	1 553	1 256	**4 057**	306	218	314	**838**	24,5%	14,0%	25,0%	**20,7%**
2001	1 261	1 560	1 212	**4 033**	341	287	386	**1 014**	27,0%	18,4%	31,8%	**25,1%**
2002	1 397	1 590	1 271	**4 258**	425	371	468	**1 264**	30,4%	23,3%	36,8%	**29,7%**
2003	1 451	1 619	1 329	**4 399**	427	411	492	**1 330**	29,4%	25,4%	37,0%	**30,2%**
2004	1 424	1 597	1 295	**4 316**	448	411	480	**1 339**	31,5%	25,7%	37,1%	**31,0%**
2005	1 526	1 700	1 410	**4 636**	456	418	501	**1 375**	29,9%	24,6%	35,5%	**29,7%**
2006	1 524	1 699	1 445	**4 668**	442	357	427	**1 226**	29,0%	21,0%	29,6%	**26,3%**
2007	1 662	1 826	1 627	**5 115**	503	496	547	**1 546**	30,3%	27,2%	33,6%	**30,2%**
2008	1 893	2 003	1 704	**5 600**	589	478	538	**1 605**	31,1%	23,9%	31,6%	**28,7%**
2009	1 969	2 036	1 738	**5 743**	634	453	508	**1 595**	32,2%	22,2%	29,2%	**27,8%**
2010	1 938	1 955	1 666	**5 559**	618	466	483	**1 567**	31,9%	23,8%	29,0%	**28,2%**
2011	2 025	2 105	1 808	**5 938**	602	492	546	**1 640**	29,7%	23,4%	30,2%	**27,6%**
2012	1 905	2 033	1 747	**5 685**	639	532	500	**1 671**	33,5%	26,2%	28,6%	**29,4%**
2013	1 921	2 054	1 731	**5 706**	608	541	527	**1 676**	31,7%	26,3%	30,4%	**29,4%**
2014	1 832	1 995	1 722	**5 549**	644	593	606	**1 843**	35,2%	29,7%	35,2%	**33,2%**
Változás	66,8%	41,1%	45,8%	50,3%	211,1%	270,6%	222,3%	232,1%	86,5%	162,7%	121,1%	121,0%

Ivararány (1 bakra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*
1998	1	1,29	1,08	***0,84***	1	0,77	0,91	***1,18***
1999	1	1,31	1,04	***0,79***	1	0,91	1,05	***1,15***
2000	1	1,24	1,01	***0,81***	1	0,71	1,03	***1,44***
2001	1	1,24	0,96	***0,78***	1	0,84	1,13	***1,34***
2002	1	1,14	0,91	***0,80***	1	0,87	1,10	***1,26***
2003	1	1,12	0,92	***0,82***	1	0,96	1,15	***1,20***
2004	1	1,12	0,91	***0,81***	1	0,92	1,07	***1,17***
2005	1	1,11	0,92	***0,83***	1	0,92	1,10	***1,20***
2006	1	1,11	0,95	***0,85***	1	0,81	0,97	***1,20***
2007	1	1,10	0,98	***0,89***	1	0,99	1,09	***1,10***
2008	1	1,06	0,90	***0,85***	1	0,81	0,91	***1,13***
2009	1	1,03	0,88	***0,85***	1	0,71	0,80	***1,12***
2010	1	1,01	0,86	***0,85***	1	0,75	0,78	***1,04***
2011	1	1,04	0,89	***0,86***	1	0,82	0,91	***1,11***
2012	1	1,07	0,92	***0,86***	1	0,83	0,78	***0,94***
2013	1	1,07	0,90	***0,84***	1	0,89	0,87	***0,97***
2014	1	1,09	0,94	***0,86***	1	0,92	0,94	***1,02***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	29,7%	38,3%	32,0%	100%	37,3%	28,8%	33,9%	100%
1999	29,9%	39,1%	31,0%	100%	33,7%	30,9%	35,4%	100%
2000	30,8%	38,3%	31,0%	100%	36,5%	26,0%	37,5%	100%
2001	31,3%	38,7%	30,1%	100%	33,6%	28,3%	38,1%	100%
2002	32,8%	37,3%	29,8%	100%	33,6%	29,4%	37,0%	100%
2003	33,0%	36,8%	30,2%	100%	32,1%	30,9%	37,0%	100%
2004	33,0%	37,0%	30,0%	100%	33,5%	30,7%	35,8%	100%
2005	32,9%	36,7%	30,4%	100%	33,2%	30,4%	36,4%	100%
2006	32,6%	36,4%	31,0%	100%	36,1%	29,1%	34,8%	100%
2007	32,5%	35,7%	31,8%	100%	32,5%	32,1%	35,4%	100%
2008	33,8%	35,8%	30,4%	100%	36,7%	29,8%	33,5%	100%
2009	34,3%	35,5%	30,3%	100%	39,7%	28,4%	31,8%	100%
2010	34,9%	35,2%	30,0%	100%	39,4%	29,7%	30,8%	100%
2011	34,1%	35,4%	30,4%	100%	36,7%	30,0%	33,3%	100%
2012	33,5%	35,8%	30,7%	100%	38,2%	31,8%	29,9%	100%
2013	33,7%	36,0%	30,3%	100%	36,3%	32,3%	31,4%	100%
2014	33,0%	36,0%	31,0%	100%	34,9%	32,2%	32,9%	100%

Az őz hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **206**

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései I.

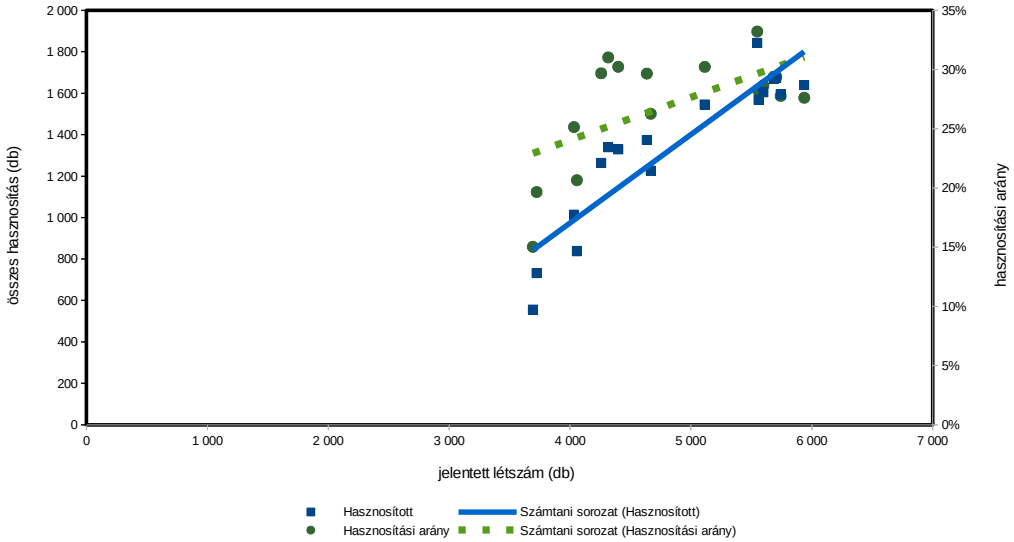

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései II.

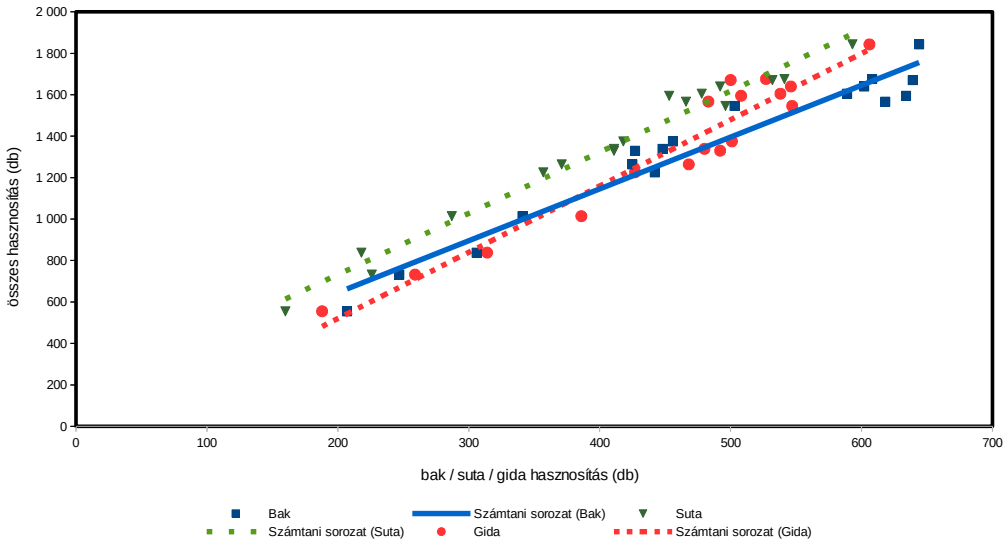

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései III.

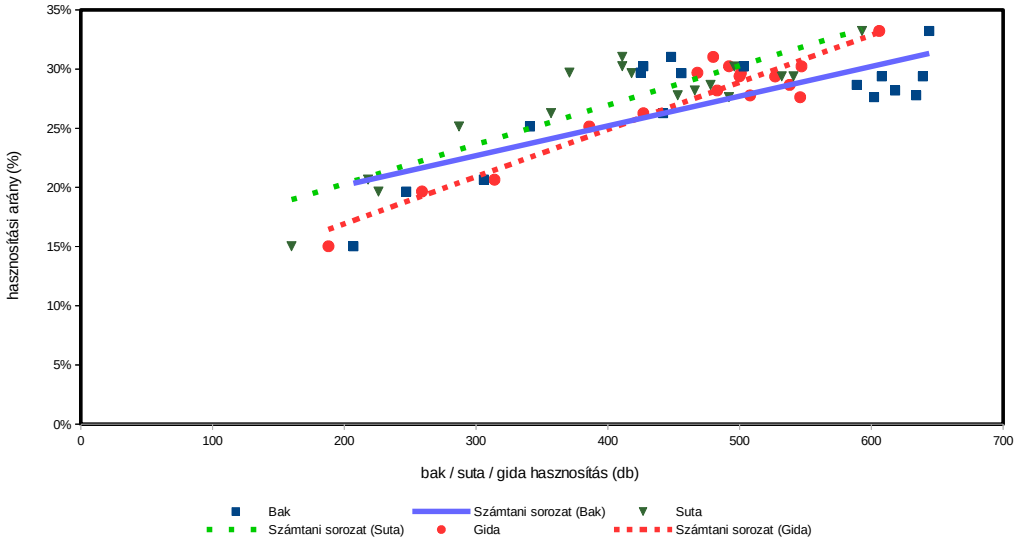

Őz (teríték - db/km^2) 2007

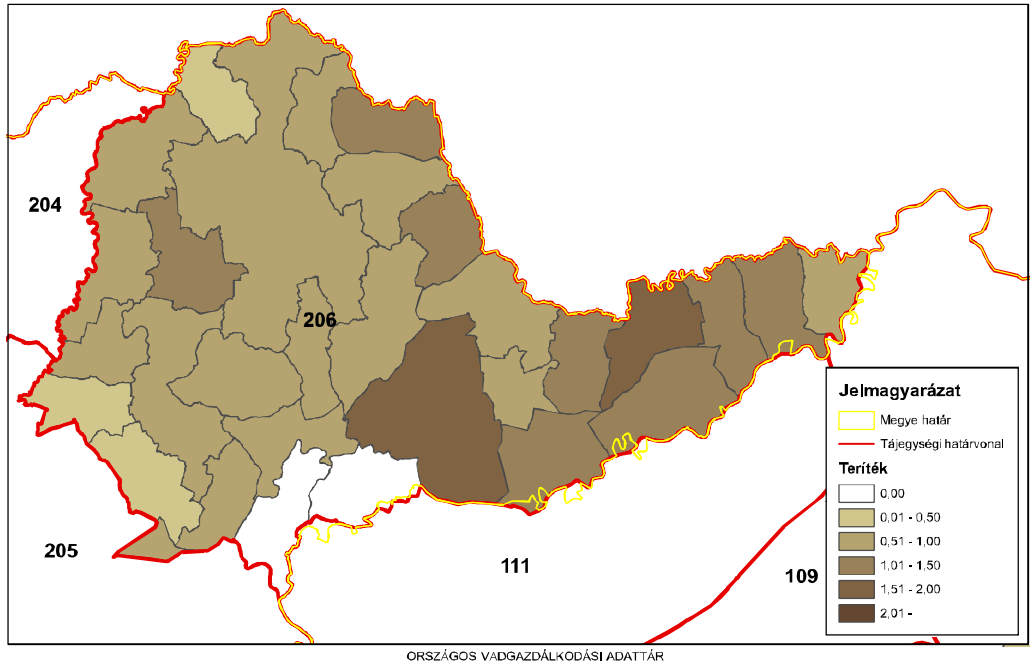

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2008

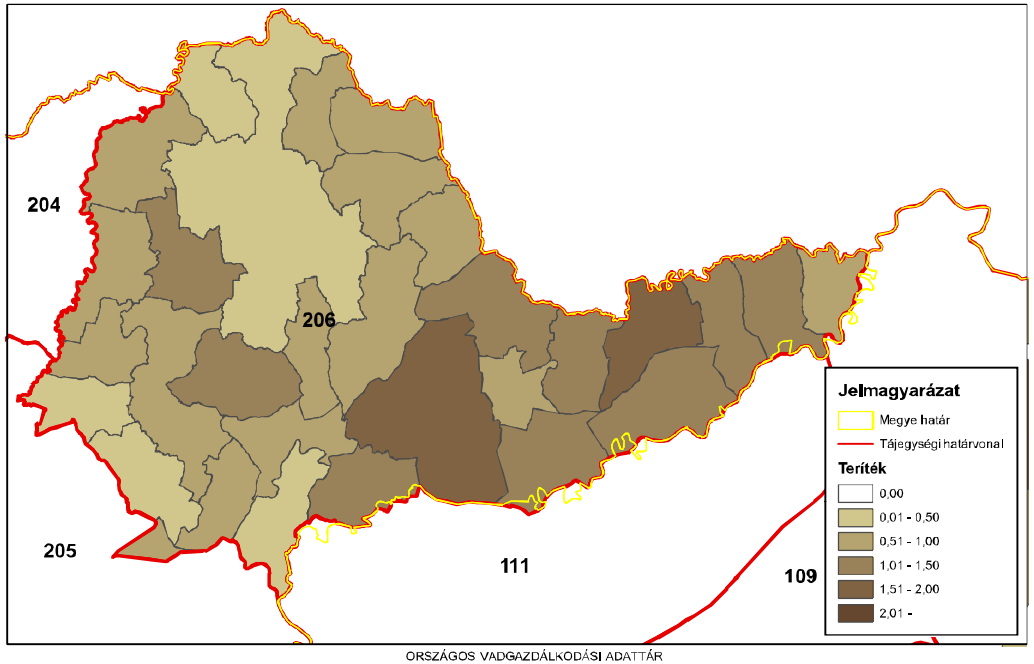

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2009

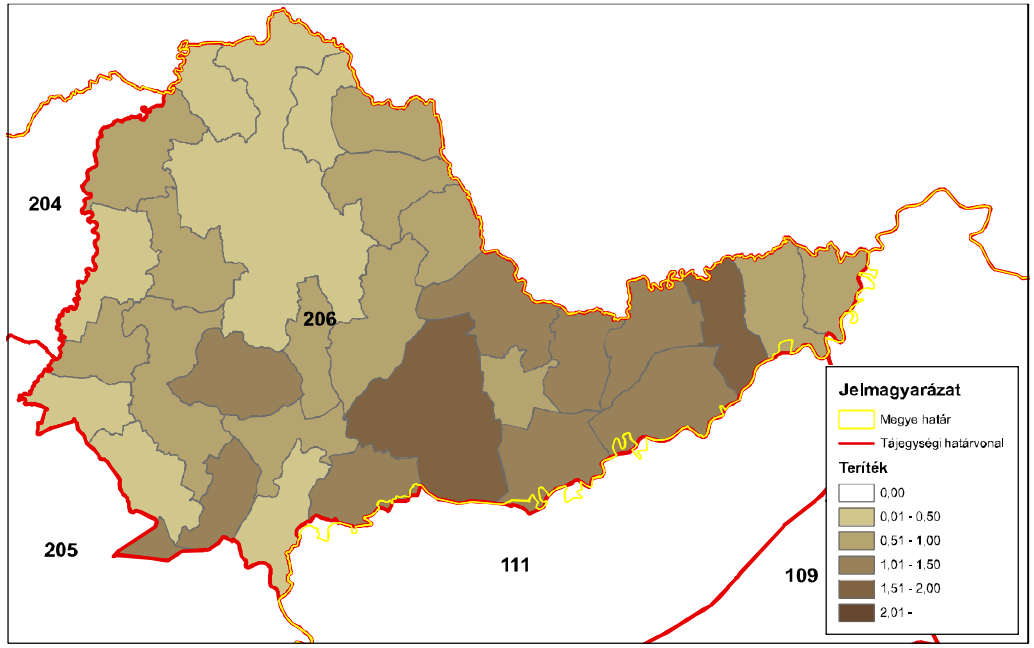

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2010

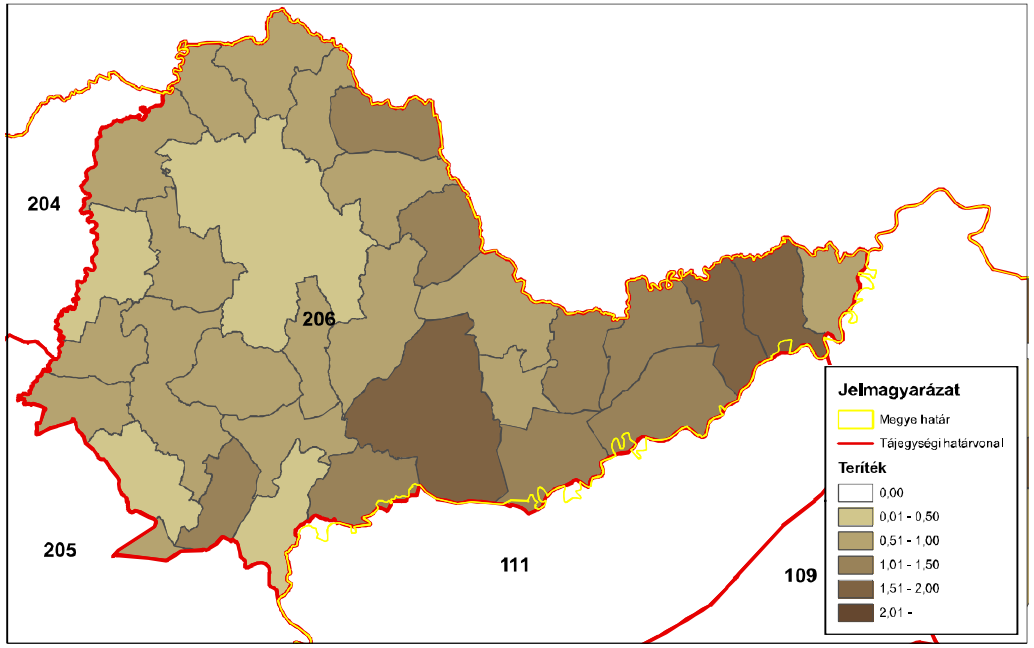

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (terítéken - db/km^2) 2011

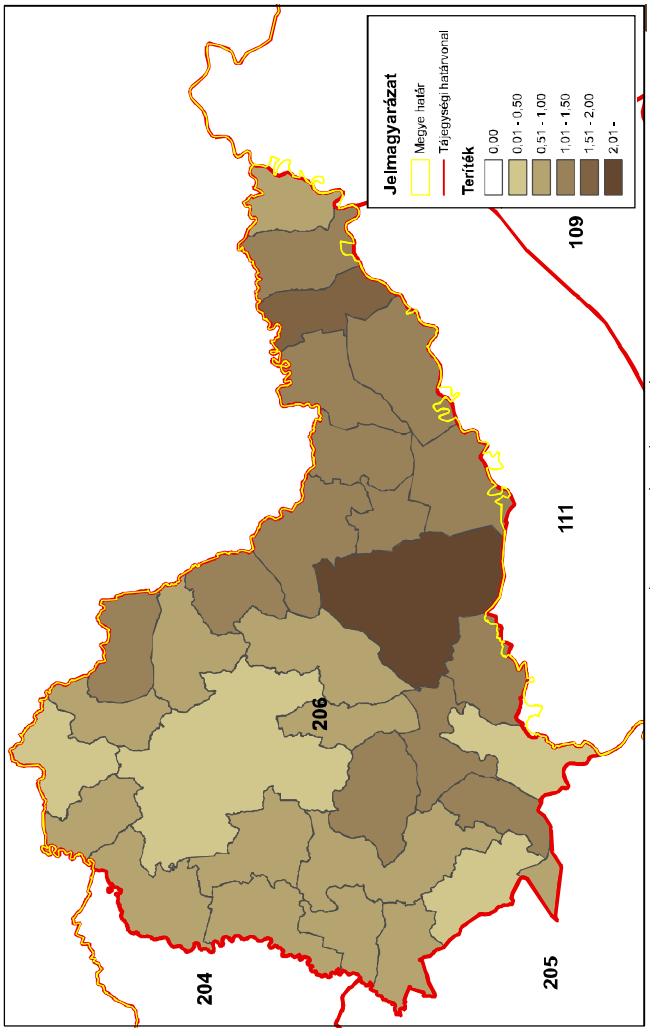

Őz (terítéken - db/km^2) 2012

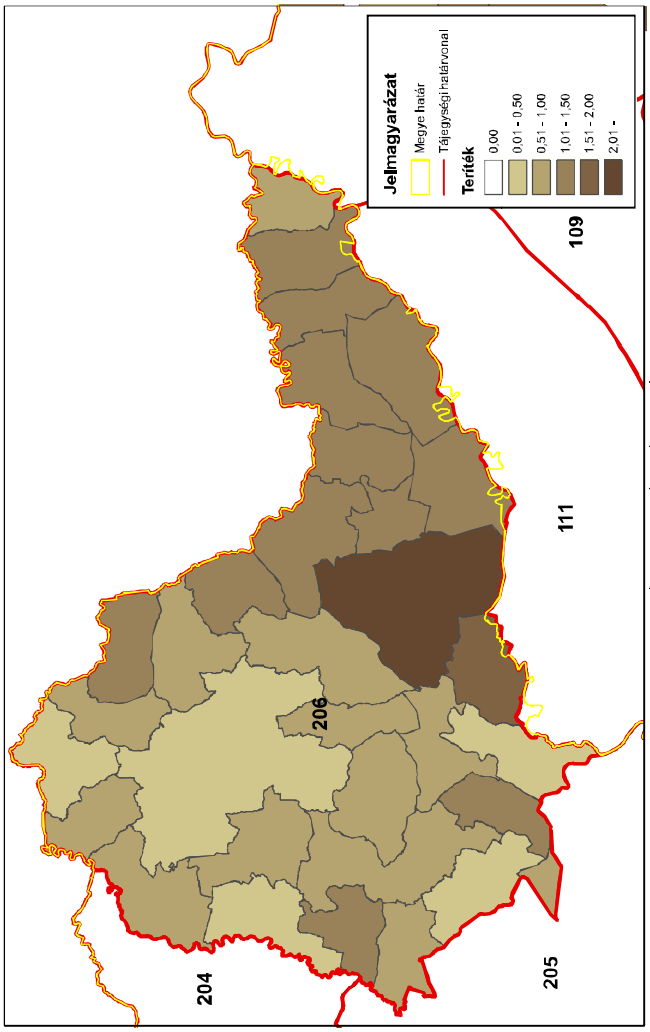

Őz (terítéken - db/km^2) 2013

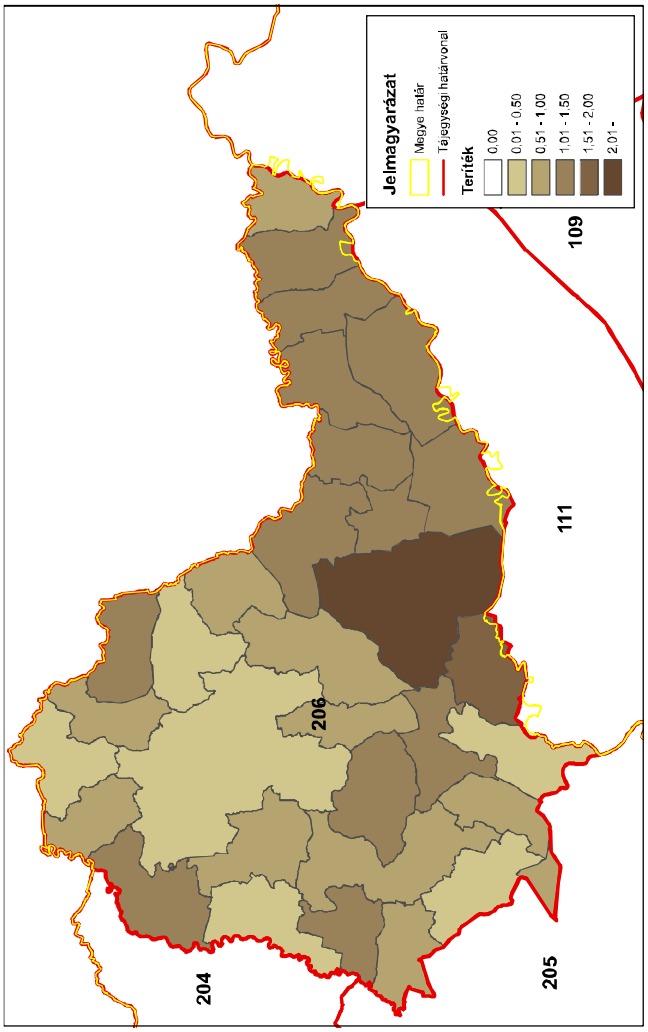

Őz (terítéken - db/km^2) 2014

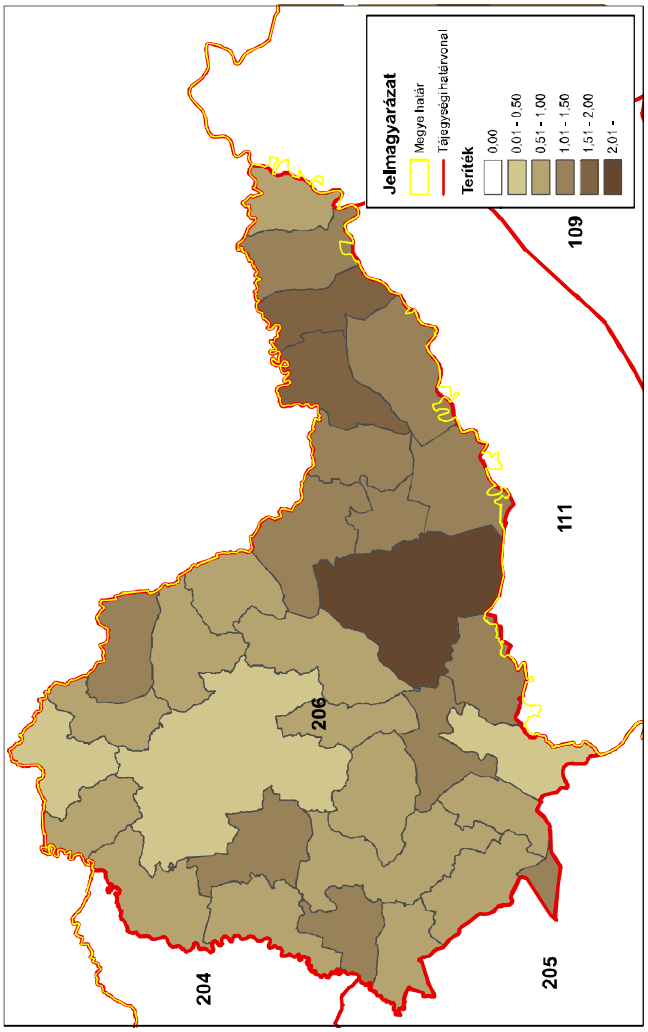

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	196	12	6,1%		3	9	0,0%	25,0%	75,0%
1999	257	11	4,3%	2	4	5	18,2%	36,4%	45,5%
2000	311	8	2,6%		3	5	0,0%	37,5%	62,5%
2001	355	22	6,2%	3	11	8	13,6%	50,0%	36,4%
2002	441	24	5,4%	4	10	10	16,7%	41,7%	41,7%
2003	445	22	4,9%	4	7	11	18,2%	31,8%	50,0%
2004	466	37	7,9%	6	15	16	16,2%	40,5%	43,2%
2005	464	41	8,8%	5	15	21	12,2%	36,6%	51,2%
2006	495	50	10,1%	6	21	23	12,0%	42,0%	46,0%
2007	512	26	5,1%	3	5	18	11,5%	19,2%	69,2%
2008	598	33	5,5%	2	10	21	6,1%	30,3%	63,6%
2009	660	21	3,2%	2	6	13	9,5%	28,6%	61,9%
2010	636	29	4,6%	2	8	19	6,9%	27,6%	65,5%
2011	617	14	2,3%	1	7	6	7,1%	50,0%	42,9%
2012	649	26	4,0%	3	9	14	11,5%	34,6%	53,8%
2013	625	34	5,4%	2	8	24	5,9%	23,5%	70,6%
2014	660	46	7,0%	4	18	24	8,7%	39,1%	52,2%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

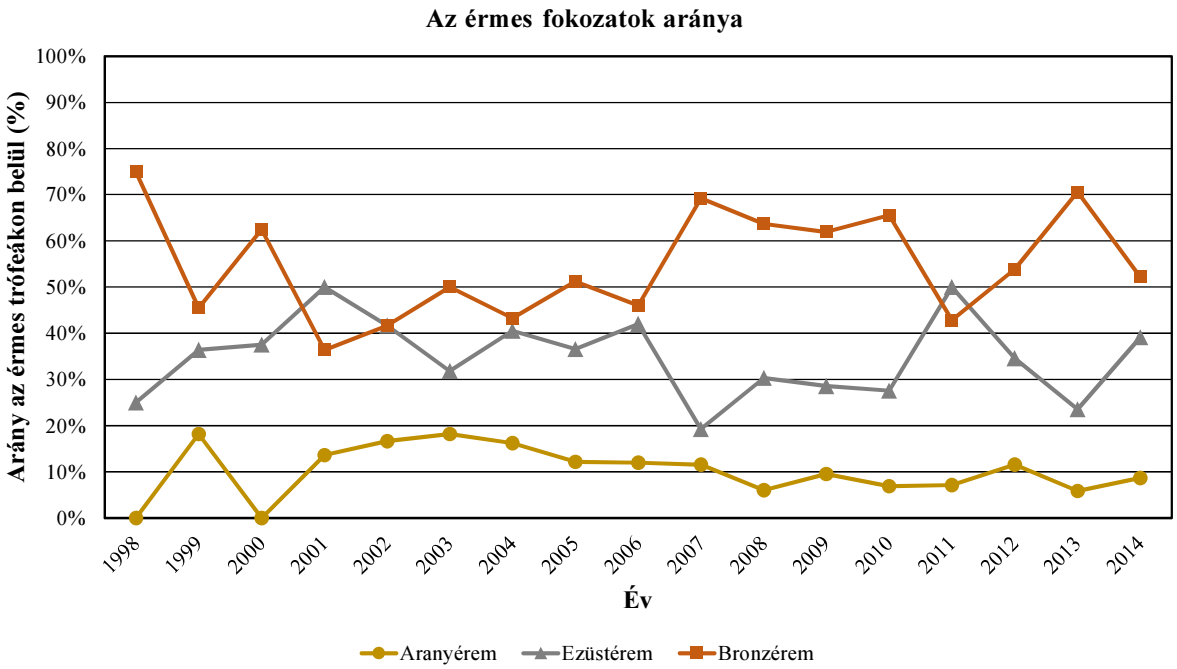

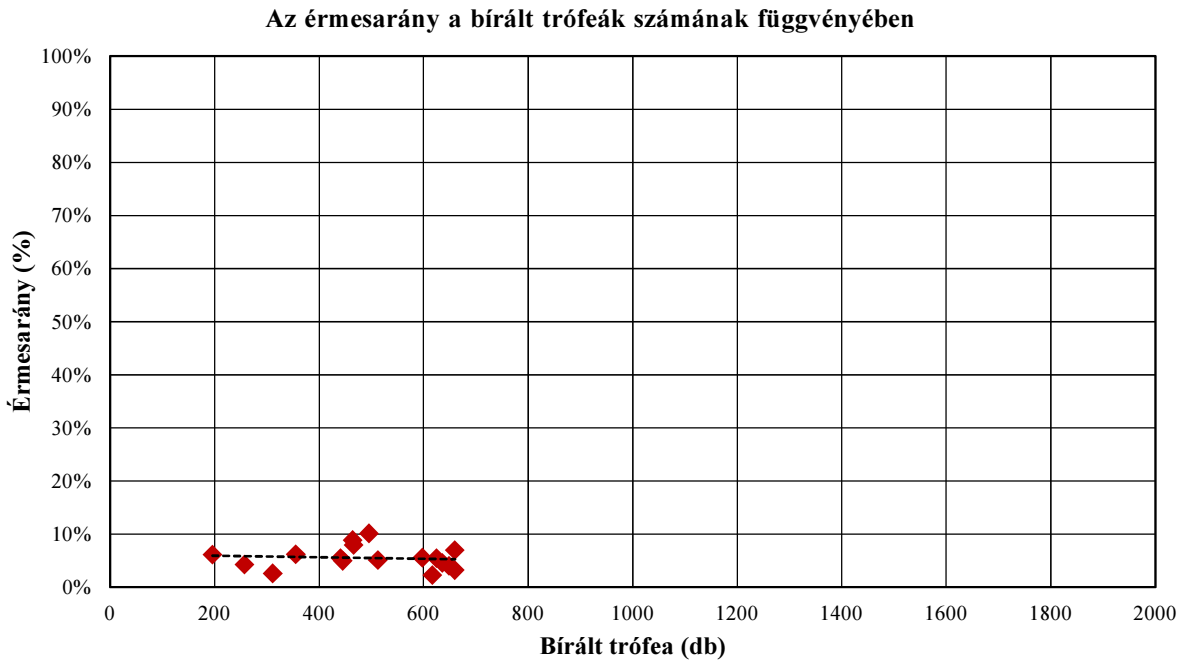

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	2	17	25	25	57	54	37	46	25	14	26	35	54	37	68	58	54
2	24	23	27	32	21	57	37	24	20	56	43	38	49	48	43	50	44
3	43	45	30	31	43	90	65	55	70	90	117	135	139	145	134	147	157
4	22	46	39	51	95	99	141	142	106	119	140	184	168	181	176	193	186
5	20	50	71	93	115	84	124	132	142	105	160	155	132	122	144	106	148
6	24	36	52	53	65	38	42	48	78	83	77	75	52	56	59	57	54
7	22	28	43	47	37	17	18	14	32	24	24	30	29	16	19	12	17
8	22	9	17	20	7	6	1	1	17	16	10	7	7	9	5	2	
9	8		5	3	1		1	2	4	4	1	1	5	3			
9<	9	3	2						1	1			1		1		
Összesen	**196**	**257**	**311**	**355**	**441**	**445**	**466**	**464**	**495**	**512**	**598**	**660**	**636**	**617**	**649**	**625**	**660**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1	1,0%	6,6%	8,0%	7,0%	12,9%	12,1%	7,9%	9,9%	5,1%	2,7%	4,3%	5,3%	8,5%	6,0%	10,5%	9,3%	8,2%
2	12,2%	8,9%	8,7%	9,0%	4,8%	12,8%	7,9%	5,2%	4,0%	10,9%	7,2%	5,8%	7,7%	7,8%	6,6%	8,0%	6,7%
3	21,9%	17,5%	9,6%	8,7%	9,8%	20,2%	13,9%	11,9%	14,1%	17,6%	19,6%	20,5%	21,9%	23,5%	20,6%	23,5%	23,8%
4	11,2%	17,9%	12,5%	14,4%	21,5%	22,2%	30,3%	30,6%	21,4%	23,2%	23,4%	27,9%	26,4%	29,3%	27,1%	30,9%	28,2%
5	10,2%	19,5%	22,8%	26,2%	26,1%	18,9%	26,6%	28,4%	28,7%	20,5%	26,8%	23,5%	20,8%	19,8%	22,2%	17,0%	22,4%
6	12,2%	14,0%	16,7%	14,9%	14,7%	8,5%	9,0%	10,3%	15,8%	16,2%	12,9%	11,4%	8,2%	9,1%	9,1%	9,1%	8,2%
7	11,2%	10,9%	13,8%	13,2%	8,4%	3,8%	3,9%	3,0%	6,5%	4,7%	4,0%	4,5%	4,6%	2,6%	2,9%	1,9%	2,6%
8	11,2%	3,5%	5,5%	5,6%	1,6%	1,3%	0,2%	0,2%	3,4%	3,1%	1,7%	1,1%	1,1%	1,5%	0,8%	0,3%	
9	4,1%		1,6%	0,8%	0,2%		0,2%	0,4%	0,8%	0,8%	0,2%	0,2%	0,8%	0,5%			
9<	4,6%	1,2%	0,6%						0,2%	0,2%			0,2%		0,2%		
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

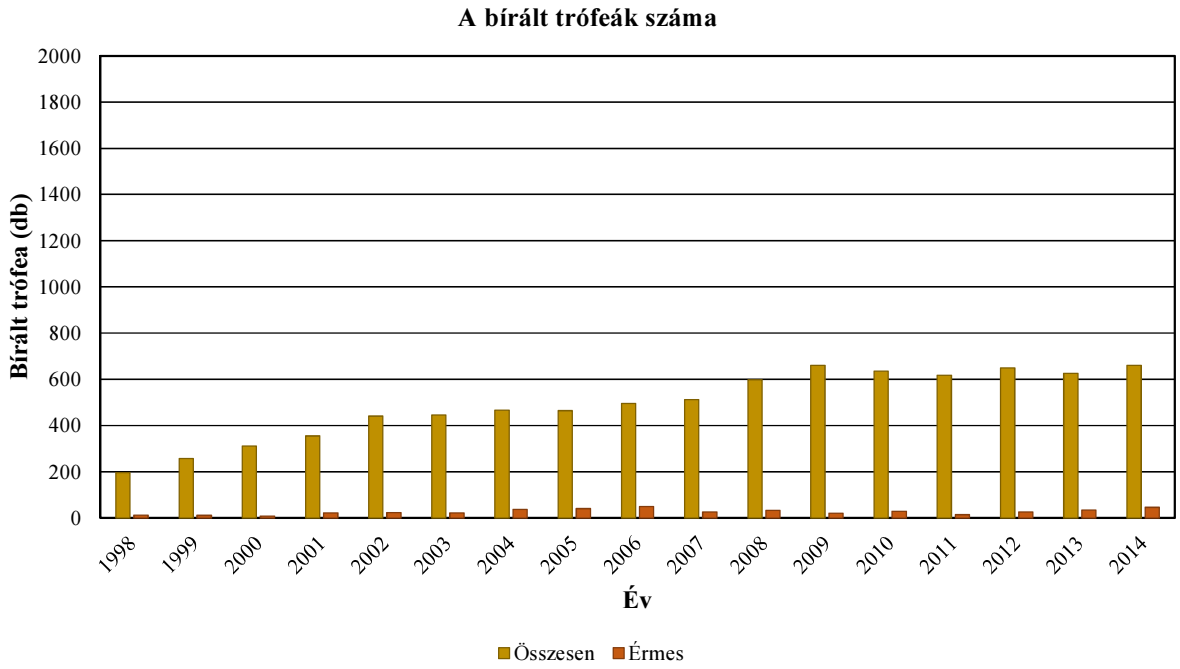

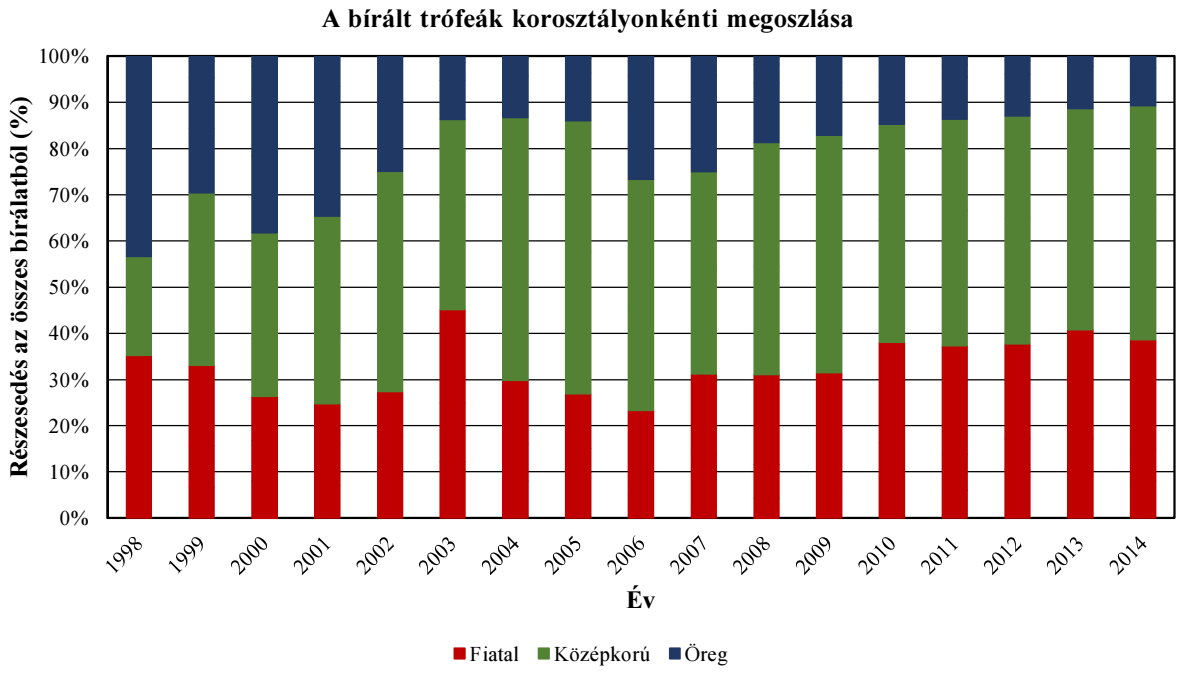

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	11,54	109,15
2	636	16,25	166,71
3	1536	19,91	239,95
4	2088	20,86	271,61
5	1903	21,51	298,27
6	949	21,71	302,90
7	429	21,25	297,50
8	156	20,13	279,71
9	38	20,56	268,84
9<	18	15,40	216,12

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	8,96	60,69
2	636	13,96	126,63
3	1536	18,21	208,65
4	2088	18,67	227,64
5	1903	19,69	255,55
6	949	20,34	267,37
7	429	18,34	235,21
8	156	17,81	237,50
9	38	16,40	178,00
9<	18	7,65	90,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	14,25	305,00
2	636	18,43	203,08
3	1536	20,94	270,77
4	2088	21,89	299,47
5	1903	23,02	331,22
6	949	22,96	336,47
7	429	23,37	341,14
8	156	24,55	409,50
9	38	23,47	431,00
9<	18	21,33	398,50

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	8,96	60,69
2	636	13,96	126,63
3	1536	18,21	208,65
4	2088	18,67	227,64
5	1903	19,69	255,55
6	949	20,34	267,37
7	429	18,34	235,21
8	156	17,81	237,50
9	38	16,40	178,00
9<	18	7,65	90,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	2009	2009
2	636	2007	2007
3	1536	2001	2001
4	2088	1998	2000
5	1903	1998	1998
6	949	2014	2000
7	429	2014	2012
8	156	2011	2003
9	38	2002	2002
9<	18	2012	2012

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	14,25	305,00
2	636	18,43	203,08
3	1536	20,94	270,77
4	2088	21,89	299,47
5	1903	23,02	331,22
6	949	22,96	336,47
7	429	23,37	341,14
8	156	24,55	409,50
9	38	23,47	431,00
9<	18	21,33	398,50

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	1998	1998
2	636	2004	1998
3	1536	2006	1998
4	2088	2006	2014
5	1903	2006	2004
6	949	2006	2006
7	429	2006	2005
8	156	2005	2013
9	38	2010	2008
9<	18	2000	2000

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	5,29	244,31
2	636	4,47	76,46
3	1536	2,74	62,12
4	2088	3,21	71,83
5	1903	3,32	75,67
6	949	2,62	69,11
7	429	5,03	105,93
8	156	6,74	172,00
9	38	7,07	253,00
9<	18	13,68	308,50

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	634	45,9%	223,8%
2	636	27,5%	45,9%
3	1536	13,7%	25,9%
4	2088	15,4%	26,4%
5	1903	15,4%	25,4%
6	949	12,1%	22,8%
7	429	23,7%	35,6%
8	156	33,5%	61,5%
9	38	34,4%	94,1%
9<	18	88,8%	142,7%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

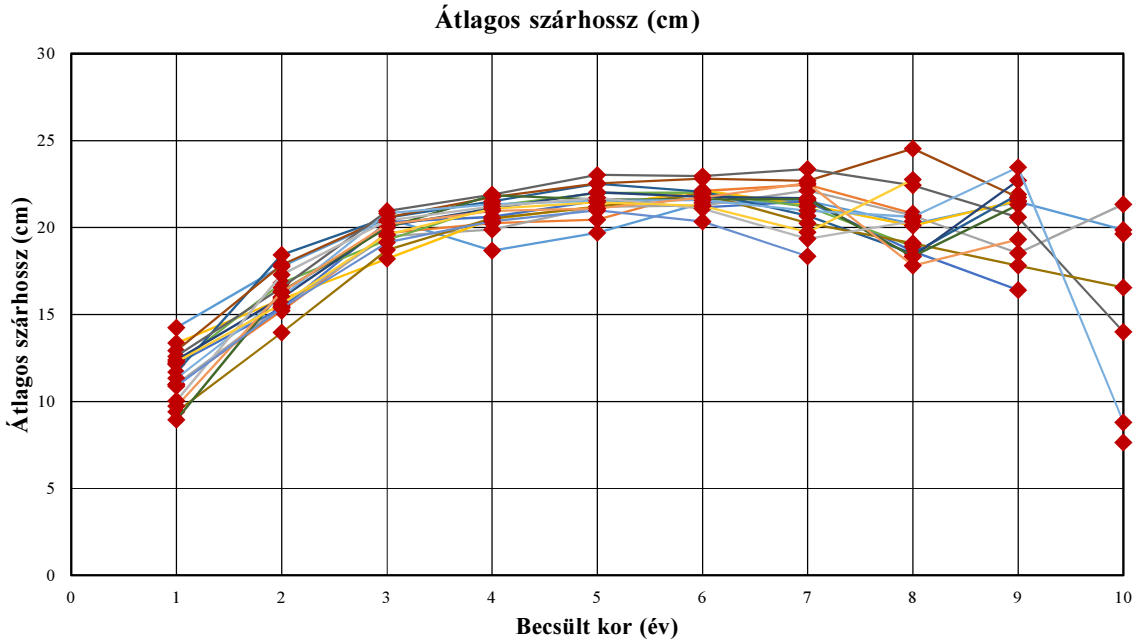

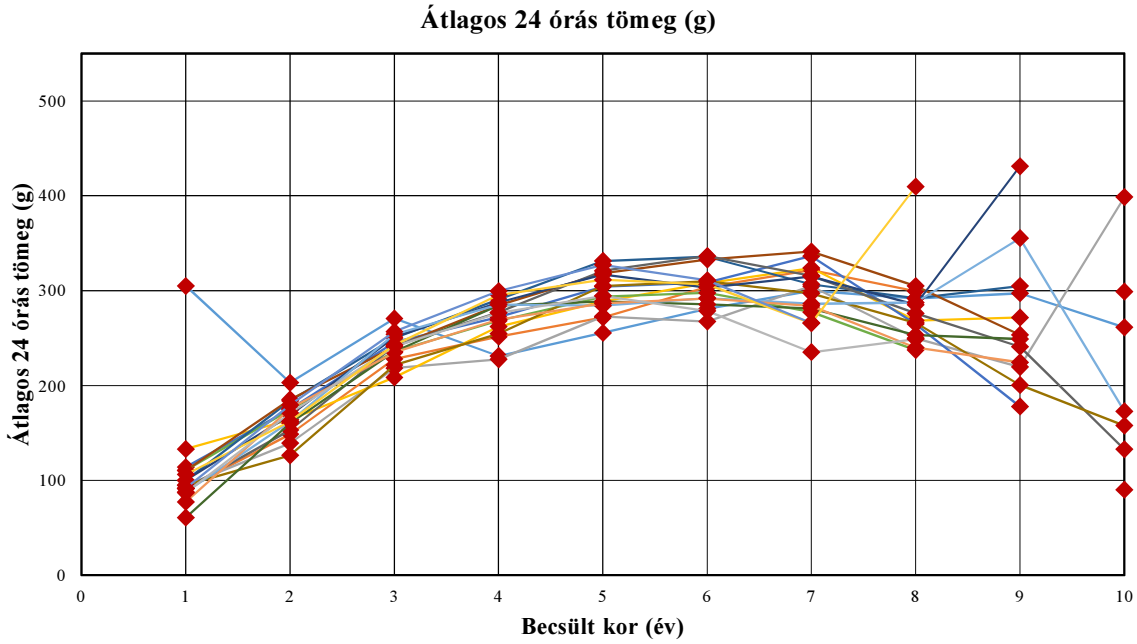

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

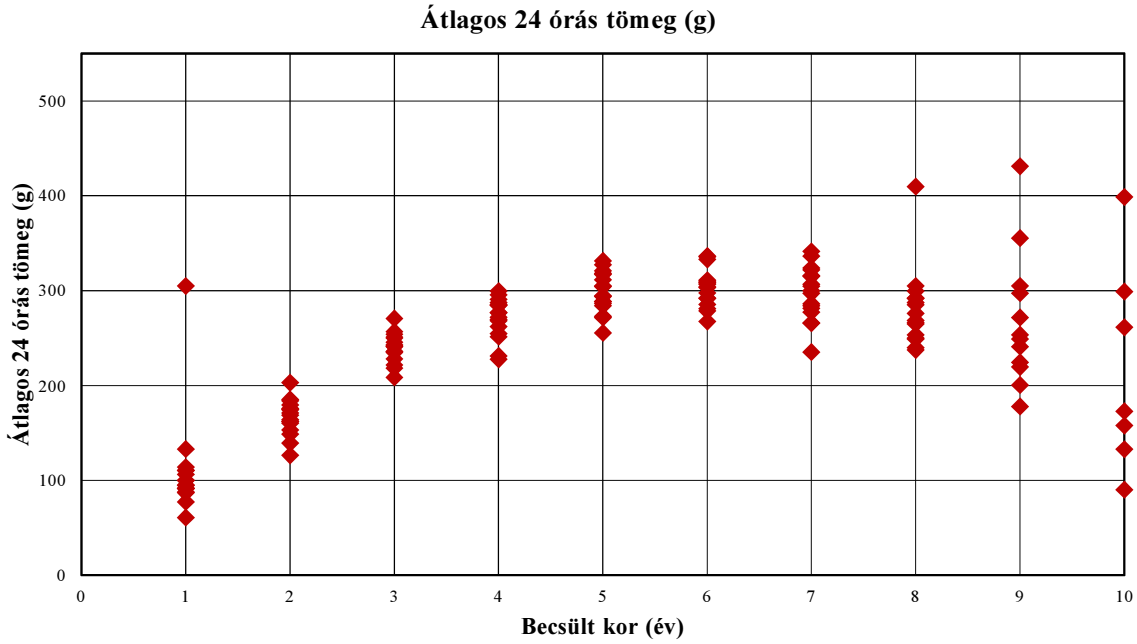

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1998	1	2	14,25	305,00
1998	2	24	17,77	203,08
1998	3	43	20,53	270,77
1998	4	22	18,67	231,18
1998	5	20	19,69	255,55
1998	6	24	21,41	280,83
1998	7	22	21,53	299,86
1998	8	22	20,20	291,68
1998	9	8	21,48	297,25
1998	9<	9	19,86	261,33
1999	1	17	10,98	91,18
1999	2	23	15,22	148,74
1999	3	45	19,68	228,09
1999	4	46	20,25	251,41
1999	5	50	20,45	271,64
1999	6	36	22,10	303,69
1999	7	28	22,45	321,79
1999	8	9	20,81	299,44
1999	9	0	0,00	0,00
1999	9<	3	19,63	299,00
2000	1	25	10,99	94,44
2000	2	27	15,48	139,37
2000	3	30	19,50	218,50
2000	4	39	19,87	227,64
2000	5	71	21,18	272,75
2000	6	52	21,27	267,37
2000	7	43	22,12	304,65
2000	8	17	20,68	249,88
2000	9	5	18,52	219,60
2000	9<	2	21,33	398,50
2001	1	25	13,35	133,20
2001	2	32	15,88	164,13
2001	3	31	18,21	208,65
2001	4	51	20,49	262,10
2001	5	93	21,20	288,49
2001	6	53	22,12	307,92
2001	7	47	21,30	323,74
2001	8	20	20,10	268,45
2001	9	3	21,53	271,67
2001	9<	0	0,00	0,00
2002	1	57	12,18	114,14
2002	2	21	15,39	175,00
2002	3	43	20,31	245,81
2002	4	95	20,61	272,09
2002	5	115	21,53	304,23
2002	6	65	21,14	308,65
2002	7	37	21,50	336,35
2002	8	7	18,62	264,86
2002	9	1	16,40	178,00
2002	9<	0	0,00	0,00

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2003	1	54	12,13	110,74
2003	2	57	16,81	174,72
2003	3	90	19,29	235,99
2003	4	99	21,25	268,18
2003	5	84	21,98	293,76
2003	6	38	22,00	297,66
2003	7	17	21,19	277,41
2003	8	6	18,91	237,50
2003	9	0	0,00	0,00
2003	9<	0	0,00	0,00
2004	1	37	11,69	99,76
2004	2	37	18,43	184,00
2004	3	65	20,57	250,17
2004	4	141	21,50	290,62
2004	5	124	22,51	331,22
2004	6	42	22,05	335,64
2004	7	18	20,67	306,67
2004	8	1	18,50	292,00
2004	9	1	21,90	305,00
2004	9<	0	0,00	0,00
2005	1	46	12,93	110,57
2005	2	24	17,85	185,42
2005	3	55	20,58	240,80
2005	4	142	21,73	284,51
2005	5	132	22,54	318,25
2005	6	48	22,81	332,75
2005	7	14	22,68	341,14
2005	8	1	24,55	305,00
2005	9	2	21,73	253,50
2005	9<	0	0,00	0,00
2006	1	25	12,60	91,28
2006	2	20	16,55	153,05
2006	3	70	20,94	241,94
2006	4	106	21,89	277,10
2006	5	142	23,02	320,83
2006	6	78	22,96	336,47
2006	7	32	23,37	315,69
2006	8	17	22,42	276,12
2006	9	4	20,59	241,00
2006	9<	1	14,00	133,00
2007	1	14	9,41	94,93
2007	2	56	13,96	126,63
2007	3	90	18,71	221,47
2007	4	119	20,52	254,58
2007	5	105	21,19	304,83
2007	6	83	21,92	309,83
2007	7	24	20,24	297,08
2007	8	16	19,09	266,19
2007	9	4	17,81	200,50
2007	9<	1	16,55	158,00

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2008	1	26	12,39	99,92
2008	2	43	15,97	168,81
2008	3	117	20,09	251,12
2008	4	140	21,10	287,38
2008	5	160	22,02	317,03
2008	6	77	21,74	303,23
2008	7	24	21,68	314,96
2008	8	10	18,34	285,20
2008	9	1	22,70	431,00
2008	9<	0	0,00	0,00
2009	1	35	8,96	60,69
2009	2	38	16,33	160,37
2009	3	135	19,98	235,86
2009	4	184	21,84	284,41
2009	5	155	21,60	288,54
2009	6	75	21,60	285,44
2009	7	30	21,63	281,30
2009	8	7	18,33	253,14
2009	9	1	21,30	249,00
2009	9<	0	0,00	0,00
2010	1	54	11,33	87,57
2010	2	49	16,00	161,88
2010	3	139	20,81	254,06
2010	4	168	21,34	285,27
2010	5	132	21,54	284,22
2010	6	52	21,57	292,06
2010	7	29	20,96	286,00
2010	8	7	20,61	287,43
2010	9	5	23,47	355,20
2010	9<	1	8,80	173,00
2011	1	37	9,73	77,16
2011	2	48	16,29	175,83
2011	3	145	20,16	235,04
2011	4	181	20,95	269,47
2011	5	122	21,09	286,42
2011	6	56	21,72	291,63
2011	7	16	22,54	283,94
2011	8	9	17,81	239,89
2011	9	3	19,32	224,33
2011	9<	0	0,00	0,00
2012	1	68	10,04	86,85
2012	2	43	17,28	170,95
2012	3	134	20,40	241,10
2012	4	176	21,20	276,48
2012	5	144	21,71	294,26
2012	6	59	21,08	278,64
2012	7	19	19,35	235,21
2012	8	5	20,35	249,00
2012	9	0	0,00	0,00
2012	9<	1	7,65	90,00

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2013	1	58	12,28	106,48
2013	2	50	15,61	162,44
2013	3	147	19,59	242,92
2013	4	193	21,07	295,52
2013	5	106	21,44	311,40
2013	6	57	21,23	306,51
2013	7	12	19,73	265,75
2013	8	2	22,75	409,50
2013	9	0	0,00	0,00
2013	9<	0	0,00	0,00
2014	1	54	10,88	91,63
2014	2	44	15,38	179,68
2014	3	157	19,13	256,88
2014	4	186	20,35	299,47
2014	5	148	20,98	327,14
2014	6	54	20,34	310,93
2014	7	17	18,34	265,94
2014	8	0	0,00	0,00
2014	9	0	0,00	0,00
2014	9<	0	0,00	0,00

Őz érmesarány (%) 1998

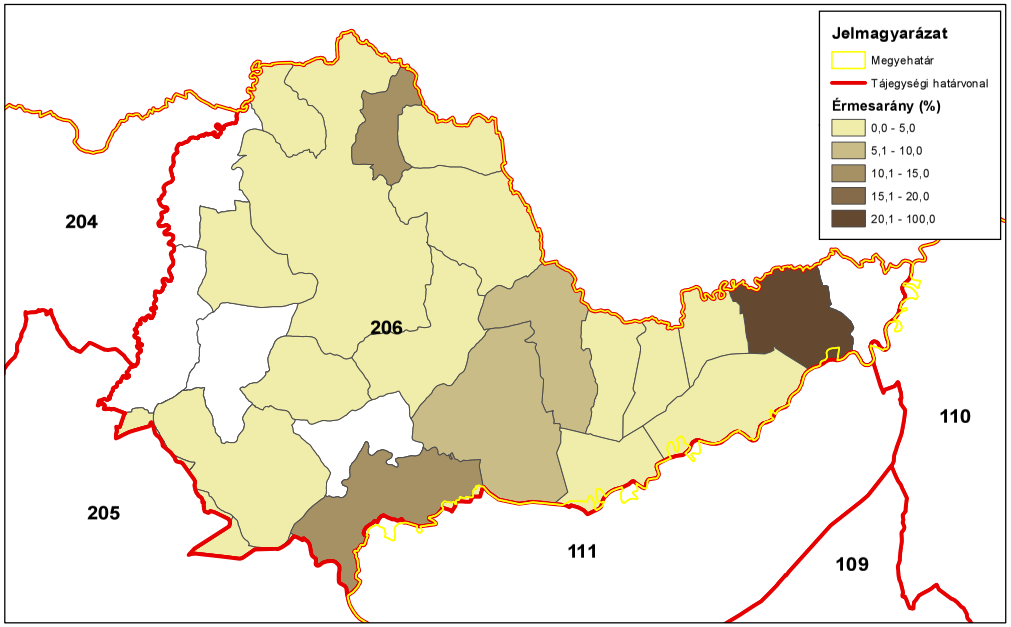

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2003

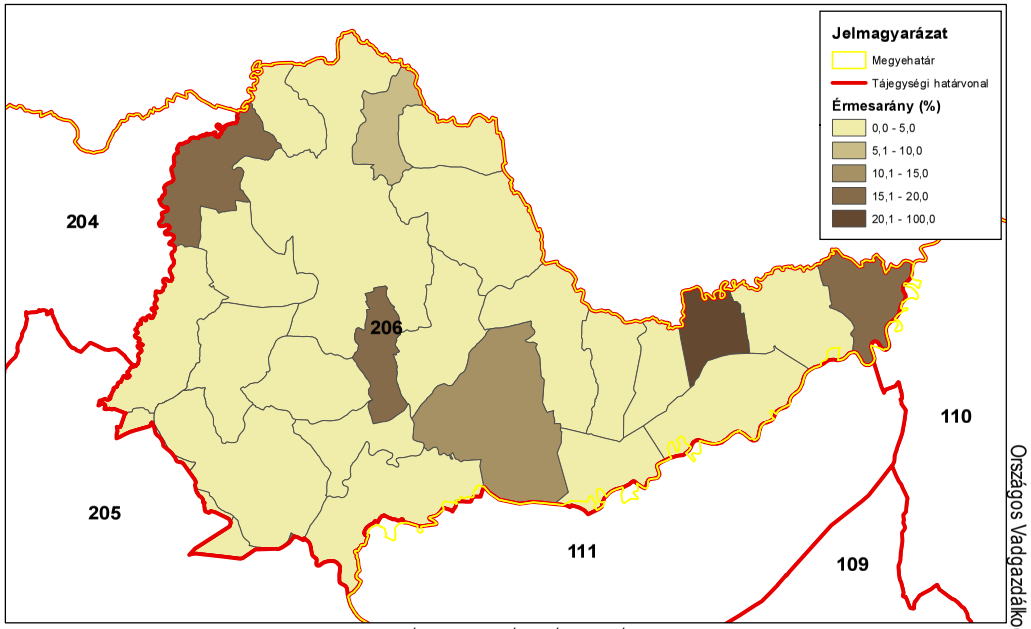

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2008

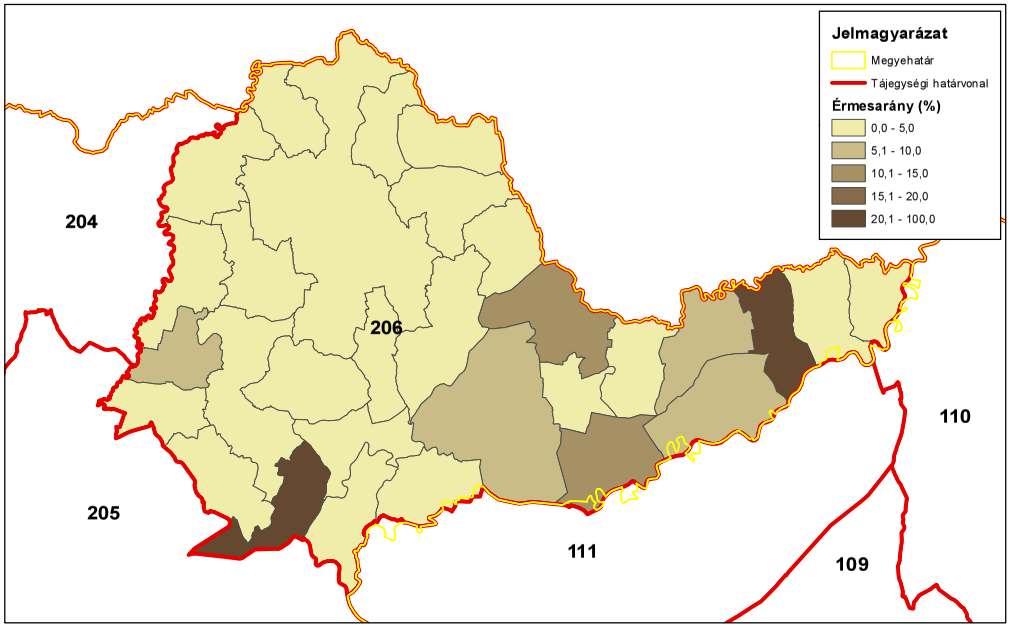

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2014

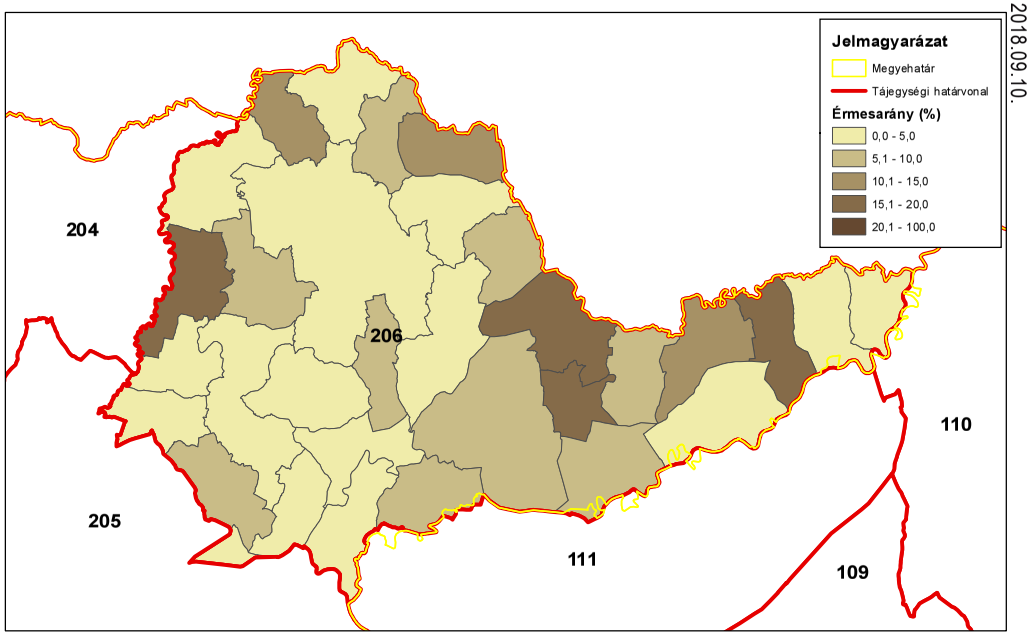

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a szabad területen jelentett muflon létszám 1998-2014 között növekedett (946→1251; **+32%**). A szabad területi állomány aránya csökkent (100%→93%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a Zemplén a muflon élettere.
- A szabad területi hasznosítás erősen nőtt (125→593 pld; **+374%**).

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány nagyon széles sávban mozgott (13→40-47%), néhány kiugró értékkel (állománycsökkentési időszakok).
- A hasznosítás összetétele általában 20-25% kos, 40-45% jerke és 30-40% bárány volt. A hasznosítás számszerű növekedése az előbbieknek megfelelően legnagyobb mértékben a jerkéktől függött, amit a bárányok és a kosok hasznosítása követett. A hasznosítási arány és a kos/jerke/bárány lelövés kevésbé szoros, de hasonlóan értelmezhető kapcsolatot mutat.

A muflon jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a jelentett létszám (**3/22**) és a teríték (**1/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező tájegységek **felső** felébe tartozik, az ország egyik legnagyobb létszámú és hasznosítású állománya. A bírált csigákat tekintve a VGTE az értékelhető vadgazdálkodási tájegységek közt a **7/7** helyet foglalja el a rangsorban. [*A trófeák esetében a szabad területi és a kerti trófeák nincsenek elválasztva, ezért a köztük lévő különbség sem értékelhető!*]

A muflon trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A trófeabírálati eredmények értékelhetőségét behatárolja, hogy a szabad területi és a vadas kerti származású egyedek csigáinak adatai nincsenek elkülönítve.
- A vadgazdálkodási tájegységben az érmes csigák aránya 15-25% (1-28 db/év) között ingadozott. Arany érmes csiga 0-5 db, ezüst érmes 1-12 és bronz érmes 0-19 db esett évente. Az értékek változásában semmilyen trend nem mutatható ki, a számok és az arányok hektikusak (ebben szerepe van az alapvetően kis elemszámoknak is).
- Az átlagos szárhossz 9 éves korig folyamatosan emelkedik, az átlagos terpesztés 5 éves kortól már a maximum közelében van, ezután az évek közötti szóródás a meghatározó. Az életkor szerinti legkisebb és a legnagyobb trófeaméretek átlagai közötti különbség a kor előrehaladtával csökken.

A szabad területi muflonállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	234	404	308	**946**	30	58	37	**125**	12,8%	14,4%	12,0%	**13,2%**
1999	250	416	381	**1 047**	48	100	49	**197**	19,2%	24,0%	12,9%	**18,8%**
2000	280	456	339	**1 075**	21	89	67	**177**	7,5%	19,5%	19,8%	**16,5%**
2001	234	377	258	**869**	50	118	81	**249**	21,4%	31,3%	31,4%	**28,7%**
2002	263	379	267	**909**	74	192	148	**414**	28,1%	50,7%	55,4%	**45,5%**
2003	276	376	248	**900**	51	176	112	**339**	18,5%	46,8%	45,2%	**37,7%**
2004	207	269	182	**658**	61	143	143	**347**	29,5%	53,2%	78,6%	**52,7%**
2005	234	298	248	**780**	48	127	127	**302**	20,5%	42,6%	51,2%	**38,7%**
2006	209	276	239	**724**	76	128	102	**306**	36,4%	46,4%	42,7%	**42,3%**
2007	296	399	349	**1 044**	97	137	115	**349**	32,8%	34,3%	33,0%	**33,4%**
2008	295	385	325	**1 005**	112	168	154	**434**	38,0%	43,6%	47,4%	**43,2%**
2009	334	430	353	**1 117**	99	146	165	**410**	29,6%	34,0%	46,7%	**36,7%**
2010	185	291	225	**701**	117	195	166	**478**	63,2%	67,0%	73,8%	**68,2%**
2011	334	511	417	**1 262**	94	169	143	**406**	28,1%	33,1%	34,3%	**32,2%**
2012	326	479	397	**1 202**	115	197	182	**494**	35,3%	41,1%	45,8%	**41,1%**
2013	338	553	462	**1 353**	108	204	187	**499**	32,0%	36,9%	40,5%	**36,9%**
2014	311	513	427	**1 251**	126	250	217	**593**	40,5%	48,7%	50,8%	**47,4%**
Változás	32,9%	27,0%	38,6%	32,2%	320,0%	331,0%	486,5%	374,4%	216,0%	239,5%	323,0%	258,7%

Ivararány (1 kosra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*
1998	1	1,73	1,32	***0,76***	1	1,93	1,23	***0,64***
1999	1	1,66	1,52	***0,92***	1	2,08	1,02	***0,49***
2000	1	1,63	1,21	***0,74***	1	4,24	3,19	***0,75***
2001	1	1,61	1,10	***0,68***	1	2,36	1,62	***0,69***
2002	1	1,44	1,02	***0,70***	1	2,59	2,00	***0,77***
2003	1	1,36	0,90	***0,66***	1	3,45	2,20	***0,64***
2004	1	1,30	0,88	***0,68***	1	2,34	2,34	***1,00***
2005	1	1,27	1,06	***0,83***	1	2,65	2,65	***1,00***
2006	1	1,32	1,14	***0,87***	1	1,68	1,34	***0,80***
2007	1	1,35	1,18	***0,87***	1	1,41	1,19	***0,84***
2008	1	1,31	1,10	***0,84***	1	1,50	1,38	***0,92***
2009	1	1,29	1,06	***0,82***	1	1,47	1,67	***1,13***
2010	1	1,57	1,22	***0,77***	1	1,67	1,42	***0,85***
2011	1	1,53	1,25	***0,82***	1	1,80	1,52	***0,85***
2012	1	1,47	1,22	***0,83***	1	1,71	1,58	***0,92***
2013	1	1,64	1,37	***0,84***	1	1,89	1,73	***0,92***
2014	1	1,65	1,37	***0,83***	1	1,98	1,72	***0,87***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	24,7%	42,7%	32,6%	100%	24,0%	46,4%	29,6%	100%
1999	23,9%	39,7%	36,4%	100%	24,4%	50,8%	24,9%	100%
2000	26,0%	42,4%	31,5%	100%	11,9%	50,3%	37,9%	100%
2001	26,9%	43,4%	29,7%	100%	20,1%	47,4%	32,5%	100%
2002	28,9%	41,7%	29,4%	100%	17,9%	46,4%	35,7%	100%
2003	30,7%	41,8%	27,6%	100%	15,0%	51,9%	33,0%	100%
2004	31,5%	40,9%	27,7%	100%	17,6%	41,2%	41,2%	100%
2005	30,0%	38,2%	31,8%	100%	15,9%	42,1%	42,1%	100%
2006	28,9%	38,1%	33,0%	100%	24,8%	41,8%	33,3%	100%
2007	28,4%	38,2%	33,4%	100%	27,8%	39,3%	33,0%	100%
2008	29,4%	38,3%	32,3%	100%	25,8%	38,7%	35,5%	100%
2009	29,9%	38,5%	31,6%	100%	24,1%	35,6%	40,2%	100%
2010	26,4%	41,5%	32,1%	100%	24,5%	40,8%	34,7%	100%
2011	26,5%	40,5%	33,0%	100%	23,2%	41,6%	35,2%	100%
2012	27,1%	39,9%	33,0%	100%	23,3%	39,9%	36,8%	100%
2013	25,0%	40,9%	34,1%	100%	21,6%	40,9%	37,5%	100%
2014	24,9%	41,0%	34,1%	100%	21,2%	42,2%	36,6%	100%

A muflon hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **206**

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései I.

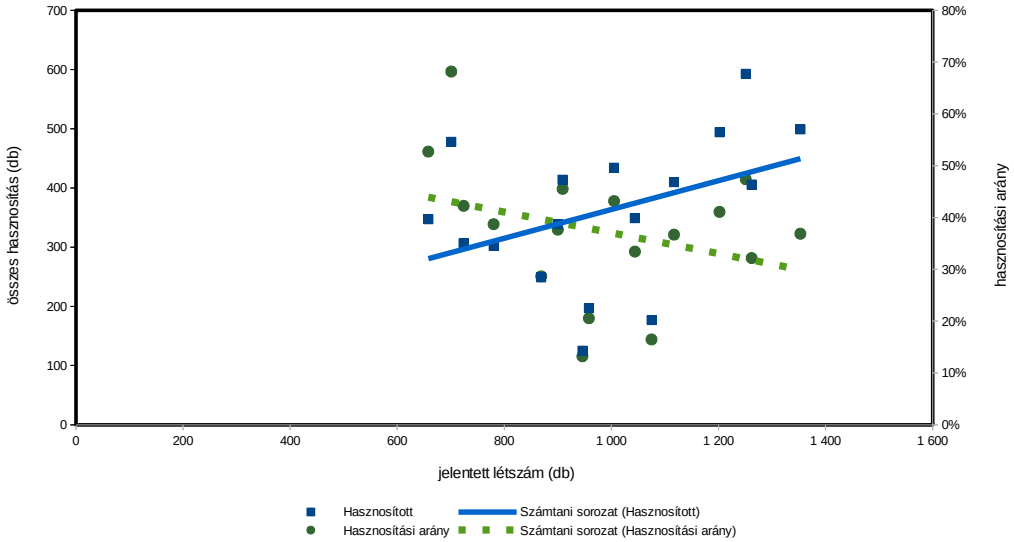

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései II.

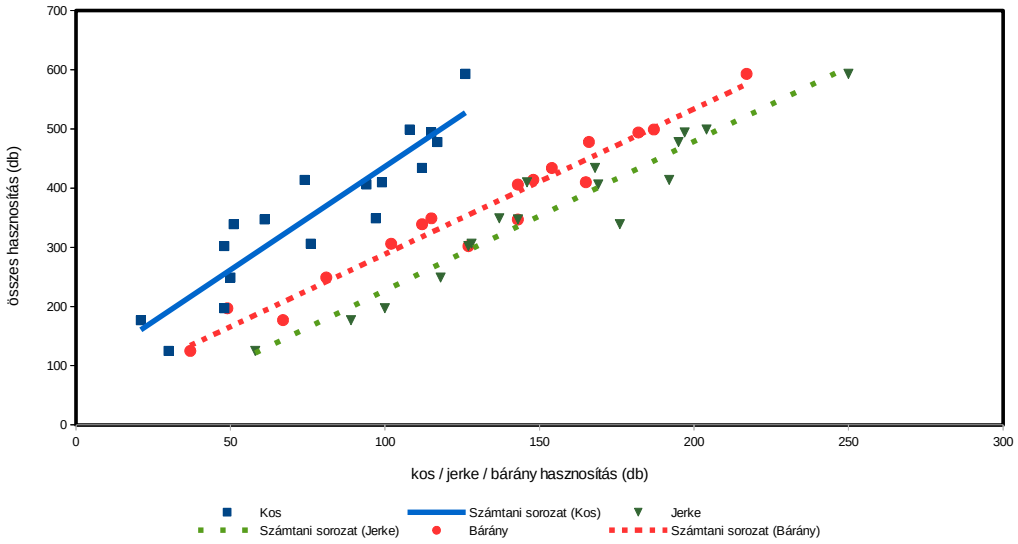

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései III.

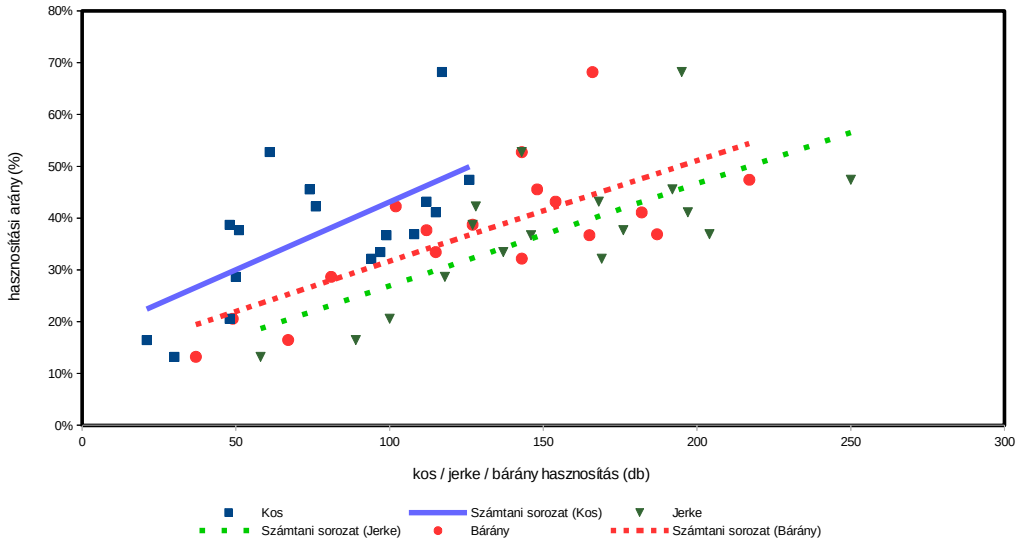

Muflon (terítéken - db/km^2) 2008

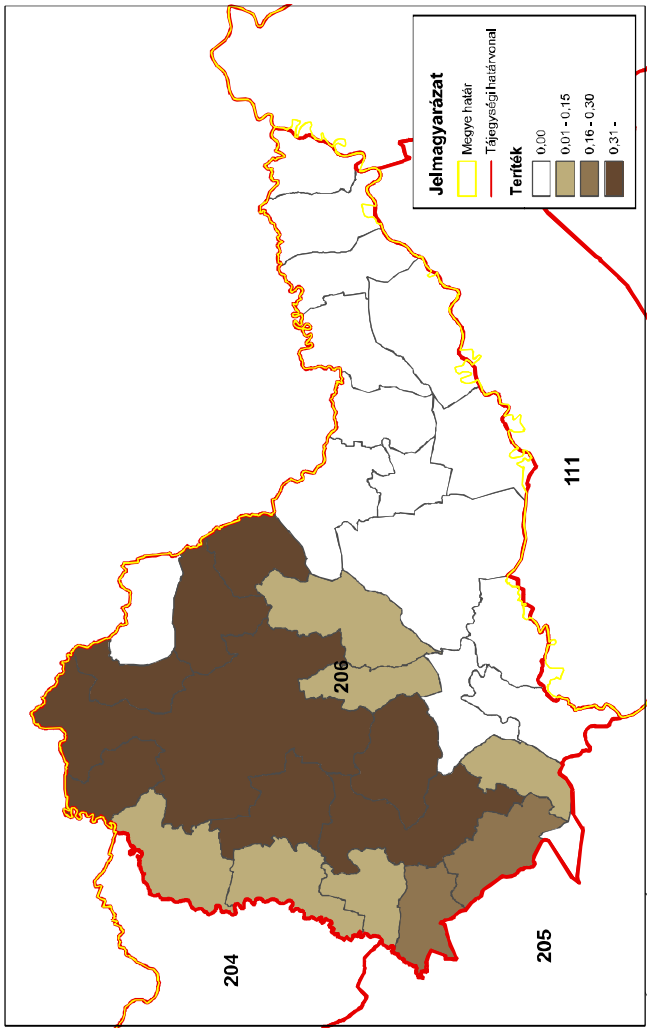

Muflon (terítéken - db/km^2) 2010

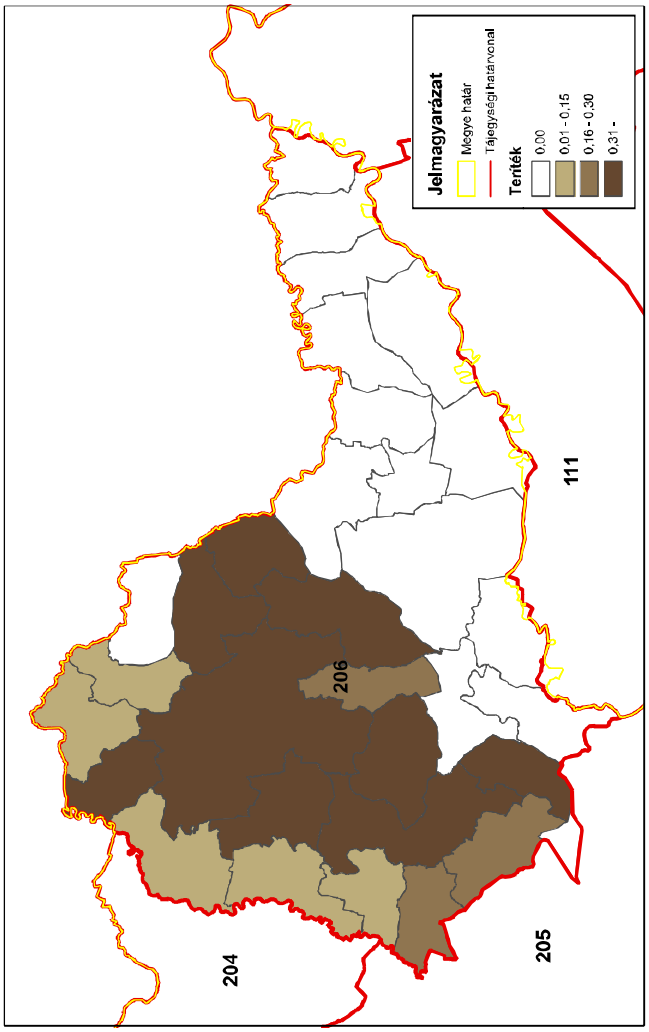

Muflon (terítéken - db/km^2) 2007

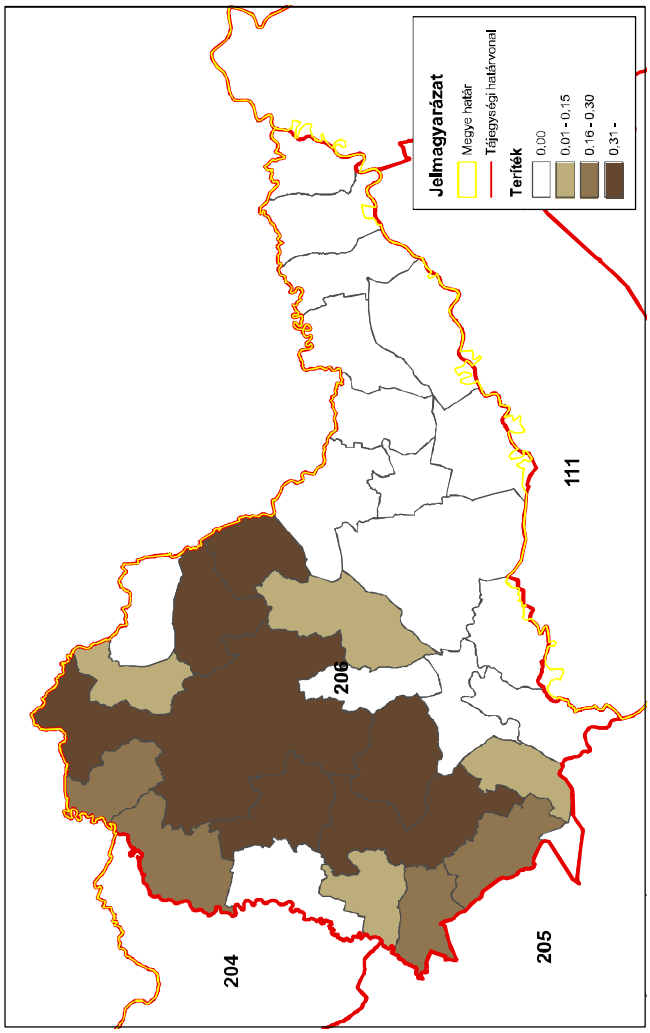

Muflon (terítéken - db/km^2) 2009

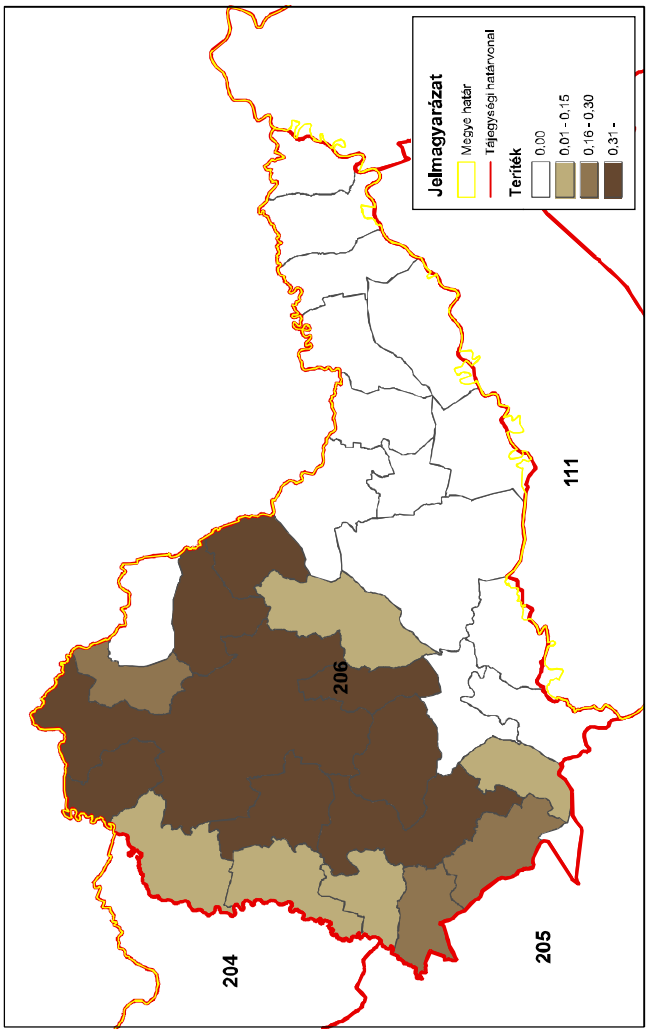

Muflon (teríték - db/km^2) 2011

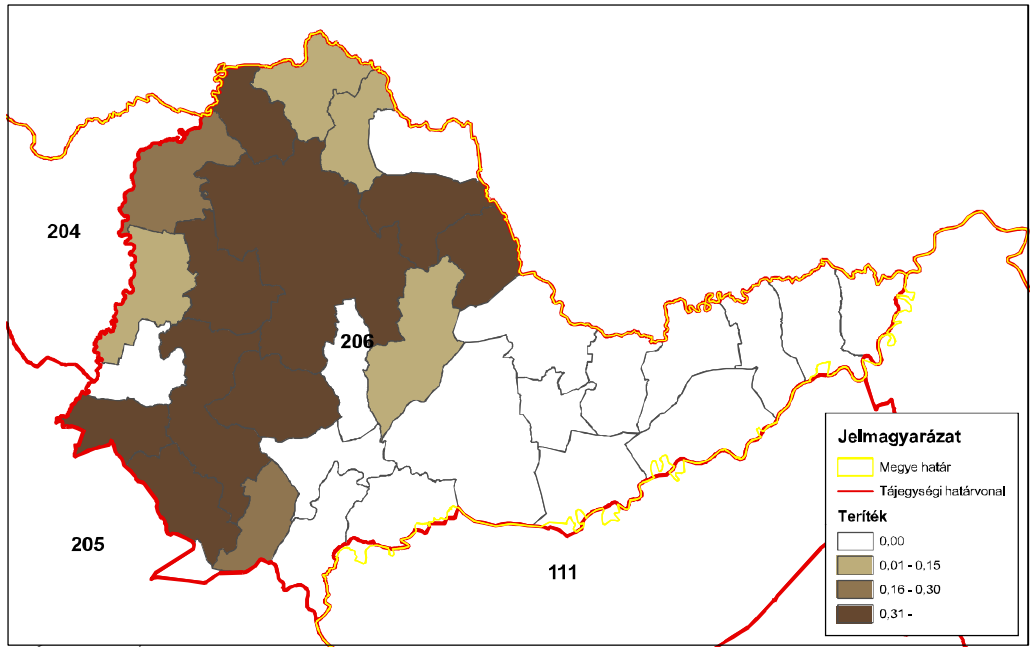

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2012

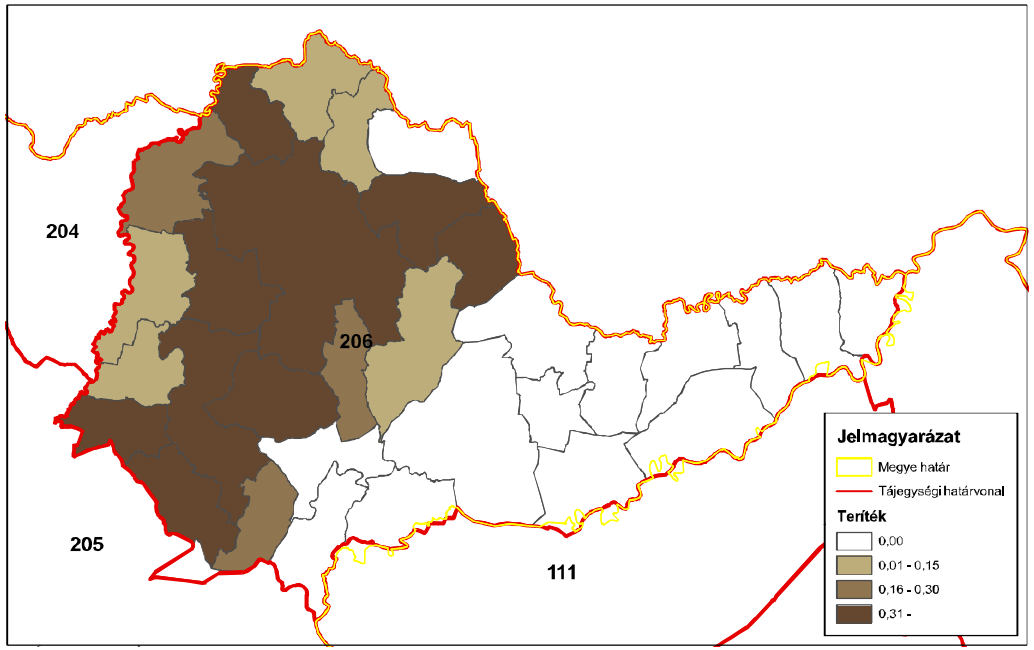

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2013

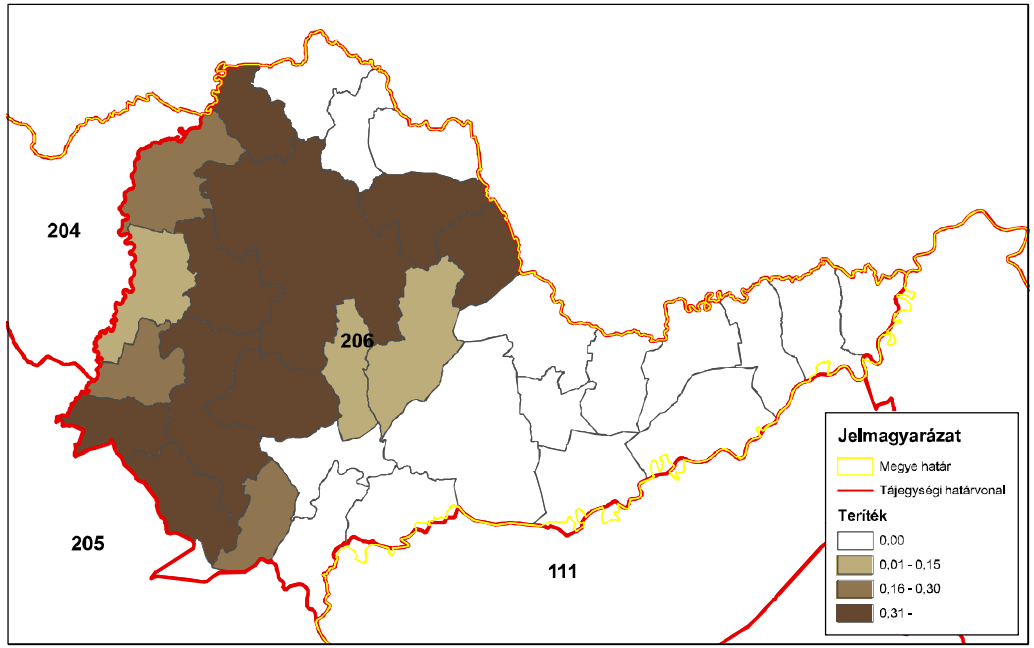

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2014

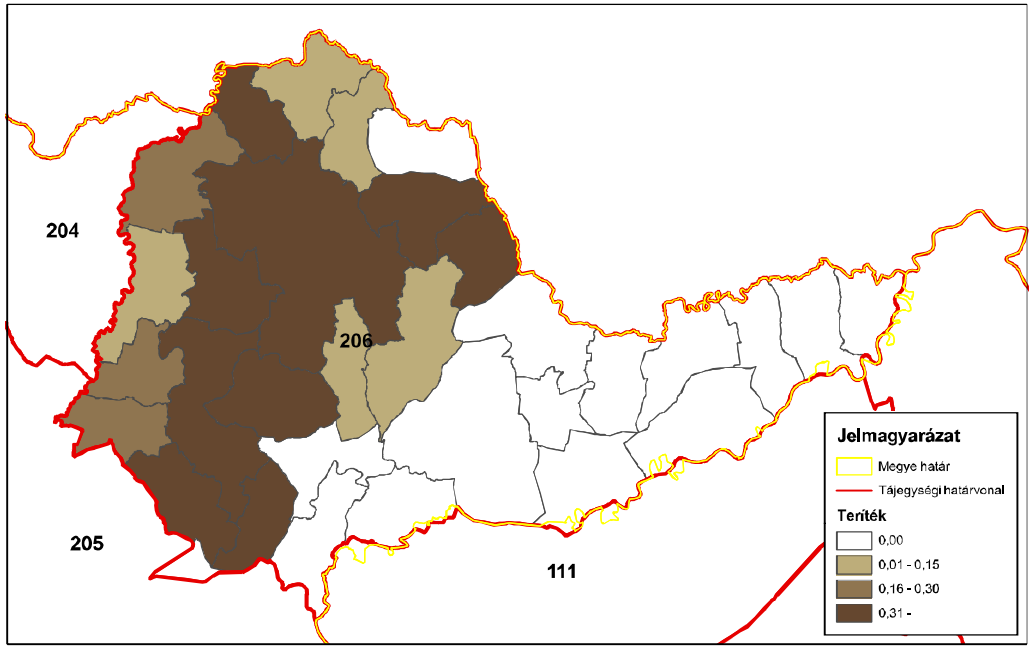

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	27	4	14,8%	1	2	1	25,0%	50,0%	25,0%
1999	47	8	17,0%	1	2	5	12,5%	25,0%	62,5%
2000	20	3	15,0%		1	2	0,0%	33,3%	66,7%
2001	60	12	20,0%	2	4	6	16,7%	33,3%	50,0%
2002	67	15	22,4%	1	5	9	6,7%	33,3%	60,0%
2003	65	14	21,5%	1	3	10	7,1%	21,4%	71,4%
2004	63	18	28,6%	4	8	6	22,2%	44,4%	33,3%
2005	47	7	14,9%	1	2	4	14,3%	28,6%	57,1%
2006	1	1	100,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2007	95	23	24,2%	5	5	13	21,7%	21,7%	56,5%
2008	115	28	24,3%	4	5	19	14,3%	17,9%	67,9%
2009	108	17	15,7%	1	5	11	5,9%	29,4%	64,7%
2010	128	25	19,5%	2	8	15	8,0%	32,0%	60,0%
2011	95	9	9,5%	2	3	4	22,2%	33,3%	44,4%
2012	117	10	8,5%	2	2	6	20,0%	20,0%	60,0%
2013	105	24	22,9%	3	12	9	12,5%	50,0%	37,5%
2014	122	21	17,2%	2	9	10	9,5%	42,9%	47,6%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

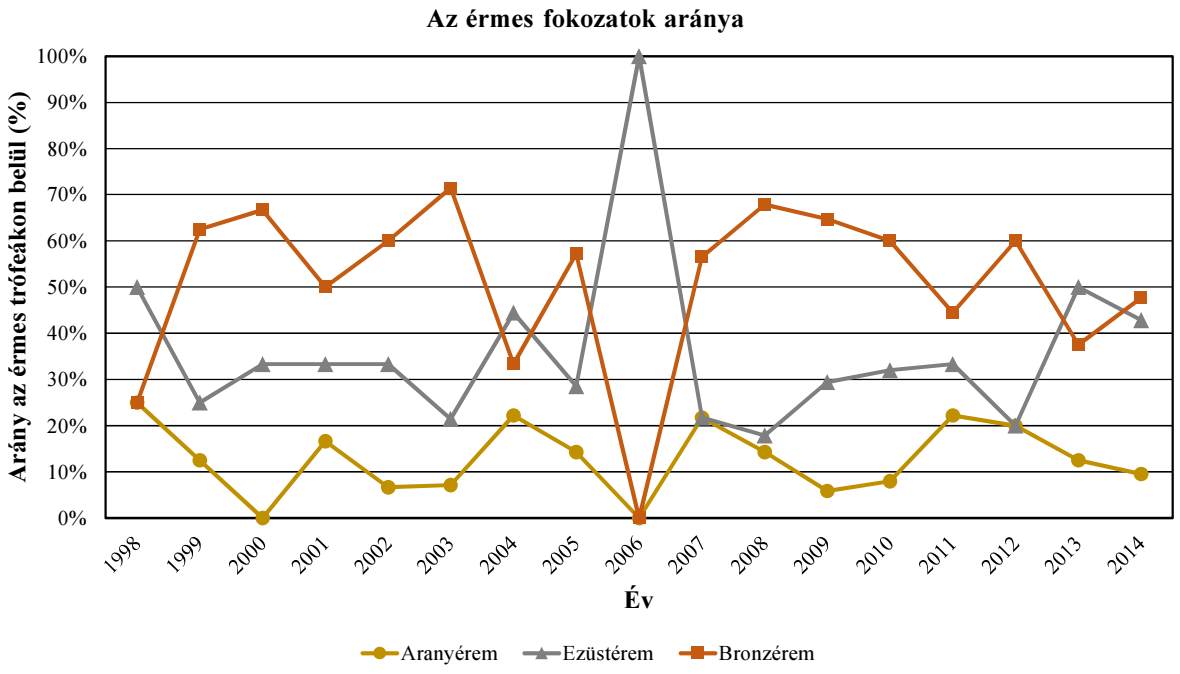

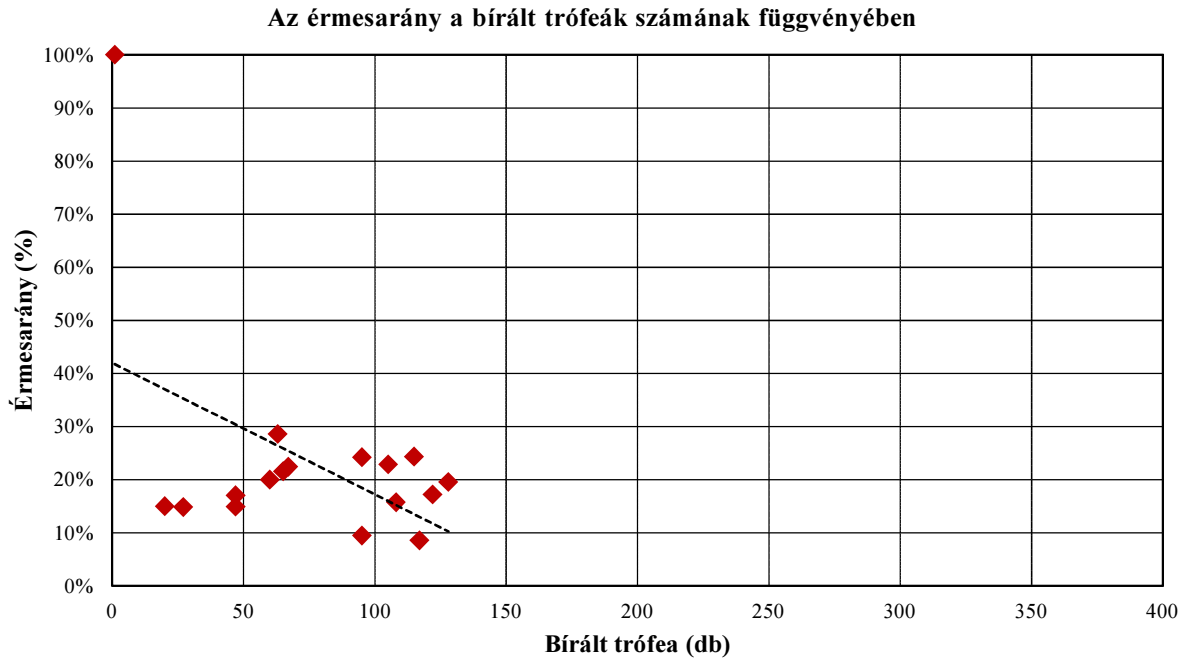

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1					1	3											
2		1	1		2	8	1			5	9	9	9	5	12	12	18
3	4	2	4	13	20	19	17	15		19	28	37	27	33	19	31	21
4	12	12	9	21	22	20	11	18		26	37	28	38	29	36	19	42
5	4	20	3	18	14	13	24	11		15	20	17	31	17	28	20	18
6	4	6	3	5	6	2	6	1	1	19	16	9	9	7	15	9	13
7	2	4		3	2		2			9	5	5	11	4	6	11	5
8	1	2					2	1		2		1	2		1	3	3
8<								1				2	1				2
Összesen	**27**	**47**	**20**	**60**	**67**	**65**	**63**	**47**	**1**	**95**	**115**	**108**	**128**	**95**	**117**	**105**	**122**

A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1					1,5%	4,6%											
2		2,1%	5,0%		3,0%	12,3%	1,6%			5,3%	7,8%	8,3%	7,0%	5,3%	10,3%	11,4%	14,8%
3	14,8%	4,3%	20,0%	21,7%	29,9%	29,2%	27,0%	31,9%		20,0%	24,3%	34,3%	21,1%	34,7%	16,2%	29,5%	17,2%
4	44,4%	25,5%	45,0%	35,0%	32,8%	30,8%	17,5%	38,3%		27,4%	32,2%	25,9%	29,7%	30,5%	30,8%	18,1%	34,4%
5	14,8%	42,6%	15,0%	30,0%	20,9%	20,0%	38,1%	23,4%		15,8%	17,4%	15,7%	24,2%	17,9%	23,9%	19,0%	14,8%
6	14,8%	12,8%	15,0%	8,3%	9,0%	3,1%	9,5%	2,1%	100,0%	20,0%	13,9%	8,3%	7,0%	7,4%	12,8%	8,6%	10,7%
7	7,4%	8,5%		5,0%	3,0%		3,2%			9,5%	4,3%	4,6%	8,6%	4,2%	5,1%	10,5%	4,1%
8	3,7%	4,3%					3,2%	2,1%		2,1%		0,9%	1,6%		0,9%	2,9%	2,5%
8<								2,1%				1,9%	0,8%				1,6%
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

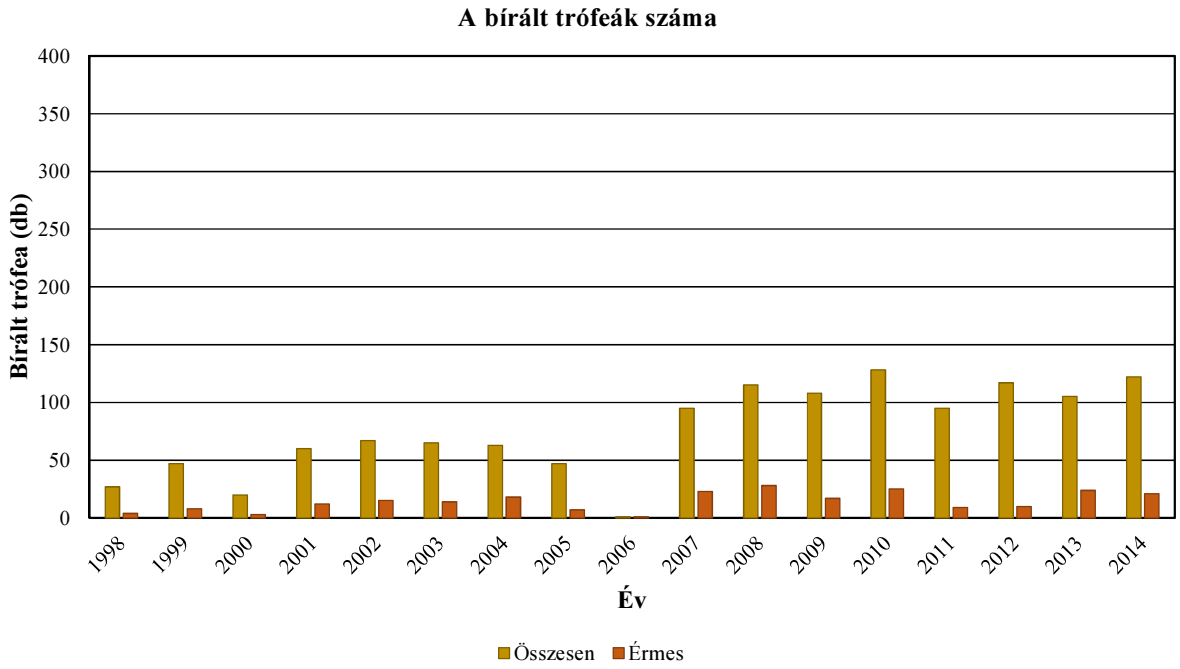

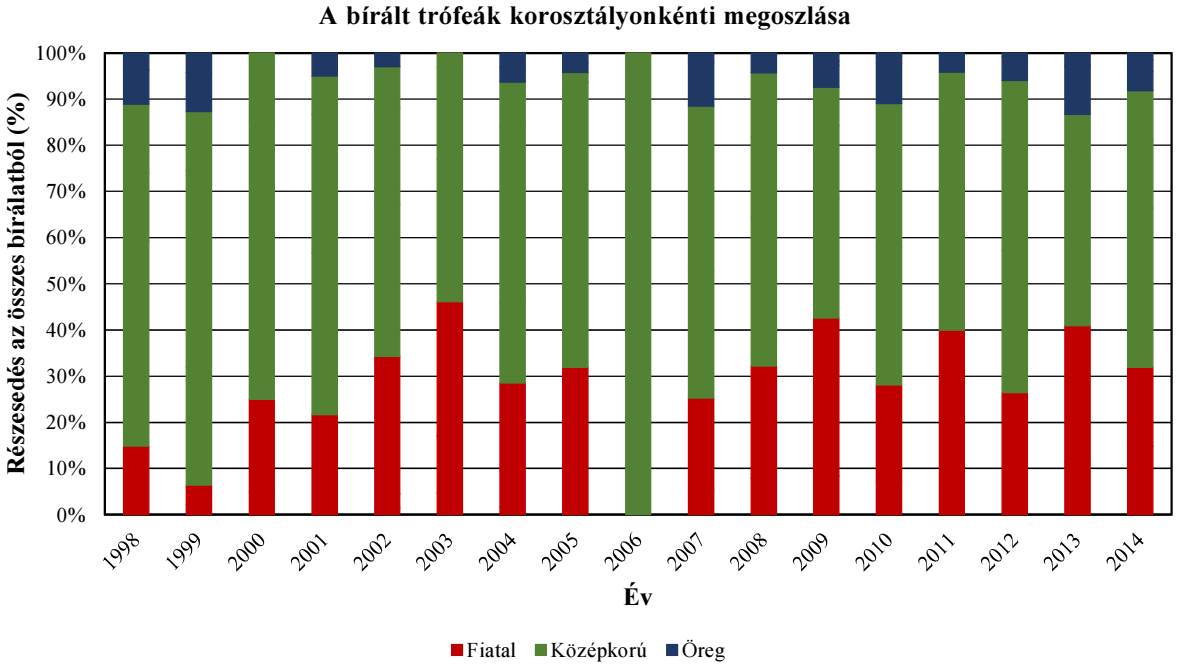

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	21,48				40,00
2	92	44,99				39,19
3	309	56,28	23,51	21,46	15,42	42,47
4	380	62,49	23,81	21,74	16,21	44,19
5	273	67,48	23,86	22,04	16,82	46,01
6	131	71,97	23,41	21,77	17,11	46,81
7	69	74,94	23,04	21,84	17,29	47,30
8	18	78,84	22,99	21,92	17,88	47,37
8<	6	80,44	23,24	22,61	18,37	50,25

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	19,75				40,00
2	92	36,75				33,50
3	309	50,91	22,40	20,40	13,90	40,00
4	380	56,58	22,45	19,30	12,93	42,13
5	273	62,83	23,06	20,68	15,63	44,55
6	131	67,75	21,93	20,55	14,25	43,20
7	69	65,92	21,27	19,85	14,15	44,68
8	18	68,50	21,65	20,35	15,60	43,25
8<	6	74,70	22,50	21,30	17,43	48,70

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	23,22				40,00
2	92	49,70				40,98
3	309	60,11	24,48	22,83	16,43	43,81
4	380	66,40	25,01	22,84	17,43	45,46
5	273	71,83	27,00	24,75	18,05	50,50
6	131	77,17	25,25	22,85	20,10	55,00
7	69	79,83	24,65	23,15	19,75	50,50
8	18	91,75	24,65	23,53	20,30	53,00
8<	6	85,08	24,65	24,15	18,95	52,20

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	3,47				0,00
2	92	12,95				7,48
3	309	9,19	2,08	2,43	2,53	3,81
4	380	9,81	2,57	3,54	4,50	3,33
5	273	9,01	3,94	4,08	2,43	5,95
6	131	9,42	3,33	2,30	5,85	11,80
7	69	13,91	3,38	3,30	5,60	5,82
8	18	23,25	3,00	3,18	4,70	9,75
8<	6	10,38	2,15	2,85	1,53	3,50

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	16,1%				0,0%
2	92	28,8%				19,1%
3	309	16,3%	8,8%	11,3%	16,4%	9,0%
4	380	15,7%	10,8%	16,3%	27,8%	7,5%
5	273	13,3%	16,5%	18,5%	14,4%	12,9%
6	131	13,1%	14,2%	10,6%	34,2%	25,2%
7	69	18,6%	14,7%	15,1%	32,4%	12,3%
8	18	29,5%	13,0%	14,5%	26,3%	20,6%
8<	6	12,9%	9,3%	12,6%	8,3%	7,0%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	19,75				40,00
2	92	36,75				33,50
3	309	50,91	22,40	20,40	13,90	40,00
4	380	56,58	22,45	19,30	12,93	42,13
5	273	62,83	23,06	20,68	15,63	44,55
6	131	67,75	21,93	20,55	14,25	43,20
7	69	65,92	21,27	19,85	14,15	44,68
8	18	68,50	21,65	20,35	15,60	43,25
8<	6	74,70	22,50	21,30	17,43	48,70

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	2002				2003
2	92	1999				2000
3	309	2000	1998	1998	1999	1999
4	380	1998	1998	2007	2007	1998
5	273	1999	2005	1999	1999	2012
6	131	1999	1999	2001	2005	1999
7	69	2012	2009	2012	2012	2012
8	18	1998	2012	2005	1998	2010
8<	6	2009	2009	2009	2009	2009

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	23,22				40,00
2	92	49,70				40,98
3	309	60,11	24,48	22,83	16,43	43,81
4	380	66,40	25,01	22,84	17,43	45,46
5	273	71,83	27,00	24,75	18,05	50,50
6	131	77,17	25,25	22,85	20,10	55,00
7	69	79,83	24,65	23,15	19,75	50,50
8	18	91,75	24,65	23,53	20,30	53,00
8<	6	85,08	24,65	24,15	18,95	52,20

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1	4	2003				2003
2	92	2002				2014
3	309	2003	2002	2002	2002	2012
4	380	2003	2002	2002	2000	2013
5	273	2002	2000	2000	2000	2000
6	131	2011	2000	2006	2006	2005
7	69	1998	1998	1998	2004	1998
8	18	2009	1999	2007	2007	1999
8<	6	2014	2005	2005	2005	2014

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

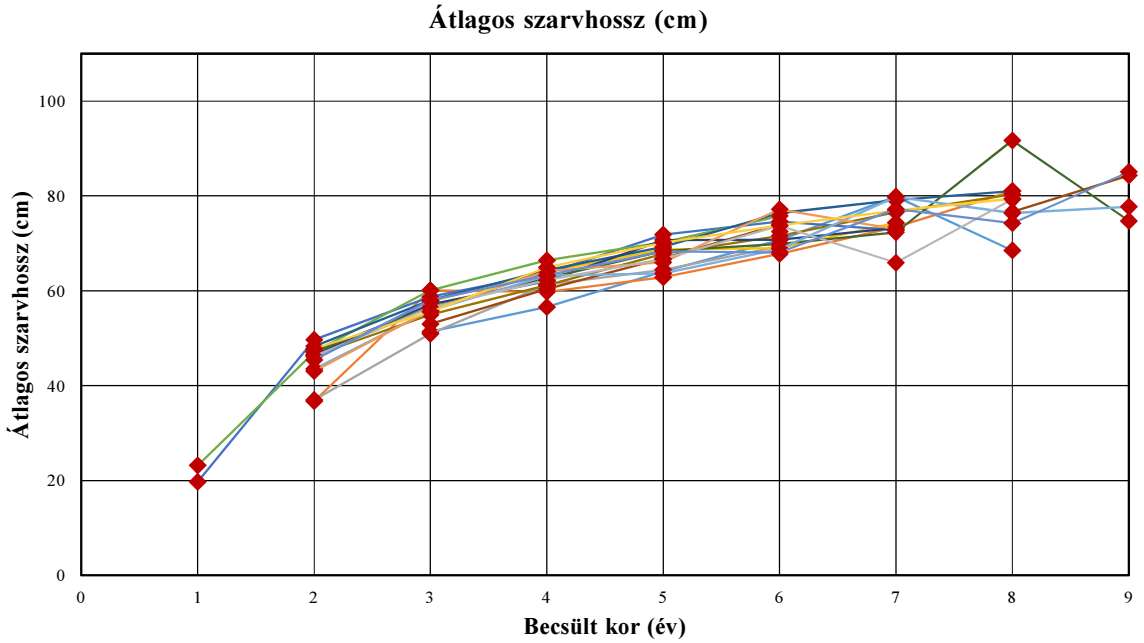

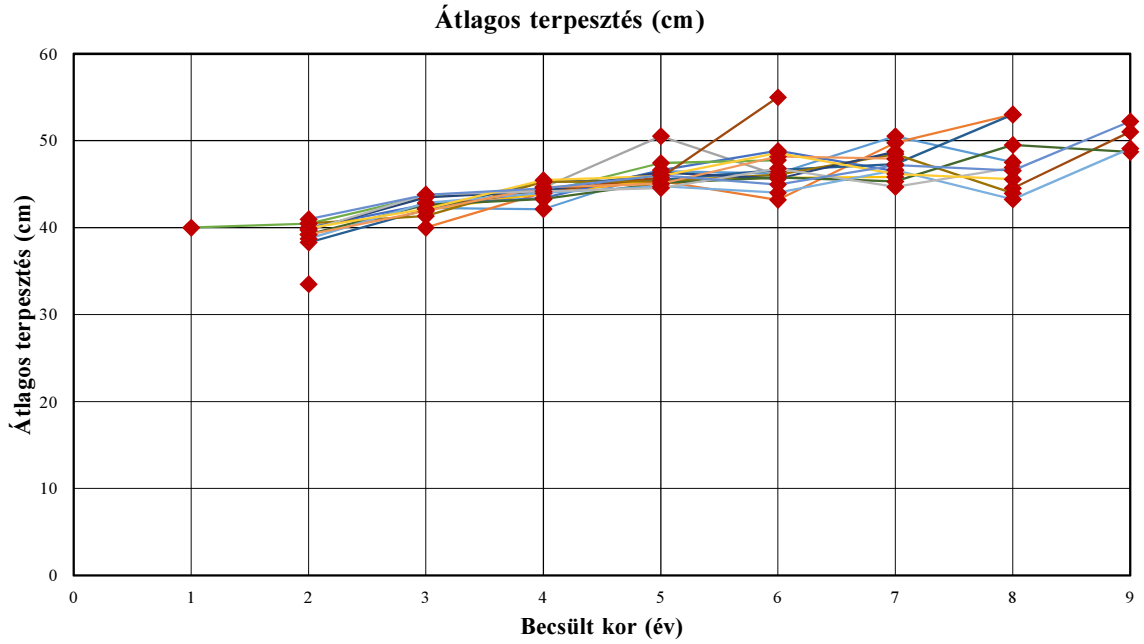

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

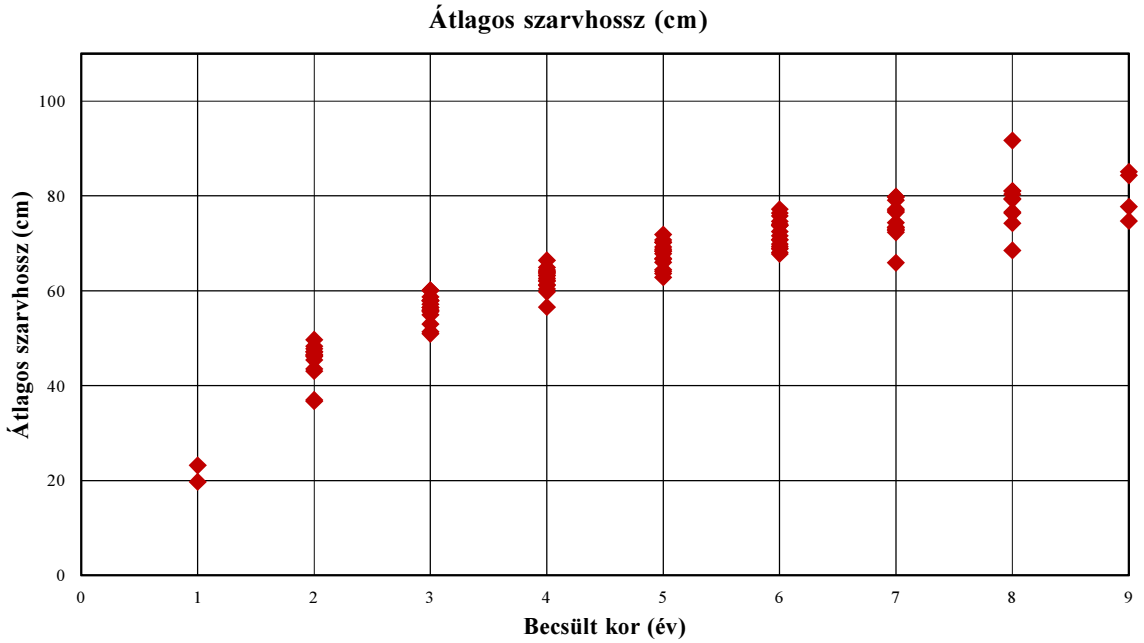

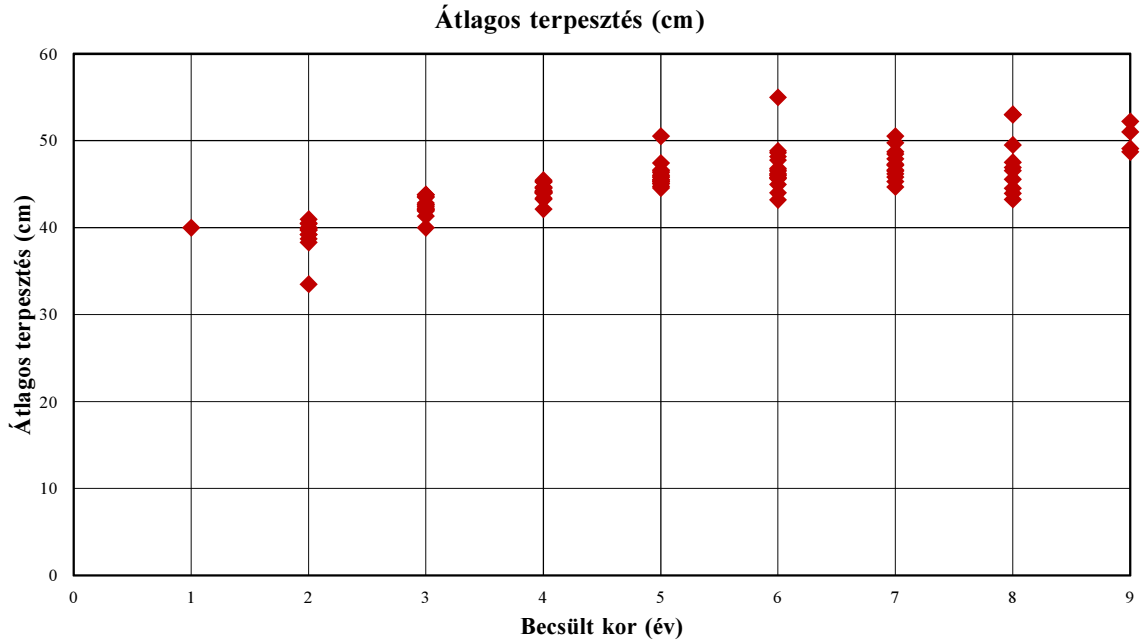

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

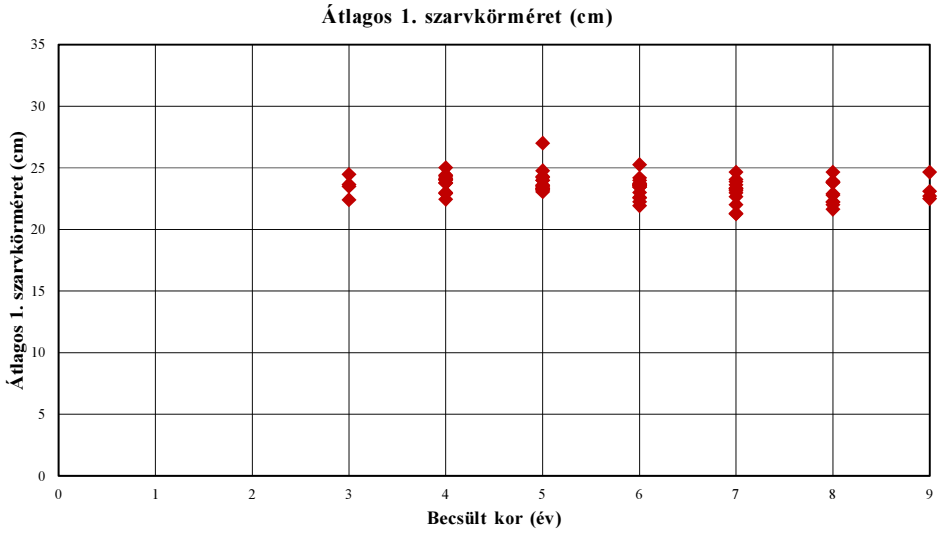

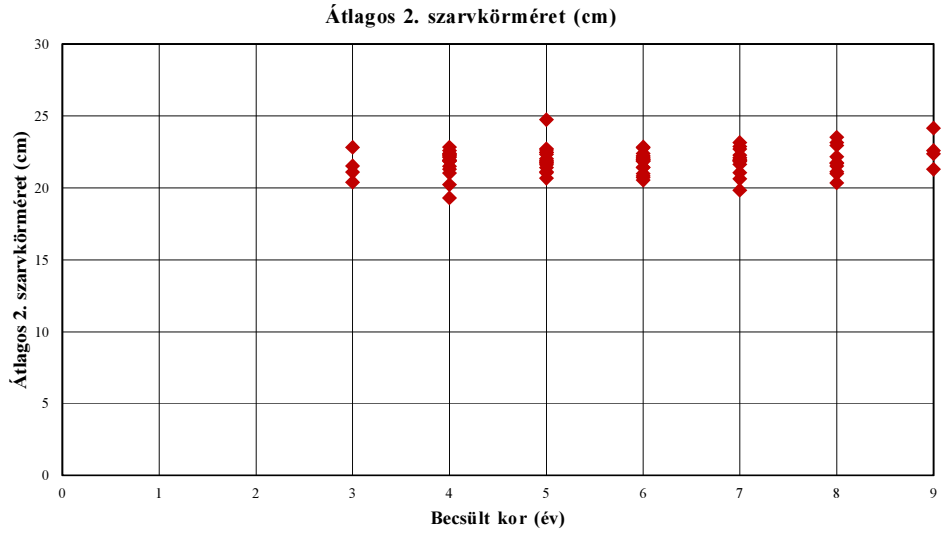

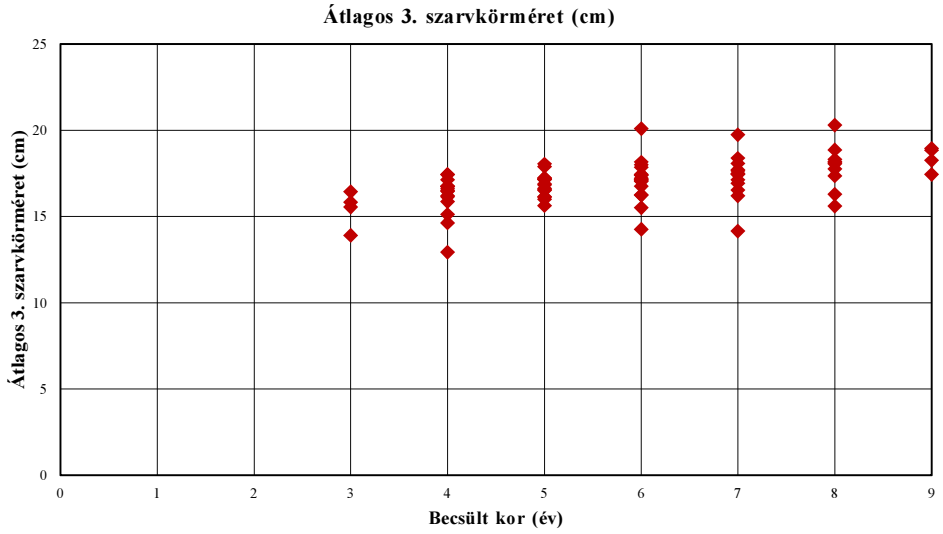

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1998	1						
1998	2						
1998	3	4	51,38	22,40	20,40	15,54	42,25
1998	4	12	56,58	22,45	20,24	15,11	42,13
1998	5	4	64,06	23,33	21,13	16,15	46,50
1998	6	4	70,69	23,56	22,00	17,40	46,20
1998	7	2	79,83	24,65	23,15	18,38	50,50
1998	8	1	68,50	23,90	21,75	15,60	47,50
1998	8<						
1999	1						
1999	2	1	36,75				
1999	3	2	60,08	23,65	21,10	13,90	40,00
1999	4	12	59,75	24,13	21,30	14,63	44,00
1999	5	20	62,83	23,28	20,68	15,63	45,35
1999	6	6	67,75	21,93	20,73	16,23	43,20
1999	7	4	73,40	23,88	21,84	16,19	49,75
1999	8	2	81,00	24,65	23,15	18,18	53,00
1999	8<						
2000	1						
2000	2	1	37,00				33,50
2000	3	4	50,91				
2000	4	9	61,31	24,40	22,60	17,43	44,60
2000	5	3	64,42	27,00	24,75	18,05	50,50
2000	6	3	69,32	25,25	22,40	16,75	46,00
2000	7						
2000	8						
2000	8<						
2001	1						
2001	2						
2001	3	13	57,82				42,02
2001	4	21	63,93	24,40	22,35	16,73	43,97
2001	5	18	68,72	24,77	22,63	17,22	45,54
2001	6	5	68,98	22,25	20,55	15,50	45,70
2001	7	3	74,33	22,68	21,90	17,43	45,83
2001	8						
2001	8<						
2002	1	1	19,75				
2002	2	2	49,70				40,00
2002	3	20	58,72	24,48	22,83	16,43	42,68
2002	4	22	63,70	25,01	22,84	16,49	43,40
2002	5	14	71,83	23,45	21,86	17,16	46,61
2002	6	6	74,59	23,53	21,85	17,12	48,83
2002	7	2	72,75	22,98	21,65	16,53	46,50
2002	8						
2002	8<						
2003	1	3	23,22				40,00
2003	2	8	47,08				40,44
2003	3	19	60,11	23,50	21,53	15,82	43,61
2003	4	20	66,40	24,03	22,29	16,60	44,05
2003	5	13	70,20	24,22	22,48	17,13	47,42
2003	6	2	75,75	22,60	21,45	17,15	47,75
2003	7						
2003	8						
2003	8<						

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2004	1						
2004	2	1	48,30				38,30
2004	3	17	57,98				42,06
2004	4	11	64,33	22,94	21,03	15,85	45,27
2004	5	24	69,26	23,51	21,79	16,62	45,48
2004	6	6	76,36	23,43	21,99	18,15	46,62
2004	7	2	79,10	23,15	22,88	19,75	47,30
2004	8	2	81,00	22,00	21,00	16,28	53,00
2004	8<						
2005	1						
2005	2						
2005	3	15	52,99				42,44
2005	4	18	60,37	24,03	22,40	17,13	44,13
2005	5	11	66,79	23,06	21,08	15,99	45,77
2005	6	1	74,00	23,75	21,00	14,25	55,00
2005	7						
2005	8	1	76,60	22,20	20,35	17,35	44,50
2005	8<	1	84,30	24,65	24,15	18,95	51,00
2006	1						
2006	2						
2006	3						
2006	4						
2006	5						
2006	6	1	72,50	23,55	22,85	20,10	46,50
2006	7						
2006	8						
2006	8<						
2007	1						
2007	2	5	46,37				40,50
2007	3	19	54,97				41,34
2007	4	26	61,14	22,93	19,30	12,93	45,26
2007	5	15	67,79	23,59	21,93	16,51	45,31
2007	6	19	71,57	23,45	22,08	17,03	46,07
2007	7	9	76,56	23,33	21,89	17,64	48,44
2007	8	2	80,33	23,80	23,53	20,30	43,95
2007	8<						
2008	1						
2008	2	9	46,55				39,74
2008	3	28	57,15				43,49
2008	4	37	62,02	24,09	21,94	16,74	44,22
2008	5	20	70,67	23,31	21,72	16,55	46,33
2008	6	16	70,75	23,66	21,43	17,07	45,62
2008	7	5	73,25	24,05	22,70	17,70	48,72
2008	8						
2008	8<						
2009	1						
2009	2	9	47,16				39,24
2009	3	37	56,51				42,62
2009	4	28	62,63	24,00	21,93	16,45	43,27
2009	5	17	68,37	23,97	22,34	17,14	45,12
2009	6	9	69,83	22,56	20,84	16,24	45,78
2009	7	5	72,30	21,27	20,63	17,12	45,30
2009	8	1	91,75	23,80	22,95	18,30	49,50
2009	8<	2	74,70	22,50	21,30	17,43	48,70

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2010	1						
2010	2	9	43,53				38,73
2010	3	27	55,81				42,83
2010	4	38	63,20	23,79	21,88	16,75	43,99
2010	5	31	63,64	23,99	22,46	17,89	44,75
2010	6	9	68,79	23,65	22,16	17,21	44,00
2010	7	11	79,76	23,36	21,99	17,49	46,60
2010	8	2	76,35	22,25	21,13	18,05	43,25
2010	8<	1	77,70	22,70	22,60	18,25	49,10
2011	1						
2011	2	5	43,08				39,20
2011	3	33	55,98				41,92
2011	4	29	64,10	23,00	21,85	16,75	44,65
2011	5	17	66,00	24,30	22,73	17,23	45,02
2011	6	7	77,17	23,98	22,24	17,85	48,17
2011	7	4	72,94	23,28	22,10	17,45	47,90
2011	8						
2011	8<						
2012	1						
2012	2	12	46,18				39,70
2012	3	19	56,46				43,81
2012	4	36	62,21	24,25	22,13	16,13	44,17
2012	5	28	66,67	23,18	21,40	16,12	44,55
2012	6	15	73,71	22,99	21,85	17,39	46,79
2012	7	6	65,92	21,30	19,85	14,15	44,68
2012	8	1	79,25	21,65	21,70	18,10	46,90
2012	8<						
2013	1						
2013	2	12	47,78				39,95
2013	3	31	55,57				42,14
2013	4	19	64,91	23,75	21,51	16,20	45,46
2013	5	20	70,15	23,59	22,04	16,83	45,93
2013	6	9	73,74	24,18	22,79	17,99	48,59
2013	7	11	76,88	23,62	22,27	18,07	46,17
2013	8	3	79,40	22,78	22,17	18,87	45,57
2013	8<						
2014	1						
2014	2	18	45,45				40,98
2014	3	21	58,01				43,77
2014	4	42	63,25	23,78	22,22	17,42	44,50
2014	5	18	68,34	23,25	21,61	16,88	46,02
2014	6	13	68,05	23,70	21,93	17,43	44,95
2014	7	5	77,19	22,01	21,07	16,92	47,18
2014	8	3	74,22	22,90	21,52	17,75	46,57
2014	8<	2	85,08	23,10	22,38	18,85	52,20

Muflon érmesarány (%) 1998

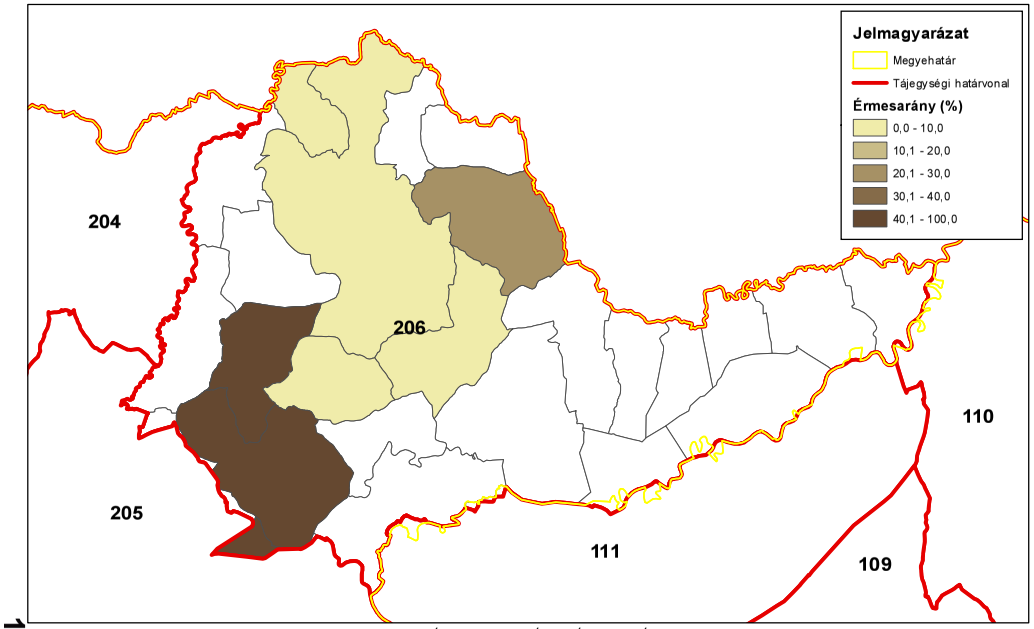

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2003

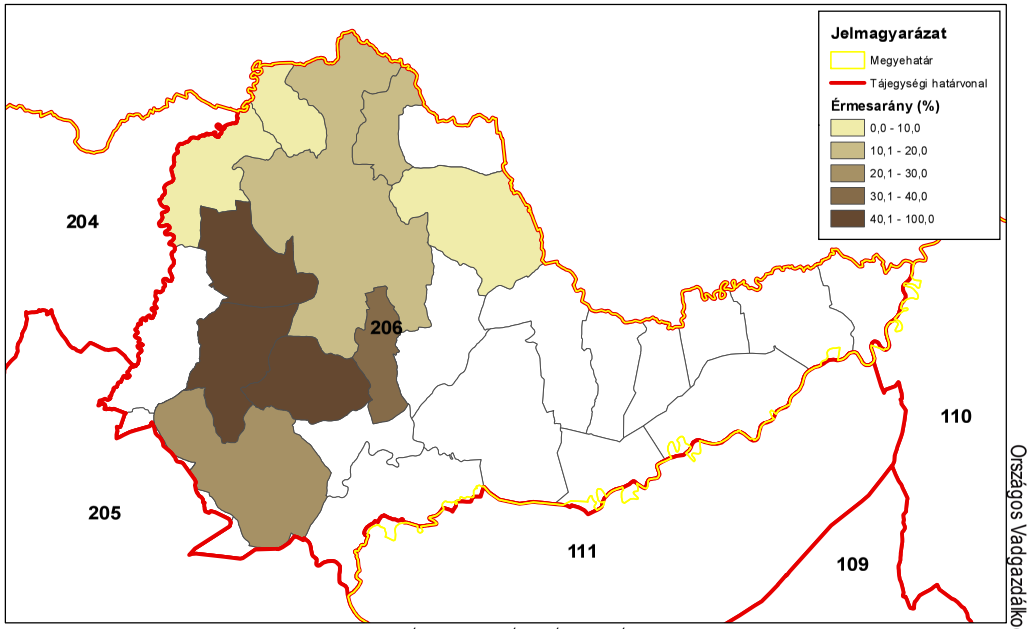

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2008

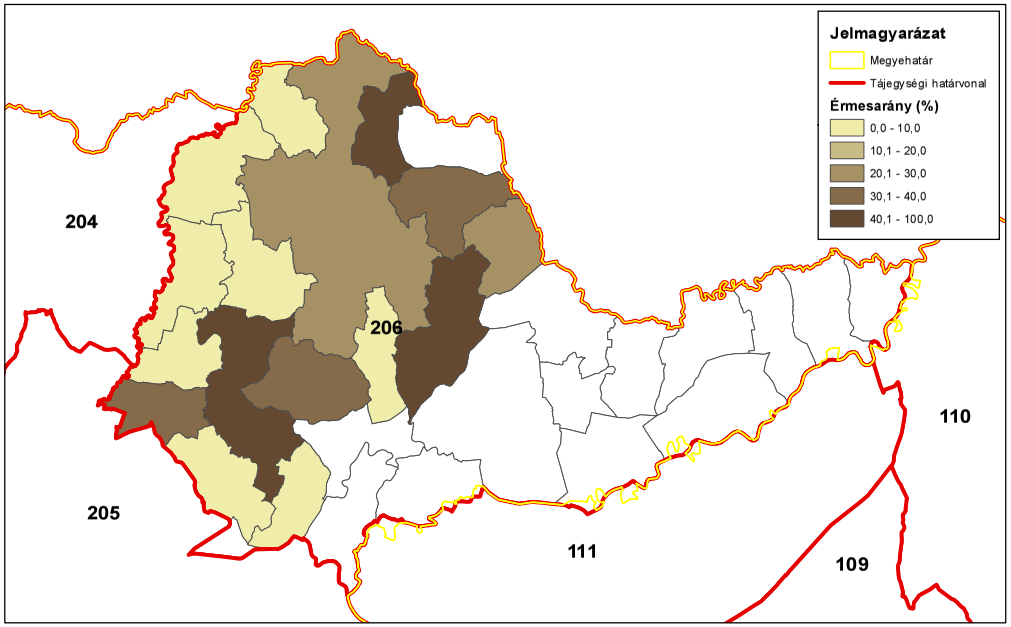

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2014

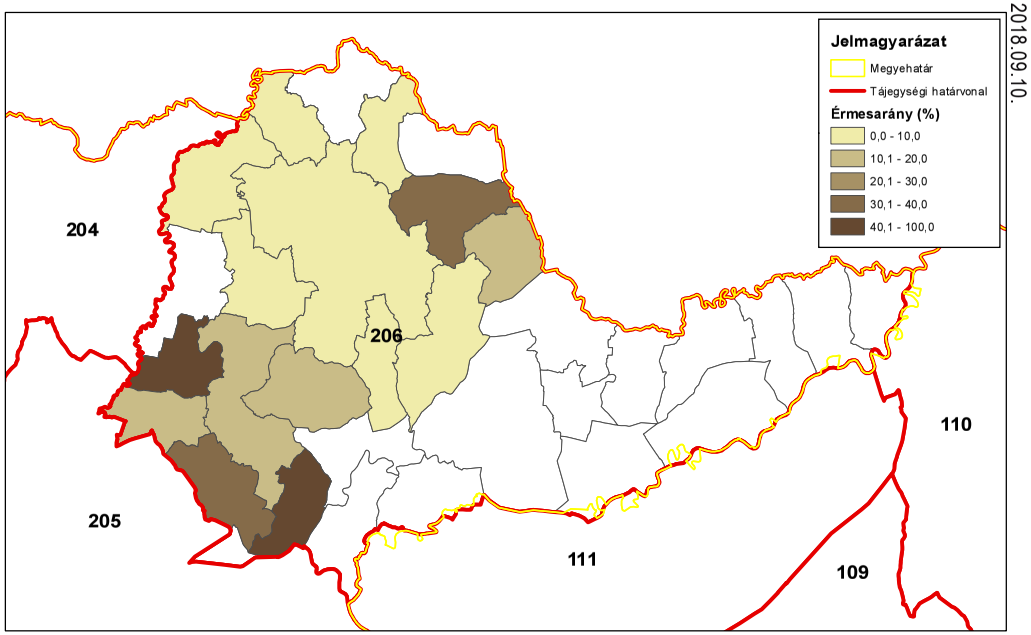

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A vaddisznó állománya és hasznosítása

A vaddisznó állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (1371→2082 pld; **+52%**), miközben a teríték a hatszorosára nőtt (592→3582 pld; **+505%**). A hasznosítási arány az első években igen alacsony volt, majd az évek többségében az állomány stabilizálásához szükséges sávban mozgott (110-280%). Ez a nyomás elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be.
- A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegység** 2007-2014 közötti térképein jól követhető a vaddisznó lelövések növekedése a vadgazdálkodási egységek szintjén. Ennek eredményként a vadgazdálkodási tájegység nyugati részén (Zemplén) a teríték elérte és meghaladta az 2-3 db/km^2 sűrűséget, míg a többi részen ennél jóval alacsonyabb.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Hasznosítási aránya nagy ingadozásokkal nőtt. A grafikonok alapján a kan, koca és malac lelövések elválnak a süldő lelövésektől és annál sokkal szűkebb sávban mozogtak (azaz kevésbé járulnak hozzá a hasznosítási arány emelkedéséhez).
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (11.5-15.9%) kicsivel kevesebb arányú kocát lőttek (10.8-15.2%) és a süldő és malac lelövés (70.0-75.9%) volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk növekedését (3-4X; 15-20 millió Ft/év) a vaddisznó állományának további növekedése nem viselhető el. Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.

A vaddisznó jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** tartós problémát jelent a mezőgazdasági károk növekedése és ennek a vaddisznóval és szarvassal való kapcsolódása. A vaddisznó sűrűségének növekedése egyértelmű összefüggést mutat a lőtt vad értékesítés árbevételével és a térített mezőgazdasági károk összegével.
- A jelenlegi vadkárhelyzet is veszélyes, de az állomány jelentős csökkentésének elmaradása súlyos kockázatokat jelent. A kártérítések előbb-utóbb ellehetetleníthetik az érintett vadgazdálkodókat.

A szabad területi vaddisznóállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Jelentett				Hasznosított					Hasznosítási arány			
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes	Kan	Koca	Süldő	Összes
1998	219	366	786	**1 371**	94	64	365	69	**592**	42,9%	17,5%	46,4%	**43,2%**
1999	242	371	732	**1 345**	146	130	448	237	**961**	60,3%	35,0%	61,2%	**71,4%**
2000	328	422	817	**1 567**	163	165	610	174	**1 112**	49,7%	39,1%	74,7%	**71,0%**
2001	300	455	899	**1 654**	272	237	834	385	**1 728**	90,7%	52,1%	92,8%	**104,5%**
2002	495	504	1 165	**2 164**	382	303	1 291	559	**2 535**	77,2%	60,1%	110,8%	**117,1%**
2003	355	448	1 008	**1 811**	208	252	1 038	307	**1 805**	58,6%	56,3%	103,0%	**99,7%**
2004	300	386	685	**1 371**	287	285	1 089	467	**2 128**	95,7%	73,8%	159,0%	**155,2%**
2005	326	443	929	**1 698**	182	160	810	191	**1 343**	55,8%	36,1%	87,2%	**79,1%**
2006	275	356	557	**1 188**	174	181	716	330	**1 401**	63,3%	50,8%	128,5%	**117,9%**
2007	303	375	784	**1 462**	254	231	1 116	332	**1 933**	83,8%	61,6%	142,3%	**132,2%**
2008	322	399	810	**1 531**	312	218	1 302	348	**2 180**	96,9%	54,6%	160,7%	**142,4%**
2009	343	452	917	**1 712**	245	220	1 150	311	**1 926**	71,4%	48,7%	125,4%	**112,5%**
2010	254	356	741	**1 351**	379	329	1 489	654	**2 851**	149,2%	92,4%	200,9%	**211,0%**
2011	363	512	1 003	**1 878**	338	356	1 400	371	**2 465**	93,1%	69,5%	139,6%	**131,3%**
2012	372	507	966	**1 845**	500	468	1 642	929	**3 539**	134,4%	92,3%	170,0%	**191,8%**
2013	388	552	1 163	**2 103**	510	502	1 838	692	**3 542**	131,4%	90,9%	158,0%	**168,4%**
2014	451	592	1 039	**2 082**	529	545	1 808	701	**3 583**	117,3%	92,1%	174,0%	**172,1%**
Változás	105,9%	61,7%	32,2%	51,9%	462,8%	751,6%	395,3%	915,9%	505,2%	173,3%	426,5%	274,7%	298,5%

Ivararány (1 kanra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított						
	Kan	Koca	Süldő	*Süldő/koca*	Kan	Koca	Süldő	Malac	*Süldő/koca*	*Malac/koca*	*(M+S)/koca*
1998	1	1,67	3,59	***2,15***	1	0,68	3,88	0,73	***5,70***	***1,08***	***6,78***
1999	1	1,53	3,02	***1,97***	1	0,89	3,07	1,62	***3,45***	***1,82***	***5,27***
2000	1	1,29	2,49	***1,94***	1	1,01	3,74	1,07	***3,70***	***1,05***	***4,75***
2001	1	1,52	3,00	***1,98***	1	0,87	3,07	1,42	***3,52***	***1,62***	***5,14***
2002	1	1,02	2,35	***2,31***	1	0,79	3,38	1,46	***4,26***	***1,84***	***6,11***
2003	1	1,26	2,84	***2,25***	1	1,21	4,99	1,48	***4,12***	***1,22***	***5,34***
2004	1	1,29	2,28	***1,77***	1	0,99	3,79	1,63	***3,82***	***1,64***	***5,46***
2005	1	1,36	2,85	***2,10***	1	0,88	4,45	1,05	***5,06***	***1,19***	***6,26***
2006	1	1,29	2,03	***1,56***	1	1,04	4,11	1,90	***3,96***	***1,82***	***5,78***
2007	1	1,24	2,59	***2,09***	1	0,91	4,39	1,31	***4,83***	***1,44***	***6,27***
2008	1	1,24	2,52	***2,03***	1	0,70	4,17	1,12	***5,97***	***1,60***	***7,57***
2009	1	1,32	2,67	***2,03***	1	0,90	4,69	1,27	***5,23***	***1,41***	***6,64***
2010	1	1,40	2,92	***2,08***	1	0,87	3,93	1,73	***4,53***	***1,99***	***6,51***
2011	1	1,41	2,76	***1,96***	1	1,05	4,14	1,10	***3,93***	***1,04***	***4,97***
2012	1	1,36	2,60	***1,91***	1	0,94	3,28	1,86	***3,51***	***1,99***	***5,49***
2013	1	1,42	3,00	***2,11***	1	0,98	3,60	1,36	***3,66***	***1,38***	***5,04***
2014	1	1,31	2,30	***1,76***	1	1,03	3,42	1,33	***3,32***	***1,29***	***4,60***

Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított					Kan / (kan+koca)	Süldő+malac
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes		
1998	16,0%	26,7%	57,3%	100%	15,9%	10,8%	61,7%	11,7%	100%	**59,5%**	**73,3%**
1999	18,0%	27,6%	54,4%	100%	15,2%	13,5%	46,6%	24,7%	100%	**52,9%**	**71,3%**
2000	20,9%	26,9%	52,1%	100%	14,7%	14,8%	54,9%	15,6%	100%	**49,7%**	**70,5%**
2001	18,1%	27,5%	54,4%	100%	15,7%	13,7%	48,3%	22,3%	100%	**53,4%**	**70,5%**
2002	22,9%	23,3%	53,8%	100%	15,1%	12,0%	50,9%	22,1%	100%	**55,8%**	**73,0%**
2003	19,6%	24,7%	55,7%	100%	11,5%	14,0%	57,5%	17,0%	100%	**45,2%**	**74,5%**
2004	21,9%	28,2%	50,0%	100%	13,5%	13,4%	51,2%	21,9%	100%	**50,2%**	**73,1%**
2005	19,2%	26,1%	54,7%	100%	13,6%	11,9%	60,3%	14,2%	100%	**53,2%**	**74,5%**
2006	23,1%	30,0%	46,9%	100%	12,4%	12,9%	51,1%	23,6%	100%	**49,0%**	**74,7%**
2007	20,7%	25,6%	53,6%	100%	13,1%	12,0%	57,7%	17,2%	100%	**52,4%**	**74,9%**
2008	21,0%	26,1%	52,9%	100%	14,3%	10,0%	59,7%	16,0%	100%	**58,9%**	**75,7%**
2009	20,0%	26,4%	53,6%	100%	12,7%	11,4%	59,7%	16,1%	100%	**52,7%**	**75,9%**
2010	18,8%	26,4%	54,8%	100%	13,3%	11,5%	52,2%	22,9%	100%	**53,5%**	**75,2%**
2011	19,3%	27,3%	53,4%	100%	13,7%	14,4%	56,8%	15,1%	100%	**48,7%**	**71,8%**
2012	20,2%	27,5%	52,4%	100%	14,1%	13,2%	46,4%	26,3%	100%	**51,7%**	**72,6%**
2013	18,4%	26,2%	55,3%	100%	14,4%	14,2%	51,9%	19,5%	100%	**50,4%**	**71,4%**
2014	21,7%	28,4%	49,9%	100%	14,8%	15,2%	50,5%	19,6%	100%	**49,3%**	**70,0%**

A vaddisznó hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **206**

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései I.

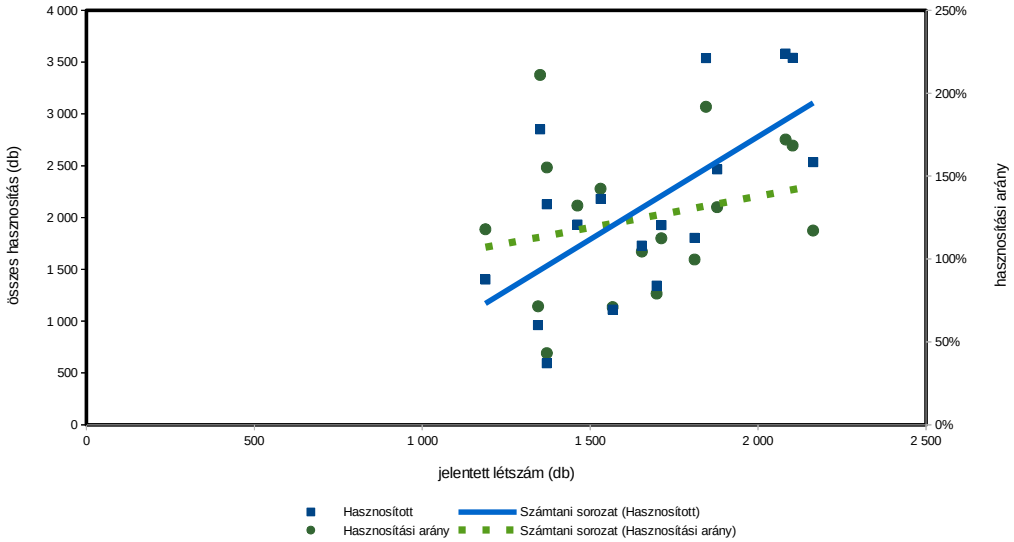

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései II.

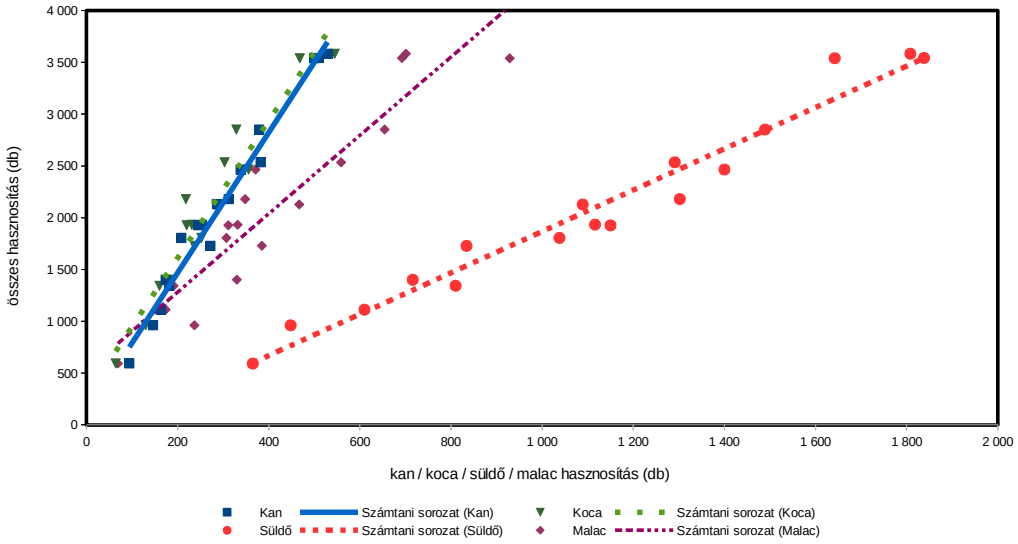

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései III.

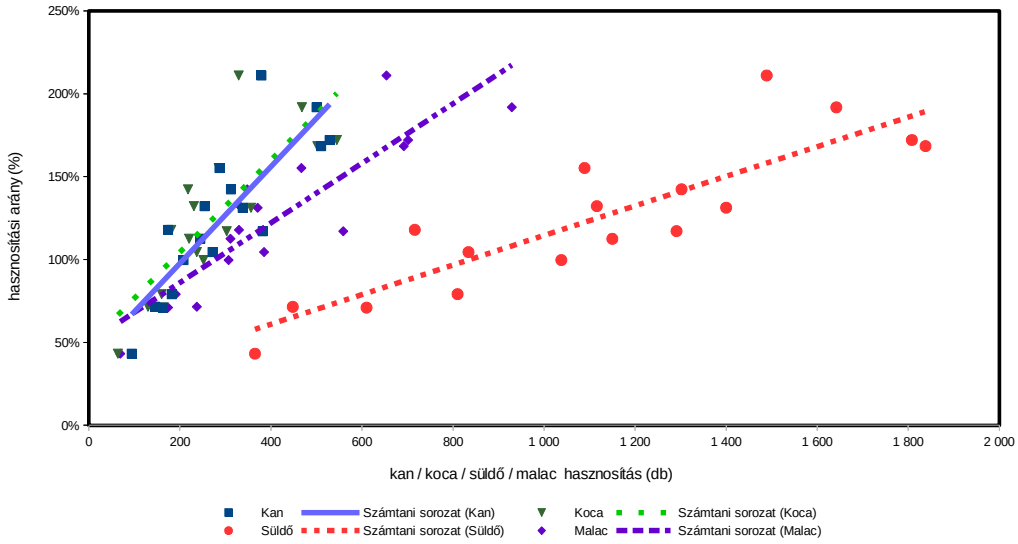

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2007

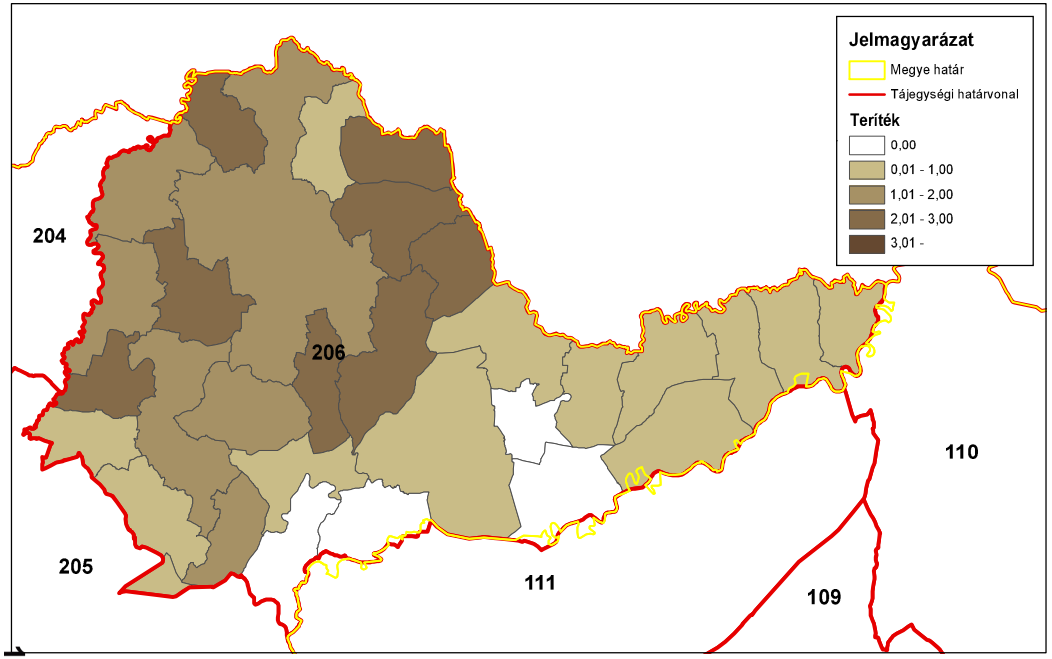

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2008

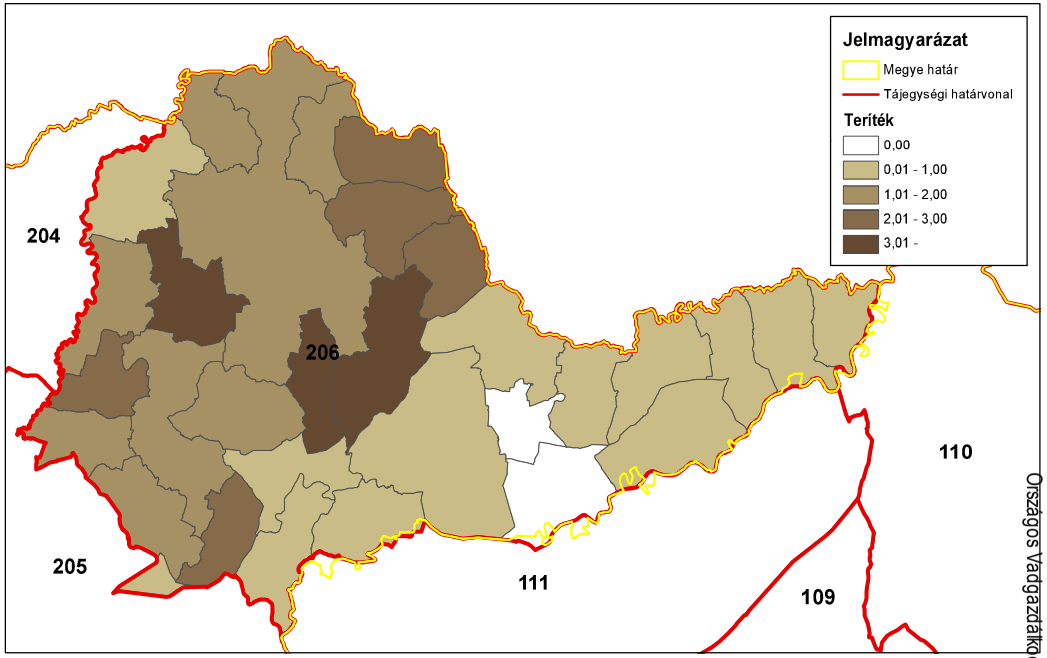

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2009

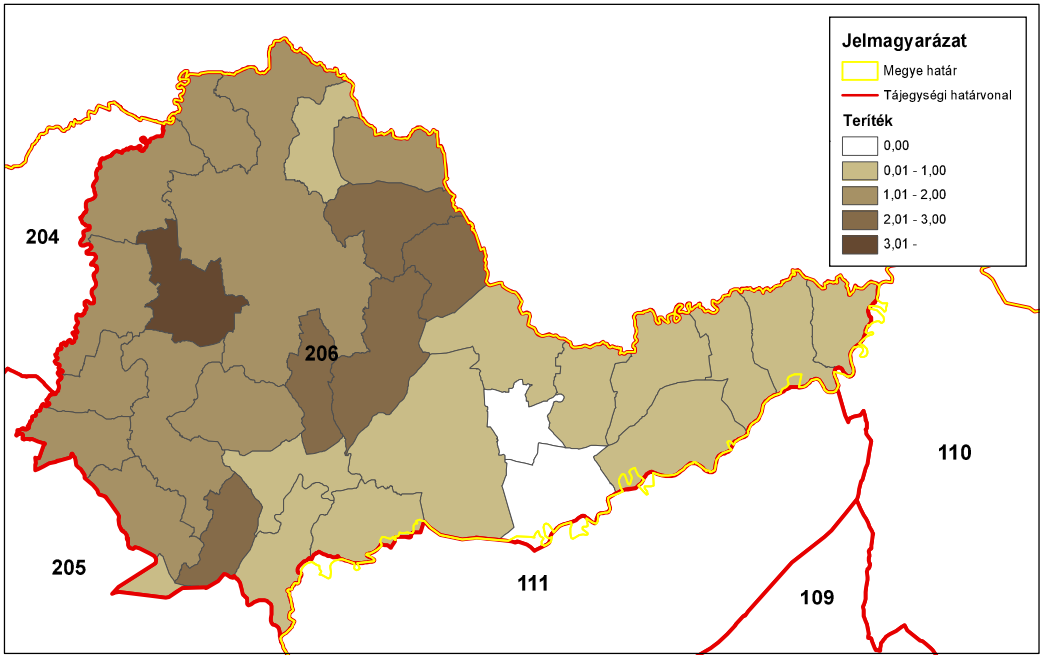

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2010

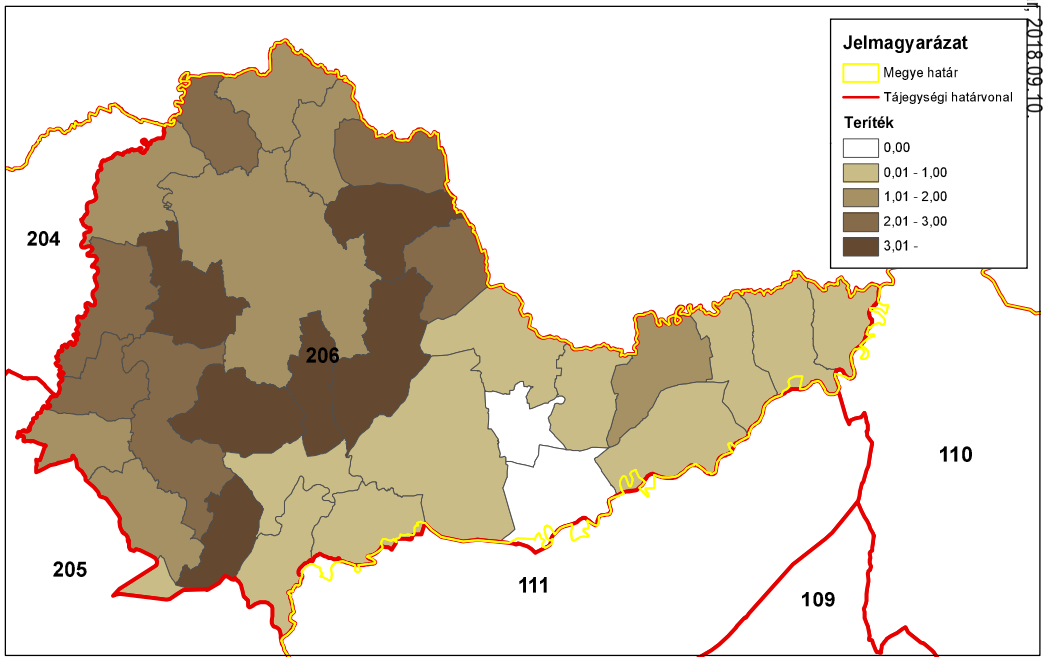

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2011

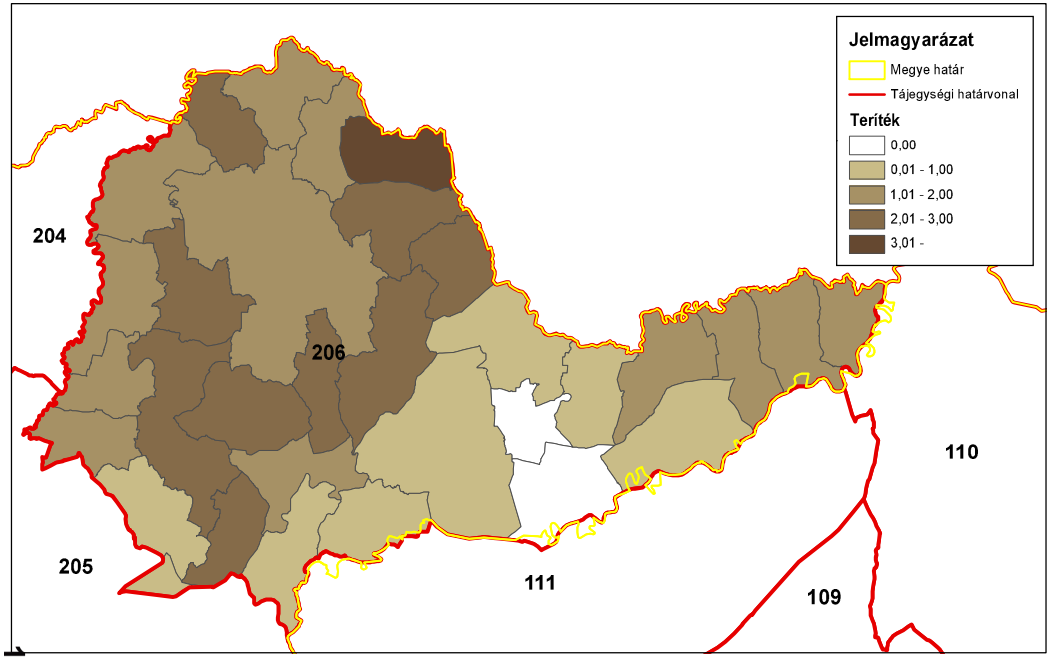

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2012

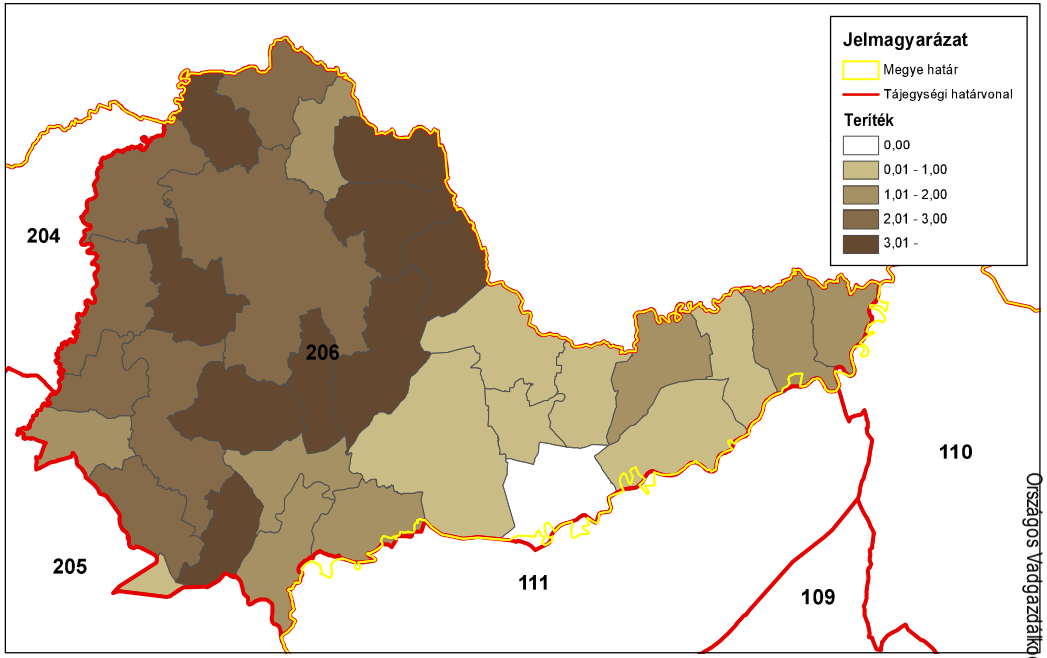

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2013

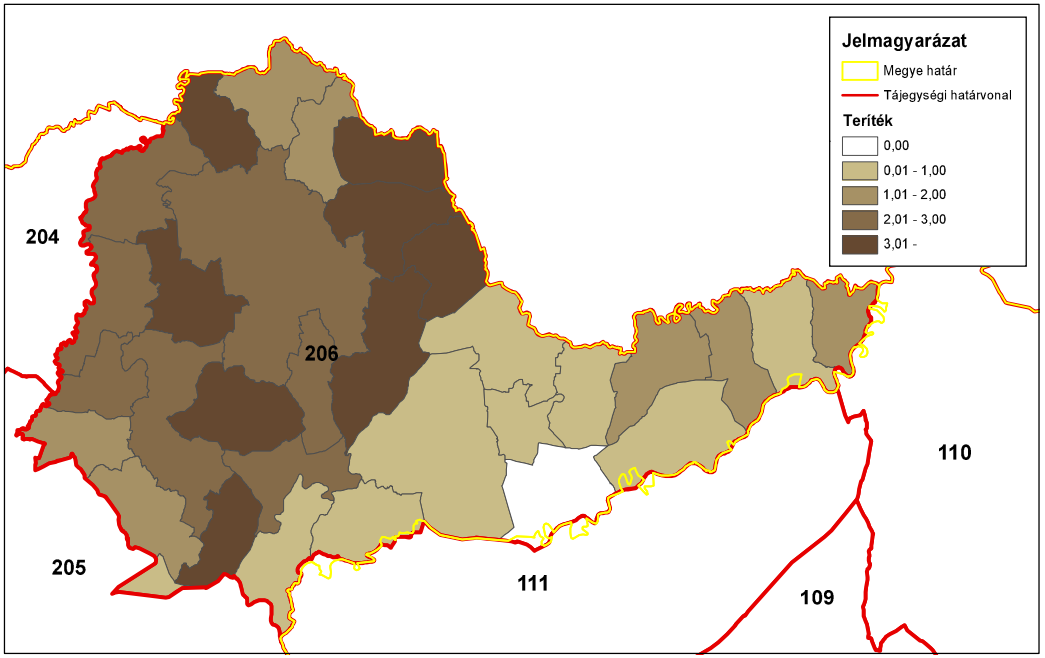

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (terítéк - db/km^2) 2014

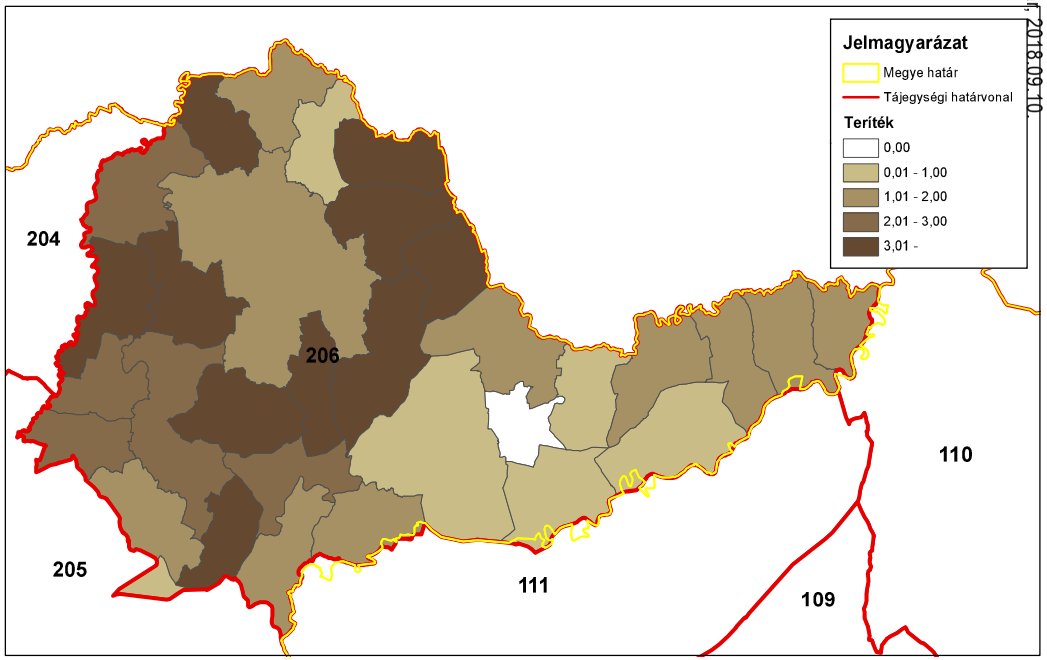

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	40	12	30,0%	5	2	5	41,7%	16,7%	41,7%
1999	54	16	29,6%	5	7	4	31,3%	43,8%	25,0%
2000	65	18	27,7%	4	3	11	22,2%	16,7%	61,1%
2001	112	27	24,1%	6	8	13	22,2%	29,6%	48,1%
2002	103	50	48,5%	8	16	26	16,0%	32,0%	52,0%
2003	87	32	36,8%	6	9	17	18,8%	28,1%	53,1%
2004	64	29	45,3%	4	11	14	13,8%	37,9%	48,3%
2005	71	42	59,2%	15	11	16	35,7%	26,2%	38,1%
2006	86	42	48,8%	10	13	19	23,8%	31,0%	45,2%
2007	56	27	48,2%	5	6	16	18,5%	22,2%	59,3%
2008	70	42	60,0%	5	14	23	11,9%	33,3%	54,8%
2009	64	32	50,0%	8	6	18	25,0%	18,8%	56,3%
2010	84	44	52,4%	8	18	18	18,2%	40,9%	40,9%
2011	66	38	57,6%	9	10	19	23,7%	26,3%	50,0%
2012	77	45	58,4%	4	15	26	8,9%	33,3%	57,8%
2013	91	62	68,1%	6	24	32	9,7%	38,7%	51,6%
2014	89	45	50,6%	8	17	20	17,8%	37,8%	44,4%

A 206. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

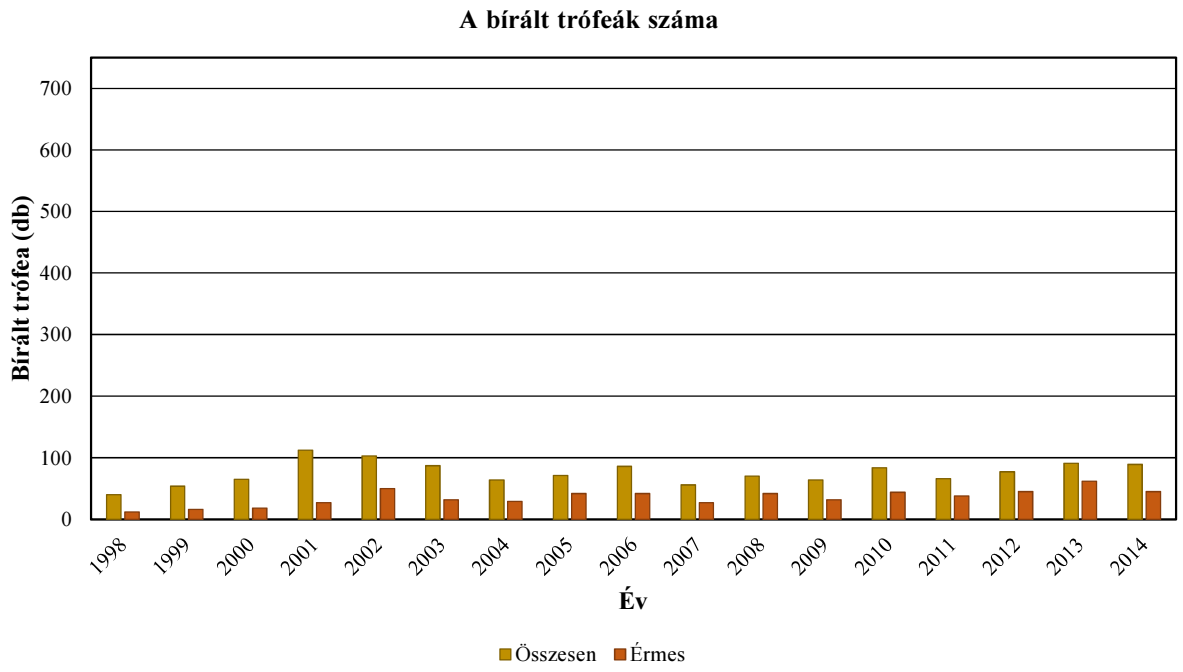

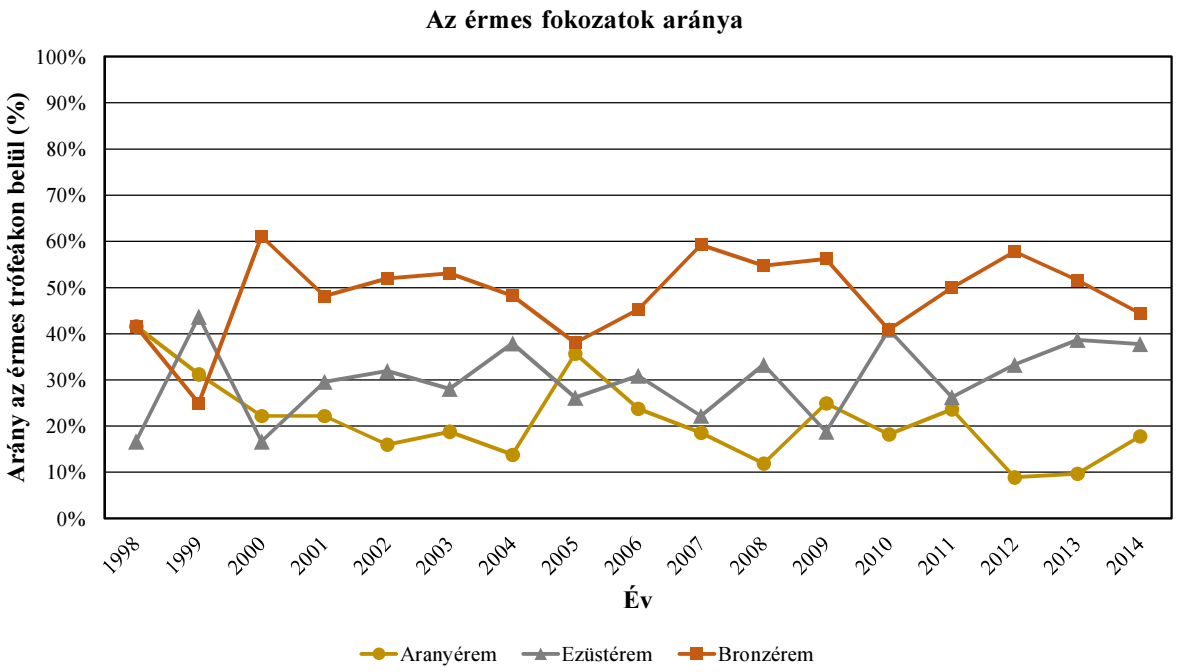

Vaddisznó érmesarány (%) 1998

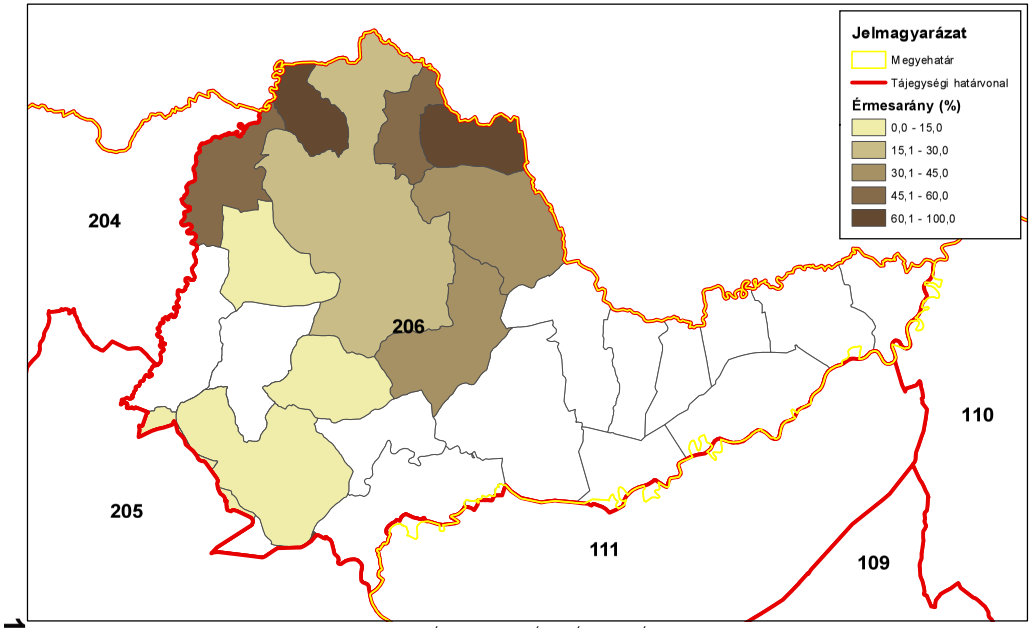

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2003

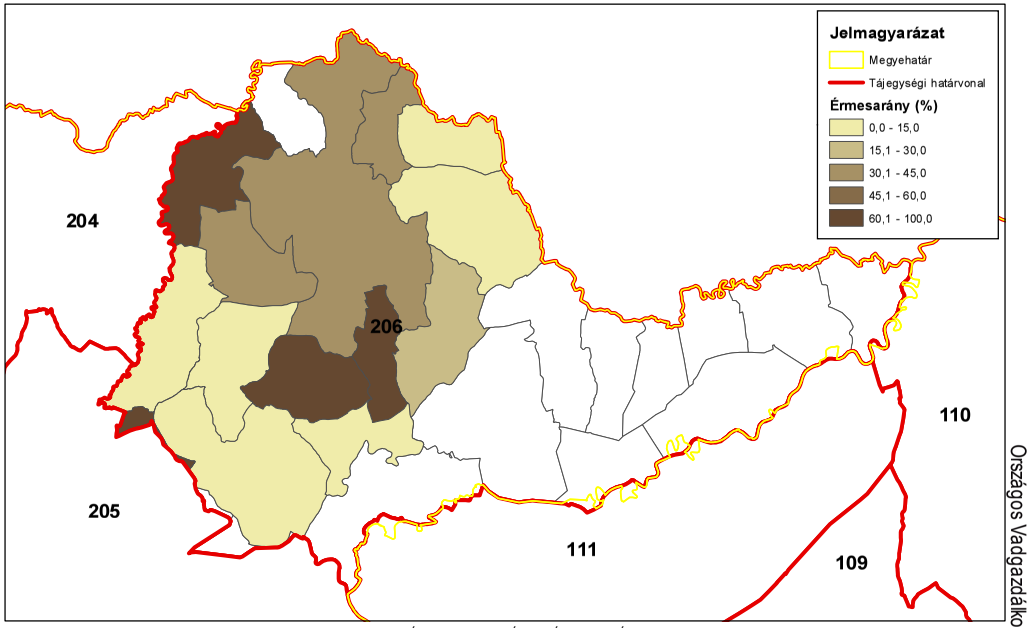

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2008

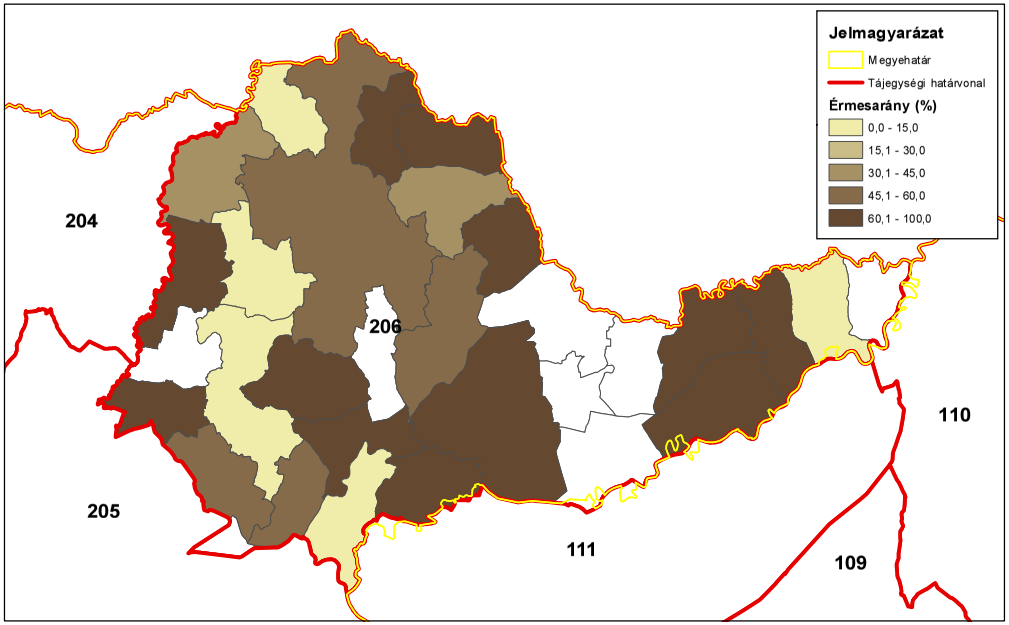

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2014

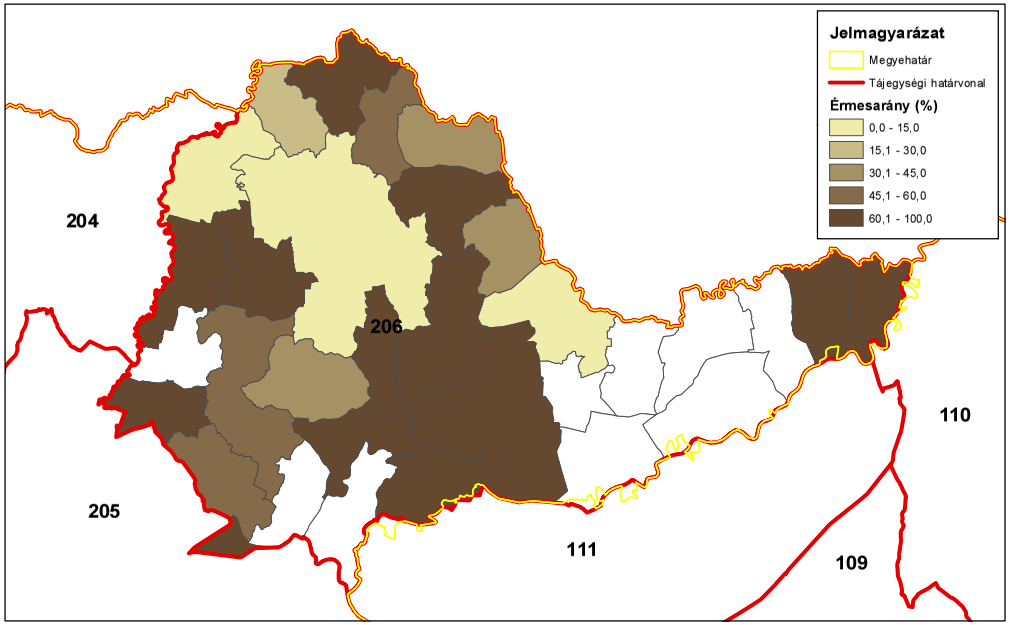

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység (206)** területén a mezei nyúl létszáma 1998-2014 között lefeleződött (9 → 4,7 ezer). A lelövések ugyanakkor növekedtek 2009-ig több, mint a duplájára (450 →1000 pld), amit csökkenés követett, de még így is emelkedett a lelövések száma összességében (44%-kal). Az élő befogás viszont csökkent, bár erős ingadozással, több évben is 0 volt az értéke, 2014-re 72%-kal lett kevesebb 1998-hoz képest.
- Az adatok alapján a nyúl állomány jelentett létszáma és a hasznosítás között nincs összefüggés. A csökkenő állománnyal ellentétben a lelövések száma nőtt, igaz, hogy a befogás csökkent, de összességében hasznosítás nem csökkent olyan mértékben, mint a populációsűrűség.
- A lelövések és a befogások egymáshoz viszonyított aránya jól alakult a tájegységben. A kezdeti befogás túlsúly (37% lelövés – 63% befogás) után 2002-re már 88% - 12% volt az arányuk, ami után következett több év is, amikor csak lelövéssel hasznosították az állományt. Ez a folyamat (2014-ben 75% -25% az arány) kedvező lehet a további állomány alakulás szempontjából.
- A Bodrog és a Tisza közti részen volt a legerőteljesebb a hasznosítás, de láthatóan csökkent ott is a terítéksűrűség.
- Összességében azonban a nyúl hasznosításának változása nem volt összhangban a létszám változásával, azaz a hasznosítás nem igazodik az állomány változásából levezethető lehetőségekhez. Erősíteni kell a gazdálkodásban a becslés és a tervezés szerepét, csökkenteni kellene a befogások arányát, akár meg is lehetne szüntetni.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány növekedett 2007-ig (13% →23%), majd nagy ingadozásokkal végül 2014-ben lecsökkent 18%-ra, ami az 1998-as évhez képest 35%-os növekedést jelent.
- A hasznosítás összetételében látható a lelövések túlsúlya, de a befogások még mindig jelen vannak a tájegységben, ami nem kedvez a populációs trend megfordításának. Inkább lelövéssel kellene hasznosítani, de a mennyiséget és az

A mezei nyúl állománya és hasznosítása
időzítést tervezni kell.
A mezei nyúl jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben
• A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység az ország gyengébb mezei nyulas térségei közé tartozik a teríték nagysága alapján. A mezei nyúl nem fontos tényezője az eredményes vadgazdálkodásnak. A lőttvadból származó bevétel nem függ össze a nyúl hasznosítás mértékével, a külföldi bérvadászoktól származó bevétel pedig inkább negatív kapcsolatot mutata mezei nyúl elejtés mennyiségével. Úgy tűnik, hogy a nyúl nem fontos tényező. Egyedül talán a belföldi bérvadászokat érdekli a mezei nyúl vadászat ebben a térségben, mert amikor még több nyulat tudtak elejteni a területen, akkor több bevétel folyt be ezektől a vadászoktól. A mezei nyúl állománya sajnos csökkenő, ahogy a hasznosítása is. Azonban a hasznosítási arány növekedett, vagyis erőteljesebben csökkent az állomány, mint a hasznosítás, ami nem kedve a nyúl populációnak, ezért a tervezés terén változtatni kellene. Az erdős területek magas aránya (39%), a magas és növekvő vaddisznó illetve a jelentős ragadozó állomány tovább ronthatja a mezei nyúl állomány helyzetét. A nyúl gazdálkodás terén talán nem éri meg sokat befektetni, mivel ebből az állományból ilyen hasznosítás mellett nem biztos, hogy megtérül, de néhány beavatkozás hasznos lehet a nagyvad és a mezei nyúl szempontjából is.

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Becslés	Hasznosított			Arányok		
		Lelövés	Befogás	Összes	Lelövés	Befogás	Hasznosítás
1998	9 031	452	767	**1 219**	37,1%	62,9%	**13,5%**
1999	6 238	476	669	**1 145**	41,6%	58,4%	**18,4%**
2000	7 140	498	286	**784**	63,5%	36,5%	**11,0%**
2001	5 444	438	357	**795**	55,1%	44,9%	**14,6%**
2002	5 308	620	85	**705**	87,9%	12,1%	**13,3%**
2003	5 638	827	0	**827**	100,0%	0,0%	**14,7%**
2004	5 471	821	0	**821**	100,0%	0,0%	**15,0%**
2005	5 597	648	251	**899**	72,1%	27,9%	**16,1%**
2006	5 545	593	0	**593**	100,0%	0,0%	**10,7%**
2007	5 411	760	500	**1 260**	60,3%	39,7%	**23,3%**
2008	5 683	799	184	**983**	81,3%	18,7%	**17,3%**
2009	5 567	1 007	310	**1 317**	76,5%	23,5%	**23,7%**
2010	5 650	541	0	**541**	100,0%	0,0%	**9,6%**
2011	5 325	867	321	**1 188**	73,0%	27,0%	**22,3%**
2012	5 295	733	113	**846**	86,6%	13,4%	**16,0%**
2013	5 185	606	290	**896**	67,6%	32,4%	**17,3%**
2014	4 755	650	215	**865**	75,1%	24,9%	**18,2%**
Változás	-47,3%	43,8%	-72,0%	-29,0%	102,7%	-60,5%	34,8%
Minimum	4 755	438	0	541	37,1%	0,0%	9,6%
Maximum	9 031	1 007	767	1 317	100,0%	62,9%	23,7%

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

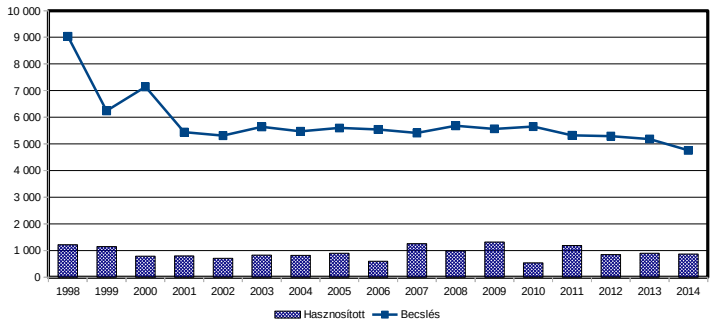

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

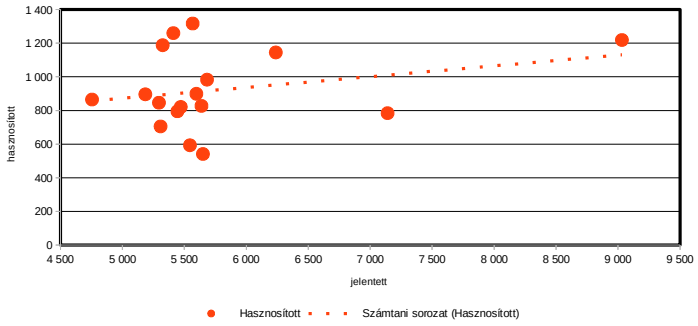

A mezei nyúl hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **206**

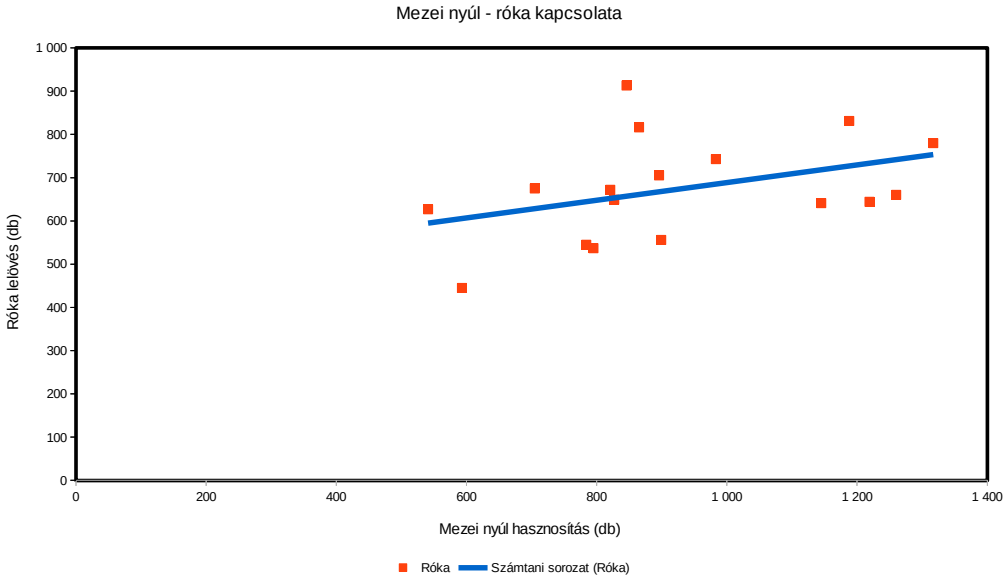

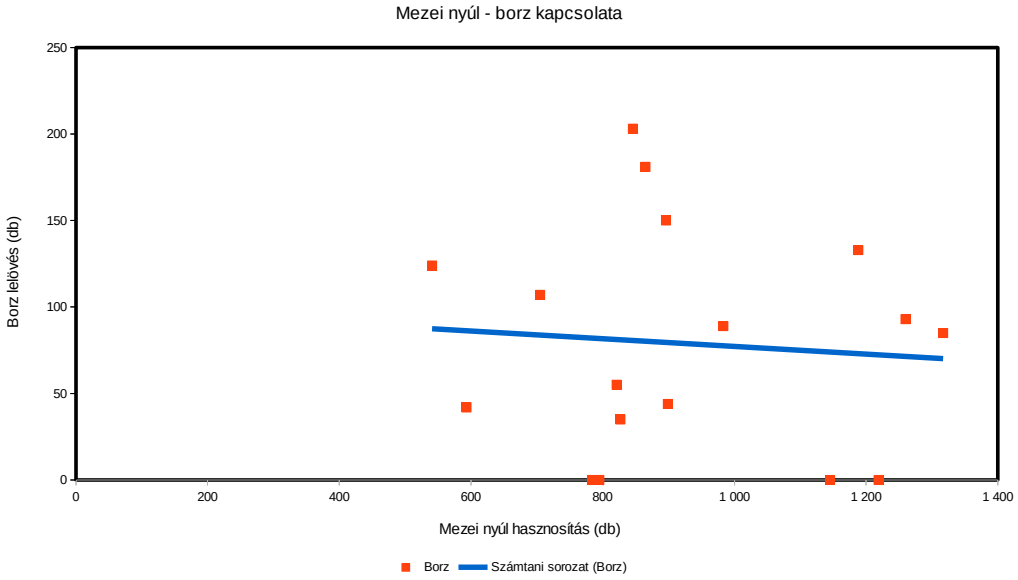

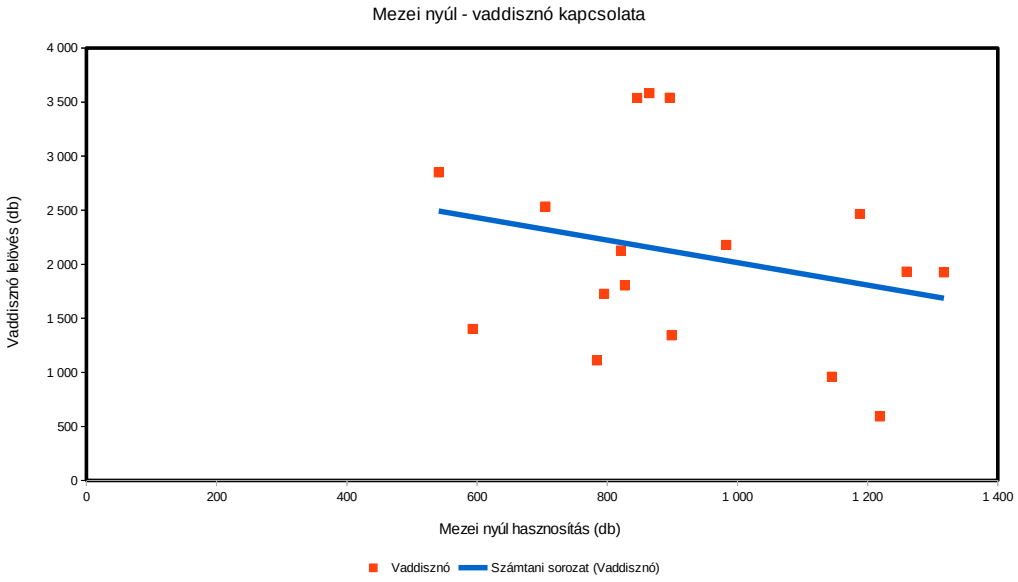

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2007

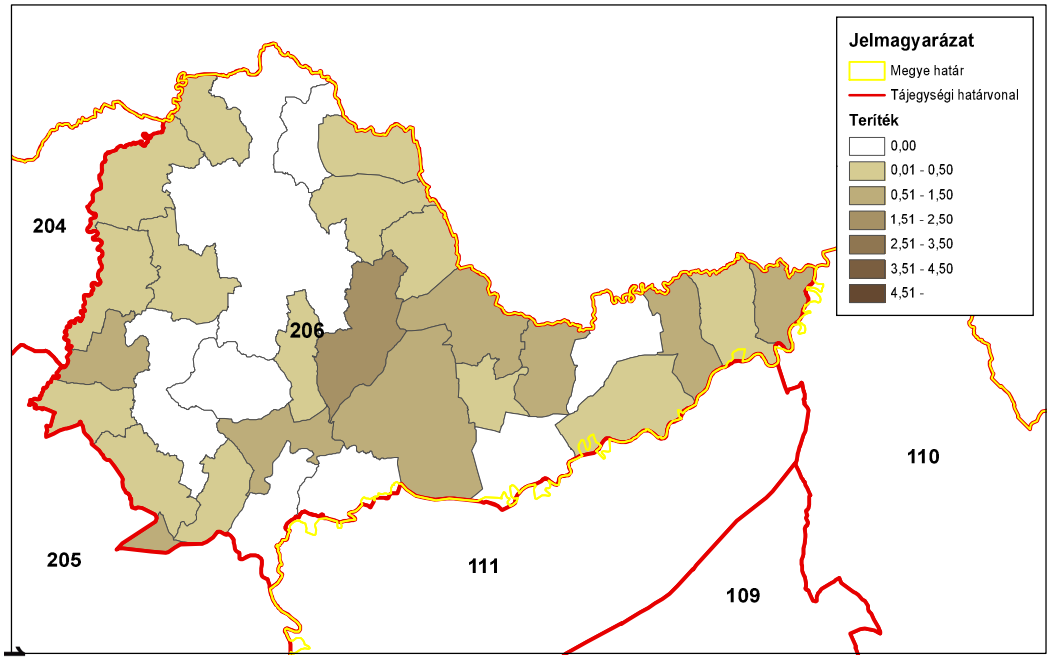

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2008

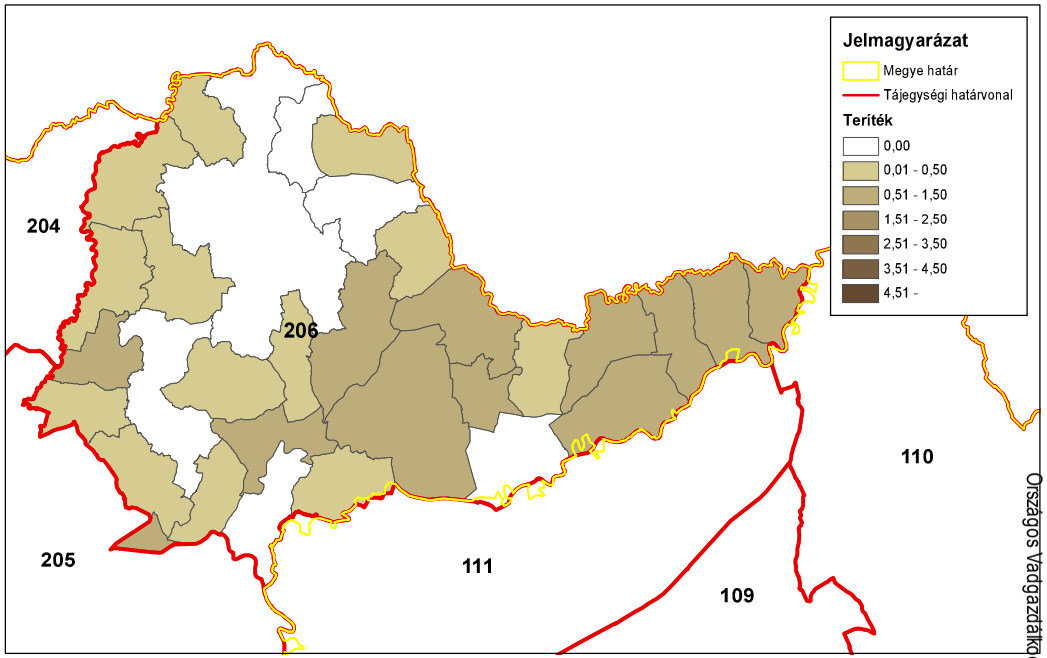

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2009

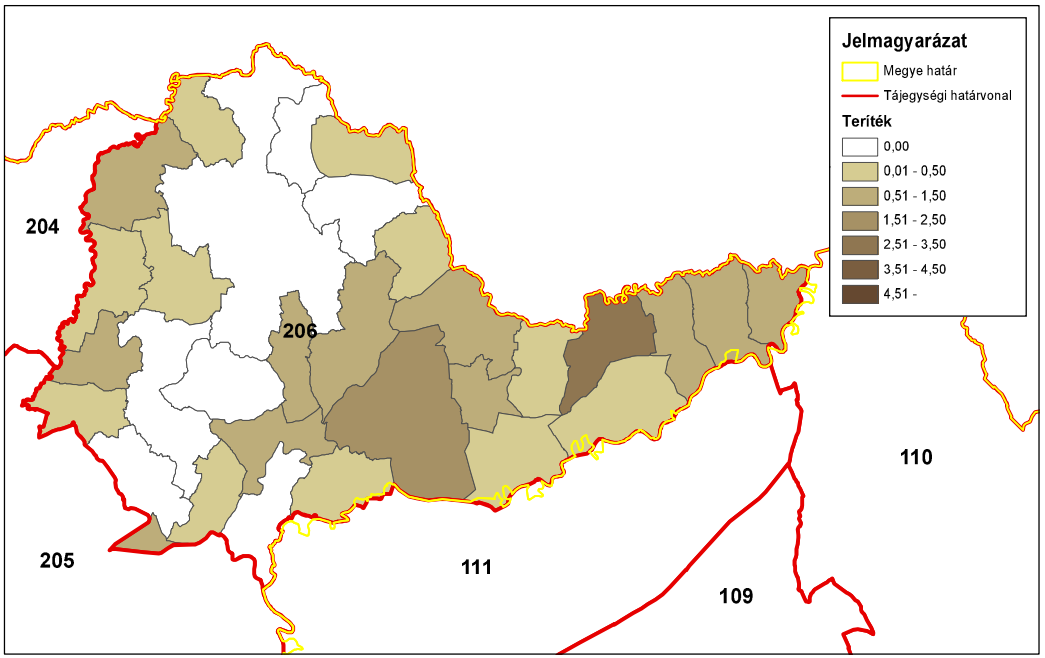

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2010

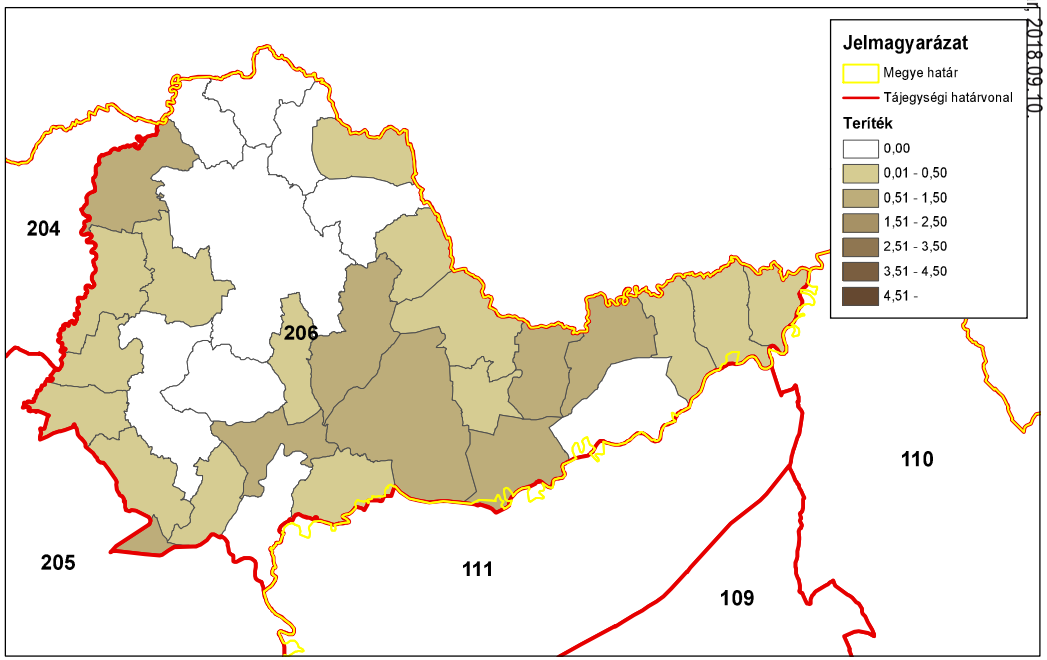

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2011

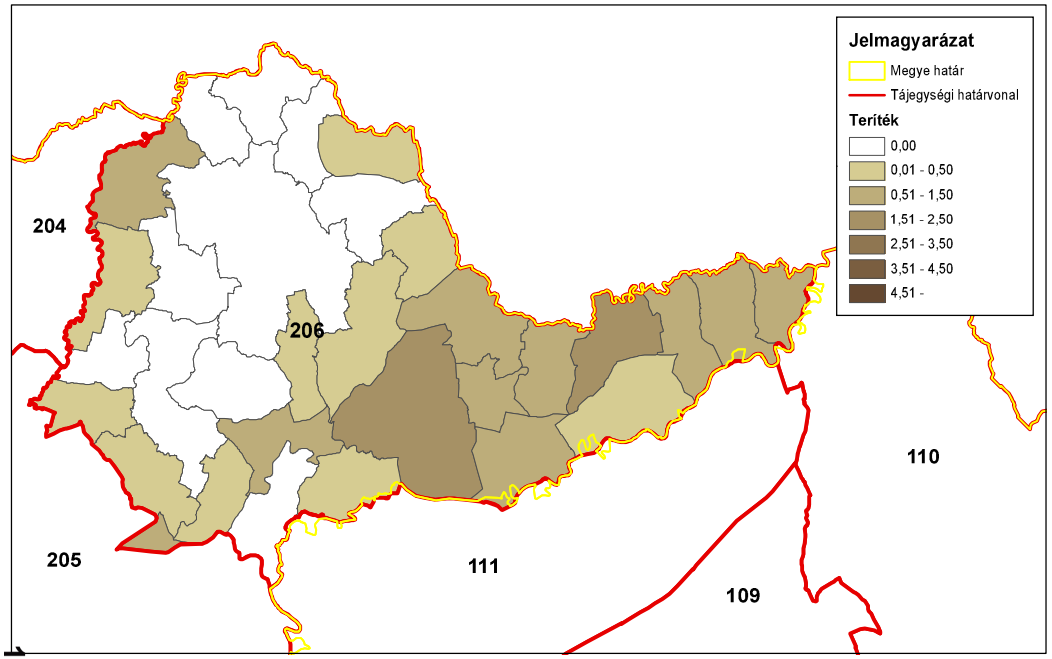

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2012

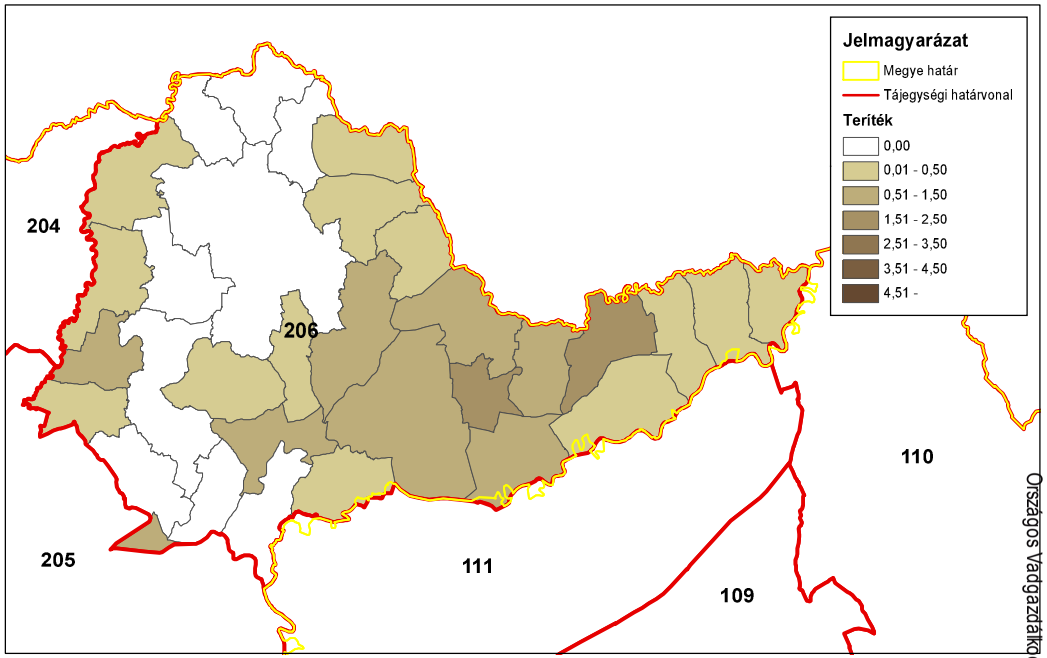

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2013

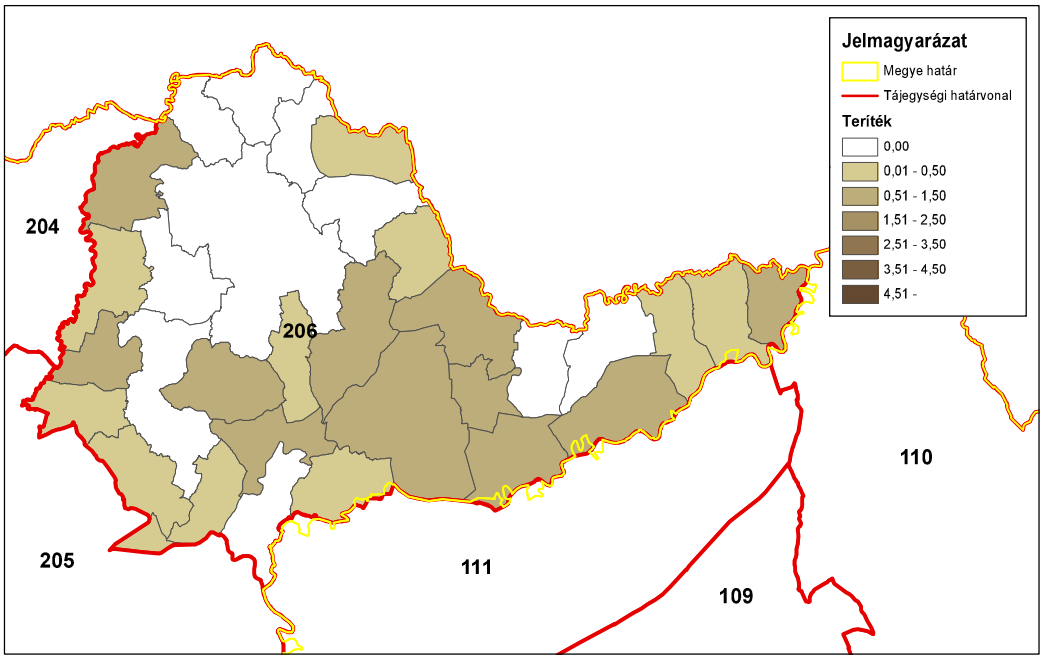

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2014

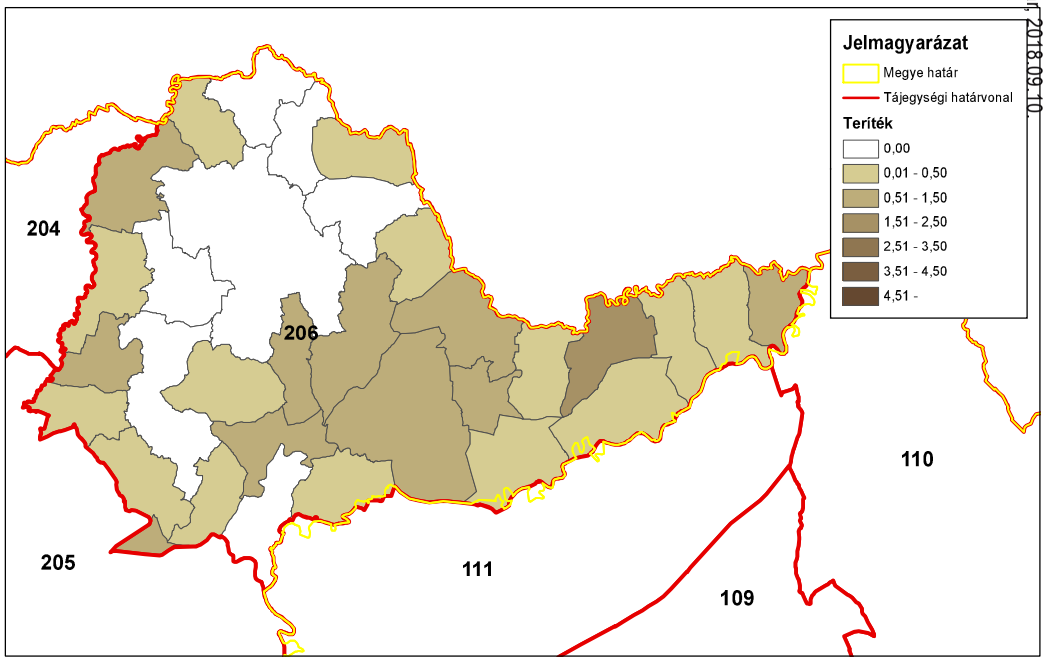

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

A fácán állománya és hasznosítása

A fácán állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-Bodrogközi** vadgazdálkodási tájegységben a fácán jelentett létszáma az 1998-2014 közötti időszakban, főleg a második tervezési ciklus adatai alapján, csökkenő trendet követett (10.8 ezer → 6.6 ezer; -38.5%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a kibocsátott fácánok száma folyamatosan erősen csökkent (4.6 ezer → 1.3 ezer, -71.7%).
- A teríték közepes ingadozásokat mutatott (2.5 ezer - 5.4 ezer).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken látható, hogy a tájegység középső területein egyáltalán nem történt fácánhasznosítás, míg a keleti részek terítéke ingadozott.
- A **Zemplén-Bodrogközi** vadgazdálkodási tájegységben az elmúlt két tervezési időszak során a fácán állománya csökkenő trendet mutat, míg a kibocsátások jelentős visszaesése mellett a teríték ingadozik. Ezek alapján a fácán vadászati-vadgazdálkodási jelentősége mérséklődik.
- A VGTE területén a szabadterületi fácán állomány átlagos sűrűsége a korábban meghatározott küszöbérték (4 db/km^2) közelébe került, ami alatt a megelőző tervezési ciklusokban a fácán vadászatát a hatóság nem engedélyezte.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozott (25.5-55.3%). A kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás jelentős ingadozásokkal és főleg az első tervezési időszakban, de összességében növekvő tendenciát mutatott (65.3% → 281.8%; 331.7%-os növekedés).
- A kibocsátott fácánok 30%-os megtérülését feltételezve a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás a 17 év során erősen ingadozó trendet mutatott (15.1-49.4%). A kibocsátás megtérülése érdekében valószínűleg rendszeresen túlhasznosítják a szabadterületi állományt, de ennek igazolására tényleges megtérülési és felnevelt szaporulat adatok lennének szükségesek.

A fácán jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A VGTE a fácán szempontjából az 52 vadgazdálkodási tájegység rangsorának a jelentett állomány (34/52) és a hasznosítás (35/52) alapján is az átlag alatti negyedében található. A fácán állománya csökkenő trendet mutat, és a kibocsátások mértéke is jelentősen visszaesett. Az ingadozó nagyságú teríték valószínűleg számos évben a szabadterületi állomány túlhasznosításához vezet. Emiatt a további lassú csökkenés jelezhető előre.

A fácánállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Becslés	Kibocsátás	Teríték	Hasznosítási mutatók		
				Teríték/Becslés	Teríték/kibocsátás	T-Hasznosítás
1998	10 778	4 600	3 003	27,9%	65,3%	**15,1%**
1999	8 142	3 870	3 789	46,5%	97,9%	**32,3%**
2000	9 392	4 100	3 326	35,4%	81,1%	**22,3%**
2001	7 460	2 870	4 010	53,8%	139,7%	**42,2%**
2002	10 157	3 110	5 379	53,0%	173,0%	**43,8%**
2003	11 232	3 200	3 769	33,6%	117,8%	**25,0%**
2004	8 440	3 180	4 164	49,3%	130,9%	**38,0%**
2005	8 080	2 450	3 788	46,9%	154,6%	**37,8%**
2006	8 528	1 150	2 944	34,5%	256,0%	**30,5%**
2007	8 700	1 650	4 009	46,1%	243,0%	**40,4%**
2008	9 660	3 150	4 598	47,6%	146,0%	**37,8%**
2009	9 755	1 650	4 835	49,6%	293,0%	**44,5%**
2010	9 800	2 500	2 498	25,5%	99,9%	**17,8%**
2011	8 385	1 700	3 341	39,8%	196,5%	**33,8%**
2012	8 090	1 600	2 549	31,5%	159,3%	**25,6%**
2013	7 455	1 600	2 879	38,6%	179,9%	**32,2%**
2014	6 630	1 300	3 664	55,3%	281,8%	**49,4%**
Változás	-38,5%	-71,7%	22,0%	98,3%	331,7%	227,9%
Minimum	6 630	1 150	2 498	25,5%	65,3%	15,1%
Maximum	11 232	4 600	5 379	55,3%	293,0%	49,4%

A fácánállomány és a hasznosítás

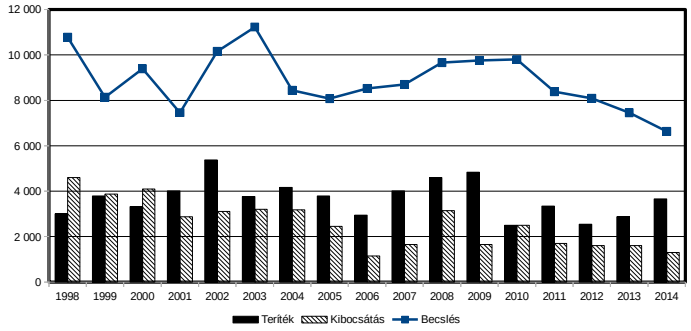

A fácánállomány és a hasznosítás

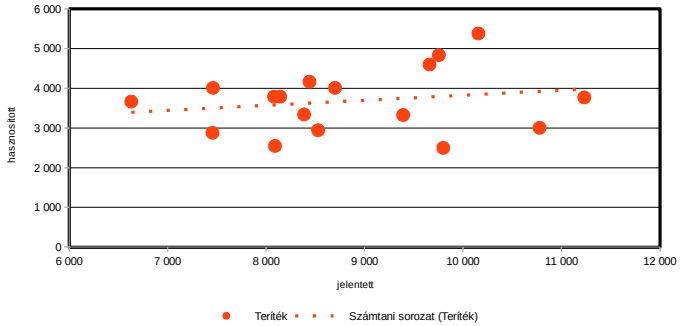

A fácán hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **206**

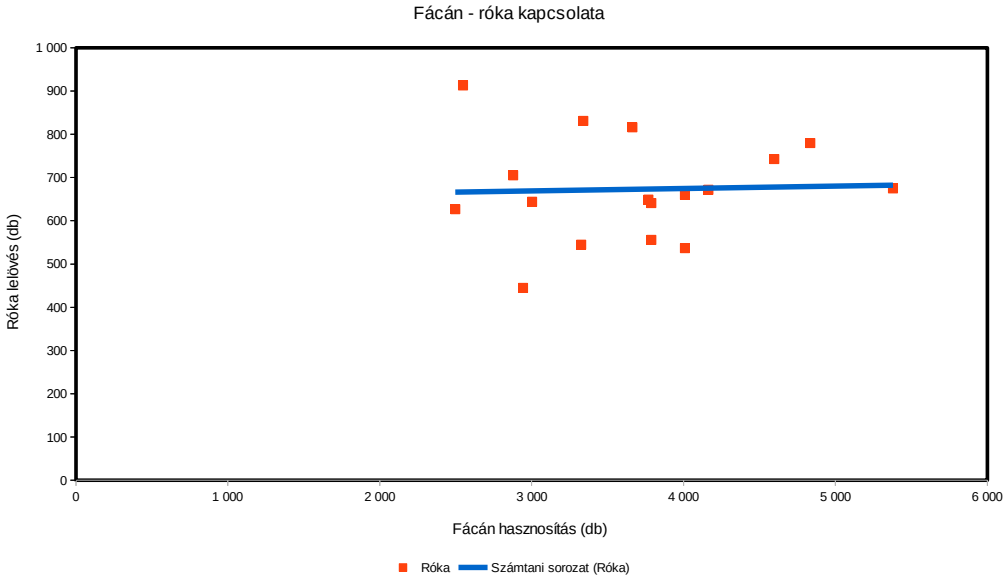

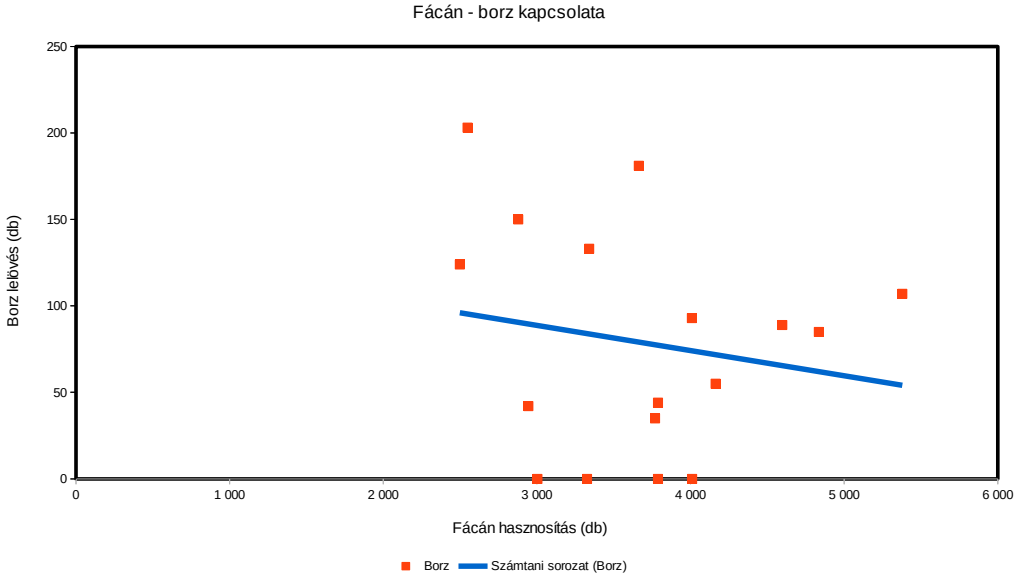

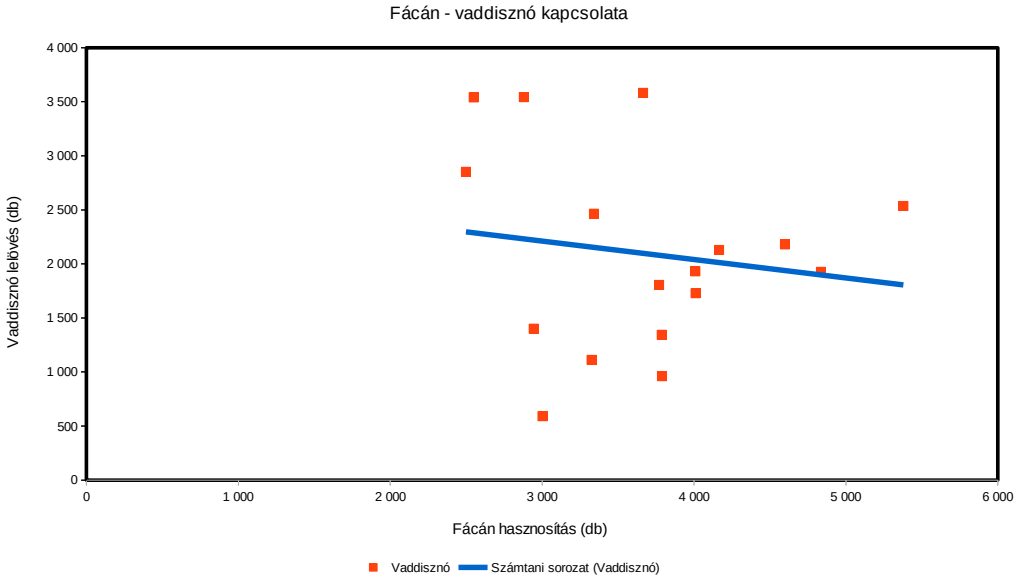

Fácán (teríték - db/km²) 2007

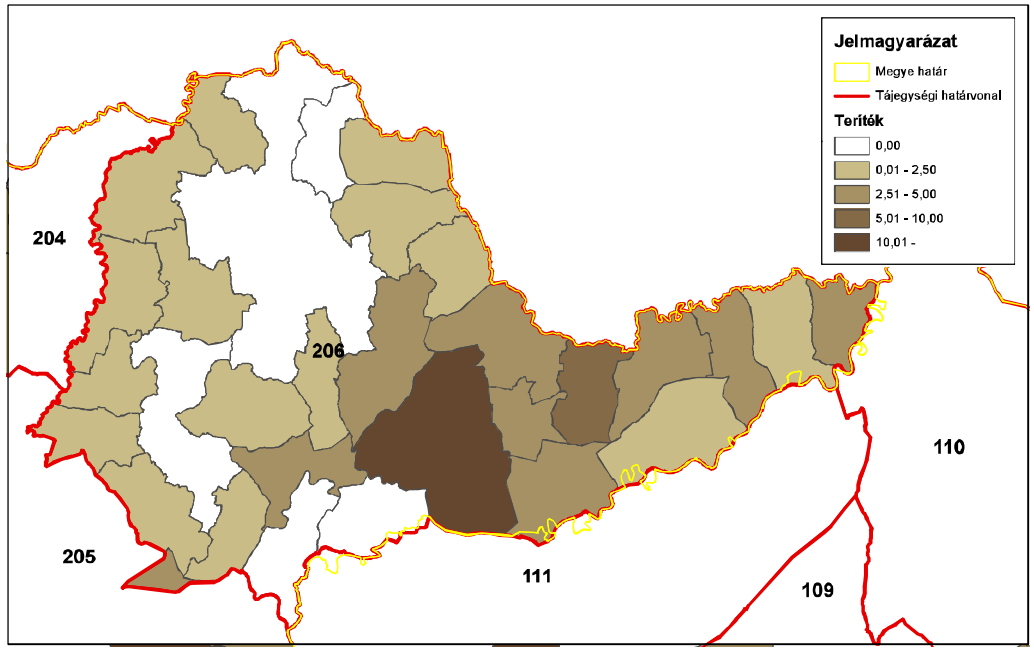

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2008

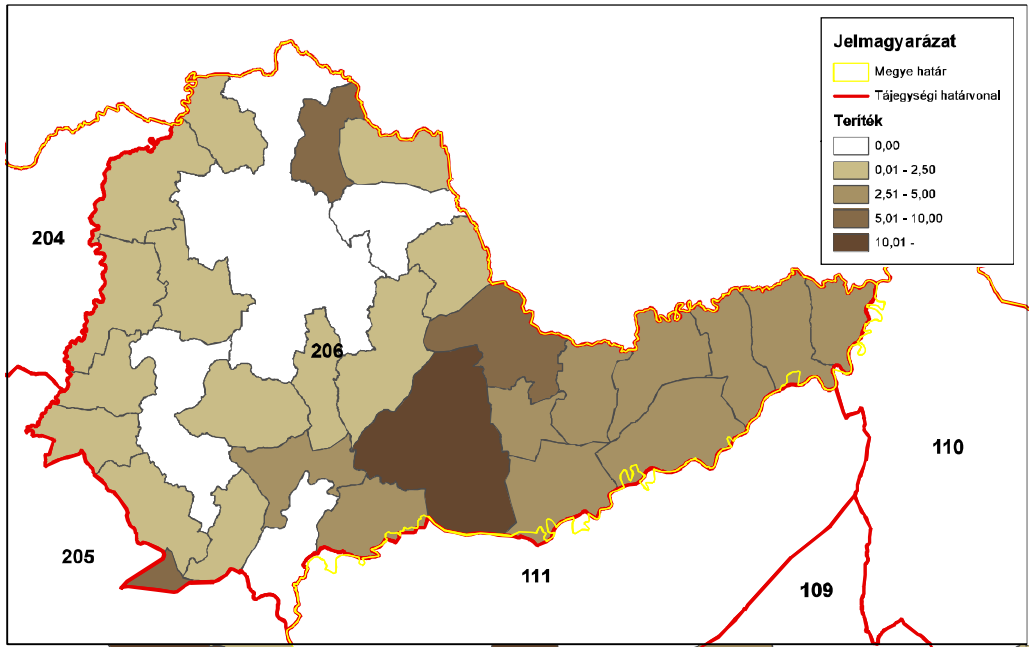

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2009

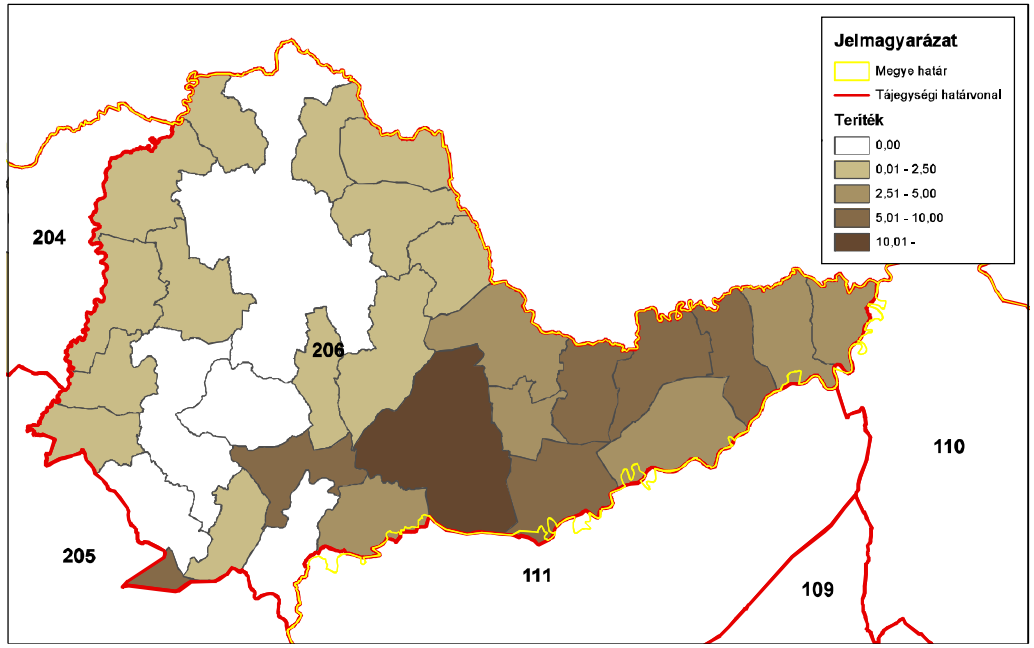

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (teríték - db/km²) 2010

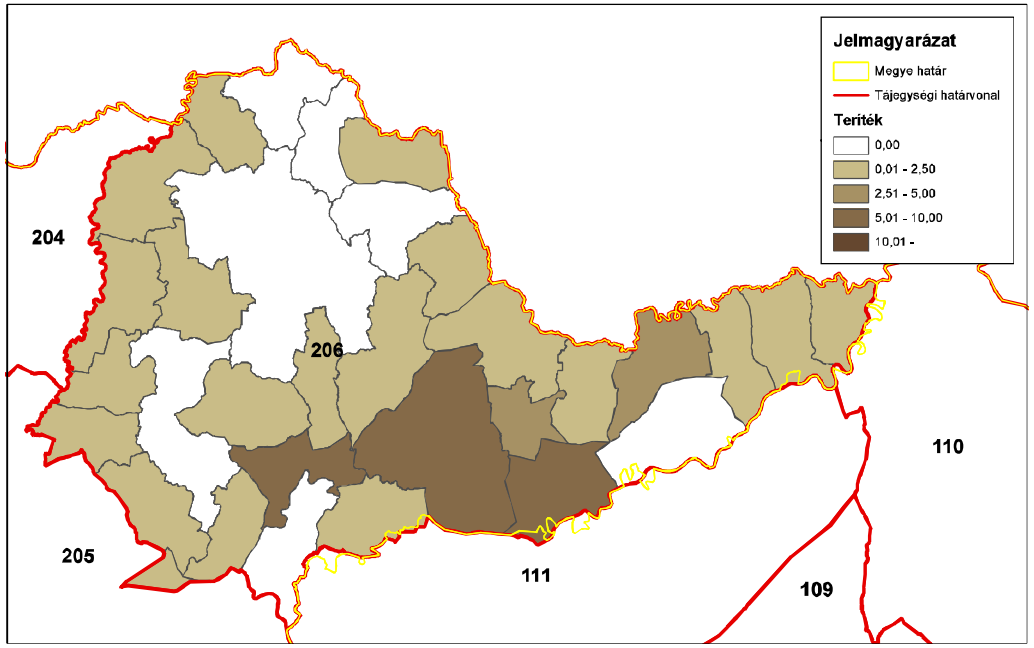

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Fácán (terítéк - db/km^2) 2011

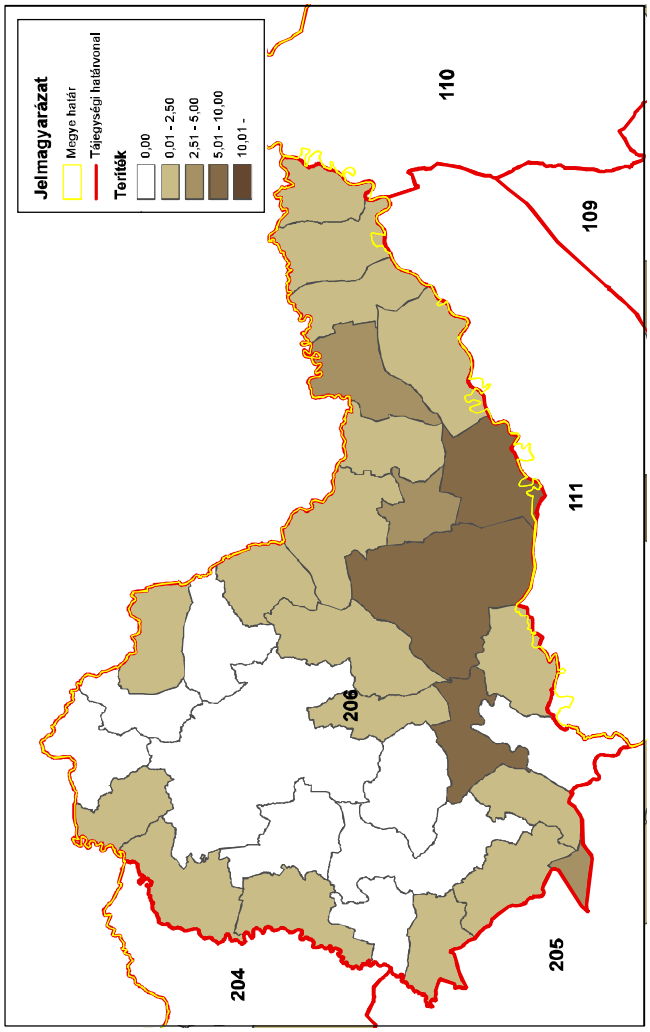

Fácán (terítéк - db/km^2) 2012

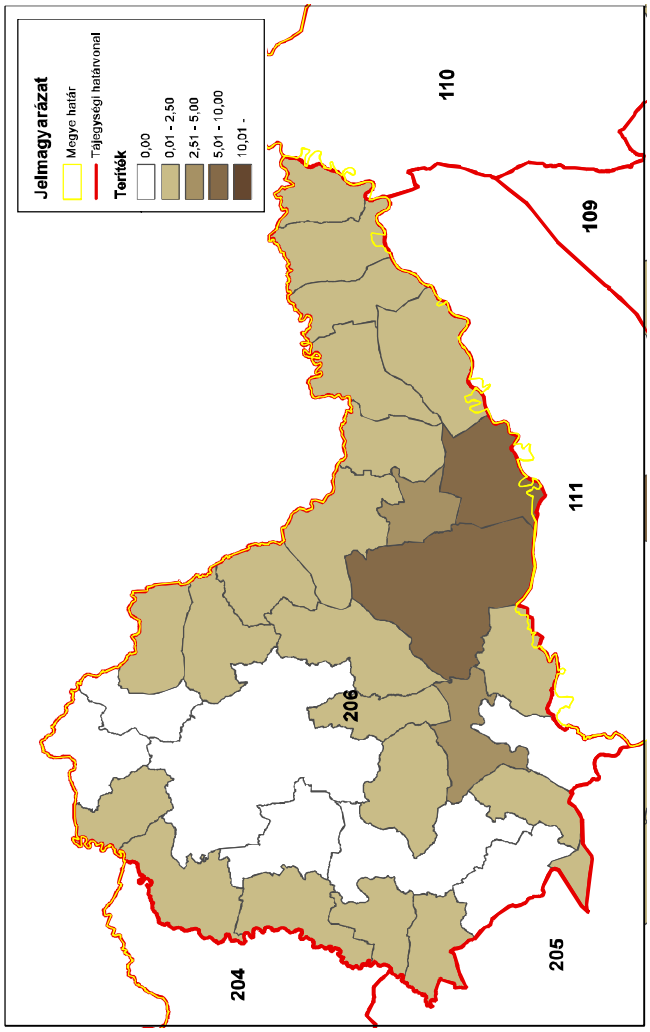

Fácán (terítéк - db/km^2) 2013

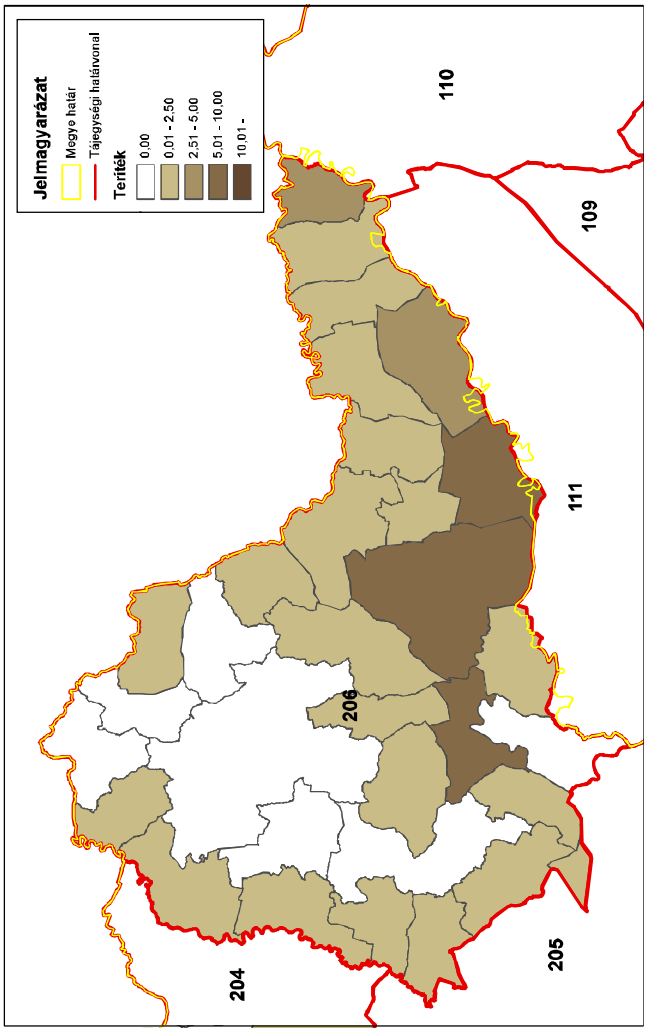

Fácán (terítéк - db/km^2) 2014

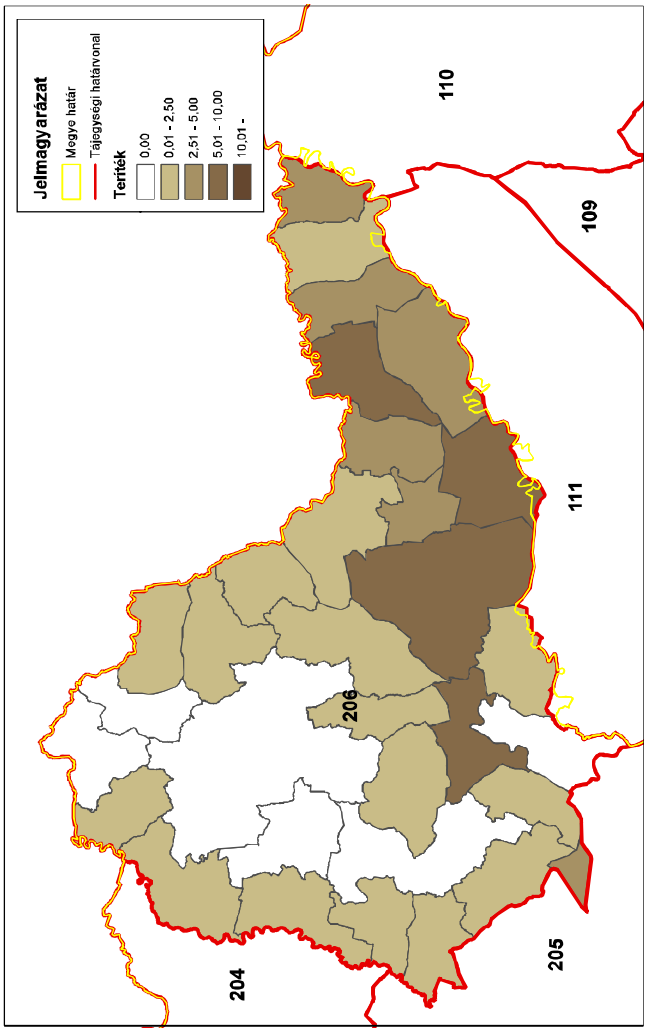

A mezei nyúl és a fácán kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **206**

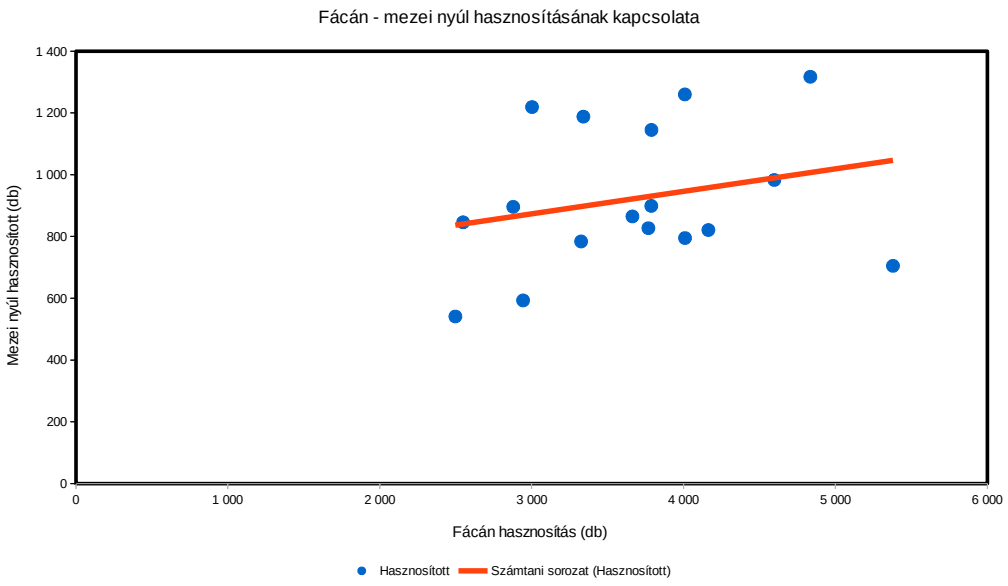

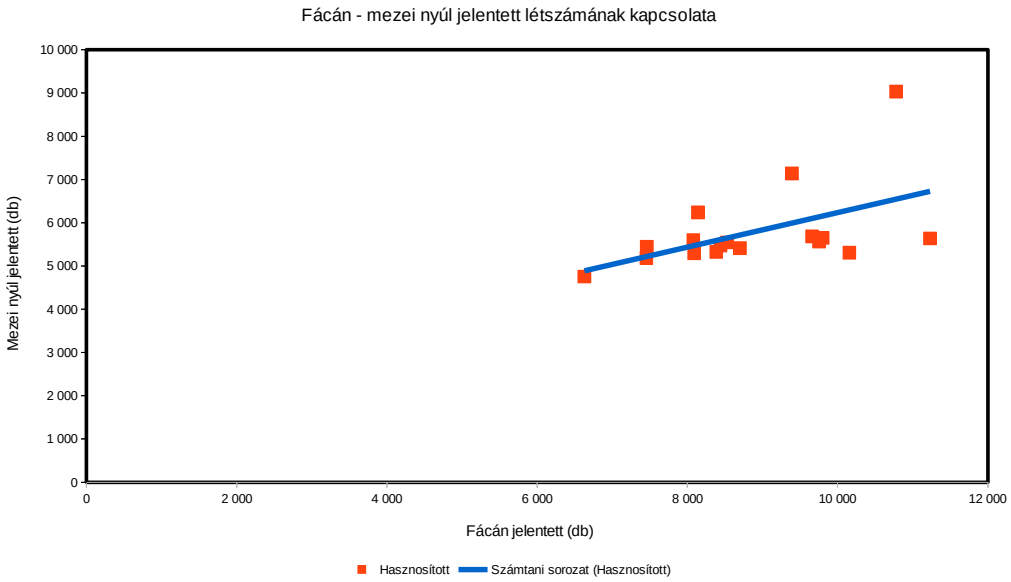

A hasznos apróvad hasznosítása

A hasznos apróvad hasznosítása

Az állomány létszámok és a terítékek a vadgazdálkodási tájegységben

- **Fogoly**: Az 1998-2014 közötti időszakban a fogoly létszáma 88.4%-al csökkent (2945→342 pld.).
- **Szalonka:** A szalonka teríték a tavaszi vadászidény megszűntetéséig ingadozó volt (63-193 pld.), a monitoring program keretében negyedére esett vissza.
- **Vetési lúd**: Terítéke 0-11 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: 0-10 pld. között alakult az elejtés. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Tőkés réce**: 300-1900 pld. közötti elejtéseket jelentettek. Csökkenő adatsor. Röptetett réce lelövés a 2002-es év kivételével (567 pld.) nem történt.
- **Szárcsa**: Lelövése 0-68 pld. között alakult. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke 0-229 pld. A 2000-es évek második felétől 100 pld. alatti lelövés csak két estben tapasztalható.
- **Örvös galamb**: Lelövés 4-90 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.

A hasznos apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben (206)** a balkáni gerle és az örvös galamb kivételével mindegyik hasznos apróvadfaj terítéke csökken. Gazdálkodási jelentősége egyik fajnak sincs, legnagyobb terítékkel tájegységi szinten a tőkés réce rendelkezik, de az utóbbi három évben ez sem haladja meg az 500 pld-t évente.

A hasznos apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Fogoly (becsült)	Fogoly (lőtt)	Szalonka	Vetési lúd	Nagy lilik	Tőkés réce	Röptetett réce	Böjti réce	Csörgő réce	Barátréce	Kerceréce	Szárcsa	Balkáni gerle	Örvös galamb
1998	2 945	0	89	6	0	1 138	0	23	52	6	4	68	15	5
1999	1 825	0	111	3	0	1 869	0	40	42	10	0	27	17	4
2000	1 453	0	114	4	10	1 422	0	8	22	6	4	55	35	54
2001	1 026	0	172	0	0	767	0	8	14	6	4	23	30	30
2002	1 109	0	123	11	1	796	567	0	12	0	0	0	30	22
2003	1 148	0	169	7	0	416	0	0	10	0	0	2	0	23
2004	863	0	170	0	0	400	0	0	10	0	0	0	0	21
2005	742	0	193	0	0	314	0	0	20	0	0	16	42	5
2006	765	0	176	0	0	446	0	0	0	0	0	12	26	19
2007	746	0	63	0	2	541	0	0	4	0	0	15	115	72
2008	695	0	84	0	0	498	0	0	0	0	0	11	98	56
2009	709	0	0	0	1	462	0	0	11	0	0	6	147	90
2010	635	0	30	0	0	507	0	0	0	0	0	0	105	33
2011	414	0	60	4	0	599	0	0	0	0	0	1	229	40
2012	353	0	20	1	0	378	0	0	0	0	0	25	177	28
2013	246	0	39	4	0	450	0	0	0	0	0	0	203	56
2014	342	0	62	2	0	369	0	0	0	0	0	0	168	35
Változás	-88,4%	-	-30,3%	-66,7%	-100,0%	-67,6%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	1020,0%	600,0%
Minimum	246	0	0	0	0	314	0	0	0	0	0	0	0	4
Maximum	2 945	0	193	11	10	1 869	567	40	52	10	4	68	229	90
Átlagos	942,1	0,0	98,5	2,5	0,8	668,9	33,4	4,6	11,6	1,6	0,7	15,4	84,5	34,9

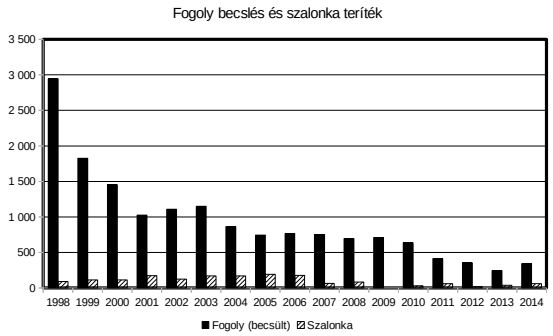

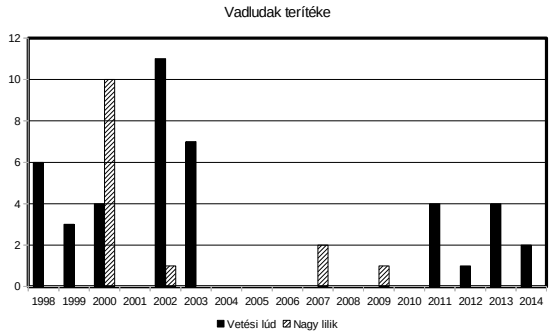

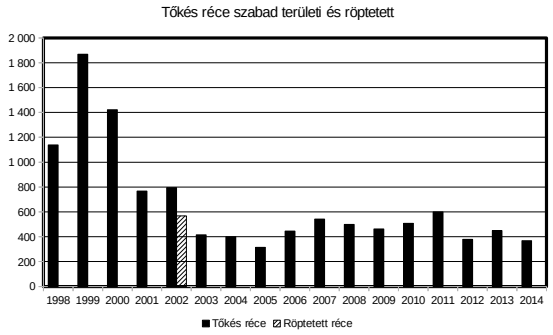

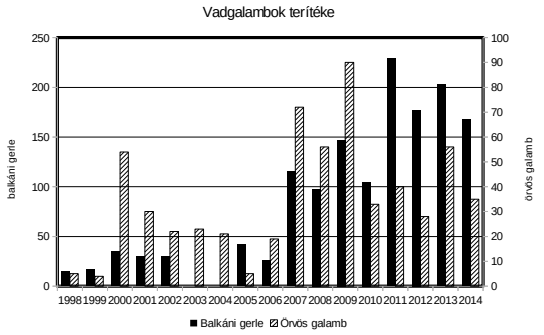

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2007

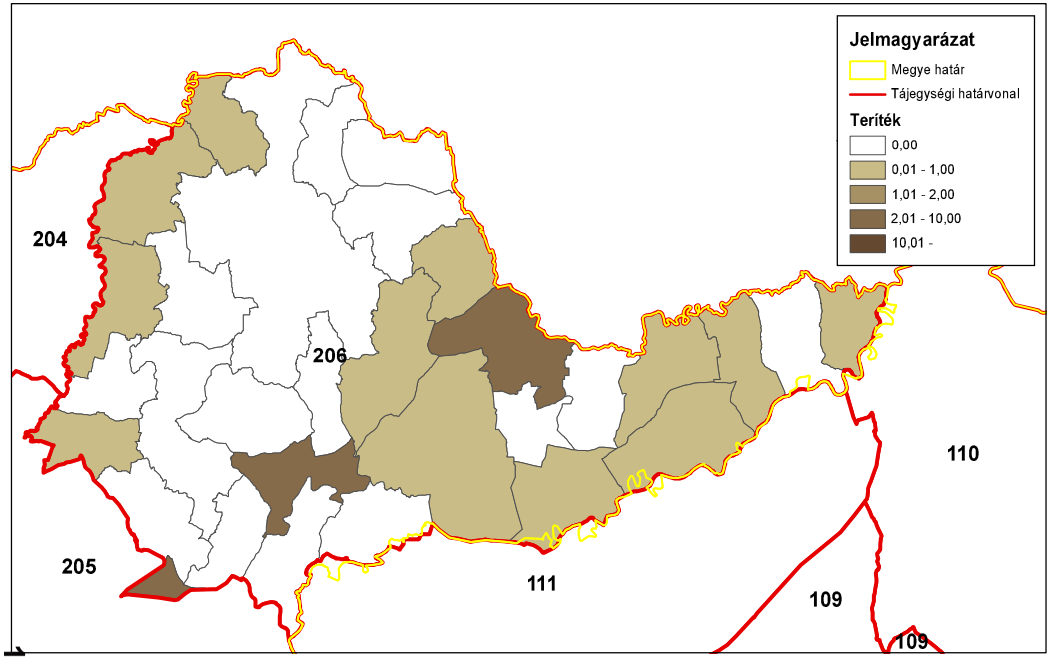

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2008

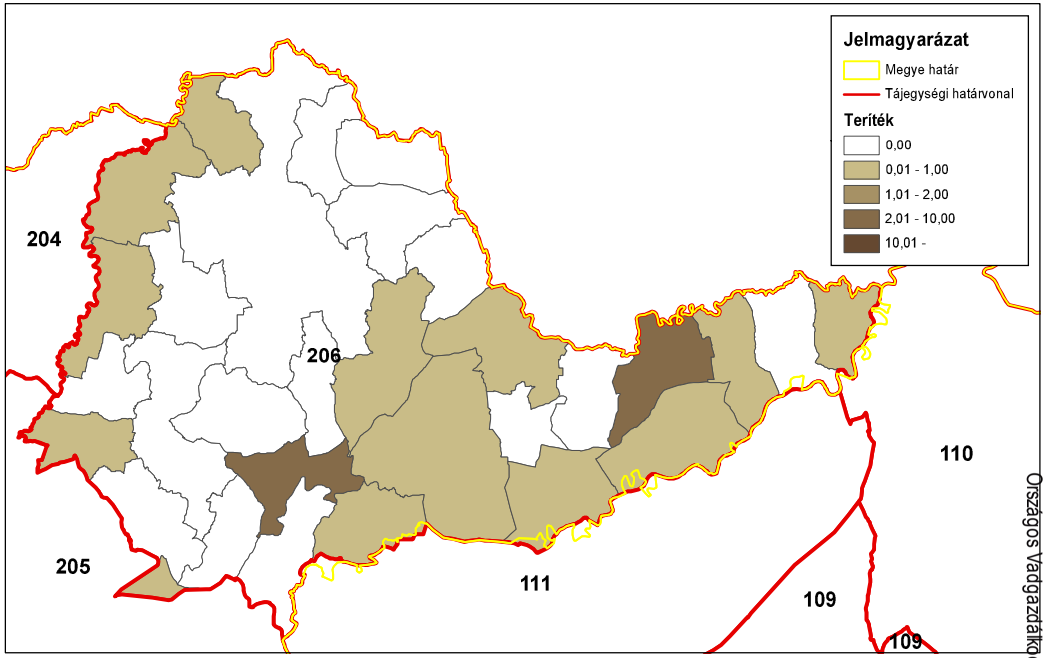

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2009

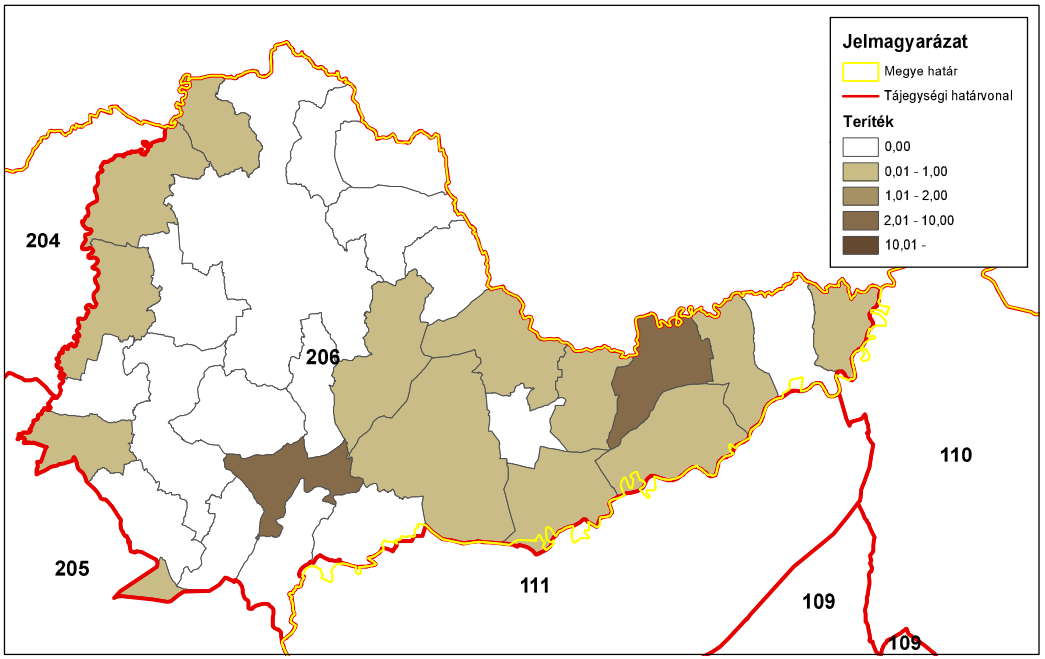

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2010

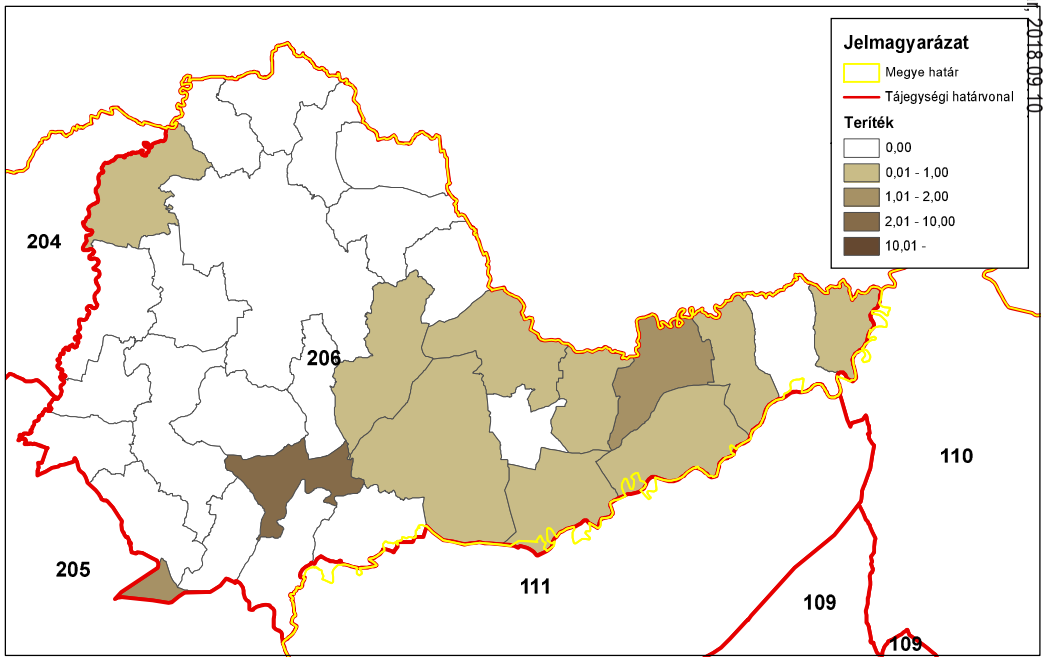

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2011

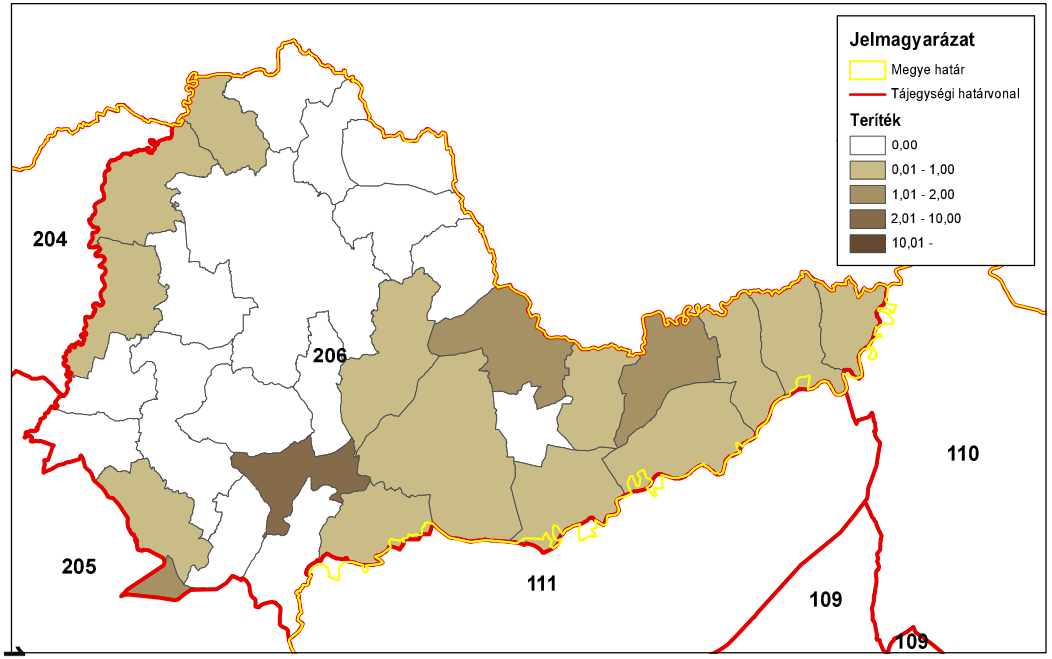

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2012

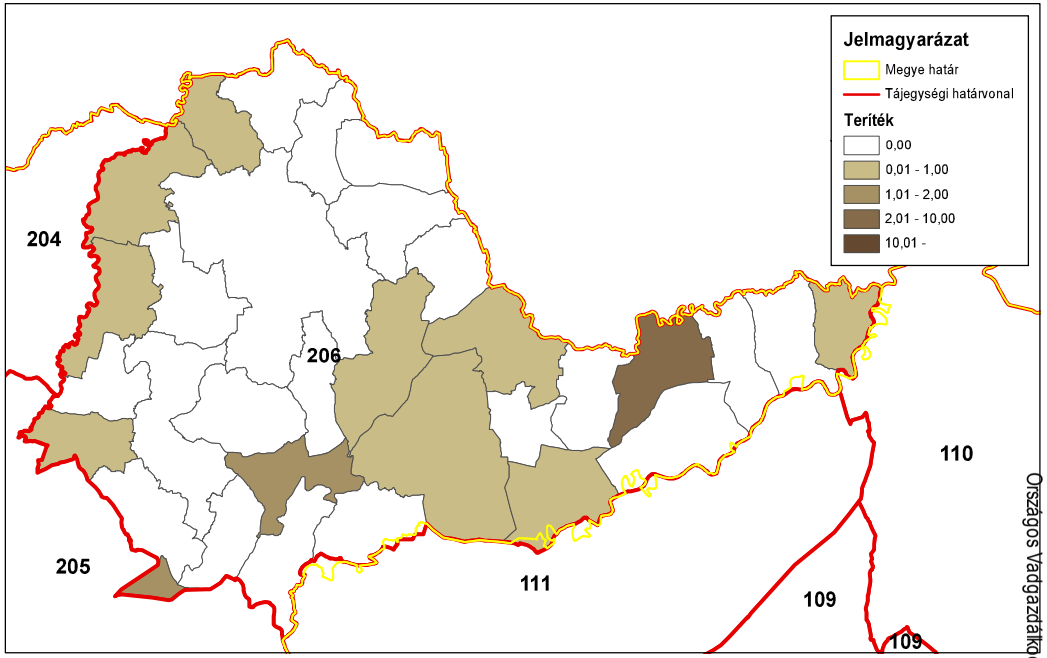

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2013

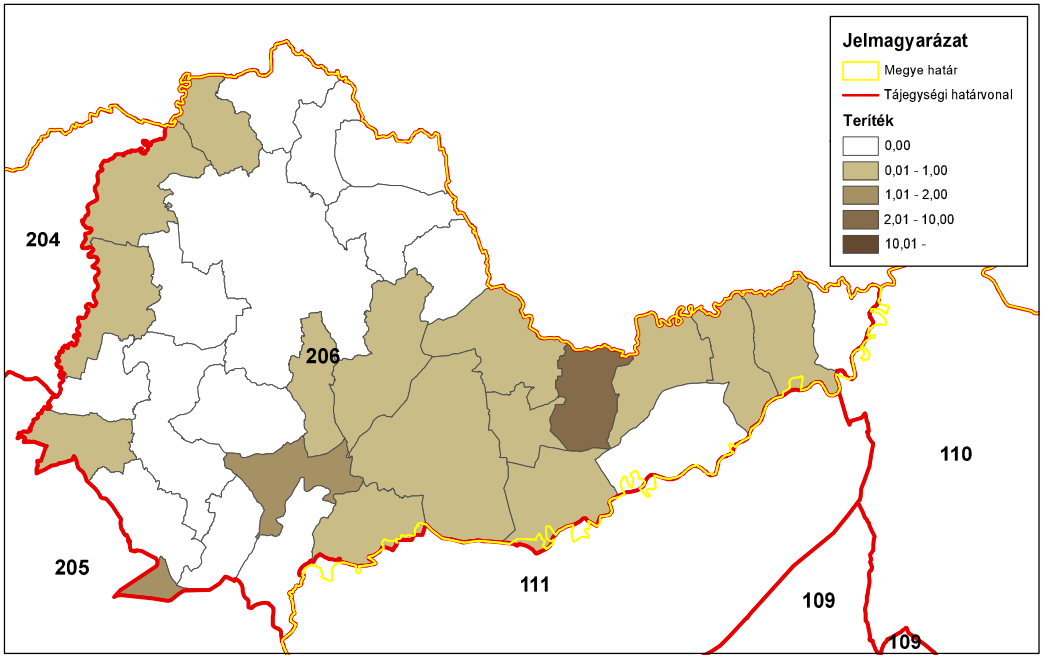

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2014

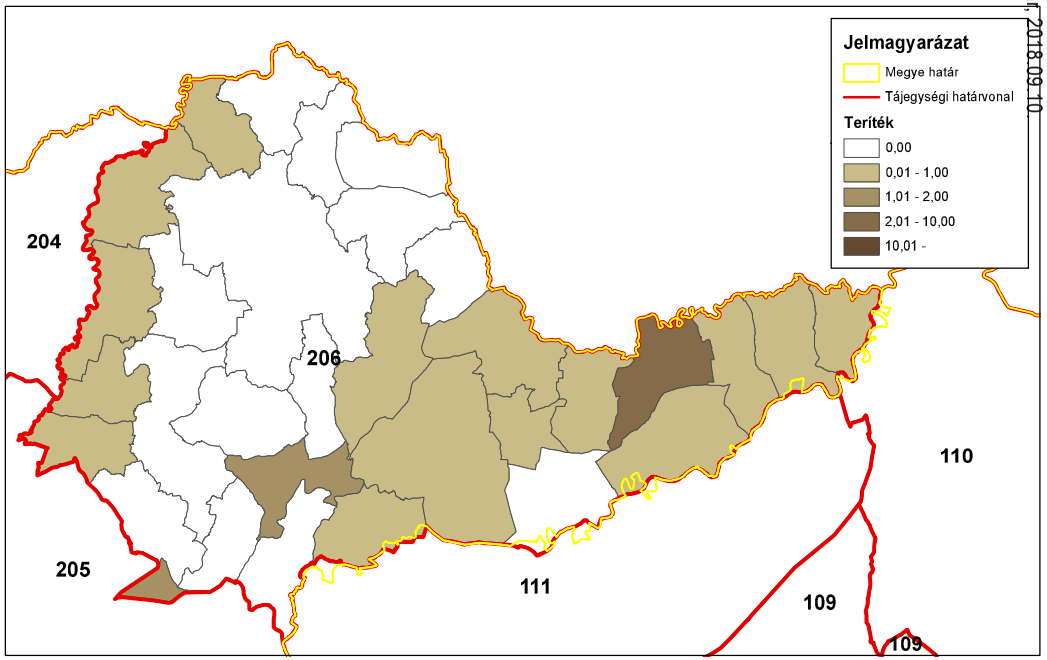

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- **Dolmányos varjú:** Terítéke ingadozó volt (100-440 pld.).
- **Szarka:** A szarka lelövések száma hullámzó képet mutatott (250-600 pld.).
- **Szajkó:** A szajkó elejtések száma ingadozó volt (100-370pld.).
- **Róka**: A róka terítéke emelkedő képet mutatott (644 → 816 pld.).
- **Borz**: Vadászhatóvá nyilvánítása óta lelövése emelkedett (35 → 203 pld.).
- **Kóbor kutya**: A lelövések száma a töredékére csökkent (-81%).
- **Kóbor macska:** A lelövések száma a töredékére csökkent (-67%).
- **Házi görény:** Terítéke jelentéktelen, 0 és 24 pld. között változik a tájegységben.
- **Nyest**: Terítéke jelentéktelen, 0 és 6 pld. között változik a tájegységben.
- **Üregi nyúl:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Pézsmapocok:** Terítéke folyamatosan csökkent az időszak elejének több százas terítékéről nullára (378 pld. → 0). Az utolsó 5 évben összesen 5 példány került terítékre, nincs jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Aranysakál**: 2012-ben jelent meg a tájegységben, azóta összesen 7 pld-t ejtettek el, helyzete nem megítélhető.
- **Nyestkutya**: Az első példányokat 2000-ben ejtették el a tájegységben. 2010-óta 4 egyed került terítékre. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani, a faj megtelepedését lehetőleg meg kell akadályozni.
- **Mosómedve**: 2012-ben 2 példány került terítékre, sem az előtt, sem azóta nem volt elejtés. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.

Az egyéb apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben (206)** legfontosabb vadfajaink közül a mezei nyúl, a fácán és a gím terítéke az átlag alatti, míg a vaddisznóé átlag feletti negyedbe tartozik. Ez részben indokolja, hogy a varjúfélék és a kistestű menyétfélék gyérítése kevésbé fontos a térségben. E fajok gyérítésére a tájegység azon területein kell figyelmet fordítani, ahol az apróvadfajok, különösen a fészkelő állomány jelenléte még számottevő. A róka gyérítése az őz szaporulatának védelme érdekében is fontos. A magasabb terítéksűrűségű területek a tájegység déli és keleti részein találhatók. 2 pld/km^2–t meghaladó terítéksűrűség csak alkalmanként fordult elő a tájegységben 2007-óta, akkor is a tájegység déli határa mentén. A kóbor kutya és kóbor macska kilövések száma nem a háziállatok tartásának javulása miatt csökken. Az aranysakál állományát ellenőrzés alatt kell tartani, csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése szüksége. A nyestkutya elejtések az utolsó években rendszeresnek tekinthetők, a faj megtelepedését lehetőleg meg kell akadályozni. A ragadozó, vagy rabló életmódú fajokra nemcsak az apróvad védelme érdekében kell a jövőben nagyobb nyomást gyakorolni a tájegységben, aminek lehetőségeit a gazdálkodási ajánlások rész ismerteti.

A káros apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **206**

Év	Dolmányos varjú	Szarka	Szajkó	Róka	Borz	Kóbor kutya	Kóbor macska	Házi görény	Nyest	Üregi nyúl	Pézsmapocok	Arany sakál	Nyestkutya	Mosómedve
1998	419	547	366	644	0	735	490	0	0	0	378	0	0	0
1999	339	445	302	641	0	652	468	0	1	0	292	0	0	0
2000	434	588	332	545	0	594	476	3	1	0	149	0	2	0
2001	307	537	257	537	0	517	500	7	0	0	88	0	0	0
2002	245	515	243	675	107	409	340	1	0	0	94	0	0	0
2003	193	398	194	649	35	408	367	5	0	0	43	0	0	0
2004	209	393	238	672	55	200	197	15	0	0	74	0	0	0
2005	119	392	163	556	44	193	246	24	4	0	44	0	0	0
2006	107	255	98	445	42	159	147	7	0	0	7	0	0	0
2007	216	348	167	660	93	251	287	0	2	0	15	0	0	0
2008	317	361	159	743	89	271	284	2	2	0	10	0	0	0
2009	210	497	175	780	85	185	301	8	0	0	11	0	0	0
2010	192	279	167	627	124	137	128	2	1	0	0	0	1	0
2011	241	401	163	831	133	145	175	1	1	0	0	0	0	0
2012	299	508	182	913	203	135	148	3	3	0	5	2	1	2
2013	207	332	213	705	150	109	140	2	1	0	0	0	2	0
2014	178	301	237	816	181	138	161	7	6	0	0	5	0	0
Változás	-57,5%	-45,0%	-35,2%	26,7%	69,2%	-81,2%	-67,1%	133,3%	500,0%	-	-100,0%	150,0%	-100,0%	-100,0%
Minimum	107	255	98	445	0	109	128	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	434	588	366	913	203	735	500	24	6	0	378	5	2	2
Átlagos	248,9	417,5	215,1	672,9	78,9	308,1	285,6	5,1	1,3	0,0	71,2	0,4	0,4	0,1

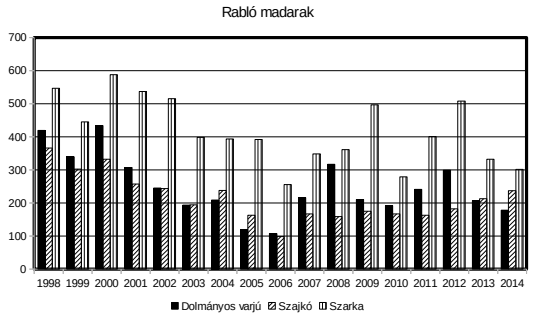

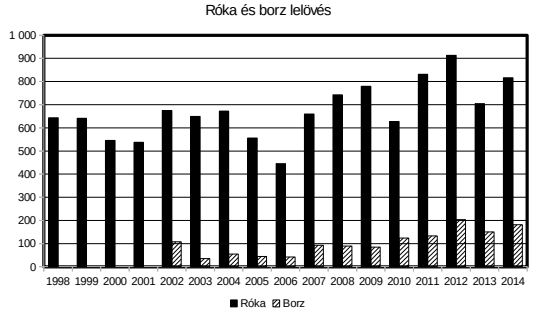

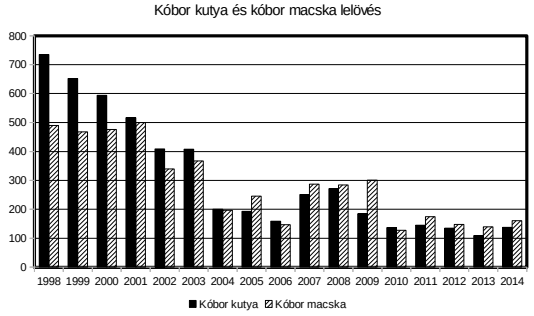

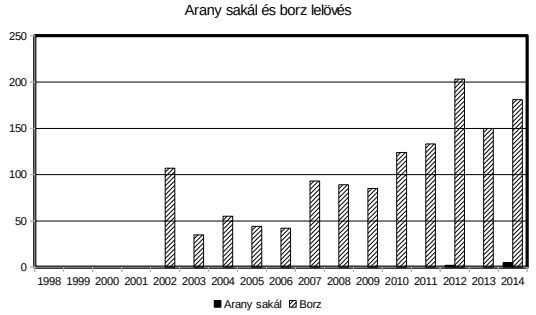

Róka (teríték - db/km^2) 2007

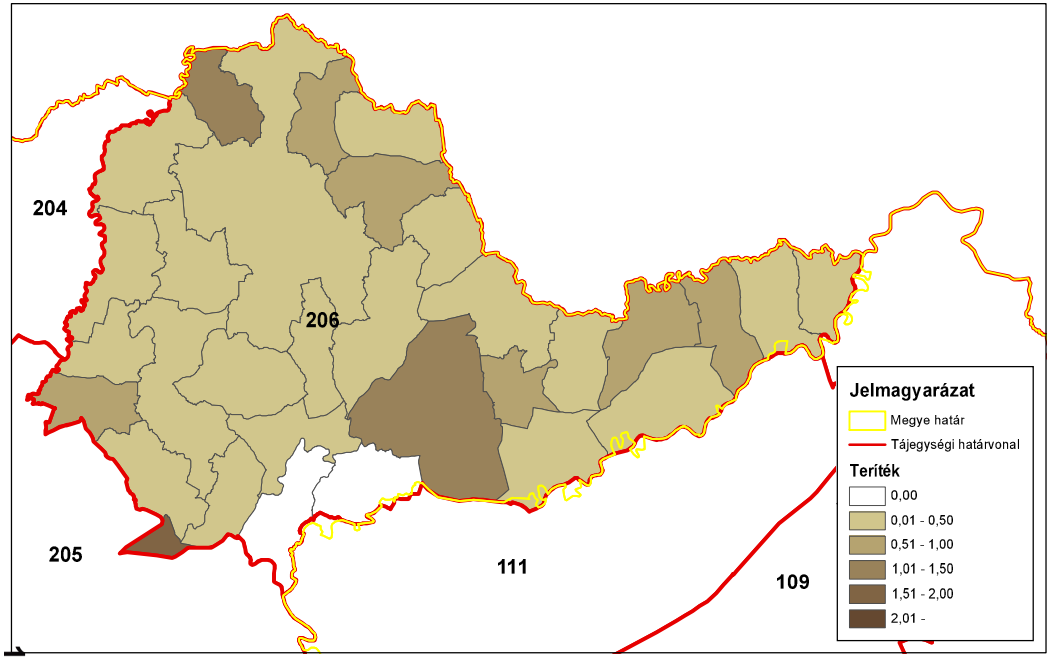

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2008

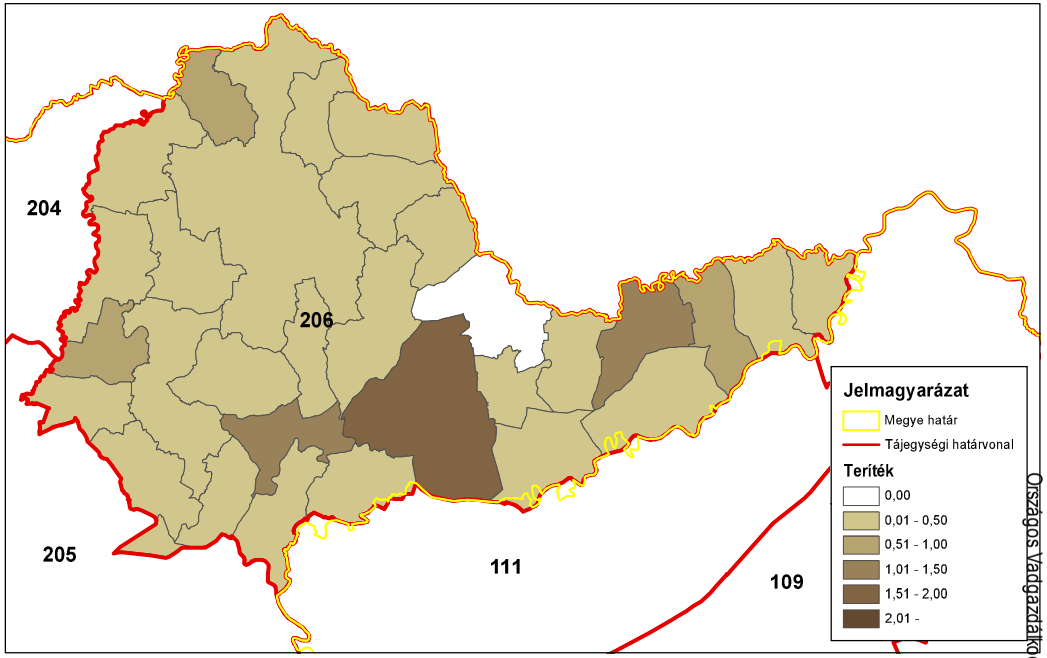

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2009

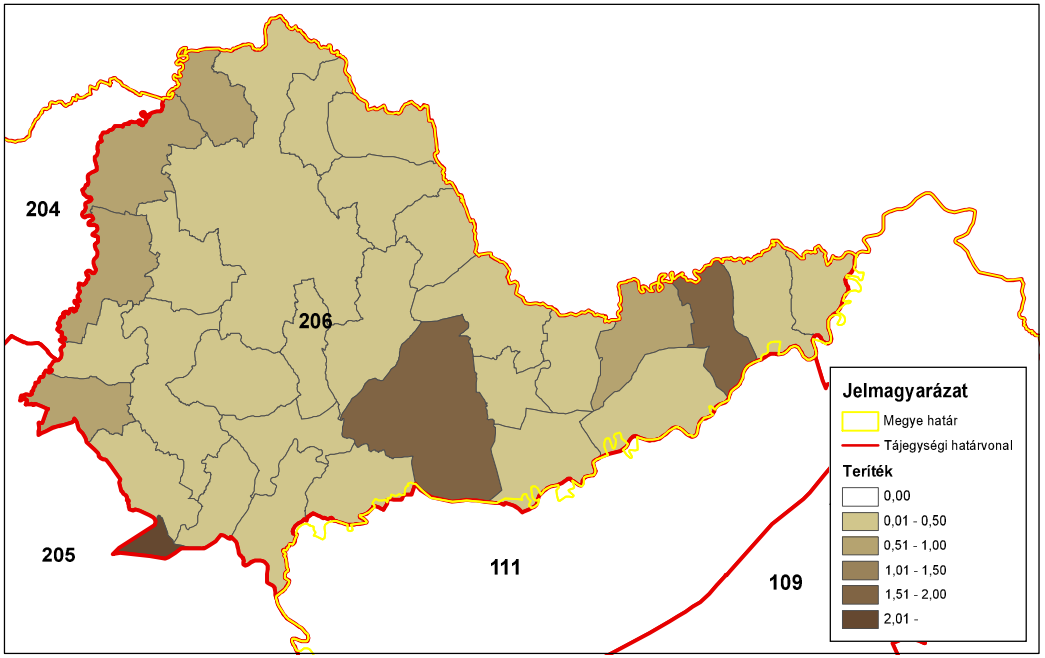

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2010

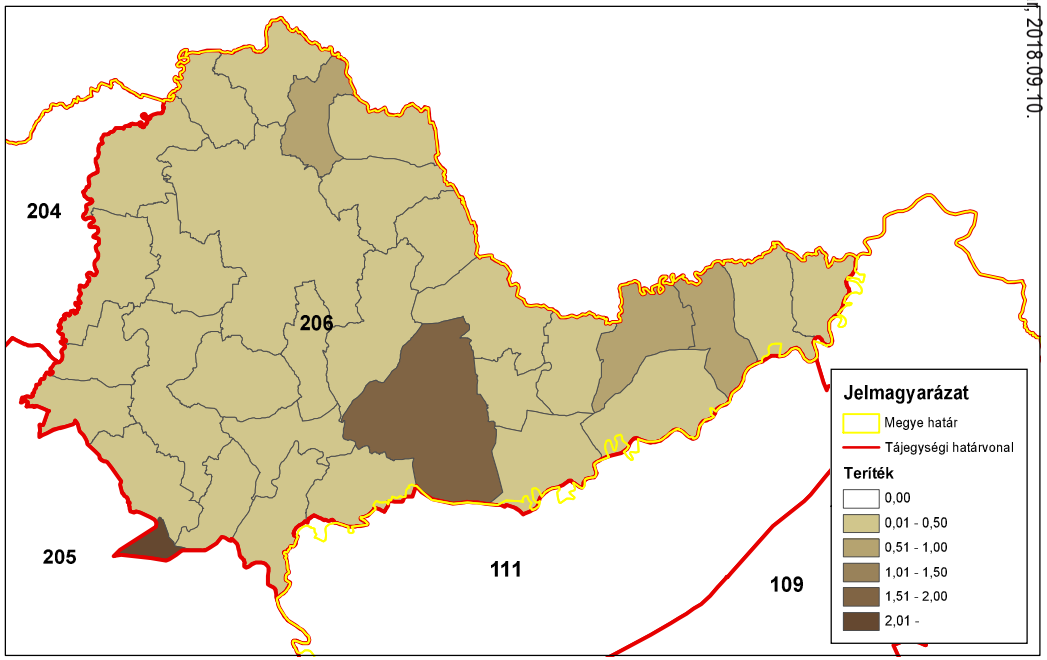

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Róka (teríték - db/km^2) 2011

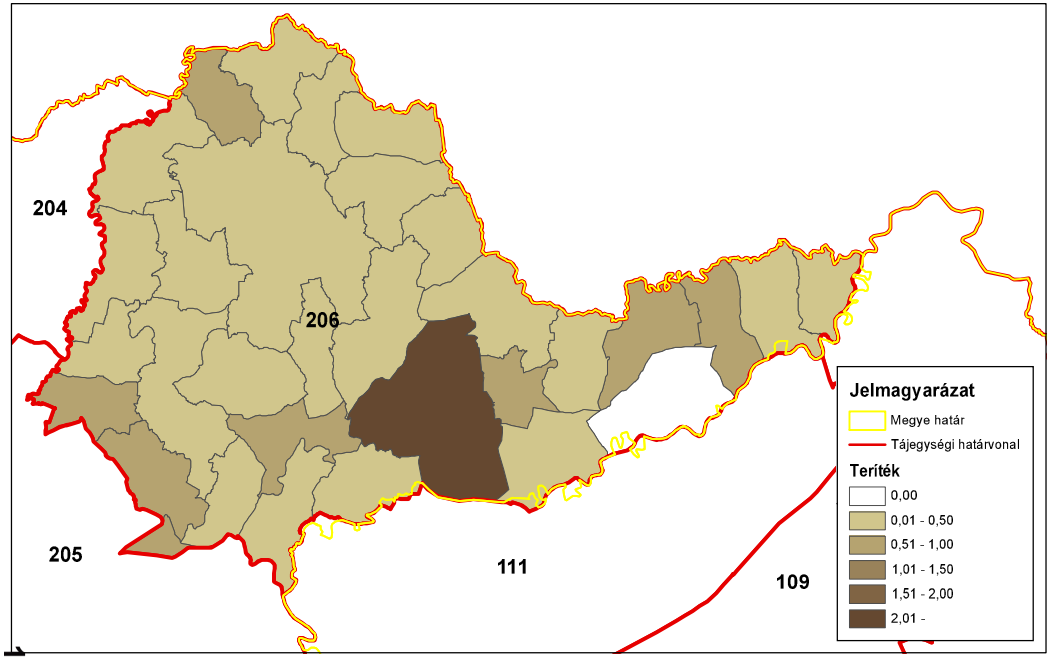

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2012

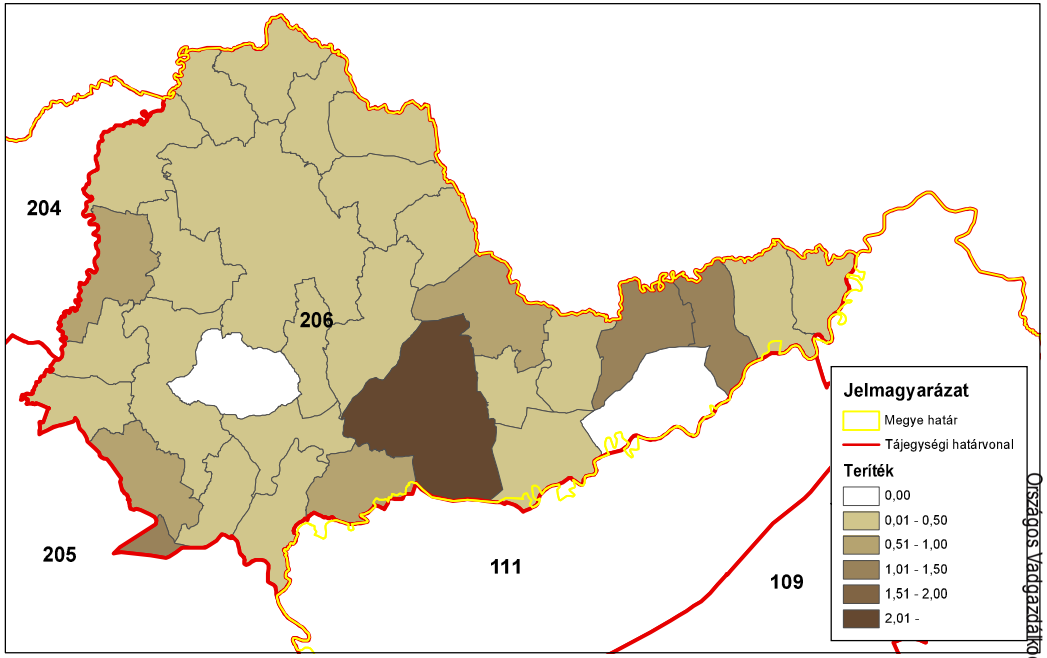

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2013

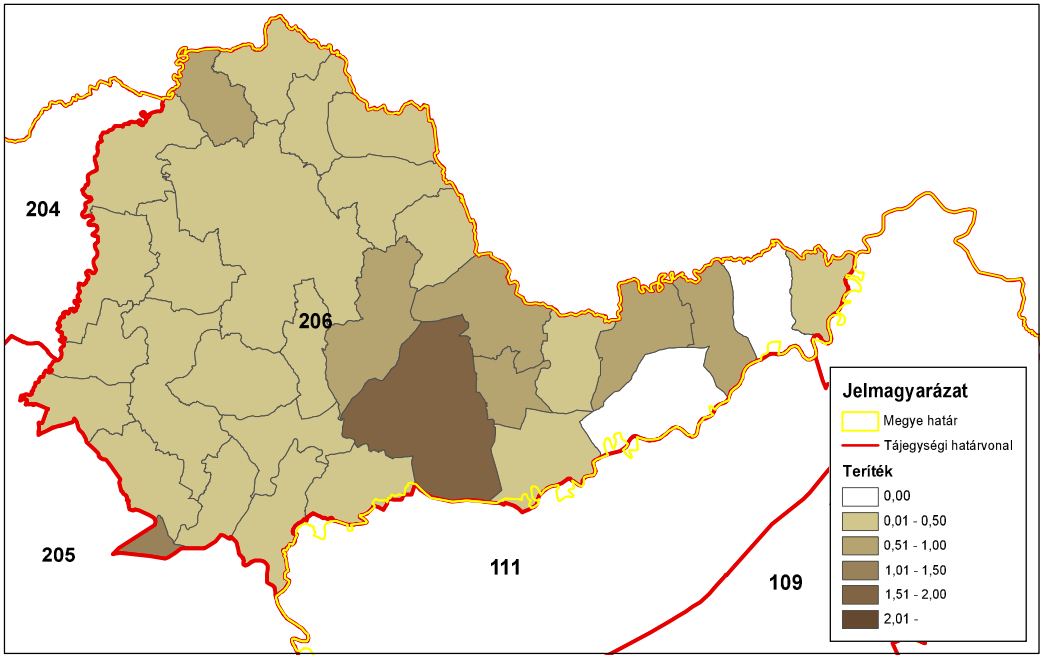

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2014

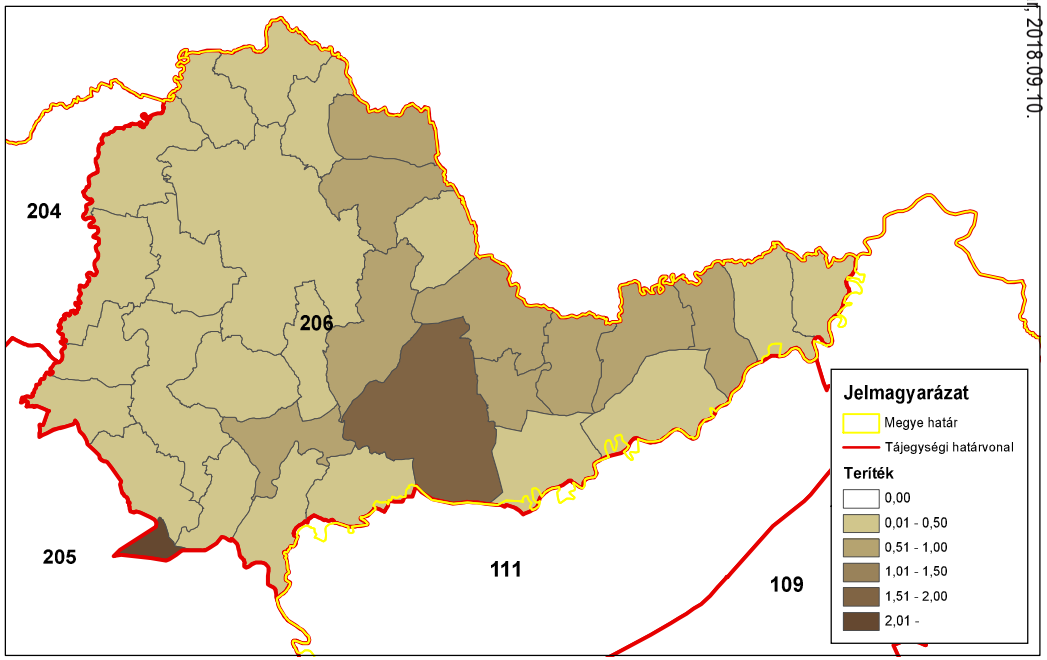

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Nagyvadgazdálkodás

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai

- A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben (206) a gímszarvas állomány mennyiségét és gazdasági vonatkozásait tekintve jelentős. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszámok alapján az átlag feletti negyedben (25/52), a teríték alapján pedig az átlag alatti negyedben (27/52) helyezkedik el. A gímszarvas a tájegység területének mintegy 90%-án jelen van.

Az állomány minőségének értékelése

- Az állomány a vadgazdálkodási tájegységek trófeabírálati rangsorolási táblázatában a középső harmadban (20/52) helyezkedik el. A középkorú és idős bikák bronz, ezüst és arany érmes minősítést is képesek elérni, az érmes trófeák aránya 1998 és 2014 közötti időszakban átlagosan 27,1%. Az állomány minősége országos viszonylatban közepes.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (1208 → 2036 pld. +68,5%), ezzel párhuzamosan, és ezt jóval meghaladó mértékben a hasznosítás is növekedett (163 → 1080 pld. +562,6%).
- A teljes időszak átlagában megfigyelhető a viszonylag magas, 34,2%-os hasznosítási arány, ami az utolsó öt év átlagában már 46,5% volt. A gímszarvast jelenleg is állománycsökkentési célú hasznosítási stratégiával kezelik, amely egyelőre a becsült állomány nagyság növekedésének megállítását eredményezte.
- A kifizetett mezőgazdasági vadkár alakulásában tájegységi szinten is látható, hogy a gímszarvas jelentős szerepet játszik. A gímállomány csökkenése esetén hosszú távon a konfliktusok csökkenésére is lehet számítani.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 600 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 1400 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben döntően állomány-csökkentő, a további növekedést kizáró gazdálkodást célszerű folytatni. A vadgazdálkodási tájegységben a hasznosítás jelentős növekedése ellenére nőtt a jelentett létszám, ami a megfelelő megbízhatóságú adatok (szaporulat, ivararány és állomány trend) hiányára is rámutat.
- A nagyon magas hasznosítási arányok melletti gyenge stabilizálódás felveti, hogy az állomány nagyobb lehet, mint ahogy azt a számok mutatják, azaz a magas hasznosítási arány csupán látszólagos.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (30-35%-

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai
ig) és a teríték összetételének – megbízhatóbb adatokra alapozott – kiegyensúlyozása révén elérhető egy egyensúlyi állapot, amikor az állomány hasznosítása a populáció-biológiai jellemzőkkel összhangban áll, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kisebb állomány fenntartását. • Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie. • Az állománybecslési módszerek közül a rendszeres, monitoringszerűen végrehajtott szinkronszámlás alkalmazása javasolt azon vadgazdálkodási egységek vonatkozásában, ahol a gímszarvas jelenleg előfordul. Ez kiegészíthető az állományok testtömeg értékeinek és kondíciójára vonatkozó jellemzőinek (vesezsírindex) rendszeres vizsgálatával, valamint a felnevelt szaporulatra vonatkozó adatok gyűjtésével. Ezen információkból az állomány változásának trendje, általános állapota és szaporodási teljesítménye is megismerhető. • Az állomány kívánatos korösszetétele alapesetben: 25% idős, 35% középkorú, 40% fiatal. Az 1998-2014 közötti időszak bikahasznosítása alapján feltételezhető, hogy az állományon belül lecsökkent az idősek aránya.
Élőhely-javítási javaslatok
• A tájegység vonatkozásában a gímszarvas szempontjából megfogalmazható általános élőhely-kezelési javaslat szerint, amennyiben van rá lehetőség, úgy az erdőállományok kezelésének módját és időbeli ütemezését úgy válasszák ki, ami a természetes táplálékkínálatot fokozza a gímszarvas életterében. Amennyiben a vadászatra jogosultaknak hatása van rá, a faállomány-nevelési munkák és a cserje/bozótirtások során a nagytestű növényevők fő táplálékbázisát nyújtó elegyfajok (pl. kőrisek, juharok, hársak) és cserjefajok (pl. somok, fagyal, bodza, ill. a szeder) eltávolítását lehetőség szerint kerülni kell. • A kiegészítő takarmányozást a gímszarvas sajátosságainak figyelembe vételével szükséges alkalmazni, kerülni kell az ad hoc megoldásokat. • Sózók létesítése és fenntartása az ásványi anyag ellátás javítása érdekében nagy sűrűségben szükséges. • Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vadfajok sajátos igényeihez igazodjanak (elsősorban pillangósok, évelő gyepkeverékek).
A génmegőrzési kezelésű területek
• A tájegység területén belül van gímszarvas génmegőrzési rendeltetésű vadászterület (Mellékletekben csatolt táblázat).

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai
Az állomány mennyiségének értékelése
• A dámszarvast a **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység (206)** területén 2001 óta jelentik zárt téren. Szabad területen 2010 óta 3-7 pld. közötti dámot jelentettek. • Előfordulása 1-2 vadgazdálkodót érint. • Az állomány **(41/52)** és a teríték **(46/52)** alapján is az alsó negyedbe tartozik a táj-egységek rangsorában. • A dámszarvasnak a vadgazdálkodási tájegység területén "**nincs jelentősége**".
Az állomány minőségének értékelése
• Nem értékelhető.
Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása
• Nem értékelhető.
Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám
• Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed • Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed
Állománykezelési elvek/modellek
• A dámszarvas megtelepítése és terjeszkedése a vadgazdálkodási tájegység területén nem támogatható.
Élőhely-javítási javaslatok
• A dámszarvas számára élőhelyi fejlesztés nem indokolt.
Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása
• A **Mellékletekben** található jegyzék tartalmazza.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

Az őz a **Zemplén-bodrogközi** vadgazdálkodási tájegységben a mennyiségi viszonyokat nézve "**közepes**" jelentőségű nagyvad. Az őz mellett a gímszarvas, a muflon és a vaddisznó is nagy számban él a tájegységben. Az őz a tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámot (**41/52**) tekintve az alsó negyedben, a terítéket (**43/52**) tekintve szintén az alsó negyedben található.

Az állomány minőségének értékelése

Az őzagancsok minősége a **Zemplén-bodrogközi** vadgazdálkodási tájegységben "**közepes**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolásában az átlag alatti negyedben helyezkedik el (**29/52**).

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység területén az őz jelentett létszáma 1998-2014 közt egyenletesen nőtt, majd stabilizálódott (**+50%** növekedés). Az őz hasznosítása szintén csaknem folyamatosan emelkedett (**+232%**). A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 1700-2000 őz hasznosítása is fenntartható lehet.
- Az őz hasznosítási aránya közepes szintről indult (15-20%) és az egész értékelt időszakban zömében 25-30% között alakult. Ismerve az őz biológiai képességeit és a tapasztalatokat a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (25%) alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál. Ez a suta-kímélet lehet a növekvő teríték ellenére stabil állomány alapja. Ennek megfelelően a bakok terítéken belüli aránya magasabb volt (35-40%), mint a sutáké és a gidáké.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a suta- és gidateríték óvatos növelése még megengedhető. A stabil állapot megőrzése azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek hatása a vadgazdálkodási tájegység nem különösen jó élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.
- Az őz viszonylag fontos nagyvad a vadgazdálkodási tájegységben. A tájegységben a rohamosan növekvő gímszarvason és vaddisznón túl a szabad területen a muflon is jelentős számban található meg. A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági növekedett, erdei vadkárok ingadoztak Ezek a károk a vaddisznóhoz és a gímszarvashoz jobban köthetők, az őz helyi jelentőségű lehet.
- A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE az átlag alatti negyedben található, azaz országosan az átlag körüli állományok közé tartozik (29/52). Az érmesek aránya erősen hullámzott. A trófeák minősége többségében gyenge, de évről évre előfordulnak jobb egyedek is.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele nagyban átalakult. Nőtt a "fiatal" korcsoport részesedése (30 → 40%) és erősen lecsökkent az „öreg" bakok aránya (40 → 10%). Az előbbiek miatt a bakok zöme a „középkorú" csoportba tartozott (20 → 50%).

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 2800 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 5500 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az őzgazdálkodás céljait 4 fő szempont értékelése alapján célszerű meghatározni:
  1. Megfelel-e az állomány mennyiségi hozama az elvárásoknak? (vadászati lehetőség és bevétel, vadhús árbevétele)
  2. Megfelel-e az agancsok minősége az élőhelyi lehetőségeknek és a várakozásoknak? (agancsok nagysága, érmesek száma/aránya)
  3. Kell-e a vadkárral foglalkozni? (mezőgazdasági, erdei kár, vadbalesetek)
  4. Mik a célokkal kapcsolatos biológiai és gazdálkodási korlátok? (pl. a környezet tűrőképessége)
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: Az őzállományok létszámának pontos felmérésére nincs módszer. A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése a cél, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak. Ezek a felmérések adatokat szolgáltatnak az ivararánya és a felnevelt szaporulatra vonatkozóan is, amiből meghatározható az állomány realizált szaporodóképessége. A realizált szaporulatot összehasonlítva a kiinduló szaporodási mutatókkal (sárgatestek száma, magzatszám) megbecsülhető a felnevelési veszteség, a ragadozók hatása és a gidalövés hatása is. Az állomány trendjének ismeretében megítélhető a hasznosítás és a természetes folyamatok kölcsönhatása, amik alapján növelhető/csökkenthető a lelövések száma. Az elmúlt 2 évtized országosan és tájegységben is azt bizonyította, hogy a lelövések fokozatos növelése (itt: **+232%**) miatt az őzállományok nem omlanak össze.
- Az őzállomány állapotának legfontosabb és minden esetben gyűjthető jellemzői: a lőtt őzek testtömege és a testtömeg megoszlásának változása, az agancsok súlyának és súly szerinti eloszlásának változásai, valamint a szaporulat számának és megoszlásának változásai (magzatszám, felnevelt szaporulat).
- Az őzállományokban bak territórium foglalási viselkedése miatt erős a nyomás az 1:1-től erősen eltérő ivararány kialakulására (1:2-3 bak:suta). Ez növeli az állomány számszerű szaporodóképességét, ami „elfiatalodó" koreloszláshoz vezethet, ami a suták és a gidák megfelelően erős hasznosítása nélkül nem akadályozható meg. Ennek elmaradása miatt a sűrűségfüggő szabályozás néhány

Az őzgazdálkodás alapvonalai

év alatt lecsökkenti az őzek súlyát és szaporulatát.

- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (≈35-40%-ig) és a teríték összetételének kiegyensúlyozása (1:1:1) révén el lehet érni olyan egyensúlyt, amikor az őzállomány hasznosítása a biológiailag megalapozott, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kedvező létszám/teríték fenntartását.
- A szabályos korösszetételű (élő) állomány eloszlását figyelembe véve a bakteríték javasolt összetétele 60±10% fiatal, 20±5% középkorú és 10±5% öreg bak. A populációdinamika összefüggéseit figyelembe véve, ettől lényegesen eltérő korösszetétel torzulások nélkül tartósan nem vehető ki egy állományból sem.
- Az előbbiek miatt az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
- A Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben közepes minőségű őzállomány él, amely országosan az átlag feletti negyedbe tartozik. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) a 4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 5-7 éves korban azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 5-7 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni, illetve erősen szóródni kezdenek az átlagok.
- Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy különbség mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vadgazdálkodási tájegységben a gímszarvas, a dámszarvas, a muflon és a vaddisznó határozza meg az élőhelyi beavatkozásokat és fejlesztéseket. Az őz koncentrátum válogató kérődző, amely a magas táplálóanyag-tartalmú, nyersfehérjében gazdag, alacsony rosttartalmú növényeket keresi. Kifejezetten az őz igényeit célzottan kielégítő élőhelyi beavatkozások, vadföldek létesítése nem várható. A pillangós növények (pl.: herefélék, szarvaskerep, csillagfürt) alkalmazása az őznek is hasznos.
- Az őz kiegészítő takarmányozása szélsőséges körülmények között lehet indokolt, de a rossz vagy igényeinek nem megfelelő takarmányok kihelyezése káros.
- Az ásványi anyagellátás kiegészítésére sózók fenntartása/létesítése az őz érdekében is szükséges.

Ragadozók kezelése

- A vadászható ragadozókkal való gazdálkodás az őz szempontjából is fontos. Főleg

Az őzgazdálkodás alapvonalai
az ellés után a gidák veszteségeit okozhatja a róka, a kóbor kutya, az aranysakál és a vaddisznó is. • A róka korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (>1,5 gyérítési rátára van szükség) kell kivenni a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. • Az aranysakál esetében a hatékonyabb utódnevelés miatt, a rókáét meghaladó vadászati hatékonyságra van szükség. • A kóbor kutyák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani.
A génmegőrzési kezelésű területek
659210-2-4-4 – génállomány megőrzési rendeltetésű - Északerdő Zrt., Pálháza (muflon)

A muflongazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben (206)** a jelentett létszám (**3/22**) és a teríték (**1/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező tájegységek **felső** felébe tartozik, az ország egyik legnagyobb létszámú és hasznosítású állománya. A vadgazdálkodási tájegység területén a muflon jelentősége "**nagyobb**".

Az állomány minőségének értékelése

A bírált csigákat tekintve a VGTE az értékelhető vadgazdálkodási tájegységek közt a **7/7** helyet foglalja el a rangsorban. Az állomány minősége "**közepes**".

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a szabad területen jelentett muflon létszám az 1998-2014 között növekedett (**+32%**). A szabad területi állomány aránya csökkent (100%→93%).
- A vadgazdálkodási tájegységben a Zemplén-hegység a muflon élettere.
- A szabad területi hasznosítás erősen nőtt (**+374%**).
- A hasznosítási arány nagyon széles sávban mozgott, néhány kiugró értékkel (állománycsökkentési időszakok). A hasznosítás összetétele általában 20-25% kos, 40-45% jerke és 30-40% bárány volt.
- A hasznosítás számszerű növekedése az előbbieknek megfelelően legnagyobb mértékben a jerkéktől függött, amit a bárányok és a kosok hasznosítása követett.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 250 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 500 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az állomány kezelésének megalapozásához az állomány változását és a vadászati beavatkozásokat megbízhatóan tükröző monitoring rendszer kialakítása indokolt (pl. szinkronszámlálási rendszer).
- Az állományban dokumentáltan nyomon kell követni a felnevelt szaporulat arányát, illetve a szaporodásban részvevő nőivarú egyedek arányát.
- A muflon szabad területi hasznosítását – összhangban más gazdálkodási tevékenységek szempontjaival – növelni lehet (>40%), mivel a létszáma az utóbbi időben is növekedni tudott, az igen nagy mértékű hasznosítás növekedés ellenére

A muflongazdálkodás alapvonalai
is. A nőivar és a szaporulat hatékony szabályozásának lehetőségeit célszerű keresni, a kosok aránya terítékben kevesebb, mint 30% legyen.
Élőhely-javítási javaslatok
• Kizárólag a muflon igényeit szolgáló élőhelyfejlesztések nem várhatók. A csülkös vadfajok élőhelyeinek fejlesztése alapvetően nem az állományuk növelése, hanem az egyedek kondíciójának és trófeaminőségének javítása és az okozott gazdálkodási/természetvédelmi konfliktusok csökkentése érdekében történhet. • A muflon téli etetése esetén a cél elsősorban a károsított területektől való elterelés lehet; a kihelyezett takarmány mennyisége és minősége ehhez igazodjon. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy a takarmányozás a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
A génmegőrzési kezelésű területek
Nincs a vadgazdálkodási tájegység területén.
Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása
A vadaskertek nyilvántartása a **Mellékletben** található.

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** (206) a vaddisznó "**közepes**" jelentőségű. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorában a jelentett létszám (**24/52**) és a teríték (**21/52**) alapján is az **átlag feletti negyed**ben helyezkedik el.

Az állomány minőségének értékelése

A vaddisznó trófeák minőségét nem értékeljük, mert:

- szelektált minta áll rendelkezésre (>16 cm méretű agyarakat kell bíráltatni)
- a vadaskerti és a szabad területi agyarak nincsenek elkülönítve
- egy túlszaporodott, jelentős problémákat okozó vad esetében a minőség védelmének jelenleg nincs különleges indoka.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (**+52%**), miközben a teríték a hatszorosára nőtt (**+505%**). A vadgazdálkodási tájegység nyugati részén (Zemplén) a teríték elérte és meghaladta az 2-3 db/km^2 sűrűséget, míg a többi részen ennél jóval alacsonyabb.
- Hasznosítási aránya nagy ingadozásokkal nőtt, az első években igen alacsony volt, majd az évek többségében az állomány stabilizálásához szükséges sávban mozgott (110-280%). Ez a nyomás elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be.
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (11.5-15.9%) kicsivel kevesebb arányú kocát lőttek (10.8-15.2%) és a süldő és malac lelövés 70.0-75.9% volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk növekedését (3-4X; 15-20 millió Ft/év) a vaddisznó állományának további növekedése nem viselhető el.
- **Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni.**

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 500 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 1600 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi létszámát a következő 10 évben mintegy felére (40-60%) kell csökkenteni, amihez az alábbiak szükségesek:

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

- **Az évente meghatározott lelövési tervek teljesítése, a nőivar és a szaporulat védelmének megszüntetése.**
- Az irreális értékek korrekciójának biztosítása (virtuális túlhasznosítás, ivar- és korcsoportok adatainak ellenőrizhető hitelessége). Ennek érdekében a tájegység szintjén egységes vadállomány-felmérési (monitorozási) és tervezési módszertan kidolgozása és bevezetése (pl. szinkronizált számlálási rendszer, összehangolt testtömeg és szaporodási adatgyűjtési és értékelési rendszer kialakítása a vadgazdálkodási tájegységben).
- **Az éves tervben a meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korra, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva szükséges meghatározni.**
- A vadgazdálkodási egységek között a vadászati nyomás összehangolt ellenőrzése, hogy **a vaddisznót gyengébben hasznosító területek ne legyenek a visszatöltődés forrásai.**
- A **felülről nyitott** lelövési tervszámok alkalmazása, azaz a nőivar és a szaporulat lelövését nem szükséges felülről korlátozni.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a **100-150% hasznosítási arány** jó esetben a szinten tartáshoz volt elegendő. A 2017-től kezdődő 3-5 évben az érzékelhető **állománycsökkentéshez tartósan >150% hasznosítási arányt szükséges fenntartani.**
- A teríték összetételét az állomány csökkentése érdekében úgy célszerű meghatározni, hogy **a kifejlett kocák lelövése határozottan nagyobb legyen a kanokénál (1.5-2 koca : 1 kan) és az összes lelövés >75%-a malac+süldő legyen.** A malac+süldő lelövésből **>25% malac** legyen (<50% süldő).

Élőhely-javítási javaslatok

- A vaddisznó etetésének csak a vadászat megkönnyítése (szórók), illetve a károsított területektől való elterelés lehet a célja; a kihelyezett takarmány mennyiségének és minőségének ehhez kell igazodnia. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy a takarmányozás a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.
- Szükséges a vadhatás-monitoring rendszeres alkalmazása. A károsítás és a túrás mértékének és mintázatának rendszeres felmérésével a hasznosítás mennyiségének és tér-időbeli eloszlásának tervezése és megvalósítása az élőhelyen mérhető paraméterekhez igazítható. Így a tervezett élőhely- és vadállomány-kezelési javaslatok teljesülése és sikerességük is nyomon követhető és értékelhető.
- A megfelelő mennyiségű és minőségű (kiegészítő) vízellátásról a vaddisznó jellemző igényeire is tekintettel célszerű dönteni.
- Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vad sajátos igényeihez igazodjanak. A vadföldművelés tényleges céljának elérését (hasznosítás növelése, vadkár csökkentése) és a befektetett költségek megtérülését elemezni szükséges.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Apróvadgazdálkodás

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységben** a mezei nyúl "**kis jelentőségű**" vadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszám (31/52) és a teríték (30/52) alapján is az átlag alatti negyedben helyezkedik el, szórványos előfordulása és terítéke miatt nincs vadászati jelentősége.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány (9031-ről 4755-re) csökken.
- A hasznosítás (1219-ről 865-re) csökken, de a hasznosítási arány (13,5%-ról 18,2%-ra) növekszik.
- A befogás csökken, míg a lelövés növekszik, így a lelövések vannak túlsúlyban (37% - 63%-ról 75% - 25%-ra).

Állománykezelési elvek/modellek

- A mezei nyúl gazdálkodásban a tervszerűséget erősíteni kellene, mivel a növekvő hasznosítási arány a csökkenő jelentett populációnagyság mellett további csökkenéshez vezethet. A magasabb populációsűrűségű területeken, ahol jelentősebb mezőgazdasági területrész található a vadgazdálkodási egység területén javasolt egy elfogadott létszámbecslési módszer (éjszakai reflektoros létszámbecslés) használata tavasszal és ősszel, a vadászatok megkezdése előtt. Ezek alapján meg lehet tervezni a hasznosítandó mennyiséget egy hasznosítási modell segítségével: a Kovács-Heltay modell vagy a SZIE VMI modellje alkalmazható. Az éjszakai reflektorozás az őz állomány becslése szempontjából, vagy a vaddisznók mozgásának felmérésére is alkalmas.
- Ezeken a vadgazdálkodási egységeken a tervezett mennyiség nagyobb részét október-november hónapokban kellene elejteni. A december második felétől történő befogás gyakorlatilag a korábbi időszak viszontagságait átélt, életképes törzsállományba történő belenyúlást jelent. Ezért december 15. után a befogásokat a vadászati hatóság engedélyéhez kellene kötni, inkább a fegyveres vadászat felé kellene eltolni a hangsúlyt. A tartós túlhasznosítás megelőzése és az állomány regenerálódása érdekében elő lehet írni, hogy évente nem vadászott, pihentetett területek kerüljenek kijelölésre a vadgazdálkodási egységek 15-30%-án (mozaikszerű hasznosítás).
- A mezei nyúl szempontjából a róka lehet jelentős ebben a tájegységben, bár nem látszik összefüggés a lelövések között. A vaddisznó állománya magas és folyamatosan nő a térségben, amit a jelentősen megnőtt mezőgazdasági vadkár is mutat. Az erdősült területek magas aránya miatt ez valószínűleg nem is fog lecsökkenni. A vaddisznó állományának csökkentése azonban szükséges ott, ahol még jelentősebb mezei nyúl populáció van, hogy ez a negatív hatás is csökkenjen, ezzel is segítve a nyúl állományának növekedését.

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Élőhely-javítási javaslatok

- Az élőhelyi beavatkozások jellemzően a nagyvadfajok érdekében történhetnek. Kifejezetten a mezei nyúl számára élőhely-fejlesztés nem várható, de a nagyvadfajok érdekében végzett beavatkozások a nyúl számára is lehetnek hasznosak.
- A szántóterületek aránya (39 %) nem túl magas, viszont az erdős részeken a vadföld gazdálkodással a nyúlnak is kedvezhetnek, amennyiben a pillangós legelő keverékeket alkalmaznak, ami a gímszarvasnak és az őznek is kedvező. Ugyanakkor mivel a KAP Zöldítés mindenhol kötelező, ezért ezeket ki lehet használni a mezei nyúl érdekében itt is.
- Mivel jelentősebb a rétek aránya (11%), érdemes fenntartani a mezei nyúl számára ezeket a területeket, esetleges felülvetéssel javítani a minőségükön, ami a nagyvadnak is kedvezhet. A túllegeltetést azonban el kellene kerülni.
- Az agrárkörnyezet-gazdálkodási programok zöldugar kezelésére vonatkozó szabályok a mezei nyúl élőhely kezelése során is alkalmazhatók, ahogy a kaszálás szabályai a vadlegelőkön és egyéb füves élőhelyeken is alkalmazhatók.
- Ha az élőhelyfejlesztés nem lehetséges, akkor a kiegészítő takarmányozás során a vadgazdálkodási egységek területén nyáron a mezei nyúl érdekében is ki kellene rakni lédús takarmányt az aratást megelőzően, majd utána is. Ezek a takarmányrépa, tarlórépa, cukorrépa, sárgarépa, káposztafélék, kukorica szilázs. A lédús takarmányokon túl a jó minőségű lucerna- és réti széna kijuttatásáról is lehetne gondoskodni. Mivel ezt a nagyvad takarmányozása érdekében úgyis megteszik a vadgazdálkodók, kirakhatnak ebben az időszakban úgy, hogy azt a nyúl is fel tudja venni. Az etetőhelyeket egymástól 100-150 méter távolságban érdemes kialakítani a szegélyvegetációkban.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állomány korlátozás a legfontosabb a mezei nyúl szempontjából itt is, legalábbis azokon a vadgazdálkodási egységeken, ahol még jelentősebb nyúl állomány van, mert ott még megtérülhet a befektetés, bár a róka gyérítése vadegészségügyi szempontból mindenhol fontos lenne, még a nagyvadas területeken is. Legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani, hiszen a kóbor kutyák a nagyvadra is veszélyt jelenthetnek, a macskák pedig szintén vadegészségügyi okokból is gyérítendők. Lásd a ragadozókra vonatkozó részt.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Zemplén-Bodrogközi** vadgazdálkodási tájegységben a fácán "**közepes jelentőségű**" apróvadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett állomány (34/52) és a hasznosítás (35/52) alapján is az átlag alatti negyedben helyezkedik el, a fácán állománya és terítéke helyileg esetleg számosabb is lehet. Nem meghatározó jelentőségű faj vagy a nagyobb hasznosítás a kibocsátástól függő.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány csökkenő (-38.5%).
- A hasznosítás mértéke ingadozó (2.5 ezer - 5.4 ezer), a jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás erősen ingadozó (25.5-55.3%), a kibocsátáshoz viszonyított hasznosítás növekszik (331.7%).
- A kibocsátott fácánok száma erősen csökkenő (4.6 ezer → 1.3 ezer, -71.7%); a kibocsátás mértéke a jelentett állomány méretének ált. a 20-40%-a; a szabadterületi állományra gyakorolt vadászati nyomás erősen ingadozó (15.1-49.4%), számos évben valószínűleg túlhasznosítják a vad fácánt.

Állománykezelési elvek/modellek

- A fácángazdálkodás tervezéséhez a következő változókról szükséges helyi, vagy egyéb vizsgálatokból felhasználható információ: a költő felnőtt madarak (törzsállomány) márciusi száma; a felnevelt szaporulat száma a felnevelés végéig; a populáció szeptemberi száma; elejtett egyedek száma (tyúk, kakas külön). Amennyiben kibocsátás történik, akkor a kibocsátott fácánok megtérülési aránya a kibocsátáskor jelölt fácánok alapján.
- A hasznosítási tervet a felnevelt szaporulatra (szabadterületi állomány) és a kibocsátott fácánok várható megtérülése (korábbi évek adatai) alapján elkülönítve célszerű megtervezni. A kibocsátott fácánok és a vad származású fácánok nem egyenértékűek.
- A szabadterületi vad állományra gyakorolt vadászati nyomás maradjon 25-40% alatt. Az őszi populációból a kakasok akár 75%-os, míg a tyúkok max. 20%-os hasznosítása biztosíthatja a fenntartható hozamot, de vegyes kibocsátások esetén a tyúkok hasznosítása ilyen mértékben sem ajánlott. A tojók hasznosítását célszerűbb kerülni, mivel a fácánállomány legértékesebb részét a szaporulatot biztosító életképes tyúkok alkotják.
- Javasolt, hogy alapvetően csak kakasok kerüljenek kibocsátásra, amivel a vad tyúkokra a visszavadászás során gyakorolt járulékos vadászati nyomás csökkenthető, ill. a jobb szaporodási teljesítményt nyújtó vad tyúkpopulációt sem hígítják fel a kibocsátott tyúkok. A ragadozók csoportosulási válaszának elkerülése érdekében a kiscsoportos kihelyezést kellene előtérbe helyezni.
- A kibocsátott egyedeket szükséges megjelölni (megfelelő minőségű lábgyűrű, szárnyjelölő), hogy a visszavadászási arány és a vad fácánokra gyakorolt vadászati nyomás mérhető legyen.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Élőhely-javítási javaslatok

- Javasolt – lehetőség szerint – minél nagyobb arányban olyan területek kialakítása, ahol a fészkelési időszakban nem, vagy alig folyik olyan tevékenység, amely a fészkelést akadályozná. Ilyenek: őszi búza és árpa, tritikále, rozs, vadföld és ugar. Kedvezőnek tekinthető még: repce, borsó, vörös here, bíborhere, mézontófű.
- Fontos a fás, cserjés vegetációk megfelelő területaránya is. Javasolható a bodza, a kökény, gyepűrózsa jelenléte, illetve az ilyen növényzetű foltok, sávok megőrzése.
- Alapvető a fészkelőhelyek védelme vagy kialakítása, elsősorban füves élőhelyek és pillangós zöldtakarmánynövények tábláinak biztosításával.
- Természetbarát kaszálási módszereket kell alkalmazni a fészkelőhelyeken (fészkelési időt elkerülő munkálatok, alternáló kasza és vadriasztó lánc használata, bentről kifelé és lassú haladás, max. 3 m munkaszélesség, búvósáv-rendszer meghagyása).
- Gyom- és rovartáplálék biztosítása szükséges a szegélyvegetáció védelmével.
- Téli túlélést vadföldekkel (1-3 ha/100 ha; kelkáposzta, lenmag, gabonafélék, köles, repce, esetleg kukorica és cirok), gabonafélék önetetőből történő etetésével (1 db/ha) segíteni kell.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről az év első felére koncentrálva.
- A fácán fészkelőterületein a borz állományának csökkentéséhez 0.7-es gyérítési rátát kell elérni.
- Az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdázás javasolt.
- A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is fontos a fácán szaporodási időszakában, így szükséges lehet engedélyt kérni az idényen kívüli vadászatukhoz és csapdázásukhoz.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét is minimálisra kell szorítani a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával. Az apróvad szempontjából a macskák hatását általában alulértékelik.
- A növekvő vaddisznó állomány szabályozása is alapvető lehetséges fészekpredációjuk csökkentése miatt.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
Az állomány számszerű hasznosításának és területi megoszlásának értékelése
• **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegység (206):** • **Üregi nyúl**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben. • **Fogoly**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben. • **Tőkés réce**: Terítéke a felsorolt vadfajok közül a legmagasabb. Kiemelt jelentősége nincs a tájegységben. • **Nyári lúd**: A rendelkezésre álló adatok alapján helyzete még nem megítélhető. • **Vetési lúd**: Vadászati jelentősége elhanyagolható. • **Nagy lilik**: Vadászati jelentősége elhanyagolható. • **Kanadai lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható. • **Nílusi lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható. • **Szárcsa**: Vadászati jelentősége elhanyagolható. • **Örvös galamb**: Terítéke elhanyagolható. • **Balkáni gerle**: Terítéke másodlagos jelentőségű.
Állománykezelési elvek/modellek

• Jogszabályban meghatározott korlátozások (2016. júniusi állapot szerint):
  • Fogoly a vadászati idényben azokon a vadászterületeken vadászható, ahol az adott vadászati évben legalább 500 példány fogoly kibocsátása történt, a vadászati hatóság által a vad zárttéri tartásáról és kibocsátásáról adott engedélyben foglaltak szerint. Az engedélyben meg kell határozni a kibocsátás feltételeit, a hasznosítás mértékét, mely legfeljebb negyven százalék lehet, továbbá a vadászat kibocsátóhelytől mért körzetét.
  • Tőkés récére augusztus 15-től augusztus 31-ig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad vadászni. Tőkés récéből és szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el. Tenyésztett tőkés réce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.
  • Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
kettőnél. • Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni. • Az egyéb hasznos apróvadfajok védelme érdekében a ragadozó fajokkal kapcsolatos vadgazdálkodási tevékenységeket a tájegységi terv *"A ragadozógazdálkodás alapvonalai"* c. részében leírtak alapján javasolt végrehajtani. • Fogoly és tőkésréce kibocsátása esetén a kibocsátott egyedek jelölése javasolt.
Élőhely-javítási javaslatok
A Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegység alapvetően nagyvadas, az egyéb hasznos apróvadfajoknak nincs vadgazdálkodási jelentősége. A mezei nyúl gazdálkodás alapvonalai fejezetben ismertetett élőhely- és vadföldgazdálkodási javaslatok az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb élőhelyi környezetet teremtenek. Későbbi esetleges fogoly kibocsátás esetén fontos, hogy az érintett területeken megfelelő (felülről takaró, oldalra kilátást biztosító) és a tél folyamán is védelmet adó búvóhelyek kerüljenek kialakításra.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

Az állományok számszerű csökkentésének és a területi megoszlás értékelése

- **Róka:** A **Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegység (206)** legfontosabb ragadozója. Állománya csak akkor befolyásolható, ha a tájegység egészében egységes szemlélettel és megfelelő intenzitással gyérítik. Megfelelő célkitűzés lehet a kevésbé erőteljes vadászati nyomást gyakorló vadgazdálkodási egységek felzárkóztatása a tájegység déli részén esetenként tapasztalható kiemelkedő terítéksűrűséghez (> 2 pld./km^2).
- **Borz:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Aranysakál:** Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni. Állományának jelentős növekedése esetén a gyérítést és a szükséges élőhelyi kezeléseket tájegységi szinten kell elvégezni.
- **Nyest:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Házi görény:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Pézsmapocok:** Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nyestkutya:** Faunaidegen, inváziós faj. Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni.
- **Mosómedve:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Kóbor kutya:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Kóbor macska:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Dolmányos varjú:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szarka:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szajkó:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben a mezei nyúl, és a fácán terítéke is az átlag alatti negyedbe tartozik. Az őz terítéke az alsó, a gímé az átlag alatti, a vaddisznóé az átlag feletti negyedbe tartozik. A tájegység ragadozó fajaival való gazdálkodást ennek

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

megfelelően kell tervezni és végrehajtani.

- A róka a Zemplén-Bodrogközi vadgazdálkodási tájegység minden részének egyaránt fontos ragadozója. Állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. Lehetőleg meg kell akadályozni, hogy a szukák lefialjanak. Az ennek ellenére keletkezett fialó kotorékokat kiásással kell megszüntetni. A süldő rókák már nem hagyhatják el a kotorékot - a gabona tarlókon való vadászat a süldő rókákra, már nem csökkenti az apróvadfajok szaporulatában a kártételt. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdák alkalmazása egyaránt javasolt.
- A borz állományának stabilizálásához (a további növekedés megakadályozásához) 0,5, állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni. Állománycsökkentése elsősorban a fácán fészkelő területein indokolt, nagyvadas területeken állományának csökkentése nem kell, hogy gazdálkodási cél legyen. Szükség esetén, idényen kívüli vadászati engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett, a kotorékhoz kötött vadászati módok és a csapdázás javasolt.
- A fácán esetleg a fogoly még meglévőfészkelő helyek környezetében a kistestű menyétfélék (nyest, görény) csapdázása és szükség esetén a vándorpatkány csapdázása javasolt. Ez utóbbi faj esetében elsősorban az etetőhelyek környékén, akár a járatkezelésen alapuló mérgezés is meggondolandó lehet. Ugyanezeken a területeken fontos a fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is.
- A vadászterületeken a kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Az élvefogó csapdák alkalmazása e fajok esetében kifejezetten hatékony és egyben a felesleges konfliktus lehetőségeket is csökkenti.
- A tájegységben a nyestkutya és a mosómedve jelenlétére az elmúlt évek adatai alapján fokozott figyelemmel kell lenni, a megjelenő egyedeket csapdázással, vagy fegyveres vadászattal kell eltávolítani.
- A tájegységben megjelent, de valószínűleg még nem szaporodik az aranysakál. Megtelepedése és állományának növekedése esetén annak csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése javasolt. Vadászati módjai a csapdázás és az egyéni fegyveres vadászat.

4. Mellékletek

- **A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe**
- **A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke**
- **A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján**
- **A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei**
- **Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai**

A 206 számú vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási egységei

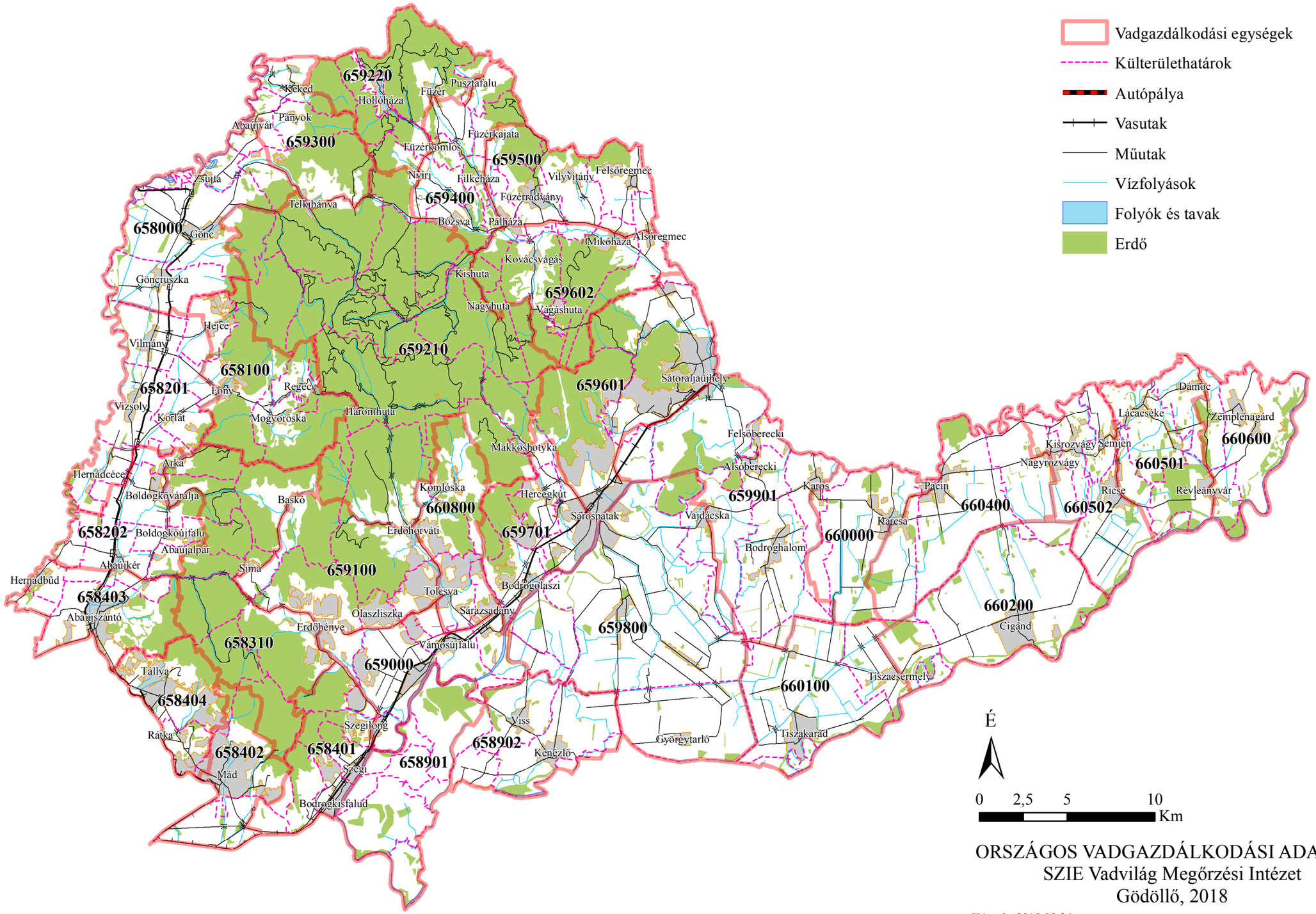

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2018

Készült: 2018.08.24.
A vadgazdálkodási egységek határvonalainak pontosítása még folyamatban van.

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke

VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
206	05	658000	Hernádvölgye Vadász- és Horgász Egyesület	Telkibánya	Telkibánya	Kossuth utca 54.	3896
206	05	658100	Fony és Környéke Földtulajdonosok Vadászati E.	Fony	Fony	Petőfi út 52.	3893
206	05	658201	Zempléni Rákóczi Vt.	Korlát	Korlát	Kossuth út 47.	3886
206	05	658202	Zempléni Boldogkő Vt.	Boldogkőváralja	Boldogkőváralja	Tóhegy út 7.	3885
206	05	658310	658310 számú FTVK	Tállya	Miskolc	Deák tér 1.	3525
206	05	658401	Kelet Zempléni Vt.	Szerencs	Szerencs	Keleti Ipartelep 1963/39	3900
206	05	658402	Májpataki Vt.	Mád	Mád	Ibolya utca 5.	3909
206	05	658403	Dél-Nyugat Zempléni Vt.	Abaújszántó	Abaújszántó	Petőfi út 13.	3881
206	05	658404	Köveshegyi Vt.	Tállya	Tállya	Vörösmarty út 28/3	3907
206	05	658901	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Zalkod	Jósvafő	Tengerszem oldal 1.	3758
206	05	658902	Kenézlői Dózsa Vt.	Kenézlő	Kenézlő	Malom u. 7.	3955
206	05	659000	Magita Vadásztársaság	Olaszliszka	Miskolc	Lórántffy Zs. U. 32/A B. 4/17.	3533
206	05	659100	Dél-Zempléni Földtulajdonosok Vadásztársaság	Erdőbénye	Erdőbénye	0263/1/A hrsz.	3932
206	05	659210	Északerdő Zrt.	Pálháza	Miskolc	Deák tér 1.	3525
206	05	659220	Hegyivadász Vt.	Füzérkomlós	Füzérkomlós	Rakodó köz 8.	3997
206	05	659300	Kéked és Környéke Földtulajdonosi Vt.	Telkibánya	Telkibánya	Rákóczi utca 32.	3896
206	05	659400	Táltosok Vt.	Füzérkomlós	Füzérkomlós	Rakodó köz 8.	3997
206	05	659500	Gróf Károlyi István Vt.	Vilyvitány	Füzérkomlós	Rakodó köz 8.	3997
206	05	659601	Spartacus 2007. Vt.	Sátoraljaújhely	Nyíregyháza	Debreceni út 269.	4400
206	05	659602	Zempléni Nagyvadász Vt.	Mikóháza	Mikóháza	Fedor-tanya	3989
206	05	659701	Zempléni Hubertus Vt.	Sárospatak	Sátoraljaújhely	Pataki út 45.	3980
206	05	659800	Sárospataki Kossuth Vt.	Sárospatak	Sárospatak	Arany J. u. 26.	3950
206	05	659901	Bodrog Vt.	Sátoraljaújhely	Sátoraljaújhely	Martinovics u. 24.	3980
206	05	660000	Bodrogközi Turul Vt.	Karcsa	Karcsa	Szabadság út 15/a	3963
206	05	660100	Tiszavirág Vt.	Tiszakarád	Tiszakarád	Búza út 34.	3971
206	05	660200	II. Rákóczi Ferenc Vt.	Cigánd	Miskolc	Havas út 5.	3535
206	05	660400	Bodrogközi Szafari Vt.	Pácin	Karcsa	Dózsa tér 1/11.	3963
206	05	660501	BM Tiszamenti Kft.	Lácacséke	Vác	Szivárvány út 12.	2600
206	05	660502	Akácvölgye Vt.	Ricse	Ricse	József Attila utca 43.	3974
206	05	660600	Agárd Bérkilövő Vt.	Lácacséke	Lácacséke	Szerfás telep 046/1 hrsz.	3967
206	05	660800	Pusztavár Vadásztársaság	Komlóska	Komlóska	Rákóczi út 44.	3937

A gímszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	46.8	49	AN	45.0	50	AN			
102	Maros-csongrádi	42.0	41	AN	41.0	40	AN			
103	Békési	40.0	39	ÁAN	40.0	39	ÁAN			
104	Szarvasi	42.8	44	AN	43.3	45	AN			
105	Körös-berettyói	33.0	33	ÁAN	33.0	33	ÁAN	31.7	34	AH
106	Nagykunsági	46.5	48	AN	45.0	49	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	37.0	37	ÁAN	37.8	37	ÁAN	13.0	12	FH
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	42.5	43	AN	43.8	46	AN			
109	Nyírségi	34.0	34	ÁAN	33.8	34	ÁAN	37.0	37	AH
110	Felső-tiszavidéki	28.3	28	ÁAN	31.5	32	ÁAN	18.3	18	KH
111	Tiszamenti	44.0	45	AN	43.0	44	AN			
112	Sárrét-bihari	44.5	47	AN	44.0	47	AN			
201	Börzsöny-gödöllői	13.0	15	ÁFN	13.3	14	ÁFN	27.5	31	AH
202	Nógrád-cserháti	19.5	19	ÁFN	18.3	17	ÁFN	26.0	28	AH
203	Bükki	16.0	16	ÁFN	18.5	18	ÁFN	32.0	35	AH
204	Cserehát-aggteleki	21.5	21	ÁFN	25.3	25	ÁFN	22.3	24	KH
205	Bükkalja-taktaközi	39.5	38	ÁAN	37.8	38	ÁAN	36.0	36	AH
206	Zemplén-bodrogközi	24.5	25	ÁFN	25.8	27	ÁAN	19.3	20	KH
301	Pesti-síksági	31.5	31	ÁAN	30.8	31	ÁAN	14.3	14	KH
302	Észak-bácskiskuni	35.0	35	ÁAN	35.3	35	ÁAN	38.0	38	AH
303	Illancs-bugaci	16.3	17	ÁFN	20.3	21	ÁFN	15.8	15	KH
304	Közép-bács-kiskuni	29.3	30	ÁAN	30.8	30	ÁAN	26.0	29	AH
305	Alsó-tiszamenti	36.8	36	ÁAN	36.3	36	ÁAN	30.0	33	AH
306	Kiskunsági	42.0	42	AN	42.0	42	AN			
307	Közép-pesti	41.3	40	AN	42.8	43	AN			
308	Tápió-vidéki	47.3	51	AN	45.0	52	AN			
309	Jászsági	47.0	50	AN	45.0	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.3	46	AN	41.0	41	AN			
311	Tisza-tói	47.3	52	AN	44.0	48	AN			
401	Mezőföldi	32.3	32	ÁAN	30.0	29	ÁAN	16.0	16	KH
402	Külső-somogyi	11.8	13	FN	12.3	12	FN	7.0	6	FH
403	Kapos-tolnai	25.3	26	ÁFN	22.5	22	ÁFN	26.3	30	AH
404	Zselic-közép-somogyi	19.8	20	ÁFN	19.0	20	ÁFN	9.5	8	FH
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	3.3	2	FN	4.5	3	FH
406	Mecseki	7.3	5	FN	7.0	6	FN	8.3	7	FH
407	Dél-baranyai ártéri	9.3	8	FN	13.5	15	ÁFN	2.8	1	FH
408	Tolnai-hegyháti	2.0	2	FN	3.3	3	FN	6.0	5	FH
409	Gemenci	28.8	29	ÁAN	26.8	28	ÁAN	12.3	11	FH
410	Dél-balatoni	8.3	7	FN	5.0	5	FN	9.5	9	FH
501	Hanság-mosoni	24.0	23	ÁFN	22.8	23	ÁFN	21.3	23	KH
502	Vas-soproni-síksági	12.3	14	ÁFN	9.8	9	FN	24.5	27	AH
503	Alpokaljai	16.5	18	ÁFN	9.8	10	FN	19.5	21	KH
504	Rába-menti-kemenesháti	6.3	4	FN	3.3	4	FN	18.8	19	KH
505	Zalai-dombsági	10.5	11	FN	7.8	7	FN	3.0	2	FH
506	Zala-kisbalatoni	10.3	10	FN	10.3	11	FN	5.5	4	FH
507	Bakonyi	2.8	3	FN	3.0	1	FN	13.3	13	FH
508	Marcal-medencei	9.5	9	FN	9.8	8	FN	10.3	10	FH
509	Bakonyalja-komáromi	24.3	24	ÁFN	25.0	24	ÁFN	28.0	32	AH
510	Vértes-hegységi	7.3	6	FN	13.3	13	FN	24.3	26	KH
511	Velencei	26.3	27	ÁAN	25.5	26	ÁFN	23.0	25	KH
512	Dunazugi	11.5	12	FN	13.8	16	ÁFN	17.5	17	KH
513	Balaton-felvidéki	21.5	22	ÁFN	18.5	19	ÁFN	20.0	22	KH

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | felső harmad **FH** | középső harmad **KH**

átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN** | alsó harmad **AH**

A dámszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Terítéк	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	43.0	45	AN	40.8	43	AN			
102	Maros-csongrádi	42.3	44	AN	41.0	45	AN			
103	Békési	14.0	10	FN	11.8	10	FN	11.5	10	AF
104	Szarvasi	31.8	31	ÁAN	33.0	34	ÁAN			
105	Körös-berettyói	3.5	3	FN	3.8	4	FN	5.0	3	FF
106	Nagykunsági	44.5	49	AN	41.5	50	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	14.5	12	FN	8.5	8	FN	6.0	4	FF
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobág	35.8	37	ÁAN	35.3	36	ÁAN			
109	Nyírségi	27.3	28	ÁAN	32.3	32	ÁAN		NÉ	NÉ
110	Felső-tiszavidéki	19.0	18	ÁFN	20.5	20	ÁFN	9.7	9	AF
111	Tiszamenti	18.3	17	ÁFN	19.0	19	ÁFN		NÉ	NÉ
112	Sárrét-bihari	39.8	42	AN	35.8	38	ÁAN			
201	Börzsöny-gödöllői	30.5	29	ÁAN	28.8	29	ÁAN		NÉ	NÉ
202	Nógrád-cserháti	20.8	23	ÁFN	15.3	14	ÁFN		NÉ	NÉ
203	Bükki	33.8	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN			
204	Cserehát-aggteleki	45.0	51	AN	40.8	44	AN			
205	Bükkalja-taktaközi	35.0	36	ÁAN	35.8	37	ÁAN			
206	Zemplén-bodrogközi	39.3	41	AN	41.3	46	AN			
301	Pesti-síksági	31.5	30	ÁAN	32.8	33	ÁAN			
302	Észak-bácskiskuni	24.3	26	ÁFN	28.3	28	ÁAN		NÉ	NÉ
303	Illancs-bugaci	38.5	39	ÁAN	40.3	42	AN			
304	Közép-bács-kiskuni	7.5	6	FN	9.0	9	FN	7.3	6	FF
305	Alsó-tiszamenti	20.3	21	ÁFN	25.5	25	ÁFN		NÉ	NÉ
306	Kiskunsági	43.5	46	AN	41.3	47	AN			
307	Közép-pesti	4.3	5	FN	6.5	6	FN	16.0	13	AF
308	Tápió-vidéki	37.3	38	ÁAN	39.3	41	AN			
309	Jászsági	44.8	50	AN	41.5	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	45.0	52	AN	41.5	52	AN			
311	Tisza-tói	43.8	47	AN	41.5	48	AN			
401	Mezőföldi	41.0	43	AN	35.8	39	ÁAN			
402	Külső-somogyi	9.3	8	FN	8.3	7	FN	9.0	8	AF
403	Kapos-tolnai	4.0	4	FN	3.5	3	FN	6.3	5	FF
404	Zselic-közép-somogyi	16.0	14	ÁFN	12.8	12	FN	16.7	14	AF
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	2.0	1	FN	12.8	11	AF
406	Mecseki	18.0	16	ÁFN	17.8	17	ÁFN		NÉ	NÉ
407	Dél-baranyai ártéri	24.5	27	ÁAN	23.8	24	ÁFN		NÉ	NÉ
408	Tolnai-hegyháti	1.8	2	FN	2.0	2	FN	7.5	7	FF
409	Gemenci	39.0	40	AN	38.5	40	AN			
410	Dél-balatoni	20.0	20	ÁFN	22.5	23	ÁFN			
501	Hanság-mosoni	44.0	48	AN	41.5	49	AN			
502	Vas-soproni-síksági	14.0	11	FN	22.0	22	ÁFN			
503	Alpokaljai	19.8	19	ÁFN	14.5	13	FN			
504	Rába-menti-kemenesháti	22.8	25	ÁFN	26.0	26	ÁFN			
505	Zalai-dombsági	32.0	32	ÁAN	26.0	27	ÁAN			
506	Zala-kisbalatoni	33.5	33	ÁAN	34.8	35	ÁAN			
507	Bakonyi	15.3	13	FN	15.5	15	ÁFN	14.3	12	AF
508	Marcal-medencei	16.0	15	ÁFN	15.8	16	ÁFN		NÉ	NÉ
509	Bakonyalja-komáromi	21.5	24	ÁFN	21.0	21	ÁFN		NÉ	NÉ
510	Vértes-hegységi	10.0	9	FN	12.3	11	FN		NÉ	NÉ
511	Velencei	8.3	7	FN	4.8	5	FN	3.3	2	FF
512	Dunazugi	20.3	22	ÁFN	18.3	18	ÁFN	2.0	1	FF
513	Balaton-felvidéki	34.5	35	ÁAN	31.0	30	ÁAN			

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

FF
felső fél
FF

AF
alsó fél
KH

NÉ
Nem értékelhető
NÉ
>30 bemutatott trófea

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

Az őz állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Terítéken	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	8.8	6	FN	14.5	10	FN	5.3	4	FN
102	Maros-csongrádi	10.5	10	FN	13.5	8	FN	12.3	12	FN
103	Békési	10.3	9	FN	25.3	24	ÁFN	6.0	5	FN
104	Szarvasi	12.5	12	FN	22.8	18	ÁFN	4.5	3	FN
105	Körös-berettyói	4.5	1	FN	10.5	6	FN	8.8	8	FN
106	Nagykunsági	23.5	25	ÁFN	28.0	27	ÁAN	7.0	6	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	16.0	15	ÁFN	36.3	39	ÁAN	11.0	10	FN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	28.0	28	ÁAN	46.8	51	AN	1.8	1	FN
109	Nyírségi	11.0	11	FN	28.5	28	ÁAN	10.8	9	FN
110	Felső-tiszavidéki	16.5	18	ÁFN	30.0	34	ÁAN	15.8	17	ÁFN
111	Tiszamenti	16.3	16	ÁFN	31.0	35	ÁAN	13.0	14	ÁFN
112	Sárrét-bihari	37.5	38	ÁAN	47.3	52	AN	3.3	2	FN
201	Börzsöny-gödöllői	47.3	50	AN	29.3	31	ÁAN	34.5	34	ÁAN
202	Nógrád-cserháti	51.8	52	AN	36.8	42	AN	37.3	37	ÁAN
203	Bükki	42.8	43	AN	36.3	40	AN	38.5	40	AN
204	Cserehát-aggteleki	46.8	48	AN	46.3	50	AN	27.8	26	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	43.0	44	AN	45.8	49	AN	25.5	25	ÁFN
206	Zemplén-bodrogközi	41.3	41	AN	37.0	43	AN	29.3	29	ÁAN
301	Pesti-síksági	45.0	47	AN	44.5	48	AN	37.5	38	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.0	31	ÁAN	32.8	37	ÁAN	28.5	28	ÁAN
303	Illancs-bugaci	17.3	19	ÁFN	22.5	17	ÁFN	24.5	23	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	21.3	20	ÁFN	23.8	19	ÁFN	37.5	39	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	13.8	13	FN	5.8	4	FN	15.3	15	ÁFN
306	Kiskunsági	23.5	26	ÁFN	20.3	15	ÁFN	22.0	21	ÁFN
307	Közép-pesti	28.0	29	ÁAN	14.8	11	FN	35.3	35	ÁAN
308	Tápió-vidéki	36.0	37	ÁAN	28.5	29	ÁAN	20.8	18	ÁFN
309	Jászsági	22.3	23	ÁFN	24.3	23	ÁFN	7.5	7	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	22.8	24	ÁFN	20.3	14	ÁFN	12.8	13	ÁFN
311	Tisza-tói	21.3	21	ÁFN	36.8	41	AN	11.8	11	FN
401	Mezőföldi	31.8	32	ÁAN	43.8	47	AN	22.3	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	35.8	35	ÁAN	29.5	32	ÁAN	43.5	45	AN
403	Kapos-tolnai	8.5	5	FN	30.0	33	ÁAN	35.3	36	ÁAN
404	Zselic-közép-somogyi	30.8	30	ÁAN	29.3	30	ÁAN	39.5	41	AN
405	Belső-somogyi	35.8	36	ÁAN	27.5	26	ÁFN	47.8	50	AN
406	Mecseki	32.0	34	ÁAN	23.8	20	ÁFN	41.5	42	AN
407	Dél-baranyai ártéri	21.8	22	ÁFN	37.5	44	AN	20.8	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	7.5	3	FN	20.8	16	ÁFN	43.0	44	AN
409	Gemenci	6.3	2	FN	24.0	21	ÁFN	28.3	27	ÁAN
410	Dél-balatoni	38.0	39	ÁAN	35.3	38	ÁAN	44.3	46	AN
501	Hanság-mosoni	8.3	4	FN	3.0	2	FN	30.8	30	ÁAN
502	Vas-soproni-síksági	9.5	8	FN	2.0	1	FN	32.3	33	ÁAN
503	Alpokaljai	31.8	33	ÁAN	8.0	5	FN	45.0	48	AN
504	Rába-menti-kemenesháti	39.0	40	AN	10.5	7	FN	51.5	52	AN
505	Zalai-dombsági	43.3	45	AN	13.5	9	FN	49.5	51	AN
506	Zala-kisbalatoni	43.3	46	AN	24.0	22	ÁFN	44.5	47	AN
507	Bakonyi	41.3	42	AN	14.8	12	FN	47.3	49	AN
508	Marcal-medencei	16.3	17	ÁFN	3.5	3	FN	20.8	20	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	13.8	14	ÁFN	15.0	13	FN	24.5	24	ÁFN
510	Vértes-hegységi	9.0	7	FN	26.0	25	ÁFN	31.0	31	ÁAN
511	Velencei	26.8	27	ÁAN	32.3	36	ÁAN	15.5	16	ÁFN
512	Dunazugi	46.8	49	AN	42.5	46	AN	31.5	32	ÁAN
513	Balaton-felvidéki	51.3	51	AN	42.3	45	AN	42.5	43	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A muflon állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás							
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang
101	Tiszazugi								
102	Maros-csongrádi								
103	Békési								
104	Szarvasi								
105	Körös-berettyói								
106	Nagykunsági								
107	Hajdúsági Erdőspuszták								
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy								
109	Nyírségi	20.0	21	AF	14.0	16	AF		
110	Felső-tiszavidéki								
111	Tiszamenti								
112	Sárrét-bihari								
201	Börzsöny-gödöllői	7.8	8	FF	7.0	7	FF	7.5	2
202	Nógrád-cserháti	5.8	6	FF	4.0	4	FF	5.0	5
203	Bükki	2.5	2	FF	3.0	3	FF	2.5	6
204	Cserehát-aggteleki	15.0	17	AF	15.3	15	AF		
205	Bükkalja-taktaközi								
206	Zemplén-bodrogközi	3.0	3	FF	2.5	1	FF	2.8	7
301	Pesti-síksági	13.5	12	AF	12.0	11	FF		
302	Észak-bácskiskuni								
303	Illancs-bugaci								
304	Közép-bács-kiskuni								
305	Alsó-tiszamenti								
306	Kiskunsági								
307	Közép-pesti								
308	Tápió-vidéki								
309	Jászsági								
310	Mátra-alja-dél-hevesi	12.5	11	FF	16.0	19	AF		
311	Tisza-tói	18.5	20	AF	19.0	22	AF		
401	Mezőföldi								
402	Külső-somogyi	14.5	16	AF	14.0	14	AF		
403	Kapos-tolnai								
404	Zselic-közép-somogyi	13.5	13	AF	16.3	18	AF		
405	Belső-somogyi	18.0	19	AF	18.0	20	AF		
406	Mecseki	20.5	22	AF	20.0	21	AF		
407	Dél-baranyai ártéri								
408	Tolnai-hegyháti								
409	Gemenci								
410	Dél-balatoni								
501	Hanság-mosoni								
502	Vas-soproni-síksági	14.3	15	AF	16.0	17	AF		
503	Alpokaljai	10.8	10	FF	10.5	10	FF		
504	Rába-menti-kemenesháti								
505	Zalai-dombsági								
506	Zala-kisbalatoni	8.5	9	FF	8.8	8	FF		
507	Bakonyi	3.0	4	FF	4.3	5	FF	4.1	3
508	Marcal-medencei	13.8	14	AF	12.3	12	AF		
509	Bakonyalja-komáromi	16.3	18	AF	13.5	13	AF		
510	Vértes-hegységi	4.8	5	FF	5.0	6	FF	5.0	4
511	Velencei	7.5	7	FF	9.5	9	FF		
512	Dunazugi	2.3	1	FF	2.8	2	FF	1.9	1
513	Balaton-felvidéki								

felső fél
FF

alsó fél
AF

>30 bemutatott trófea

A vaddisznó állományának és terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Átlag rangpont / rang / besorolás					
		Jelentett	Rang		Terítek	Rang	
101	Tiszazugi	49.3	49	AN	47.5	46	AN
102	Maros-csongrádi	48.8	47	AN	48.5	49	AN
103	Békési	48.8	48	AN	48.3	48	AN
104	Szarvasi	49.3	50	AN	48.5	50	AN
105	Körös-berettyói	38.0	38	ÁAN	40.3	40	AN
106	Nagykunsági	42.8	43	AN	40.0	39	ÁAN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	31.0	30	ÁAN	31.3	30	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.5	39	ÁAN	40.5	41	AN
109	Nyírségi	34.5	35	ÁAN	33.5	34	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	27.0	28	ÁAN	28.3	28	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	41	AN	41.8	42	AN
112	Sárrét-bihari	50.8	52	AN	50.0	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	6.0	6	FN	7.3	7	FN
202	Nógrád-cserháti	13.0	13	FN	5.0	1	FN
203	Bükki	11.3	10	FN	11.0	11	FN
204	Cserehát-aggteleki	12.0	11	FN	8.0	8	FN
205	Bükkalja-taktaközi	37.8	37	ÁAN	32.3	32	ÁAN
206	Zemplén-bodrogközi	23.8	24	ÁFN	20.3	21	ÁFN
301	Pesti-síksági	33.0	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.8	32	ÁAN	37.0	37	ÁAN
303	Illancs-bugaci	25.5	25	ÁFN	29.8	29	ÁAN
304	Közép-bács-kiskuni	31.8	33	ÁAN	37.3	38	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	42.3	42	AN	43.0	43	AN
306	Kiskunsági	43.3	44	AN	44.3	44	AN
307	Közép-pesti	30.8	29	ÁAN	32.8	33	ÁAN
308	Tápió-vidéki	46.3	46	AN	49.5	51	AN
309	Jászsági	49.3	51	AN	46.3	45	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.8	45	AN	47.8	47	AN
311	Tisza-tói	39.8	40	AN	35.8	36	ÁAN
401	Mezőföldi	35.3	36	ÁAN	33.8	35	ÁAN
402	Külső-somogyi	5.0	5	FN	11.8	12	FN
403	Kapos-tolnai	25.8	27	ÁAN	25.0	25	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	18.0	19	ÁFN	22.5	23	ÁFN
405	Belső-somogyi	2.8	1	FN	5.5	4	FN
406	Mecseki	6.3	7	FN	6.3	6	FN
407	Dél-baranyai ártéri	15.5	16	ÁFN	17.5	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	6.3	8	FN	13.5	15	ÁFN
409	Gemenci	31.0	31	ÁAN	25.5	26	ÁFN
410	Dél-balatoni	11.0	9	FN	12.8	14	ÁFN
501	Hanság-mosoni	21.0	20	ÁFN	22.0	22	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.3	12	FN	9.5	9	FN
503	Alpokaljai	22.3	22	ÁFN	10.0	10	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	14.3	14	ÁFN	5.3	3	FN
505	Zalai-dombsági	16.5	18	ÁFN	12.0	13	FN
506	Zala-kisbalatoni	14.5	15	ÁFN	15.3	16	ÁFN
507	Bakonyi	3.8	2	FN	5.3	2	FN
508	Marcal-medencei	16.0	17	ÁFN	16.5	18	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	25.5	26	ÁFN	26.5	27	ÁAN
510	Vértes-hegységi	4.0	3	FN	15.8	17	ÁFN
511	Velencei	23.5	23	ÁFN	24.5	24	ÁFN
512	Dunazugi	4.8	4	FN	6.3	5	FN
513	Balaton-felvidéki	21.5	21	ÁFN	18.8	20	ÁFN

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

A mezei nyúl és a fácán állományának és terítékének, valamint a róka terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Mezei nyúl: átlag rangpont / rang						Fácán: átlag rangpont / rang						Róka: átlag rangpont / rang		
		Jelentett	Rang		Terítéken	Rang		Jelentett	Rang		Terítéken	Rang		Terítéken	Rang	
101	Tiszazugi	2.8	3	FN	2.8	1	FN	7.5	7	FN	9.5	8	FN	17.0	14	ÁFN
102	Maros-csongrádi	6.3	5	FN	5.0	3	FN	11.5	11	FN	10.5	9	FN	9.3	4	FN
103	Békési	2.5	2	FN	9.0	7	FN	1.0	1	FN	4.3	3	FN	14.0	6	FN
104	Szarvasi	1.3	1	FN	4.8	2	FN	3.0	3	FN	1.8	1	FN	10.0	5	FN
105	Körös-berettyói	9.0	10	FN	15.3	15	ÁFN	2.5	2	FN	8.5	7	FN	17.8	16	ÁFN
106	Nagykunsági	8.3	7	FN	12.8	13	FN	11.0	9	FN	7.0	5	FN	14.8	8	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	25.0	25	ÁFN	25.8	26	ÁFN	19.8	18	ÁFN	22.0	20	ÁFN	32.0	34	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	19.0	19	ÁFN	26.3	27	ÁAN	24.3	24	ÁFN	29.0	31	ÁAN	17.8	17	ÁFN
109	Nyírségi	15.8	14	ÁFN	16.3	16	ÁFN	11.3	10	FN	21.8	19	ÁFN	27.3	31	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	20.5	20	ÁFN	21.3	22	ÁFN	9.0	8	FN	25.3	24	ÁFN	33.8	36	ÁAN
111	Tiszamenti	13.8	13	FN	17.0	18	ÁFN	14.5	14	ÁFN	16.5	17	ÁFN	32.0	35	ÁAN
112	Sárrét-bihari	10.5	11	FN	14.0	14	ÁFN	14.5	15	ÁFN	22.5	23	ÁFN	23.8	25	ÁFN
201	Börzsöny-gödöllői	36.0	36	ÁAN	33.5	33	ÁAN	41.8	41	AN	35.3	36	ÁAN	44.8	47	AN
202	Nógrád-cserháti	39.5	39	ÁAN	40.0	40	AN	41.0	40	AN	13.3	12	FN	46.3	48	AN
203	Bükki	31.8	33	ÁAN	27.3	28	ÁAN	33.5	33	ÁAN	26.8	27	ÁAN	41.3	42	AN
204	Cserehát-aggteleki	45.3	45	AN	43.3	43	AN	48.5	48	AN	48.8	51	AN	51.5	52	AN
205	Bükkalja-taktaközi	29.5	28	ÁAN	24.3	25	ÁFN	31.5	31	ÁAN	30.3	32	ÁAN	42.5	45	AN
206	Zemplén-bodrogközi	30.8	31	ÁAN	31.3	30	ÁAN	33.5	34	ÁAN	35.3	35	ÁAN	46.8	49	AN
301	Pesti-síksági	23.5	23	ÁFN	10.5	11	FN	27.8	29	ÁAN	22.3	21	ÁFN	23.3	24	ÁFN
302	Észak-bácskiskuni	17.8	18	ÁFN	21.5	23	ÁFN	18.8	17	ÁFN	33.8	34	ÁAN	26.8	30	ÁAN
303	Illancs-bugaci	16.0	15	ÁFN	18.8	20	ÁFN	14.0	12	FN	28.8	29	ÁAN	16.8	13	FN
304	Közép-bács-kiskuni	17.3	17	ÁFN	19.8	21	ÁFN	20.8	20	ÁFN	28.8	30	ÁAN	26.5	29	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	10.8	12	FN	5.3	4	FN	5.8	5	FN	14.3	15	ÁFN	18.3	19	ÁFN
306	Kiskunsági	8.3	8	FN	10.0	9	FN	4.0	4	FN	14.0	14	ÁFN	24.3	27	ÁAN
307	Közép-pesti	25.8	26	ÁFN	18.5	19	ÁFN	25.8	27	ÁAN	14.3	16	ÁFN	18.5	21	ÁFN
308	Tápió-vidéki	21.3	22	ÁFN	12.0	12	FN	26.5	28	ÁAN	25.8	26	ÁFN	17.3	15	ÁFN
309	Jászsági	8.8	9	FN	10.0	10	FN	14.3	13	FN	5.5	4	FN	7.3	3	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	5.3	4	FN	6.0	5	FN	6.0	6	FN	10.8	10	FN	16.0	12	FN
311	Tisza-tói	7.8	6	FN	9.5	8	FN	16.8	16	ÁFN	3.3	2	FN	3.3	1	FN
401	Mezőföldi	29.5	29	ÁAN	31.8	31	ÁAN	21.8	21	ÁFN	7.3	6	FN	21.0	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	45.3	46	AN	40.0	41	AN	42.3	42	AN	41.0	42	AN	31.8	33	ÁAN
403	Kapos-tolnai	32.3	34	ÁAN	35.0	35	ÁAN	25.5	26	ÁFN	39.0	39	ÁAN	15.8	10	FN
404	Zselic-közép-somogyi	48.5	49	AN	45.8	45	AN	43.0	44	AN	37.8	37	ÁAN	41.3	43	AN
405	Belső-somogyi	50.5	52	AN	49.5	50	AN	50.8	52	AN	51.5	52	AN	48.3	50	AN
406	Mecseki	44.0	44	AN	47.5	49	AN	44.5	47	AN	48.3	50	AN	24.0	26	ÁFN
407	Dél-baranyai ártéri	42.3	41	AN	46.0	46	AN	36.3	38	ÁAN	42.5	43	AN	26.3	28	ÁAN
408	Tolnai-hegyháti	32.3	35	ÁAN	38.8	39	ÁAN	33.8	35	ÁAN	43.8	45	AN	18.3	20	ÁFN
409	Gemenci	20.5	21	ÁFN	22.8	24	ÁFN	20.3	19	ÁFN	25.8	25	ÁFN	15.8	11	FN
410	Dél-balatoni	50.0	51	AN	47.3	48	AN	39.0	39	ÁAN	27.8	28	ÁAN	34.3	39	ÁAN
501	Hanság-mosoni	16.0	16	ÁFN	6.5	6	FN	24.3	25	ÁFN	11.0	11	FN	6.5	2	FN
502	Vas-soproni-síksági	24.3	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	35.3	36	ÁAN	32.8	33	ÁAN	15.0	9	FN
503	Alpokaljai	37.8	38	ÁAN	36.0	36	ÁAN	43.5	45	AN	37.8	38	ÁAN	29.3	32	ÁAN
504	Rába-menti-kemenesháti	48.3	48	AN	45.8	44	AN	49.8	50	AN	44.8	46	AN	41.3	44	AN
505	Zalai-dombsági	45.8	47	AN	50.8	52	AN	35.3	37	ÁAN	45.3	47	AN	34.5	40	AN
506	Zala-kisbalatoni	48.8	50	AN	50.3	51	AN	32.5	32	ÁAN	39.3	40	AN	34.0	37	ÁAN
507	Bakonyi	43.0	42	AN	47.0	47	AN	50.0	51	AN	47.5	49	AN	44.0	46	AN
508	Marcal-medencei	30.3	30	ÁAN	34.0	34	ÁAN	22.8	22	ÁFN	19.3	18	ÁFN	21.8	23	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	28.8	27	ÁAN	27.8	29	ÁAN	30.0	30	ÁAN	22.3	22	ÁFN	18.0	18	ÁFN
510	Vértes-hegységi	36.0	37	ÁAN	37.3	38	ÁAN	42.3	43	AN	40.3	41	AN	34.0	38	ÁAN
511	Velencei	31.0	32	ÁAN	32.5	32	ÁAN	22.8	23	ÁFN	13.8	13	FN	14.5	7	FN
512	Dunazugi	43.3	43	AN	36.3	37	ÁAN	48.8	49	AN	47.3	48	AN	40.0	41	AN
513	Balaton-felvidéki	40.5	40	AN	41.5	42	AN	44.3	46	AN	43.3	44	AN	48.5	51	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A fontosabb bevételi és kiadás tételek rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben (1000 Ft/km² alapján)

VGTE	Név	Külföldi bérlelövés bevétele			Belföldi bérlelövés bevétele			Élővad értékesítés			Lőtt vad értékesítés			Térített erdei kár			Térített mezőgazdasági kár		
		Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás
101	Tiszazugi	28.3	26	ÁFN	27.3	26	ÁFN	7.5	7	FN	39.5	37	ÁAN	38.3	45	AN	38.8	39	ÁAN
102	Maros-csongrádi	30.0	28	ÁAN	35.8	39	ÁAN	2.5	2	FN	35.0	33	ÁAN	38.0	43	AN	36.5	32	ÁAN
103	Békési	35.5	38	ÁAN	44.8	48	AN	2.0	1	FN	38.5	36	ÁAN	38.0	44	AN	37.8	35	ÁAN
104	Szarvasi	24.0	25	ÁFN	31.0	32	ÁAN	3.5	3	FN	33.3	31	ÁAN	40.3	50	AN	37.0	33	ÁAN
105	Körös-berettyói	20.8	19	ÁFN	26.8	25	ÁFN	7.5	8	FN	31.0	29	ÁAN	32.0	35	ÁAN	38.0	36	ÁAN
106	Nagykunsági	33.0	33	ÁAN	31.5	33	ÁAN	4.0	4	FN	41.0	43	AN	34.0	38	ÁAN	41.5	44	AN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	30.0	29	ÁAN	22.8	20	ÁFN	22.8	16	ÁFN	40.0	39	ÁAN	29.3	26	ÁFN	27.8	28	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.3	42	AN	36.5	41	AN	27.3	25	ÁFN	39.5	38	ÁAN	40.0	48	AN	49.0	51	AN
109	Nyírségi	30.0	30	ÁAN	43.0	47	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN	29.3	27	ÁAN	39.3	40	AN
110	Felső-tiszavidéki	35.3	37	ÁAN	26.0	22	ÁFN	30.5	32	ÁAN	40.8	42	AN	30.5	31	ÁAN	27.5	27	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	43	AN	38.0	42	AN	19.3	13	FN	42.8	46	AN	40.5	51	AN	45.3	48	AN
112	Sárrét-bihari	43.3	45	AN	45.5	49	AN	11.5	9	FN	45.0	48	AN	36.5	40	AN	49.8	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	36.3	39	ÁAN	15.8	13	FN	23.5	18	ÁFN	14.0	15	ÁFN	14.5	12	FN	18.0	16	ÁFN
202	Nógrád-cserháti	20.8	20	ÁFN	5.5	3	FN	36.0	41	AN	9.0	9	FN	10.0	8	FN	20.5	20	ÁFN
203	Bükki	45.8	47	AN	12.5	9	FN	29.3	29	ÁAN	20.0	20	ÁFN	15.5	16	ÁFN	28.3	29	ÁAN
204	Cserehát-aggteleki	49.5	51	AN	22.5	19	ÁFN	36.5	42	AN	28.8	28	ÁAN	19.3	20	ÁFN	18.8	18	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	50.8	52	AN	41.5	46	AN	22.8	17	ÁFN	50.8	52	AN	32.5	37	ÁAN	40.5	42	AN
206	Zemplén-bodrogközi	44.8	46	AN	21.8	18	ÁFN	26.5	23	ÁFN	32.5	30	ÁAN	25.0	23	ÁFN	25.0	25	ÁFN
301	Pesti-síksági	42.3	44	AN	27.8	27	ÁAN	31.0	34	ÁAN	40.3	40	AN	28.0	25	ÁFN	32.0	31	ÁAN
302	Észak-bács-kiskuni	46.0	48	AN	35.0	38	ÁAN	32.0	36	ÁAN	40.3	41	AN	36.8	41	AN	37.5	34	ÁAN
303	Illancs-bugaci	33.5	36	ÁAN	29.3	30	ÁAN	20.5	14	ÁFN	25.5	25	ÁFN	34.8	39	ÁAN	23.5	24	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	32.8	31	ÁAN	5.3	2	FN	24.5	21	ÁFN	21.3	22	ÁFN	39.3	47	AN	38.3	37	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	29.8	27	ÁAN	30.8	31	ÁAN	13.0	10	FN	33.8	32	ÁAN	30.8	32	ÁAN	39.8	41	AN
306	Kiskunsági	37.0	41	AN	49.3	51	AN	28.0	26	ÁFN	42.0	45	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN
307	Közép-pesti	46.0	49	AN	31.8	35	ÁAN	27.0	24	ÁFN	37.8	34	ÁAN	29.8	29	ÁAN	42.3	45	AN
308	Tápió-vidéki	46.0	50	AN	47.3	50	AN	32.5	37	ÁAN	45.3	49	AN	40.5	52	AN	47.8	49	AN
309	Jászsági	33.3	35	ÁAN	39.8	43	AN	7.0	6	FN	47.5	51	AN	30.8	33	ÁAN	44.3	46	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	36.5	40	AN	41.3	45	AN	15.5	11	FN	45.5	50	AN	37.3	42	AN	47.8	50	AN
311	Tisza-tói	21.8	22	ÁFN	26.5	23	ÁFN	5.3	5	FN	38.0	35	ÁAN	40.0	49	AN	40.8	43	AN
401	Mezőföldi	21.3	21	ÁFN	16.3	14	ÁFN	23.8	19	ÁFN	41.3	44	AN	32.0	36	ÁAN	38.5	38	ÁAN
402	Külső-somogyi	17.3	16	ÁFN	17.3	16	ÁFN	29.3	30	ÁAN	16.0	16	ÁFN	5.8	4	FN	4.3	3	FN
403	Kapos-tolnai	21.8	23	ÁFN	26.5	24	ÁFN	35.3	40	AN	21.5	23	ÁFN	31.3	34	ÁAN	18.3	17	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	8.8	8	FN	17.5	17	ÁFN	37.3	45	AN	9.5	10	FN	15.0	14	ÁFN	10.0	8	FN
405	Belső-somogyi	5.3	3	FN	8.8	6	FN	28.3	27	ÁAN	3.5	2	FN	14.8	13	FN	1.8	1	FN
406	Mecseki	17.0	15	ÁFN	11.3	8	FN	37.0	43	AN	7.0	6	FN	14.3	11	FN	11.5	13	FN
407	Dél-baranyai ártéri	22.8	24	ÁFN	36.0	40	AN	31.8	35	ÁAN	17.8	18	ÁFN	22.0	22	ÁFN	12.0	14	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	3.3	1	FN	12.8	10	FN	34.3	39	ÁAN	4.5	3	FN	7.5	6	FN	7.0	7	FN
409	Gemenci	33.0	34	ÁAN	31.5	34	ÁAN	16.8	12	FN	27.0	26	ÁFN	30.0	30	ÁAN	30.0	30	ÁAN
410	Dél-balatoni	14.5	12	FN	14.8	12	FN	22.5	15	ÁFN	7.8	7	FN	4.3	1	FN	4.3	4	FN
501	Hanság-mosoni	14.8	13	FN	14.5	11	FN	25.0	22	ÁFN	21.0	21	ÁFN	17.0	18	ÁFN	26.0	26	ÁFN
502	Vas-soproni-síkságí	12.5	10	FN	23.3	21	ÁFN	37.5	48	AN	6.5	5	FN	27.0	24	ÁFN	14.5	15	ÁFN
503	Alpokaljai	7.0	4	FN	49.8	52	AN	40.8	50	AN	13.0	14	ÁFN	11.5	9	FN	10.0	9	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	3.8	2	FN	34.0	37	ÁAN	42.0	51	AN	6.3	4	FN	5.3	3	FN	4.3	5	FN
505	Zalai-dombsági	7.3	5	FN	28.3	28	ÁAN	42.8	52	AN	9.8	11	FN	8.5	7	FN	3.5	2	FN
506	Zala-kisbalatoni	10.3	9	FN	16.3	15	ÁFN	37.3	46	AN	12.8	13	FN	12.5	10	FN	5.8	6	FN
507	Bakonyi	8.5	7	FN	9.5	7	FN	29.3	31	ÁAN	2.8	1	FN	5.0	2	FN	10.5	10	FN
508	Marcal-medencei	7.3	6	FN	40.0	44	AN	39.5	49	AN	8.5	8	FN	17.5	19	ÁFN	10.5	11	FN
509	Bakonyalja-komáromi	20.3	18	ÁFN	32.5	36	ÁAN	24.3	20	ÁFN	28.5	27	ÁAN	19.3	21	ÁFN	22.3	23	ÁFN
510	Vértes-hegységi	15.5	14	ÁFN	8.5	5	FN	37.0	44	AN	16.0	17	ÁFN	5.8	5	FN	19.3	19	ÁFN
511	Velencei	13.8	11	FN	5.5	4	FN	30.5	33	ÁAN	18.8	19	ÁFN	39.0	46	AN	21.0	21	ÁFN
512	Dunazugi	18.0	17	ÁFN	2.5	1	FN	33.3	38	ÁAN	10.5	12	FN	15.3	15	ÁFN	11.0	12	FN
513	Balaton-felvidéki	32.8	32	ÁAN	29.0	29	ÁAN	37.3	47	AN	24.8	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	21.8	22	ÁFN

felső negyed FN | átlag feletti negyed ÁFN | átlag alatti negyed ÁAN | alsó negyed AN

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

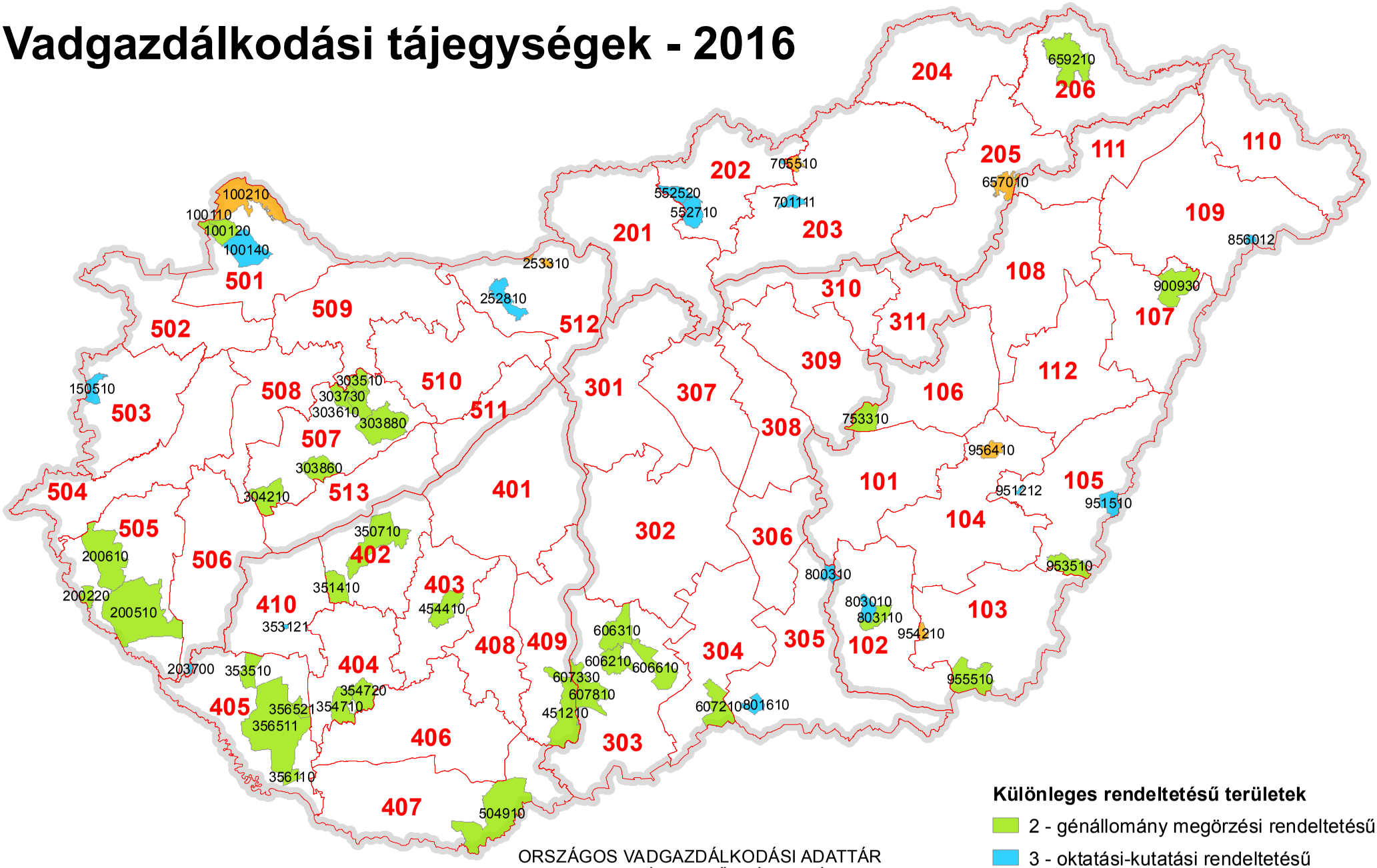

Különleges rendeltetésű területek

- 2 - génállomány megőrzési rendeltetésű
- 3 - oktatási-kutatási rendeltetésű
- 4 - természetvédelmi rendeltetésű

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.08.02.

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
102	803110	CSON	2 - génállomány megőrzési	DALERD ZRT.-Tompahát	Szeged
102	803010	CSON	3 - oktatási-kutatási	Derekmező ZRT.	Derekegyház
102	803650	CSON	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	955510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes
103	954260	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	954860	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
104	956450	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
105	953510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	DALERD Zrt. Gyulai Erd. Gyulai Vter.	Szeged, Zsótér u. 4/B.
105	951212	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Ladány-erdei Vadászter.	Szeged
105	951510	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Biharugrai Vadászter.	Szeged
106	753310	SZOL	2 - génállomány megőrzési	Hofi Géza Vadásztársaság Egyesület	Tiszapüspöki
106	755750	SZOL	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
108	901750	HAJD	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
109	856012	SZAB	3 - oktatási-kutatási	Bátortrade KFT.	Nyírbátor
202	550110	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Bárna-Vad Kft.	Bárna
202	552520	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Nyugat-Cserhát Vadásztársaság	Cserhátsurány
202	552710	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Sasbérc Vadásztársaság Egyesület	Buják
202	552010	NOGR	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
203	701111	HEVE	3 - oktatási-kutatási	Baláta Vadásztársaság	Bodony
203	705510	HEVE	4 - természetvédelmi	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje
204	651700	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
205	653300	BORS	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
205	657010	BORS	4 - természetvédelmi	657010 FTVK	Kesznyéten, Szamárhát
206	659210	BORS	2 - génállomány megőrzési	Északerdő ZRt.	Pálháza
206	658901	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
303	606210	BACS	2 - génállomány megőrzési	Hajósi Földtulajdonosok Vadászó Közössége	Hajós
303	606310	BACS	2 - génállomány megőrzési	Homokmégyi Dózsa Vt.	Kalocsa
303	606610	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt Kecskemét	Kecskemét
303	607330	BACS	2 - génállomány megőrzési	Gemenc ZRt. Lenes- Karasz	Baja
303	607810	BACS	2 - génállomány megőrzési	Kékhegyi Vt.	Sükösd
304	607210	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt.	Kelebia
305	800310	CSON	3 - oktatási-kutatási	Bársony I. Mg. Szakközépiskola	Csongrád
401	403950	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
401	403650	FEJE	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
402	350710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG ZRt. Szántód	Szántód

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
402	351410	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Tuskósi Vadászegyesület	Somogybabod
404	354710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Nyugat-Zselici Vadászterület	Bőszénfa
404	354720	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Kelet-Zselici Vadászterület	Kaposvár
405	353510	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Sefag Zrt. Segesd	Segesd
405	356110	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Barcs	Barcs
405	356511	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt Lábodi Vadászerdészete	Lábod
405	356521	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Mike és Környéke Földtulajdonosai Vt.	Mike
405	356060	SOMO	4 - természetvédelmi	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Pécs
406	500460	BARA	2 - génállomány megőrzési	Szentgyörgyvölgy Farm Mg. Ker. és Idegenforg. Kft.	Budapest
407	504910	BARA	2 - génállomány megőrzési	Bóly ZRT	Bóly
409	451210	TOLN	2 - génállomány megőrzési	Gemenc Zrt.	Baja
410	353121	SOMO	3 - oktatási-kutatási	Fauna-Jagd Kft.	Libickozma
501	100110	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Három Fenyő Vadásztársaság	Várbalog-Albertkázmérpuszta
501	100120	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Lajta-Mosonszolnok Földtulajdonosi Közösség	Mosonmagyaróvár
501	100140	GYOR	3 - oktatási-kutatási	Lajta Hanság Zrt.	Mosonmagyaróvár
501	100210	GYOR	4 - természetvédelmi	Felső-szigetközi Vadászszövetség	Mosonmagyaróvár
502	103850	GYOR	4 - természetvédelmi	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Sarród
503	150510	VAS	3 - oktatási-kutatási	Alpokaljai Vadászati Közösség VT.	Kőszeg
505	200220	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Földtulajdonosok Vadászati Közössége	Letenye-Gosztola
505	200510	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Leteny
506	203700	ZALA	3 - oktatási-kutatási	Kanizsa-Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa
506	202850	ZALA	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
507	303510	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Cuhai Vén Róka Vadásztársaság	Borzavár
507	303610	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Királykúti Vadásztársaság	Zirc
507	303730	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Magas-Bakony Vadgazdálkodás Sport- és Környez	Csesznek
507	303860	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Kabhegy 2004 Nonprofit Kft.	Pétfürdő
507	303880	VESZ	2 - génállomány megőrzési	VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.	Veszprém
507	304210	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Budapest
511	404550	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
512	252810	KOMA	3 - oktatási-kutatási	Gyarmatpusztai FVK	Bajna
512	252920	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
512	253310	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
513	303360	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	303950	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	304050	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak

Magyarország vadgadálkodási tájegységei

A vadaskertek száma a vadgazdálkodási egységekben

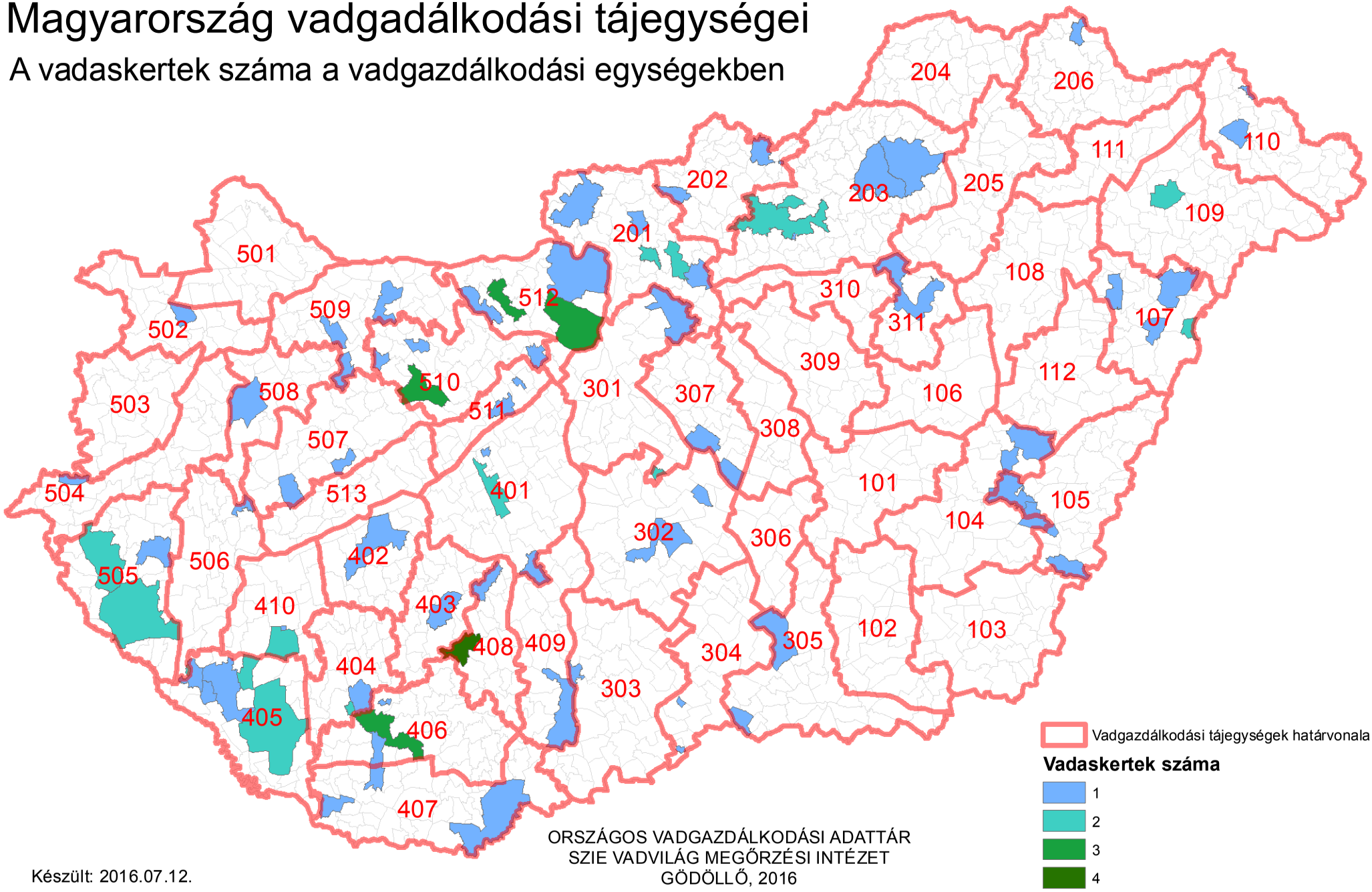

Készült: 2016.07.12.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2016.09.10.

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
104	950450	Füzesgyarmati Vt.	Füzesgyarmat	Füzesgyarmati dámoskert	190.00		X			
104	950750	Töviskesi Vt.	Szeghalom	Töviskesi vaddisznóskert	120.00				X	
104	956650	Hidashát-Bélmegyer Vadgazdálkodási Társaság	Bélmegyer	Bélmegyer-Vadas-i vaddisznó és muflon kert	200.25				X	X
105	951212	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Szeged	Körösladányi vaddisznóskert	418.00				X	
107	900930	Nyírerdő ZRT.	Nyírabony-Gúthpuszta	Nyírmártonfalvai vaddisznóskert	204.64				X	
107	903050	Nyírerdő ZRT.	Haláp	Monostorpályi vaddisznóskert	478.70				X	
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Magoskereszti vegyesvadas kert	425.90		X		X	X
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Csikóslaposi vaddisznóskert	335.00				X	
201	553260	Cserháti Szent Hubertus Vt.	Balassagyarmat	Alsópetényi vadaskert	210.20				X	X
201	570450	Ipoly Erdő Zrt.	Balassagyarmat	Honti muflonoskert	297.00					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Püspökszilágyi muflonkert	201.50					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Kisnémedi vaddisznóskert	269.60				X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Galgamácsai vegyes nagyvadas kert	282.60	X			X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Kálló-Galgamácsai vaddisznóskert	439.30				X	
201	571750	Virágospuszta Vt.	Kartal	Dámkert	209.39		X			
202	550110	Bárna Vad KFT	Bárna	Bárnai vadaskert	231.90	X	X	X	X	X
202	550210	Salgótarjáni FTK, Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészete	Kazár	Kazári vaddisznóskert	275.60				X	
202	552520	Nyugat-Cserhát Vt.	Cserhátsurány	Cserhátsurányi vadaskert	210.00				X	X
203	652350	Északerdő Zrt.	Kisgyőr	Kisgyőr-Mocsolyás, dámoskert	119.80		X			
203	700650	Egererdő Zrt.	Szilvásvárad	Szilvásváradi vadaskert	284.90				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Baláta vadaskert	228.71				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Keselyű fészek vaddisznóskert	254.82				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Kisnána	Verpeléti vadaskert	1183.90				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymosi (Mátrafüredi) vadaskert	348.30				X	X
203	701850	Mátra- Hunting Kft.	Pálosvörösmart	Tekeres(Abasári) vadaskert	253.90	X			X	X
206	659400	Táltosok Vt	Füzérkomlós	Szonta Safari vegyesvadas kert	511.43	X	X	X	X	X
301	572850	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Isaszegi vaddisznóskert	880.00	X			X	
301	579350	SAE Sarlóspuszta Agrár- Erdész Kft.	Tatárszentgyörgy	Sarlóspusztai vaddisznóskert	203.27				X	
302	601410	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Kecskemét-Hetényegyháza	Nyíri-erdei vadaskert	1235.20		X	X	X	
303	607320	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Hajós	Hajósi vaddisznóskert	462.30				X	
303	607330	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Dusnok, Lenes	Lenesi vaddisznóskert	453.30				X	
304	607251	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Tompa	Mélykút-Tinójárás vegyesvadas kert	606.00		X		X	
304	607252	Kunbajai Vadaskert Vt.	Bácsalmás	Bácsszöllős-Kunbajai vadaskert	601.00	X	X	X	X	
305	800660	Kisteleki Vt.	Kistelek		216.34				X	X
305	801710	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Ásotthalom	Ásotthalmi vaddisznóskert	687.30		X		X	
307	578550	Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Szolnok	Pusztavacsi vegyesvadas kert	500.90		X		X	
307	579460	Vadker Kft. / Nefag Zrt. / Csókáserdei Vt.	Szolnok	Nagykőrösi vegyesvadas kert	676.10		X		X	
311	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Besenyőteleki vadaskert	274.00				X	X
401	403950	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Belsőbárándi vadaskert	155.67				X	
401	403970	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Táci vadaskert	404.70				X	
401	403970	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Soponyai (Csiripi) vaddisznóskert	436.00		X	X	X	
401	450610	Gyulaj Zrt. Németkér TK	Pincei Erdészet	Kistápéi vaddisznóskert	267.00				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Tótokilapi vaddisznóskert	258.20				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Kereki vaddisznóskert	211.50				X	
402	350730	Revír Vt.	Siófok	Kási vaddisznóskert	210.60				X	
403	454400	Gyulaj Zrt. Tamási	Tamási	Gyulaji dámrezervátum	7376.00		X		X	
404	354710	SEFAG Zrt. Nyugat Zselic	Kaposvár	Sásostói vaddisznóskert	299.20				X	
404	354720	SEFAG Zrt. Kelet Zselic	Kaposvár	Tótfalusi vaddisznóskert	186.90				X	
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vadászkert	805.81	X	X			X
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vaddisznóskert	399.00				X	
405	353310	SEFAG Zrt. Iharos	Iharos	Ciperesi vaddisznóskert	300.00				X	
405	353450	Kaszó Zrt.	Kaszó	Iharosi vaddisznóskert	250.00				X	
405	353460	Újmajori Vt.	Csurgó	Újmajori vaddisznóskert	322.20				X	
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Lapodi dámoskert	128.60	X	X			X

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Csöpröndi vaddisznóskert	249.00				X	
406	500350	Királykút Vt.	Szászvár	Királykúti vegyesvadaskert	506.99	X	X	X	X	X
406	500411	Szentgyörgyvölgy Farm Kft.	Budapest	Gödrei vegyesvadas kert	762.40	X	X		X	X
406	501110	Mecseki Erdészeti Zrt.	Pécs	Sasréti vegyesvadas kert	800.00	X		X	X	X
406	501151	Mecsekerdő Zrt.	Pécs	Sasréti vaddisznóskert	400.00				X	
406	501570	Bükkösd Bikkmány	Bükkösd	Bükkösd	526.40	X	X	X	X	X
407	504910	Bólyi Mg. Termelő és Szolg. Zrt.	Bóly	Békáspusztai vaddisznóskert	301.34				X	
408	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely TK	Nagyszékely	Nagyszékelyi vadaskert	701.20	X	X		X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csurgó	Csurgói vaddisznóskert	716.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert I.	387.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert komplexum	747.10				X	
408	453710	Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.	Papd	Papdi vadaskert	228.78				X	
409	451210	Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Baja	Gemenci vadászterület	13298.10	X		X	X	
410	353121	Fauna Jagd Kft	Nagybajom	Háromházi vaddisznóskert	312.20				X	
410	356610	Dél Dunántúli Fauna Vt.	Nagybajom	Csikóta vaddisznóskert	216.00				X	
502	104750	Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.	Győr	Gálici vaddisznóskert	300.00				X	
504	153650	Szombathelyi Erdészeti Zrt.	Szombathely	Gasztony-Csákánydoroszlói vaddisznóskert	524.90	X	X	X	X	
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Bánokszentgyörgyi dámoskert	92.20		X			
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Homokkomárom-Zsigárdi vaddisznóskert	205.70				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Kerkakutasi vaddisznóskert	237.50				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Hernyéki vaddisznóskert	329.00				X	
505	201250	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Pölöskei vaddisznóskert	210.30				X	
506	203700	SEFAG Zrt.		Liszói vadaskert	624.85	X	X	X	X	
506	203700	Kanizsa Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa	Sági vadaskert	621.93	X	X	X	X	X
507	303150	Bakonyerdő Zrt.	Pápa	Sáskai vaddisznóskert	416.20				X	
507	303890	Koronás Szarvas Kft	Pétfürdő	Koronás Szarvas Kft	3891.40	X	X	X	X	X
508	301250	Marcal-Bitvaközi Vt.	Pápa	Dabronyi vaddisznóskert	248.10				X	
509	102050	Kisalföldi Erdőgazdaság	Győr	Sokorópátkai-Ravazdi vaddisznóskert	247.20				X	
509	105800	Bakonyi Erdészeti és Faipari Zrt.	Pápa	Gici vaddisznóskert	322.60				X	
510	250750	Feketevíz Vt.	Győr	Rédei vegyesvadas kert	522.10	X	X		X	
510	251850	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Császári vadaskert	216.32	X	X		X	X
510	253550	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Dolinai vadaskert	366.00				X	
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Fehérvárcsurgói vadas kert	1197.00	X		X	X	X
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Tímári vegyesvadas kert	972.00	X	X	X	X	
510	400351	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Vadhányási vadaskert	510.00	X		X	X	
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Vérti vegyesvadas kert	970.55	X	X	X	X	X
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Ginzai vadaskert	291.16				X	X
511	403550	Tradicionális Vt.	Budapest	Lovasberényi vaddisznóskert	338.30				X	
511	404510	VADEX Mezőf. Zrt.	Vál	Váli vegyesvadas kert	653.00	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Muflonkert (Bagolyhegyi vadaskert)	122.50					X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Történelmi kert	322.80	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Rókási vaddisznóskert	300.80	X		X	X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budakeszi-Páty vegyes nagyvadas fotó szafari és vadaskert	1745.00	X	X		X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Postaréti vadaskert					X	
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budapest-Budakeszi vegyes nagyvadas vadaskert	336.00	X	X	X	X	X

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

4. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati irányelvei

Az elejtés szakszerűtlenségének minősítése során, a táblázatokban részletezett hibapont megítélése a megadott trófeajellegek együttes értékelésével kell végezni, a hibapont besoroláshoz minden paraméternek teljesülnie kell!

I. A gímszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei

A gímszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei a 201. számú Börzsöny-gödöllői, 202. számú Nógrád-cserháti, 204. számú Cserehát-aggteleki, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben					
Hiba-pont	**Felrakás** (bika kora év)	**Trófea tö-meg lega-lább (kg)**	**Szárhossz legalább (cm)**	**Főág hossza leg-alább (cm)**	**Jellege**
1	**1.** (2.)	1,3	25	-	szabályos
	2. (3.)	2,8	50	15	szabályos, min. 10 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	3,0	60	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	4,5	75	20	szabályos, min. 3-as koronák, koronákban min. 2 db 10 cm-es ággal, esetleg egyik oldalon villával, villában min. 20 cm-es ágakkal
	6.-7. (7.-8.)	6,2	85	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	8.-9. (9.-10.)	8,0	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
2	**1.** (2.)	1,7	35	-	szabályos, egyéb ág
	2. (3.)	3,2	55	15	szabályos, min. 10 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	3,6	65	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	4,8	80	20	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	6.-7. (7.-8.)	6,8	90	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	8.-9. (9.-10.)	9,2	100	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 20 cm-es ággal
3	**1.** (2.)	2,2	45	-	szabályos, egyéb ág, vagy korona
	2. (3.)	3,6	60	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	4,0	70	20	szabályos, min. 20 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	5,2	80	25	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	6.-7. (7.-8.)	7,2	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, min. 15 cm-es koronaágakkal
	8.-9. (9.-10.)	9,5	100	35	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 20 cm-es ággal

Az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeiben érett az a szarvasbika, amely elérte a 11. éves életkort, agancsa szabályos főágakkal (szemág, középág), és a minimum 3-as koronákban összesen legalább 5 db hosszú (15 cm-t meghaladó) ággal vagy kehelykoronával rendelkezik, az agancs tömege meghaladja a 8,50 kg-ot.

III. Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei

Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 204. számú Cserehát-aggteleki, 205. számú Bükkalja-taktaközi, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben.				
Hibapont	**Felrakás** (bak kora)	**Trófea tömeg legalább (g)**	**Ágak hossza legalább (cm)**	**Általános jelleg**
1	**1.** (1)	150		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es nyársas, tompa ágvég vagy villás
	2. (2)	200	2	szabályos hatos
	3. (3)	270	3	szabályos hatos
	4. (4)	320	4	szabályos hatos
	5. (5)	360	5	szabályos hatos
2	**1.** (1)	200		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es,villás, tompa ágvég
	2. (2)	270	2	szabályos hatos
	3. (3)	330	3	szabályos hatos
	4. (4)	380	4	szabályos hatos
	5. (5)	430	5	szabályos hatos
3	**1.** (1)	250		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	300	3	szabályos hatos
	3. (3)	380	4	szabályos hatos
	4. (4)	430	5	szabályos hatos
	5. (5)	480	5	szabályos hatos

IV. Muflonkosok szakszerűtlen elejtésének határértékei.

A muflonkosok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 201. számú Börzsöny-gödöllői, 202. számú Nógrád-cserháti, 203. számú Bükki, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben.			
Hibapont	**Kos kora** (év)	**Csiga hossza legalább (cm)**	**Trófea összértéke** (IP pont)
1	**2.**	43	szabályos
	3.	53	szabályos
	4.	63	szabályos és min. 185 IP pont
	5.	65	
2	**2.**	45	szabályos
	3.	57	szabályos
	4.	65	szabályos és min. 190 IP pont
	5.	68	
3	**2.**	50	szabályos
	3.	60	szabályos
	4.	70	szabályos és min. 195 IP pont
	5.	75	

Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

Ádámfi, T. (1976): Vadállománybecslés. MAVOSz füzetek. Magyar Vadászok Országos Szövetsége, Budapest

Bencze, L. (1966): Vadgazdálkodástan. Erdészeti technikusok tankönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1972): Vadgazdálkodásunk természeti adottságai. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1979): A vadállomány fenntartásának lehetőségei. A vadászati ökológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest

Berdár, B. (szerk.) (1983): Az őz és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Beregi, A. (2011): Vadegészségtan. Jegyzet vadgazda mérnök szakos hallgatók részére. Vadvilág Megőrzési Intézet, Szent István Egyetem, Gödöllő

Bicsérdy, Gy., Egri, B., Sugár, L. és Sztojkov, V. (2000): Vadbetegségek. Sugár, L. (szerk.). Mezőgazda Kiadó, Budapest

Bod, L. (1994): A somogyi szarvas. Lipták Vadászati és Kereskedelmi Bt., Balatonfenyves, Kaposvár

Csányi, S. (2007): Vadbiológia. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Heltai, M. (szerk.) (2010): Vadbiológiai olvasókönyv. Szemelvények a vadbiológia új eredményeiről a Vadvilág Megőrzési intézet munkatársainak ismeretterjesztő cikkei alapján. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Majzinger, I. (2018): Az őz: ökológia és alkalmazkodó gazdálkodás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő

Csányi, S. és Mátrai, K. (1988): Őzállományok ökológiája. A nemzetközi őzkutatások eredményei. Csányi, S. (szerk.). Állami Gazdaságok Országos Egyesülése, Vadgazdálkodási Bizottság, Budapest

Demeter, A. és Kovács, Gy. (1986): Állatpopulációk nagyságának és sűrűségének becslése. Bernát, G. (szerk.). Korunk tudománya. Akadémiai Kiadó, Budapest

Faragó, S. (1995): Mezei és vizi élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem. Erdőmérnöki Kar. Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Faragó, S. (szerk.) (2007): Magyar vadász enciklopédia. Totem Kiadó, Budapest

Faragó, S. (szerk.) (2012): A LAJTA Project. Egy tartamos mezei vad és ökoszisztéma vizsgálat 20 éve. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron

Faragó, S., Dittrich, G., Faludiné Blickle, B., Gosztonyi, L., Jánoska, F., Kolics, L., Mohácsi, S. és Papp, S. (2013): Program a fogoly (*Perdix perdix*) védelmére Magyarországon. Magyar Apróvad Közlemények, 11: 167-202

Faragó, S. és Náhlik, A. (1997): A vadállomány szabályozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Farkas, D. (2004): Nézd és lásd! Kézikönyv az őzről. Szekszárdi Nyomda Kft., Szekszárd

Feiszt, O. és Varga, E. (2016): A zalai gímszarvas. Zalai Gímszarvasért Alapítvány

Heltai, M. (2002): Emlős ragadozók magyarországi helyzete és elterjedése. PhD értekezés, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Szent István Egyetem, Gödöllő

Heltai, M. (2004): Élőhelyfejlesztés és -javítás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (szerk.) (2010): Emlős ragadozók Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Heltai, M. (2014): Élőhelyfejlesztés mezőgazdasági területeken. Jegyzet vadgazda mérnöki szakos

hallgatók részére. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (2018): Az aranysakál állományával való gazdálkodás problémái. Nimród Vadászújság, 106 (5): 12-13

Heltai, M. és Lanszki, J. (2015): Az aranysakálról röviden, de tényszerűen. Nimród Vadástújság, 103 (5): 16-17

Heltay, I. (1989): A róka ökológiája és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heltay, I. és Kabai, P. (szerk.) (2006): Hivatásos vadászok kézikönyve. I-II. Országos Magyar Vadászkamara, Budapest

Kőhalmy, T. (1990): Vadgazdálkodás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Kőhalmy, T. (1995): Vadbefogás, vadtelepítés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron

Kőhalmy, T. (szerk.) (1995): Vadászati enciklopédia. Mezőgazda Kiadó, Budapest, (1. kiadás)

Kőhalmy, T. (1995): Erdei élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Kőhalmy, T., Mészáros, K. és Völgyi, L. (2002): A vad által és a vadban okozott károk, valamint a vadászati kár. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron

Kovács, Gy. és Heltay, I. (1985): A mezeinyúl. Ökológia, gazdálkodás, vadászat. Hubertus Bt. és a Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványa, Budapest (2. kiadás)

Majzinger, I. és Csányi, S. (2017): Útmutató az adatokon alapuló mezei nyúl gazdálkodáshoz. Szent István Egyetemi Kiadó, Hódmezővásárhely — Gödöllő. 70pp.

Mátrai, G. (1980): A muflon és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Mátrai, G. (2004): Erdei élőhelyfejlesztés. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Mátrai, G. (2004): Vadföld- és legelőgazdálkodás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Nagy, E. (1984): A fácán és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Náhlik, A. (szerk.) (2014): A vaddisznóállomány helyzete és a gazdálkodás perspektívái Magyarországon. NYME Kiadó, Sopron

Páll, E. (szerk.) (1985): A gímszarvas és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Páll, E. (2001): A vaddisznó. Nimród Vadászakadémia. 8. kötet. Nimród Alapítvány, Budapest

Sárkány, P. és Vallus, P. (szerk.) (1971): A vadászat kézikönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szabolcs, J. (1975): A dámvad. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2., átdolgozott kiadás)

Szederjei, Á. (1963): A vad etetése, óvása, befogása. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. és Studinka, L. (1962): Nyúl, fogoly, fácán. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1959): Őz. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1965): Szarvas. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2. kiadás)

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): A csapdázás elmélete és gyakorlata. Vad-Ész Mérnökiroda Bt., Gödöllő

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): Ragadozógazdálkodási stratégia - a jövő lehetőségei. Magyar Apróvad Közlemények, 6: 59-78

Szunyoghy, J. (1963): A magyarországi szarvas. Kandidátusi értekezés, Természettudományi Múzeum, Budapest